IOSIF I. ANDREI

ALEXANDRINA

IOSIF I. ANDREI

ALEXANDRINA

CUPRINS

INTRODUCERE 4

CAPITOLUL I 8

CAPITOLUL II 60

CAPITOLUL III 109

CAPITOLUL IV 171

CAPITOLUL V 244

CAPITOLUL VI 339

FINAL 402

INTRODUCERE

„Alexandrina” – O Cronică de Familie, O Poveste Despre Tradiție, Dragoste și Sacrificiu

Dragi cititori,

În fața voastră se află nu doar o poveste captivantă, ci o adevărată frescă a unei epoci ce a marcat profund viețile celor care au trăit-o. „Alexandrina” este o cronică de familie, dar și o operă literară ce prinde viață prin paginile sale, împletind cu măiestrie realitatea dură a vieții rurale din secolul trecut cu povești de iubire, sacrificiu și supraviețuire. Este un roman care adâncește rădăcinile unei familii ce trăiește și luptă pentru a-și păstra tradițiile, credințele și valorile în fața tuturor greutăților. În spatele acestei cărți se află nu doar un univers narativ, ci și o muncă de cercetare detaliată, o investigație a trecutului, care în cele din urmă a dat naștere unei povești de neuitat.

Contextul istoric și personal al scrierii „Alexandrina”

Când am început să scriu „Alexandrina”, am știut că nu va fi doar o poveste de ficțiune, ci un omagiu adus trecutului. A fost un proiect care m-a implicat profund, nu doar pe plan intelectual, ci și emoțional. M-am aventurat să cercetez arhivele familiei și ale satului meu, Comișani, și am petrecut ore întregi discutând cu bătrânii locului, ascultând poveștile lor despre vremurile de demult, despre război, foamete și despre viața de zi cu zi a oamenilor simpli care au trăit aceste evenimente. De asemenea, am petrecut mult timp prin cimitire, analizând pietrele funerare și poveștile pe care le poartă, deoarece cimitirele sunt, pentru mine, adevărate cărți de istorie, scrise în tăcere și cu răbdare. Peste toate acestea, am reconstituit amintiri, am căutat detalii din cărți și arhive online și am folosit fiecare sursă de informație pentru a construi o poveste cât mai autentică.

În „Alexandrina”, am dorit să aduc la viață o lume în care moștenirile și tradițiile, dar și suferințele, sunt transmise din generație în generație, iar iubirea și sacrificiul sunt fundamentale pentru supraviețuirea familiei. Unele personaje care populează acest roman sunt fictive dar inspirate din realitatea pe care am descoperit-o prin cercetările mele, fiecare dintre ele au fost transformate și modelate pentru a reflecta esența unei lumi în schimbare, dar în același timp imutabilă în spiritul său.

Personajele principale și evoluția lor în „Alexandrina”

Romanul „Alexandrina” este axat în jurul unei femei puternice, dar fragile în același timp, care poartă greutățile unei lumi și ale unei istorii care nu i-au fost niciodată ușoare. Alexandrina, personajul principal, este o mamă și o soție care a cunoscut atât iubirea, cât și pierderea. Soțul ei, Alexandru, moare într-un accident la sondă, iar această tragedie reprezintă un moment crucial în viața ei. Această pierdere, împreună cu greutățile economice din prima jumătate a secolului XX , o forțează să își înfrunte destinul cu o putere pe care nu credea că o posedă.

Alexandrina devine, astfel, nu doar o femeie care luptă pentru a-și crește copiii, ci și o sursă de inspirație pentru cei din jurul ei. Iubirea și devotamentul ei față de familie sunt atuurile sale cele mai mari, iar dorința de a își vedea copiii împliniți o determină să ia decizii ce o pun în fața unor conflicte interioare. Alexandrina înfruntă singurătatea, dar și tradițiile străvechi care, deși o susțin, o limitează în același timp.

Ion, fiul cel mare al Alexandrinei, este un personaj cu o evoluție complexă. La început, el este un tânăr rebel, greu de înțeles și de acceptat, un visător cu capul în nori. Abandonând școala pentru a ajuta familia, el descoperă în timp o pasiune inedită pentru croitorie, iar întâlnirea cu Elena, viitoarea lui soție, adaugă o notă de romantism în mijlocul unei vieți presărate cu dificultăți. Aventura sa de auto-descoperire și maturizare este una plină de contraste, cu momente de conflicte, dar și de revelație. Ion reînvie tradițiile și își reconciliază propria identitate cu moștenirea familiei, ajungând să înțeleagă mai bine rolul pe care îl are în continuarea liniei din care provine.

În acest univers narativ, Țața Paraschiva joacă un rol esențial. Figura ei maternală și plină de înțelepciune devine un adevărat pilon al familiei. Ea este cea care, prin sfaturile sale profunde și prin poveștele transmise din generație în generație, ajută familia să supraviețuiască, atât în fața provocărilor cotidiene, cât și în fața schimbărilor aduse de vremuri. Țața Paraschiva este și o păstrătoare a tradițiilor, care învață prin exemplu că rădăcinile noastre sunt cele care ne dau putere în fața celor mai mari încercări.

Evenimente importante și momente definitorii

Romanul aduce în prim-plan o serie de evenimente care nu doar că sunt definitorii pentru familia Alexandrinei, dar și pentru satul Comișani. Viața rurală din această perioadă este marcată de ritualuri și obiceiuri vechi, dar și de tragediile istorice, cum ar fi cele doua Războaie Mondiale, colectivizarea, foametea din 1947, și multe altele care au afectat întreaga țară. Aceste momente sunt descrise cu o mare atenție la detalii, pentru a reda autenticitatea vremurilor de atunci.

Un alt element important în roman este legătura dintre comunitatea din sat și religie. Ritualurile religioase, în special slujbele de la biserică, sunt descrise cu o adâncă reverență, reflectând respectul și devotamentul oamenilor față de credința lor. De asemenea, șezătorile, bâlciurile și alte evenimente tradiționale sunt reconstituite cu o mare atenție la detalii, pentru a oferi cititorilor o imagine cât mai completă a vieții satului românesc din acele vremuri.

„Alexandrina” – O Poveste Despre Timpuri, Tradiții și Dragoste

„Alexandrina” este mai mult decât o poveste de familie – este o călătorie în timp, în care personajele nu doar că înfruntă adversitățile, dar și învață să se adapteze și să iubească viața, în ciuda tuturor greutăților. Este o poveste despre cum curajul, dragostea și sacrificiul pot răzbate chiar și în cele mai întunecate vremuri.

Această lucrare este, de asemenea, un omagiu adus tuturor celor care, de-a lungul istoriei, au trăit vieți simple, dar pline de înțelepciune, și care au lăsat în urmă o moștenire de neuitat. „Alexandrina” este un tribut adus satului românesc, tradițiilor sale și oamenilor care, în ciuda greutăților, au continuat să creadă în familie, în comunitate și în iubire.

CAPITOLUL I

”ÎNCEPUTURILE TRECUTULUI”

"Orice familie are un început și un sfârșit. Începutul este un dar de la strămoși, dar sfârșitul depinde de noi!" – Iosif I. Andrei

Din profunda istorie a României, începem o călătorie prin timp și spațiu, pornind de la fostul centru al țării, Târgoviște, unde odinioară pași strămoșilor noștri se contopeau cu trecutul domnesc al lui Vlad Țepeș. Din această cetate încărcată de istorie, drumul se deschide spre Comișani, un sătuc adânc înrădăcinat în tradiție și vechime.

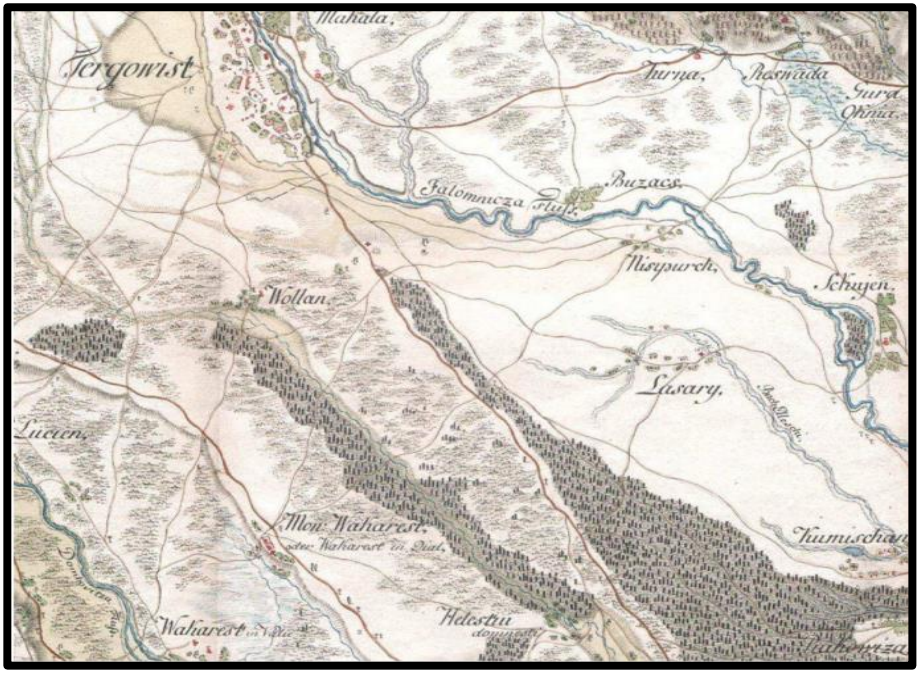

(Comișani „Kumischan"-jos, în colțul din dreapta - pe o harta de la sfârșitul secolului al XVIII-lea)

Parcurgem distanța de la Târgoviște, trecând prin peisajele mirifice ale satelor, unde casele cu pereți de lemn și acoperișuri înalte stau mărturie a trecerii timpului. În fiecare colț de drum, simțim cum aerul devine tot mai dens de povești și amintiri, iar peisajul rural își deschide brațele pentru a dezvălui o lume ancorată în tradiții seculare.

La intrarea în sat, semnul vechi de lemn, precum o poartă a trecutului, anunță sosirea în Comișani. Prima oprire în această călătorie temporală ne aduce în fața unei primării mici, o clădire modestă, albă, umbrită de crengile unui copac bătrân, ce pare să păzească cu grijă memoria timpurilor trecute. Ferestrele prăfuite ne privesc curioase, ca niște oglinzi ale vremurilor apuse.

Privind în față pe aleea satului, biserica se înalță solemnă, cu pereții albi și înalți, construită cu mult timp în urmă, de aproximativ patru decenii. În fața acesteia, mulți puieți de brad stau mândri, ca niște paznici ai spiritualității satului. Crucile de piatră din fața acesteia veghează intrarea, iar în spatele bisericii, cimitirul, înălțându-și crucile de lemn, ascunde poveștile rămase în urmă.

Continuând pe aleea ce străbate satul, ajungem la o ogradă, locuită de frații Niculae și Ioniță Rocan. În fața porții lor, un izvor rătăcit din mărețul râu Ialomița picură veșnicie, iar podul de lemn de peste el, martor al multor generații, ne îndeamnă să traversăm și să explorăm povestea. Aici, în umbra unui copac vechi, aflat într-o continuă luptă cu timpul, se desfășoară povestea unui sat și a unei familii, unde rădăcinile adânci se împletesc cu pământul fertil al moșiei familiei Dalles.

Fiecare din cei doi frați moștenise o bucată de pământ de la părinții lor, care se prăpădiseră recent, o moștenire modestă pe care o ocroțiseră cu grijă și muncă asiduă.

Locuințele lor erau cu mult sub standardele actuale, bordeie improvizate care le serveau drept adăpost. Însă în ciuda condițiilor precare, aceste case simbolizau o lume plină de amintiri și de speranță. Aici, în mijlocul naturii și sub cerul liber, Niculae și Ioniță au crescut, au muncit și au învățat lecții de viață prețioase de la părinții lor.

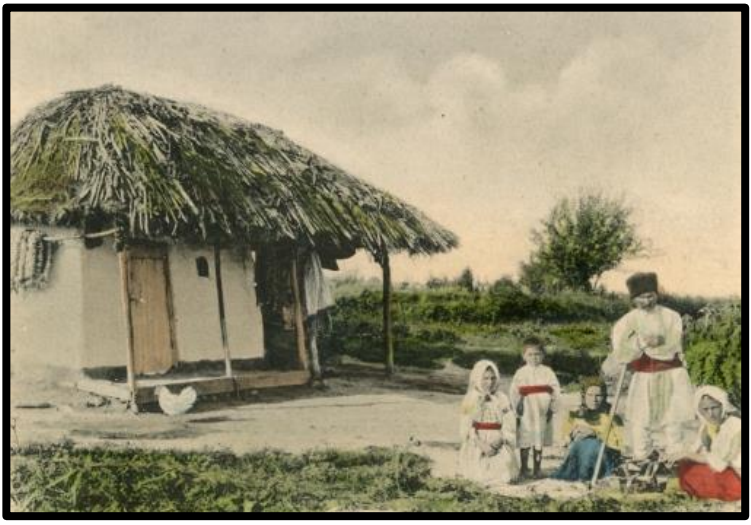

(Sursă imagine: ,,Locuință la țară” – Deținător MNIR/ imagoromaniae.ro/Atelier Stengel & Co., Dresden/Autor fișă Diana Crimu)

Niculae, cel mai mare dintre frați s-a însurat de tânăr cu o fată din Săcuieni, un sat vecin. Cei doi au fost făcuți unul pentru celălalt, amândoi oameni muncitori, amândoi trăind într-o sărăcie de neimaginat.

Iubirea lor, pe la 1904, era tare băgată în ei, ș-apoi au dat de știre că vor avea un copil. Trăiau cu banii de pe o zi pe alta, abia duceau capul deasupra apei, și-acum să mai aibă și o gură în plus de hrănit, destul de dificil.

Nu a durat mult, și într-o dimineață, moașa satului era chemată la Niculae Rocan. Nevasta lui era-n dureri de facere. Moașa, una cunoscută în sat cu duhul ei, așa ca o vrăjitoare a satului, și venea cu tot felul de smucituri pe care le făcea să pară magie. Înainte să apară Baba Cloanța, moașa, pe lângă nașteri, mai avea și alte cunoștințe, în creșterea copiiilor– scăldatul într-un ceai de ierburi și sfaturi cum să te descurci cu hrănirea și spălarea nevolniculuiui de bebeluș. Și toate astea erau un fel de farmece, ce să zic?

Moașa i-a dat o mână de ajutor soției lui Niculae, și în scurt timp, al naibii de repede, Niculae a fost anunțat că pruncul i-a fost născut.

—Niculae, vino repede, că-i fată și-i mare și sănătoasă! a spus moașa, bucurându-se de darul vieții.

—Fată!? Doamne, măi Dumnezeule! Ce bucurie! a răspuns Niculae, plângând și râzând în același timp.

—Cum s-o chemăm, măi, pe fătuca asta? întreabă soția, rupându-se la suflet.

—Vreau un nume, unu' deosebit, altfel nu-i bun pentru fiică-mea! Maria ... Ana ... A ... Al ... Alex ... Alexandrina! Așa, măi, o să-i zicem Alexandrina! a hotărât Niculae, trântind numele cu mândrie.

—Bine ai venit în lume, Alexandrina! Să ne trăiești, să crești fericită! a spus moașa, zâmbind cu gura până la urechi.

Și așa, în clipa aia solemnă, Alexandrina a dat ochii cu lumina, într-o familie săracă, dar plină de dragoste și speranță. Niculae a dat drumul la o petrecere de zile mari, l-a chemat pe Ioniță și pe amicii săi să vadă ce minune le-a ieșit.

*

Pentru a vă face o idee despre viața familiei la începutul secolului al-XX-lea, o să vă descriu viața țăranilor, la general.

Satul, în perioada respectivă, își trăia zilele în umbra sărăciei, iar viața era o luptă pentru supraviețuire. Pe aceste meleaguri aspre, agricultura era nu doar o activitate economică, ci un adevărat mod de viață care decidea soarta fiecărui locuitor al satului.

Fiecare zi începea cu razele timide ale Soarelui, iar țaranii își începeau muncile câmpului cu speranța unui nou început. Casele erau construite din lemn și lut, iar fumul subțire care se ridica din coșurile caselor era semnul vieții în această comunitate sărăcăcioasă.

Familia de moșieri Dalles, stăpânii pământului și al destinelor locuitorilor, cerea o cotă parte din recolta celor ce munciseră din greu. În fiecare an, bucuriile erau înăbușite de griji, iar fiecare recoltă aduna cu ea nu doar hrana pentru iarnă, ci și

povara datoriilor față de stăpânitori. Bucurii efemere se transformau în datorii veșnice, iar țăranii erau mereu sub spectrul sărăciei.

(Sursă imagine:,,Munci agricole” - /Deținător MNIR/ imagoromaniae.ro/Autor fișă Pompilia Gon)

Fiecare sătean se trezea cu speranța că acea zi va aduce ceva mai bun. Aratul pământului, semănatul și recoltatul nu erau doar activități agricole, ci acte de supraviețuire într-o lume în care natura era atât aliat, cât și inamic. Se aștepta cu sufletul la gură la fiecare schimbare de vreme, iar fiecare amenințare de grindină sau secetă era ca o sentință asupra existenței lor.

Viața era grea, dar în inima acestei comunități sărace strălucea solidaritatea și comuniunea. Vecinii se ajutau reciproc în momente de necaz, împărțindu-și ultimele resurse.

*

Copilăria Alexandrinei a fost o bătălie zilnică pentru supraviețuire, într-un sătuc în care lumea era săracă și resursele rare. Crescută într-o căsuță modestă, unde mâncarea nu era niciodată de ajuns, ea a fost de mică învățată că fiecare lucru se câștigă cu sudoare și hărnicie.

Alexandrina, singurul rod al părinților săi, a învățat de mică să-și pună umărul la treburile gospodăriei. Adunarea lemnelor pentru foc, aducerea apei de la fântână, hrănirea animalelor – toate acestea erau sarcini la care își aducea contribuția cu sârg. Părinții ei, Niculae și soția lui, erau exemplul vieții muncite. Deși nu aveau nimic în plus, se asigurau că măcar o bucată de pâine ajungea pe masa micuței lor.

În ciuda lipsei de resurse și a sărăciei, lecțiile primite de la părinți au fost neprețuite pentru Alexandrina. Într-o lume în care fiecare zi era o luptă, ea a învățat să prețuiască fiecare resursă, fiecare firmitură de mâncare și fiecare clipă de liniște.

Pe măsură ce creștea, implicarea ei în ajutorarea părinților și în menținerea gospodăriei creștea odată cu ea.

Despre părinții Alexandrinei ... ce pot spune ... Niculae, tatăl Alexandrinei, era o fire deschisă și populară în sat. Avea mereu un zâmbet pe buze și o vorbă bună pentru oricine trecea pe lângă casa lor modestă. Harnic și plin de voie bună, Niculae se implica în viața comunității, fiind cunoscut pentru faptul că nu refuza niciodată o mână de ajutor sau un sfat bun. Oamenii îl căutau pentru priceperea sa în rezolvarea problemelor practice sau pentru umorul său, care aducea mereu un strop de bucurie în ziua celor din jur.

Cu toate acestea, existau momente când Niculae cădea pradă ispitei băuturii. După o zi lungă de muncă la câmp sau în gospodărie, se oprea la crâșmă pentru a-și potoli setea. De fiecare dată, acest obicei îl aducea în conflicte cu soția sa, o femeie harnică și hotărâtă. Mereu restrânsă și preocupată de buna funcționare a casei, ea își exprima nemulțumirea față de această obișnuință a soțului său.

Certurile dintre Niculae și soția sa erau, totuși, rare. Cu toate că băutura aducea momente de veselie, se transforma adesea într-un motiv de tensiune în căminul lor modest. Femeia, cu o voce hotărâtă și privirea aprigă, îl certa pentru fiecare pahar pe care îl consuma.

Mama Alexandrinei, deși la fel de harnică, era mai retrasă în manifestările sale. Se dedica gospodăriei și familiei, având mereu grijă să fie o prezență stabilă și sigură. Cu toate că nu era la fel de expansivă precum soțul ei, era respectată pentru munca sa asiduă și pentru modul în care își educa copilul.

În jurul anului 1911, viața în familia Rocan se schimba subtil, iar semnele acestei transformări nu treceau neobservate de ochii ascuțiți ai Alexandrinei. Chiar și la o vârstă fragedă, ea simțea cum ceva nu era în regulă cu mama sa, o femeie obișnuită să fie plină de energie și grijă.

Fiecare dimineață începea cu obișnuitele rutine ale gospodăriei. Mama Alexandrinei, cu privirea sa hotărâtă și mâinile harnice, își desfășura sarcinile zilnice, dar cu fiecare zi care trecea, aceasta părea să-și piardă din strălucirea obișnuită. Grijile și oboseala își puneau amprenta asupra feței ei, iar Alexandrina nu putea să nu observe aceste schimbări subtile.

Într-o dimineață însorită, Alexandrina a întrebat cu grijă:

—Mumă ești bine? Ai avut atât treabă în ultima vreme, văd că nu ești bine!

Mama, încercând să ascundă tristețea din privirea ei, i-a răspuns cu un zâmbet forțat:

—Nu e nimic, Lisăndruță! Numai oboseala, asta e tot! O să fie bine!

Alexandrina, însă, nu se lăsa păcălită de cuvintele mamei sale. Ea știa că ceva era în neregulă și simțea nevoia să afle mai multe. Într-o seară, în timp ce se odihneau pe prispa casei, sub cerul plin de stele, Alexandrina a întrebat cu timiditate:

—Mamă, spune-mi ce se întâmplă cu adevărat!

Mama și-a lăsat privirea să alunece peste câmpul întunecat, iar în lumina lunii a dezvăluit un răsfrângere al unor lacrimi.

—Draga mami, nu vreau să-ți aduc griji! E o boală care mă cam macină, a zis doftoru' că e tifos…dar nu-ți fă griji, nu cred că e grav! O să trecem și peste asta!

Cu inima grea, Alexandrina a simțit o undă de tristețe și neputință. Cu toate acestea, în ciuda necazului, ea a hotărât să fie alături de mama ei în aceste momente dificile și să își ofere sprijinul.

Anul 1912 a fost cumplit pentru familia Rocan. Alexandrina, o copilă de doar 8 ani, nu avea habar că această perioadă avea să îi marcheze viața pentru totdeauna. Într-o zi

obișnuită, pe drumul de la câmp spre casă, un fior straniu a început să-i cutremure trupul fragil.

Oamenii din sat păreau bulversați, iar privirile îngrijorate ale celor din jur au început să-i alerteze simțurile. Pe măsură ce se apropia de casă, frica creștea în inima ei nevinovată. Când a ajuns în curtea casei, a văzut-o pe mama sa căzând la pământ. A fost momentul în care viața Alexandrinei avea să ia o întorsătură drastică.

Fără să înțeleagă deplin tragedia care se petrecea, Alexandrina a alergat la mama ei, încercând să o ridice, dar trupul mamei sale părea prea greu. Într-un glas panicat și confuz, ea a strigat:

—Ma ... mamă ... ce-i cu tine!? Răspunde-mi!

—Nu sunt bine, draga mami! Am ajuns la capătul puterilor, azi plec la Domnul! a fost răspunsul mamei, cuvinte care au lovit-o ca un trasor.

Alexandrina a urlat cu toată puterea, iar Niculae și Ioniță au auzit țipetele îngrozite. Au alergat spre sursa zgomotelor și au găsit-o pe Alexandrina, alături de mama sa căzută la pământ.

—Lisăndruță! Ce-i cu voi? Ce s-a întâmplat? a întrebat Ioniță, cu o privire speriată.

—Mama ... neni ... mama moare! a strigat Alexandrina, cu lacrimi amestecate cu țipete de disperare.

—Dragă, mă auzi!? a întrebat Niculae cu ochii plini de neliniște.

—Da ... te auz ... să aveți grijă d e... de Lisăndrina, fata mami! Să ai grijă în viața asta! Să știi că mama îți va fi mereu alături ... de acolo de unde oi ajunge ...

Cu o blândețe caldă, mama Alexandrinei i-a strâns mâna cu ultima ei putere, apoi și-a dat ultima suflare. Întreaga lume a Alexandrinei s-a năruit, iar durerea a cuprins-o în întregime. Lăsată în grija tatălui său, Niculae, ea simțea cum viața ei se prăbușește.

După ce soția a plecat în lumea celor drepți, Niculae și Ioniță, au simțit că pământul li s-a prăbușit sub picioare. Au căzut la pământ, cu inimile lor grele, simțind durerea

pierderii până în adâncul sufletului. În ciuda șocului, au știut că trebuie să facă ceva, așa că s-au ridicat cu greu și au pornit în sat să ceară ajutorul femeilor pentru pregătirea moartei.

Ioniță, cu pălăria lui uzată și pantalonii rupți, s-a ocupat de strângerea oamenilor și de adunarea alimentelor pentru hrana ce trebuia pregătită. Cu un ton răstit a strigat:

—Haidi, oameni buni, veniți să ne ajutați cu ce puteți! A murit cumnățica mea dragă și trebuie să facem pregătirile pentru înmormântare!

Oamenii s-au adunat în grabă, unii doar cu privirile întrebătoare, iar alții aducând cu ei pâine, slănină și orice puteau oferi.

În același timp, Niculae, cu fața zbârcită de durere și cu o scândură în mână, s-a retras într-un șopron dărăpănat, unde a început să se ocupe de confecționarea unui cosciug pentru soția sa. A rostit între dinți:

—Tre' să-i fac un sicriu cum se cuvine ... draga mea ... te-ai dus așa devreme!

După câteva ore de muncă intensă, în care mâinile sale s-au înțepat și umplut de așchii, a finalizat cosciugul pentru soția sa.

Între timp, Alexandrina, fata neajutorată și rănită de pierderile suferite, a stat alături de mama sa. Cu privirea pierdută și lacrimi pe obraz, a încercat să ajute femeile venite să o spele și să o pregătească pe mama sa pentru ultimul drum. Fiecare gest, fiecare atingere, erau încercări disperate de a păstra vie amintirea mamei ei în inima sa.

Dar în ciuda tuturor acestor dureri, viața trebuia să meargă înainte. Ioniță și Niculae, conștienți că trebuie să gătească pentru oamenii adunați, nu-și permiteau să cheme pe cineva din sat să facă treaba. Însă, cumva, se deschise portița și intra o femeie de vreo 40 de ani, cu hainele negre și o basma pe cap.

—Dumnezeu să o ierte! a spus femeia, cu privirea înlăcrimată și un aer misterios în jurul ei.

Niciun cuvânt în plus nu a fost rostit, iar femeia s-a retras în camera moartei, lăsându-i pe ceilalți în întunericul tăcut al durerii. După câteva minute, a ieșit cu ochii roșii și s-a pus să gătească, niciun sunet nevenindu-i de pe buze în tot acest timp.

Alexandrina, prea absorbită de propria suferință, nici nu s-a sinchisit să se intereseze cine este femeia sau de unde a apărut. A continuat să stea lângă mama sa, cu ochii în lacrimi și cu inima sfâșiată de durere.

La două zile după tragica pierdere, satul s-a adunat pentru a-i oferi un ultim omagiu mamei Alexandrinei. Într-o zi plină de tristețe, cerul era acoperit de nori grei, reflectând starea de doliu care învăluia comunitatea. Oamenii, în hainele lor simple, s-au strâns la biserica satului pentru a participa la ceremonia solemnă a înmormântării.

Preotul și singurul învățător al satului, Nicolae Popescu, un bătrân cu barbă albă și privire blândă, a oficiat slujba de înmormântare. Cu o voce gravă și cu cuvinte simple, el aducea mângâiere și speranță în fața pierderii imense. Cuvintele sale, chiar dacă nu respectau regulile gramaticale și erau simple, pătrundeau în inimile celor prezenți, aducând consolare în mijlocul durerii.

Nicolae Popescu, cunoscut în comunitatea săracă a satului, nu doar că slujea biserica, ci era și singurul învățător. Născut în inima satului, el era o rădăcină adâncă a credinței și spiritualității, dar și o sursă modestă de educație pentru copiii satului. Încă de la o vârstă fragedă, Nicolae simțise chemarea să împărtășească cunoștințele sale și să aducă lumină în viețile oamenilor.

(Pr. Nicolae Popescu)

A făcut tot posibilul să le ofere copiilor din Comișani un început modest în educație, inclusiv Alexandrinei, pe care o învățase să scrie și să citească, nu la un nivel înalt, dar suficient pentru a-i deschide ușa spre cunoaștere. În timpul slujbelor, cuvintele sale pline de înțelegere și compasiune pătrundeau în inimile credincioșilor, alinând suferințele și aducând speranță în mijlocul încercărilor vieții.

Alături de el, Preoteasa Anastasia Popescu, o femeie blândă și iubitoare, împărtea cu soțul său dragostea pentru comunitate și dorința de a-i ajuta pe cei în suferință. În timpul slujbelor, ea era mereu prezentă alături de el, sprijinindu-l în toate momentele importante din viața bisericii și a credincioșilor. Cu răbdare și înțelegere, oferea sprijin și încurajare celor aflați în suferință, fiind o prezență calmantă în mijlocul furtunilor vieții.

(Preoteasa Anastasia Popescu)

Familia Popescu își desfășurau slujirea cu umilință și dăruire, aducând lumina credinței în inimile celor din jur.

În timpul slujbei funerare, oamenii și-au unit gândurile și rugăciunile într-un omagiu adus mamei Alexandrinei. Fiecare privire tristă și fiecare suspin exprimau dorul și recunoștința față de persoana care plecase dintre ei. Părintele Nicolae Popescu, cuvintele sale pline de înțelepciune și compasiune, a reușit să îmbine durerea cu speranța, lăsând în urmă o comunitate unită în credință și solidaritate.

Odată ce cortegiul funerar și ceremonia au luat sfârșit, casa Rocan a fost învăluită într-o tăcere apăsătoare. Greutatea amărăciunii se simțea în fiecare colț al casei, iar durerea pare să se fi instalat definitiv în sufletele celor lăsați în urmă. Niculae, chipul său împietrit de durere, plângea necontenit, iar fiecare lacrimă vărsa era o poveste de iubire și pierdere. În fiecare oglindă, în fiecare obiect de uz cotidian, simțea prezența și absența soției sale.

Alexandrina, deși împărțea același fior de tristețe, încerca să-l consoleze pe tatăl ei. Cu ochii înnegriți de lacrimi și cu un suflet sfâșiat, ea își oferea brațele pentru a-l îmbrățișa, dar durerea părea să fie prea adâncă pentru a fi vindecată. Cu fiecare încercare de a-l alina, simțea că un abis imens se deschide între ei, iar disperarea era omniprezentă în sufletul ei.

Așa a trecut timpul, într-o luptă silențioasă cu durerea și pierderea, iar casa Rocan a devenit un sanctuar al amintirilor și al durerii neexprimate. Vecinii, deși încercau să ofere sprijin, erau limitată în resursele lor, iar viața părea să meargă mai departe cu greu, însăcuind o familie aflată în pragul prăbușirii.

Zilele treceau iar starea lui Niculae devenea din ce în ce mai rea. Se pare că rănile urâte provocate în momentul când a făcut cosciugul soției, s-au agravat, dezvoltând o infecție. Alexandrina i-a spus timp de cateva săptămâni să vorbească cu o femeie din sat care avea tot felul de leacuri dar Niculae refuza mereu, spunând că o să își revină, iar dacă starea nu se îmbunează, acolo sus îl așteaptă cineva. Alexandrina era supărată de cele auzite dar din cauza vârstei fragede era neputincioasă în luarea deciziilor. Simțea o furie surdă față de boala care îi luase mama și acum amenința să îl ia și pe tatăl său.

Spre sfârșitul acelui an, într-o dimineață rece și tăcută, Alexandrina s-a trezit mai târziu decât de obicei. Niculae, care de obicei o trezea, nu își făcuse apariția. Un fior rece i-a străbătut măduva spinării. Își luase inima în dinți și a mers la patul lui Niculae, care era acoperit de o pătură groasă.

Cu mâinile tremurânde, a dat încet pătura deoparte și a descoperit chipul palid și ochii goi ai tatălui său. Îi era greu să creadă ceea ce vedea. Niculae murise în timpul nopții, lăsând-o pe Alexandrina singură în lume.

Fără să-și poată stăpâni durerea, Alexandrina a izbucnit într-un urlet puternic, care a străbătut toată strada. Vecinii și-au dat seama imediat că ceva rău se întâmpla și au început să se adune în curtea casei Rocan.

Ioniță, fratele lui Niculae, a sosit și el în grabă, iar când a văzut scena din interiorul casei, inima i-a bătut cu putere în piept. S-a apropiat încet de nepoată și a văzut chipul lui Niculae, cu ochii deschiși, plini de neliniște și suferință.

Ioniță a început să plângă și el, iar în scurt timp, toată curtea și strada au fost umplute de plângeri și lamentări. Cu toții se simțeau că au pierdut un membru drag al comunității lor, iar durerea și tristețea au cuprins sufletele lor.

Astfel, s-a încheiat capitolul din viața Alexandrinei în care a trebuit să își ia rămas-bun de la ambii părinți și să înfrunte singurătatea care avea să îi marcheze viețea în continuare.

Vecinii au început de îndată să îl pregătească pe Niculae, să îi confecționeze un cosciug și pregătească mâncarea. Alexandrina a rămas alături de tatăl ei în tot acest timp.

Scena sumbră a fost continuată de apariția femeii în haine negre, care a fost și la înmormântarea mamei lui Alexandrina. De data aceasta, femeia s-a îndreptat direct către Alexandrina. Fetița a simțit teamă la văzul aceste femei, dar era prea îndurerată ca să reacționeze.

—Nu mai plânge, Lisăndrină dragă! a șoptit femeia, luând-o în brațe pe Alexandrina.

—Cine ești tu? Ai venit și la mama, nu ai scos un cuvânt și acum vi și la tata! Ce vrei de la mine? Ești cumva moartea!? a întrebat Alexandrina speriată.

—Fătucă ... Eu sunt Paraschiva, draga mea! Sunt sora mamei tale! Am venit să îți fiu alături zilele astea..și după ce se termină totul, o să am eu grijă de tine! a spus femeia, strângând-o în brațe.

Alexandrina nu a scos niciun cuvânt, a strâns-o în brațe pe Paraschiva, apoi s-a întors la tatăl ei.

În ziua înmormântării, Alexandrina a stat alături de Ioniță și Paraschiva. După ce părintele Nicolae a săvârșit slujba de punere în mormânt a lui Niculae Rocan, Paraschiva l-a oprit pe Ioniță.

—Măi Ioniță, ești un tânăr cu tot viitorul înainte! Trebuie să fi tare și să duci numele mai departe, totul depinde de tine!

—Am înțeles, Țață Paraschivo, dar cu Alexandrina o să facem, eu pot să am grijă de ea, dar mi se rupe sufletul când o văd în starea asta!

—Stai liniștit! M-am gândit deja! O să o iau eu pe Alexandrina la mine să o cresc! Tu să ai grijă de tine și de ambele ogrăzi!

—Bine, țață! Ai grijă de mata și de Alexandrina! Domnul fie cu voi!

Cu încheierea discuției, Paraschiva a luat-o de mână pe Alexandrina și au pornit spre casa ei.

—Țață Paraschivo, unde stai tu? a întrebat Alexandrina.

—Fată dragă, eu stăteam în Săcuieni, de acolo era mama ta! Dar, am fost și eu odată fată mare și m-am măritat în Comișani!

—Dar copiii tăi nu se vor uita urât când aduci o străină acasa?

—Nuu…copiii mei nici nu mai stau la mine, sunt mari, fiecare stă la casa lui!

—Dar soțul?

—Pff … soțul meu a plecat demult, draga mea!

—Unde, Țață Paraschivo?

—Ehehe … undeva departe…!

Cele două au continuat să meargă până au ajuns la o casă, la câteva strazi distanță de casa părintească a Alexandrinei.

—Ei bine, aici vei sta pentru ceva timp!

Alexandrina s-a uitat și a văzut o casă puțin mai rezistentă ca cea în care locuia, o curte mare și mulți pomi.

—Îți mulțumesc, Țață Paraschivo, pentru tot! Nu știu ce m-aș fi făcut fără tine!

Paraschiva i-a zâmbit, apoi a deschis poarta și a lăsat-o pe Alexandrina să intre prima. A urmat apoi o scurtă prezentare a curții care s-a sfârșit cu o cină consistentă.

Alexandrina se simțea în siguranță la mătușa sa, dar simțea totuși dorul de casa părintească. Paraschivei îi era evident acest lucru și mereu încerca să o înveselească pe Alexandrina.

Paraschiva știa că pentru o fată ca Alexandrina, să învețe să facă o mămăliga gustoasă era ca unul dintre pilonii tradiției familiale. Într-o dimineață senină de vară, Paraschiva o chemă pe Alexandrina în bucătărie. Aerul era umplut de mirosul dulce al porumbului, iar Soarele bătea în fereastră, dezvăluind o masă plină de ustensile de bucătărie.

—Alexandrina, vino aici, draga mea. Astăzi o să înveți cum să faci o mămăligă!

—Mămăligă?

—Da, draga mea! După cum ai văzut, mămăliga este nelipsită de la masă. Și trebuie să știi cum să o faci, ca să ne țină de foame.

—Înțeleg, mătușă! Cum începem?

Paraschiva începu să arate pas cu pas cum să prepare mămăliga.

—În primul rând, ai nevoie de apă și de mălai! Așa că ia o măsură de mălai și pune-o într-un vas mare!

—Bine! (ia o măsură de mălai și o pune în vas)

—Apoi, pui apă în vas, puțin câte puțin, și amesteci. Trebuie să ai grijă să nu fie cocoloașe! Trebuie să ajunga ca o cocă!

—Așa arată acum! E bine?

—E bine! Acum, pui vasul pe plită. Continui să amesteci ca să nu se lipească!

—Am înțeles! (pune vasul pe foc și amestecă încet)

Pe măsură ce mămăliga începea să se încălzească, aroma de mălai prăjit începu să umple bucătăria. Paraschiva continuă să îi ofere sfaturi Alexandrinei în timp ce amestecau și găteau împreună.

—Când mămăliga devine mai închegată și nu se mai lipsește de fundul vasului, înseamnă că este gata!

—Pare să fie aproape gata!

—Acum vine partea importantă - să o răsturnăm pe un fund de lemn și să o tăiem în bucăți! Mămăliga trebuie să fie moale și pufoasă!

—Să o tăiem în bucăți, deci ... (răstoarnă mămăliga pe un fund de lemn și începe să o taie cu o bucată de ață)

—Bravo, măi Alexandrină! Uite o mămăliga adevărată! Acum putem pune niște brânză, așa cum îți place.

—Mulțumesc pentru tot,tușă Paraschiva! E delicioasă!

—E un început, draga mea. Până și mâncarea ne ține legați de rădăcini și ne ajută să apreciem lucrurile simple și bune din viață!

În altă zi senină, Paraschiva și Alexandrina s-au așezat sub copacul din curte, cu ochii lor atent îndreptați către uneltele simple pe care le aveau în față. În mâinile lor țineau un ciocan și un țesător de lemn, iar pe genunchii lor, o bucată de pânză albă precum zăpada de primăvară. Încă de la început, Paraschiva a aruncat un zâmbet blând către Alexandrina, semn că avea să-i ofere o lecție prețioasă despre arta tradițională a țesutului și croșetatului.

—Astăzi, draga mea Lisădrină, te voi învăța să țeși! Acesta este modul prin care oamenii din sat își confecționau hainele cu mândrie și pricepere!

—Sună minunat, mătușă! Dar cum începem?

—Începem cu țesutul! Uite, firele de lână le vei trece pe această unealtă și vei crea propriul șablon de țesătură!

—E destul de complicat!

—Nu te speria, draga mea! Începem ușor! Vei vedea că totul devine mai clar pe măsură ce exersezi! Așa, deci ... începem de sus în jos și adaugăm rânduri pe măsură ce lucrăm!

Pe măsură ce Alexandrina învăța tehnica țesutului, Paraschiva îi dezvăluia semnificația culorilor în cultura lor tradițională.

—Știi, în sat, culorile aveau importanță! Albul era simbolul purității și al copilăriei! Oamenii purtau haine albe până la căsătorie!

—Ce se întâmpla după?

-Apoi, începeau să apară culori mai vii, cum ar fi roșul sau verdele. Roșul era culoarea iubirii! Oamenii îl purtau în special la horă.

—Și ce se întâmpla la bătrânețe?

—Odată cu vârsta, culorile deveneau mai închise ... Uneori, ajungeau la alb-negru. Era un fel de a arăta vârsta!

—Nu știam că hainele pot spune atât de multe!

—Lisăndruță, tradițiile noastre sunt ca un alfabet secret al culorilor ... Dar hai să continuăm să țesem, și vei vedea cât de minunate pot fii mâinile tale!

În acea zi, sub razele calde ale Soarelui, un nou fir al tradiției a fost început. Cu fiecare mișcare a mâinilor și cu fiecare cuvânt rostit de Paraschiva, Alexandrina se simțea mai aproape de cultura și înțelepciunea strămoșilor săi, legată de firele de lână și culoarea simbolurilor. Era începutul unei călătorii în lumea meșteșugului și a tradiției care avea să-i definească viața în moduri neașteptate.

Într-o seară liniștită, când Soarele începea să se ascundă sub orizont și cerul se vopsise în nuanțe de portocaliu și roz, Alexandrina s-a așezat lângă Paraschiva și a privit spre orizont, cu gândurile ei pline de curiozitate.

—Țato, cum era viața înainte, când erai mică?

Paraschiva și-a întors privirea către Alexandrina și a zâmbit, ca și cum amintirile ei s-ar fi întors în timp.

—Ah, draga mea, viața era altfel pe atunci! Știi, înainte satul pe malul Ialomiței, aproape de Hăbeni! Oamenii trăiau în bordeie, case modeste, dar rezistente!

—Bordeie? Cum aveam eu acasă la tata?

—Cam așa, doar că mult mai înapoiate! Bordeiele astea erau construite cu grijă și înțelepciune. Aveau pereți solizi din bârne de lemn și acoperișuri înclinate din paie sau stuf. Înauntru era cam gol! Aveau adâncituri în pământ pentru a păstra căldura și mâncarea rece. Soba din lut era inima bordeiului, făcând căldură și pentru a încălzii mâncarea.

(Fotografie reprezentativă a unui bordei)

(Sursă imagine: „În şalvari şi cu işlic”, de Constanţa Vintilă-Ghiţulescu)

—Sună ca niște case pline de iubire!

—Da, draga mea! Oamenii noștri știau cum să își asigure supraviețuirea! Fiecare familie avea grijă să-și construiască propriul bordei. Era un simbol al muncii noastre de țărani!

—Dar de ce s-a mutat satul mai sus, unde e acum?

—Ehe … A fost o vreme când malul Ialomiței s-a umplut de familii și bordeie, și locul a devenit prea aglomerat. Așa că un general a hotărât să mute satul mai sus, unde este acum, pentru a face loc mai mult pentru toți!

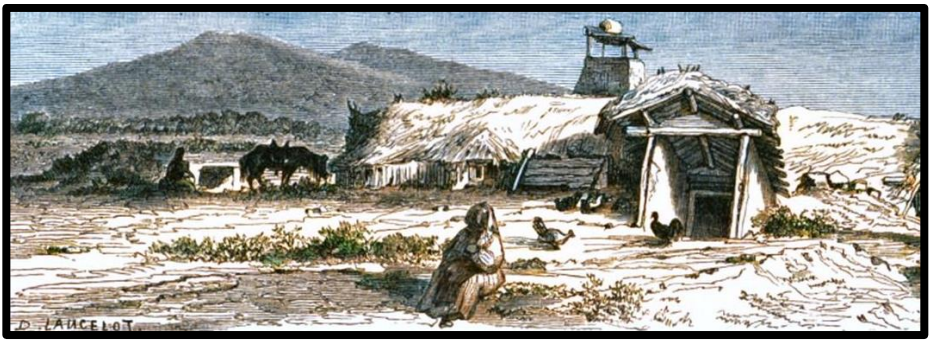

(Bordei cu gârlici din câmpia Dunării, ilustrat de artistul francez Dieudonné Auguste Lancelot, în călătoria sa prin Țările Române din 1860.)

Alexandrina își așeză mâinile în poală și asculta cu atenție povestea mătușii Paraschiva, gândindu-se la cum ar fi fost să trăiască în acele vremuri pline de tradiție și schimbări.

—Dar aveați sărbători atunci?

—Oh, da! În ciuda sărăciei, satul era plin de viață! Aveam obiceiuri pentru toate sărbătorile importante, precum Crăciunul și Paștele! Oamenii se adunau în jurul focului, cântau colinde și împărțeau bucatele pregătite cu migală!

—Sună minunat. Mi-ar fi plăcut să văd cum era atunci!

—Și în fiecare an, aveam sărbătoarea recoltei, unde sătenii adunau roadele muncii lor și sărbătoreau cu dansuri și cântece! Era un moment de bucurie și recunoștință pentru ceea ce natura ne oferea!

—Ce frumos sună! Mă gândesc că a fost o perioadă frumoasă.

—Așa este, draga mea! Ne susțineam unii pe alții în momentele grele și împărtășeam bucuriile! Viața noastră era simplă, dar era plină de fericire!

Alexandrina își imagina cu ochii minții pe oamenii din Comișani, strângându-se în jurul focului, dansând și păstrând vii tradițiile. A început să înțeleagă mai bine cum trecutul a modelat prezentul lor și cum rădăcinile tradiționale au contribuit la formarea ei ca individ.

Timpul trecea cu repeziciune, iar Alexandrina creștea armonios sub îndrumarea atentă a mătușii Paraschiva. Fiecare zi aducea cu sine noi lecții și experiențe care o învățau multe despre viață și tradițiile satului lor.

Alexandrina își petrecea zilele ajutând-o pe Paraschiva cu treburile casnice.

În timp ce femeile din sat coceau pâine, prelucrau lâna sau găteau mâncăruri tradiționale, Alexandrina învăța cum să facă aceste lucruri cu pricepere.

În fiecare seară, după ce munca zilei era gata, Paraschiva îi povestea Alexandrinei despre viața în satul lor în vremurile de demult. Îi vorbea despre obiceiurile și tradițiile strămoșilor lor, despre modul în care oamenii își sărbătoreau marile evenimente, precum nunțile sau sărbătorile de iarnă. Alexandrina asculta cu atenție, învățând tainele moștenite de la cei mai în vârstă.

Era o zi caniculară de vară în anul 1913, iar Soarele ardea pe cerul senin, încălzind pământul și câmpurile întinse, care erau acoperite de porumb copt. Alexandrina, cu părul ei negru ca abanosul și privirea curioasă, era ocupată în câmpul mătușii sale, strângând cu grijă spicele de grâu într-un coș mare din nuiele. În timp ce se apleca și tăia spicelele cu o seceră mică, a observat un băiat de vârsta ei care lucra în câmpul vecin.

Cu ochii săi mari și albaștri, băiatul părea să fie întruchiparea verii în sine, cu fața luminată de Soare și hainele murdare de praf și transpirație. Fiecare mișcare a băiatului părea plină de energie și viață.

—Buna ziua!

—Bună să îți fie inima!!

—Ai reușit să strângi mult grâu! spuse Alexandrina, privind spre coșul băiatului, care era deja plin până la refuz cu spice de aur.

—Da, am adunat destul, dar încă nu sunt gata! E un an bun pentru recoltă!

—Cum te cheamă? a întrebat Alexandrina sfioasă.

—De la tata mi se zice Iosif, dar numele meu este Alexandru! Pe tine cum te cheamă? i-a răspuns băiatul.

—Pe mine Alexandrina! Vrei să ne ajutam unul pe celălalt?

—Nu zici rău! spuse băiatul zâmbind.

Ideea de a lucra împreună îi păruse naturală, și, fără ezitare, cei doi copii șiau unit forțele. Alexandrina își desfăcu coșul lângă Alexandru, iar în scurt timp, munca de recoltare a devenit mai ușoară și mai plină de bucurie. În timp ce Soarele ardea deasupra lor, ei vorbeau și se cunoșteau mai bine.

—Știi, e important să tai spicelele aproape de bază, aici, ca să obții cele mai bune bucăți!

—Tușa Paraschiva mi-a spus că grâul este cel mai important, dar totuși nu știu prea multe despre el și cum să îl culeg cum trebuie!

—Ei bine, m-ai nimerit în locul potrivit! E momentul perfect să înveți! În primul rând, trebuie să te asiguri că spicele sunt coapte.

—Înțeleg, trebuie să fie coapte. Dar cum să le tai corect?

—E simplu! Folosește secera de la mătușa ta, și începe de jos, la baza spicului. Tai direct sub boabe.

—Pare ușor când îmi arăți! Dar cât de multe spice trebuie să tai?

—Depinde de cât vrei să aduni, dar ar fi bine să încerci să umpli coșul! Cu cât adunăm mai mult, cu atât vom avea mai multe provizii pentru iarnă!

Pe măsură ce recolta continuă, Alexandrina începea să se simtă mai încrezătoare și mai pricepută. Întrebările ei se înmulțeau, iar Alexandru îi răspundea cu răbdare, bucurându-se de entuziasmul ei.

—Și ce facem cu spicele după ce le-am cules?

—Le legăm în mănunchiuri și le lăsăm la uscat!

Pe măsură ce timpul trecea și Soarele părea că se pregătea să apună, Alexandrina începea să se simtă mai în largul ei în câmpul de porumb. Cei doi copii continuau să lucreze împreună, iar conversațiile lor se transformau într-un schimb de povești și amintiri.

—Mă simt norocoasă că am avut parte de un învățător atât de bun astăzi!

—Te descurci foarte bine! Și să știi că întotdeauna poți să vii să lucrezi cu mine dacă vrei să înveți mai multe!

—Mă bucur că am făcut cunoștință, Alexandru! Poate că într-o zi, eu te voi învăța ceva ce știu eu bine!

Cu fiecare cuvânt schimbat, privirea lor se întâlnea și se hrănea din curiozitatea și nerăbdarea de a afla mai multe despre celălalt.

Câteva zile mai târziu, Paraschiva a chemat-o pe Alexandrina la poarta casei, arătând spre câteva fete mici, îmbrăcate în frunze și ghirlande de brusture, cântând și dansând în jurul unui mic cerc desenat pe pământ, unde erau aruncate flori și petale de flori. Alexandrina s-a apropiat cu uimire și curiozitate.

—Ce fac acele fete, Țață? a întrebat Alexandrina cu ochii mari

—Vorbește încet, draga mea, sunt paparudele! a răspuns Paraschiva cu un zâmbet înțelept. -Ele au un rol special în sat, mai ales în vremuri astea de secetă!

Fetele mici au continuat să danseze în jurul cercului, cântând într-o armonie minunată:

—Paparudă-rudă,

Vino de ne udă,

Cu găleata-leata,

Peste toată ceata,

Cu ciubărul-bărul, Peste tot poporul.

Dă-ne, Doamne, cheile,

Să descuiem cerurile,

Să pornească ploile,

Să curgă șiroaiele, Să umple pâraiele.

Hai, ploiță, hai,

Udă pământurile,

Să crească grânele

Mari cât porumbele.

Hai, ploiță, hai!

Alexandrina asculta cu admirație cântecul lor și simțea că toate grijile ei erau spulberate de această bucurie colectivă.

—Dar ce fac paparudele astea?! a șoptit Alexandrina.

—Este un obicei vechi, draga mea! Oamenii cred că prin dansurile și cântecele paparudelor, ele pot să roage pe Dumnezeu să aducă ploaia la noi. Paparudele merg însoțite de femei mai în vârstă, care le toarnă apă rece în cap în semn de binecuvântare. Acesta este modul lor de a chema ploaia. Și după ce termină cu colindul, paparudele merg la un râu, aprind paie pe apă și își aruncă veșmintele din frunze, ca un gest de purificare.

Alexandrina a ascultat cu atenție și s-a gândit că această tradiție era cu adevărat specială.

(Fotografie din 1908 a paparudelor în comuna Breasta, Dolj)

(Sursă imagine: voci.ro/paparudele)

Pe măsură ce Primul Război Mondial se desfășura cu intensitate în Europa, familia Iosif se confrunta cu incertitudinea și teama pentru soarta tatălui lor. În mijlocul acestor vremuri tulburi, în care lumea era zguduită de război, aveau de înfruntat și alte provocări.

*

”Înregistrările referitoare la tatăl lui Alexandru nu au fost găsite, iar adevărata soartă a acestuia rămânea un mister. Nu pot confirma cu certitudine dacă a fost recrutat în armată și dacă a pierit sau nu pe front sau chiar din cauze precum boala, oricum, tatăl lui Alexandru s-a stins în această perioadă.” – Iosif Andrei

*

Pierderea tatălui a lăsat o rană adâncă în inimile tuturor celor dragi lui Alexandru. Mama lui Alexandru și frații săi, Ion, Zamfira, Florin și Măria, au trebuit să facă față unui gol insondabil. Durerea lor era greu de descris în cuvinte, iar gândul că nu-l vor mai revedea îi copleșea. Întreaga comunitate s-a unit în jurul familiei Iosif, oferindu-le sprijinul și compasiunea de care aveau atâta nevoie. Vecinii, prietenii și cunoscuții s-au alăturat lor, aducând alimente și ajutând în treburile gospodărești, încercând să aducă un strop de alinare în vremuri atât de tulburi.

Înmormântarea tatălui lui Alexandru a fost o ceremonie solemnă și emoționantă. Preotul Nicolae, una dintre cele mai respectate figuri din Comuna Comișani, a condus slujba de înmormântare. În fața pierderii imense, cuvintele sale de mângâiere și speranță au fost o rază de lumină într-un moment întunecat. În timpul ceremoniei, oamenii din sat s-au adunat pentru a-și lua rămas bun de la tatăl lui Alexandru. Cu inimile îndurerate, aceștia i-au oferit familiei cuvinte de compasiune și sprijin, contribuind la alinarea durerii lor profunde. În liniștea solemnă a slujbei, toți cei prezenți s-au unit în rugăciune, aducând un omagiu celui care plecase dintre ei.

În timp ce războiul continua să facă ravagii în lume, familia Iosif găsea puterea de a merge mai departe, în ciuda suferinței care îi bântuia. Alexandrina, în vârstă de doar 12 ani la acea vreme, a continuat să fie un sprijin de nădejde pentru mama ei adoptivă, Țața Paraschiva. Ea și Alexandru, acum un tânăr de 13 ani, au rămas uniți și au păstrat prietenia și apropierea lor în fața provocărilor.

Într-o seară liniștită de vară, când vântul adia ușor prin părul lui Alexandrina și stelele străluceau pe cer, Țața Paraschiva o chemă pe Alexandrina să se așeze pe prispa casei. Se uită la ea cu o expresie plină de afecțiune și spuse:

—Lis, să știi că suntem biecuvântate de Dumnezeu că suntem ferite de război și că nimeni de la noi nu a fost recrutat! Soțul meu, Dumnezeu să-l ierte, a plecat dintre noi demult, iar războiul nu l-a atins!

Alexandrina, cu privirea în jos și gândindu-se la familia lui Alexandru, răspunse:

—Da, Țață! Dar nu toată lumea are aceeași soartă. Familia lui Alexandru a avut de suferit din cauza războiului. Tatăl lui a fost luat de lângă ei, și au trăit prin o mare durere pe care noi am evitat-o!

Țața Paraschiva începu să-și amintească și spuse:

—Așa este, Lisăndruță! Războiul e cu adevărat cea mai urâtă chestie din lume! Am auzit multe povești urâte de la veterani și de la oamenii care au trecut prin armată! Eu însumi am vorbit cu bărbați care au luptat în Războiul de Independență din ’77 ... O să-ți povestesc, ca să înțelegi mai bine cât de înfricoșător poate fi războiul.

Alexandrina se așeză mai confortabil și spuse:

—Da, Țață!

Țața Paraschiva începu:

—Am vorbit cu un veteran de război care a fost în Războiul din ‘77. El îmi povestea cum au luptat împotriva turcilor și spunea că războiul nu este doar despre bătălii și eroism. Este despre foame, frig, și suferință. Oamenii luptau chinuiți, iar mulți dintre camarazii lui au murit în luptă sau din cauza bolilor.

Alexandrina, cu ochii plini de interes, întrebă:

—Și ce îți mai zicea?

Țața Paraschiva continuă:

—Spunea că cel mai greu lucru a fost să vadă oameni pe care-i iubea murind sau suferind din cauza războiului. Cei care se întorceau acasă aduceau cu ei amintiri dureroase, și deseori nu mai erau aceiași. Războiul îi schimba într-un fel care era greu

de explicat. Războiul este o poveste de suferință, curaj și sacrificiu. Oamenii se străduiesc să supraviețuiască în acele condiții cumplite, și nu doar trupurile lor sunt afectate, ci și inimile lor! Iar noi trebuie să înțelegem că pacea este cea mai de preț comoară pe care o avem!

Alexandrina privi cerul înstelat și își dădu seama că, în ciuda vieții lor de la țară, învățau lecții prețioase despre viață și suferință de la cei înțelepți din comunitatea lor. Conversația cu Țața Paraschiva o ajută să înțeleagă mai bine cât de important este să prețuim pacea și să ne susținem unii pe alții în vremuri dificile.

Între timp, o tragedie cumplită s-a abătut asupra comunității din Comuna Comișani într-o zi de iarnă, la 18 ianuarie 1917, când s-a stins din viață Preoteasa Anastasia Popescu. Anastasia era soția iubitoare a preotului Nicolae Popescu și un stâlp al credinței și bunătății în comunitate. Vestea trecerii sale în neființă a lovit ca un fulger în sat, lăsând pe toți cei care o cunoșteau în stare de șoc și tristețe. Oamenii s-au adunat în grabă la casa familiei Popescu, aducând cu ei condoleanțe și rugăciuni pentru sufletul ei binecuvântat.

Anastasia era iubită și respectată pentru bunătatea și generozitatea ei neînțeleasă. O femeie cu un suflet cald și blând, ea a fost mereu acolo pentru cei în nevoie, aducând alinare și speranță în momente de dificultate. Amintirile frumoase alături de ea, gesturile sale iubitoare și cuvintele înțelepte pe care le împărtășea rămâneau vii în inimile celor care au avut privilegiul de a o cunoaște și aprecia.

În ziua înmormântării sale, întreaga comunitate s-a unit într-un singur gând de recunoștință și omagiu adus Preotesesei Anastasia. Străzi întregi au fost umplute cu oameni care veniseră să își ia rămas bun și să o însoțească pe ultimul drum. Femei și bărbați, tineri și bătrâni, toți au venit să-și arate respectul și dragostea față de cea care a fost o prezență luminoasă în viețile lor.

În acea zi mohorâtă, Preotul Nicolae, în fața unei dureri imense, și-a găsit puterea de a-i oficia înmormântarea, aducându-i un ultim omagiu soției sale iubitoare. Cu ochii înlăcrimați și cu sufletul întristat, el a rostit cuvintele sfinte și a binecuvântat drumul Preotesesei Anastasia către veșnicie.

La câteva săptămâni după, Țața Paraschiva și Alexandrina s-au întâlnit cu mama lui Alexandru și cu însuși Alexandru în curtea bisericii. Cei doi veniseră pentru a săvârși parastasul la un an de la trecerea în neființă a tatălui lui Alexandru.

Țața Paraschiva și-a îmbrățișat prietena cu căldură și a simțit durerea acesteia. Mama lui Alexandru părea distrusă și încercat de greutatea ultimului an. Cu lacrimi în ochi, ea s-a apropiat de Țața Paraschiva și a șoptit:

—Cum să trec prin asta? Cum să fac față la tot și cum să le ofer copiilor mei tot ce au nevoie?

Țața Paraschiva i-a zâmbit și i-a luat mâna:

—Draga mea, înțeleg perfect prin ce treci! Și eu am avut aceleași gânduri când bărbatul meu a plecat din viață atât de devreme! Dar trebuie să știi că ești mai puternică decât crezi! Ai în tine puteri incredibile, iar copiii tăi au nevoie de tine acum mai mult ca oricând! Trebuie să continui să le fii o mamă puternică și iubitoare, așa cum ai fost mereu!

Mama lui Alexandru a oftat și și-a șters lacrimile.

—Trebuie să continui ... pentru ei și pentru el! Știu că ar vrea să văd că suntem bine!

Țața Paraschiva a încurajat-o:

—Așa e! Și astăzi, la parastas, să știi că el veghează asupra voastră de undeva de sus!

Între timp, Alexandrina și Alexandru se plimbau prin cimitir, privind crucile și mormintele. Cimitirul părea liniștit, iar cei doi tineri au simțit că e un loc plin de tăcere și de povești vechi ale satului.

După ce-au terminat parastasul, toată lumea a ieșit din biserică. În față, Alexandrina a zărit două morminte vechi, dar bine îngrijite. Curioasă, s-a întors către Țața Paraschiva și a întrebat:

—Cine-or fi ăștia doi, Țața?

Țața Paraschiva și-a aruncat o privire plină de afecțiune și a început să le spună povestea celor doi adormiți în veci.

—Ah…Mariana și Constantin Florescu, ei erau prunci ai unei familii importante din Comișani! a început ea citind ce scrie pe cele două morminte.-Mariana s-a născut pe 16 octombrie 1867 și era un dar scump pentru familia Florescu. O copiliță frumoasă cu un zâmbet ce încânta pe oricine. Dar, ghinion, la doar patru zile de la naștere, Dumnezeu a chemat-o înapoi ... A fost o lovitură grea pentru părinți!

Constantin, frățiorul ei mai mic, s-a născut în 1869. A crescut sub umbră surorii lui dispărute, aducând bucurie în casa Florescu. Un copilaș plin de viață, cu o curiozitate nesfârșită și o veselie molipsitoare. Dar, chiar și cu toate speranțele lor, și el a plecat prea devreme. La doar doi ani, s-a dus să-i țină companie surioarei lui!

Alexandrina stătea și asculta cu atenție, privind mormintele celor doi prunci.

—Ce trist, Țață! O suferință mare pentru părinți!

—Da, draga mea! a continuat Țața Paraschiva. - Floreștii au fost zguduiți de durere, dar au rămas tari și uniți! Au continuat să ajute satul și pe noi!

Alexandrina a făcut o pauză să își lase inima să simtă povestea.

(Mormântul lui Constandin Dimitrie Florescu (1869-1871))

(Mormântul Marianei Florescu (16-20 octombrie 1867))

(Sursă imagini: Chindia Media)

Peste ceva timp, Alexandrina simțea dorința aprinsă de a descoperi mai multe despre istoria satului. Știa despre cele două morminte din curtea bisericii, care, din spusele ulterioare ale Paraschivei, aparțineau copiilor doamnei Alexandrina Florescu. Cu inima plină de curiozitate, se îndreptă spre pridvorul casei, unde Țața Paraschiva stătea pe un scaun vechi de lemn.

—Țață, pot să te întreb ceva? Am auzit de numele doamnei Alexandrina Florescu, dar nu cunosc prea multe despre ea. Poți să-mi spui mai multe?

—Cu drag! Oh, Doamna Alexandrina Florescu, o femeie remarcabilă, iar povestea ei este strâns legată de sat. La începutul veacului trecut, deci acum foarte mult timp, satul nostru era populat de 50 de familii, care trăiau în bordeie răspândite de-a lungul Ialomiței. Terenul pe care se afla satul era o moșie care aparținea clucerului Ioan Mihăilescu. Acest clucer deținea și alte moșii în zonă ...

—Dar ce legătură avea doamna Florescu cu toate acestea?

— ... Pe măsură ce numărul locuitorilor creștea, administratorul moșiei, Mihăilescu, a hotărât să construiască o biserică pentru a sprijini credința comunității! Astfel, în anul 1842, s-a ridicat biserica noastră, cu hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril ...

—Știu de biserică, dar ce legătură avea doamna Florescu cu aceasta?

—Daca ai tu puțină răbdre, Lisandrino! spuse Paraschiva zâmbind. -Doamna Florescu a fost unul dintre copiii clucerului, iar înzestrarea bisericii a fost realizată în mare parte datorită donațiilor făcute de ea. Mobilierul din ea au fost posibile datorită generozității doamnei Alexandrina Florescu.

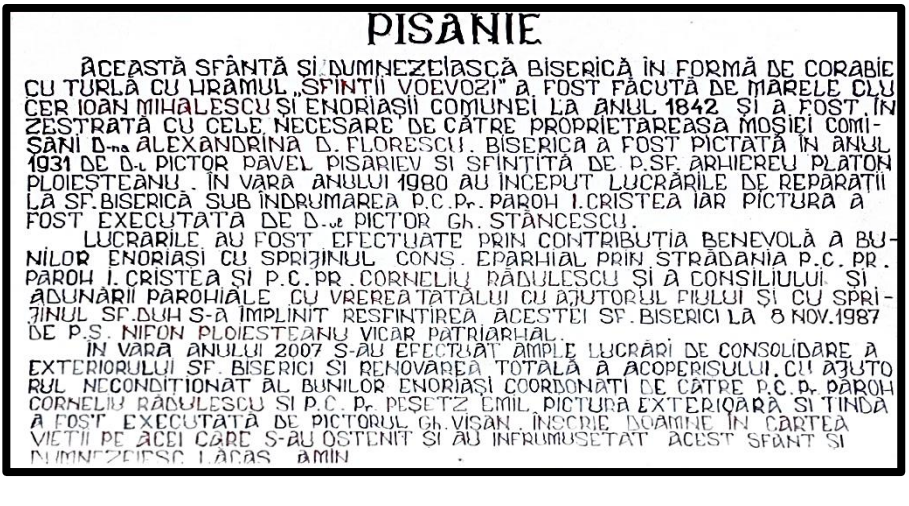

PISANIE

ACEASTĂ SFÂNTĂ ȘI DUMNEZEIASCĂ BISERICĂ ÎN FORMĂ DE CORABIE CU TURLĂ CU HRAMUL „SFINȚII VOEVOZI" A FOST FĂCUTĂ DE MĂRELE CLUCER IOAN MIHĂLESCU ȘI ENORIAȘII COMUNEI LA ANUL 1842 ȘI A FOST ÎNZESTRATĂ CU CELE NECESARE DE CĂTRE PROPRIETAREASA MOȘIEI COMISĂNI D-na ALEXANDRINA D. FLORESCU. BISERICA A FOST PICTATĂ ÎN ANUL 1931 DE D-l PICTOR PAVEL PISARIEV SI SFINȚITĂ DE P.SF. ARHIEREU PLATON PLOIEȘTEANU. ÎN VARA ANULUI 1980 AU ÎNCEPUT LUCRĂRILE DE REPARAȚII LA SF. BISERICĂ SUB ÎNDRUMAREA P.C.Pr. PAROH I. CRISTEA IAR PICTURA A FOST EXECUTATĂ DE D-l PICTOR GH. STĂNCESCU.

LUCRĂRILE AU FOST EFECTUATE PRIN CONTRIBUȚIA BENEVOLĂ A BUNILOR ENORIAȘI CU SPRIJINUL CONS. EPARHIAL PRIN STRĂDANIA P.C. PR. PAROH I. CRISTEA ȘI P.C.PR. CORNELIU RĂDULESCU ȘI A CONSILIULUI SI ADUNĂRII PAROHIALE CU VREREA TATĂLUI CU AJUTORUL FIULUI ȘI CU SPRIJINUL SF. DUH S-A ÎMPLINIT RESFINȚIREA ACESTEI SF. BISERICI LA 8 NOV. 1987 DE P.S. NIFON PLOIEȘTEANU VICAR PATRIARHAL.

ÎN VARA ANULUI 2007 S-AU EFECTUAT ÂMPLE LUCRĂRI DE CONSOLIDARE A EXTERIORULUI SF. BISERICI SI RENOVAREA TOTALĂ A ACOPERIȘULUI. CU AJUTORUL NECONDITIONAT AL BUNILOR ENORIAȘI COORDONAȚI DE CĂTRE P.C.Pr. PAROH CORNELIU RĂDULESCU SI P.C. Pr. PESETZ EMIL. PICTURA EXTERIOARĂ SI TINDA A FOST EXECUTATĂ DE PICTORUL GH. VISAN. ÎNSCRIE DOAMNE ÎN CARTEA VIEȚII PE ACEI CARE S-AU OSTENIT SI AU ÎNFRUMUSEȚAT ACEST SFÂNT SI DUMNEZEIESC LĂCAȘ. AMIN.

(Pisania bisericii)

—Ce minunat! O femeie a avut un astfel de impact asupra satului nostru! Aș vrea să aflu mai multe despre viața ei!

—Da, doamna Florescu a fost o persoană specială! Sunt sigură că poți să afli mai multe povești despre ea de la cei mai în vârstă din sat. Acum hai să dormim, s-a făcut târziu!

În acea perioadă tulbure a Primului Război Mondial, satul Comișani a fost profund afectat de durerea pierderii multor bărbați tineri, care au plecat pe front pentru a-și apăra țara și comunitatea. Soarta acestor bravi consăteni a fost înregistrată în istorie, astfel încât să le păstrăm memoria vie în sufletele noastre.

Printre acești eroi se număra Invățătorul-Preotul-Căpitanul Gheorghe, un lider respectat și iubit de comunitate, care i-a ghidat pe tineri în călătoria lor spre cunoaștere și spiritualitate. Sergentul Gheorghe Ion a fost cunoscut pentru curajul său neclintit și devotamentul față de patrie, fiind o prezență puternică și dătătoare de speranță pentru camarazii săi. Sergentul Iordanescu Constantin, un suflet altruist, a fost mereu acolo pentru a ajuta pe cei din jur, chiar și în cele mai dificile momente ale războiului.

Sergentul Badea Gheorghe, cu inima plină de dăruire, a luptat cu demnitate pentru idealurile noastre naționale, iar numele său va rămâne mereu legat de spiritul nostru de unitate. Sergentul Petcu Nicolae, cu priceperea sa strategică și abilitățile sale de lider, a fost un exemplu pentru tinerii soldați, inspirându-i să meargă mai departe cu încredere.

Caporalul Dinca Gheorghe, cu modestia sa caracteristică, a fost mereu gata să ajute pe cei din jur și să împărtășească din înțelepciunea sa. Caporalul Bancilă Stan, cu puterea sa fizică și mentală, a rămas mereu demn în fața provocărilor de pe câmpul de luptă. Caporalul Sfetcu Nicolae, cu zâmbetul său molipsitor, a adus mereu un strop de bucurie în mijlocul suferinței, fiind un tovarăș de încredere pentru cei din jur.

În rândul soldaților, numele lor răsună cu mândrie și respect. Bucur Nicolae, Melciu Nicolae, Oprea Stan, Cartuța Dumitru, Zabou Ion, Parvan Radu, Neagu Nicolae, Tocila Constantin, Bocan Stanu, Iorguța Oprea, Ivan Ion,

Badea Ion, Radu Bucur, Alex Tudor, Bucur Nicolae, Constantin Tudor, Baltoi Marin, Ionescu Matei, Dumitru Niculae, și Brasov Niculae au fost adevărați eroi, dăruindu-și viața pentru valorile noastre fundamentale.

Acești bravi oameni au fost un exemplu de curaj și sacrificiu pentru întreaga noastră comunitate. Ei și-au pus viața pe altarul datoriei față de țară, iar amintirea lor ne inspiră să prețuim libertatea și pacea de care ne bucurăm astăzi. În fiecare an, în momentele de reculegere și comemorare, onorăm memoria lor și le mulțumim pentru devotamentul lor față de satul nostru și pentru că ne-au lăsat un moștenire prețioasă de curaj și spirit comunitar. Astăzi, prin poveștile și amintirile pe care le păstrăm cu drag în suflete, ne asigurăm că jertfa lor nu va fi uitată și că vor rămâne mereu în inimile noastre. Să ne amintim mereu de acești eroi și să le purtăm cu respect și recunoștință numele lor pentru totdeauna. Fie ca memoria lor să lumineze mereu calea noastră și să ne îndrume spre valorile autentice și solidaritatea comunității noastre.

(Monumentul din curtea Primăriei Comișani, dedicat eroilor căzuți în Primul Război Mondial)

La un an și 4 luni de la trecerea în neființă a Preotesei Anastasia Popescu, o altă lovitură cruntă a întrerupt pacea comunității din Comuna Comișani. La data de 26 Mai 1918, cu sufletul încă încărcat de durerea pierderii soției sale iubite, Parintele Nicolae Popescu s-a stins din viață la vârsta de 61 de ani.

Moartea acestuia a fost un moment profund trist și a adus o nouă încercare pentru credincioșii din sat.

Vestea trecerii în neființă a Parintelui Nicolae a provocat o undă de șoc și tristețe în întreaga comunitate. Oamenii s-au adunat în jurul casei parohiale, aducând condoleanțe și rugăciuni pentru sufletul său. Preotul Nicolae Popescu a fost un lider spiritual iubit și respectat în comunitate, iar absența sa lăsa un gol imens în viețile celor care l-au cunoscut și i-au fost apropiați.

Înmormântarea Parintelui Nicolae a fost un eveniment emoționant, în care oamenii s-au unit pentru a-i aduce un ultim omagiu celui care fusese un părinte spiritual pentru ei. Străzile din sat au fost umplute de credincioși care l-au însoțit pe ultimul drum pe preotul lor iubit. Slujba funerară a fost încărcată de tristețe și devoțiune, iar cuvintele rostite de preoți și rugăciunile celor prezenți aduceau alinare în sufletele rămase în urmă.

Moartea Parintelui Nicolae a lăsat un gol imens în inimile credincioșilor și a comunității întregi. Cuvintele sale înțelepte și îndrumările sale duhovnicești au fost amintite cu respect și prețuire de către cei care i-au fost ucenici spirituali. În fiecare colț al satului, se auzeau poveștile despre bunătatea și generozitatea sa, despre momentele de înțelepciune pe care le împărtășea cu cei din jur.

Rugăciunile și slujbele religioase în memoria Parintelui Nicolae au continuat să fie rostite de către credincioși, menținându-i amintirea vie în sufletele lor.

În biserică, locul său din fața altarului a rămas gol, dar amintirea prezenței sale blânde și călduroase a rămas vie în inimile celor care l-au cunoscut și i-au purtat dragoste.

În urma trecerii sale în veșnicie, impactul Parintelui Nicolae Popescu asupra comunității a fost profund resimțit. Învățăturile și exemplul său de viață au continuat să inspire credincioșii și să îndrume generații de-a lungul timpului.

Povestea vieții sale s-a transmis din gură în gură, iar numele său a devenit sinonim cu bunătatea și sfințenia.

Astfel, comunitatea din Comuna Comișani a păstrat în inimile sale amintirea părintelui și preotesei, Nicolae și Anastasia Popescu, aducându-le omagiu și recunoștință pentru buna lor lucrare și pentru luminătorul exemplu pe care l-au lăsat în urma lor.

(Mormântul Familiei Popescu)

Era dimineața zilei de 1 decembrie 1918, o zi așteptată cu inima palpitantă de locuitorii satului Comișani. Satenii se adunaseră în fața primăriei, un loc unde adesea se vestea noutăți importante, dar astăzi era o zi specială. Era o zi în care istoria avea să se schimbe pentru totdeauna.

Alexandru, un tânăr plin de energie și cu dorința de a afla totul înainte de ceilalți, a sărit din pat și a alergat să-o anunțe pe mama sa că evenimentul a început. Apoi, cu aceeași viteză, a fugit spre casa vecină unde locuia v a Paraschiva.

Alexandru a strigat cu voce tare:

—Țață, Țață, zi și lui Alexandrina, ne-am unit cu Moldova!

Era atât de fericit și entuziasmat încât nu putea să-și stăpânească bucuria. Țața Paraschiva și-a lăsat treburile și a venit repede la poarta casei. Alexandru și-a continuat alergarea pe străzi, anunțând în glas tare și clar:

—Ne-am unit cu Moldova!

Oamenii ieșeau curioși din casele lor pentru a afla mai multe despre această veste minunată. Energicul Alexandru a străbătut străzile cu zâmbetul pe buze, simțind cum euforia unității naționale îl cuprinde. Paraschiva, în schimb, s-a dus liniștită spre Alexandrina. Cu glas blând, ea ia spus:

—Lis am vești mari astăzi! Suntem uniți cu Moldova, iar țara noastră se întoarce la rădăcinile ei! Așa cum a spus și Marele Unitor, Regele Ferdinand: 'Nu suntem separați de sângele și limba străbună! Nu suntem separați de istorie și de tradiții! Nu suntem separați de interesele noastre naționale!'

Alexandrina a ascultat cu atenție și a simțit bucuria care se răspândea în jurul ei. Ea a înțeles importanța acestui moment unic în istoria țării lor. Împreună, Paraschiva și Alexandrina au ieșit pe străzile satului, unde au fost întâmpinate de oameni entuziasmați care sărbătoreau unitatea lor națională.

Pe tot parcursul zilei, satenii au petrecut împreună, cu cântece, dansuri și bucurie. Cu fiecare pas, cu fiecare zâmbet, cu fiecare cântec cântat în stradă, ei celebrau faptul că istoria și tradițiile lor se reuniseră într-o Românie mai mare și mai puternică. Această zi avea să rămână vie în amintirea lor, ca un simbol al unității și al mândriei naționale.

În ciuda bucuriei și entuziasmului care au însoțit unirea cu Moldova, pacea și unitatea în satul Comișani n-au mai durat mult.

Într-o zi însorită de primăvară din 1919, satul Comișani se zbătea sub umbra unei nemulțumiri adânci. Țăranii, sătui de nedreptățile și umilințele impuse de angajații familiei Dalles, simțeau că răbdarea le-a atins limita.

*

Pentru a înțelege situația familiei Dalles vă voi povestii pe scurt evenimente importante din această familie.

În 1871, casa familiei Dalles a primit primul suflu de viață odată cu nașterea lui George, primul lor copil. Însă bucuria a fost umbrită de tragedie, deoarece micuțul George a plecat din lumea aceasta la doar doi ani. Această pierdere dureroasă a fost doar preludiul unui șir de evenimente nefericite care aveau să pună amprenta pe familia Dalles.

Născută în 1875, Dora Dalles a adus o rază de lumină în familia afectată de pierderea lui George. Cu toate acestea, destinul a fost bun cu ei în 1879, când s-a născut al treilea copil, Ioan I. Dalles.

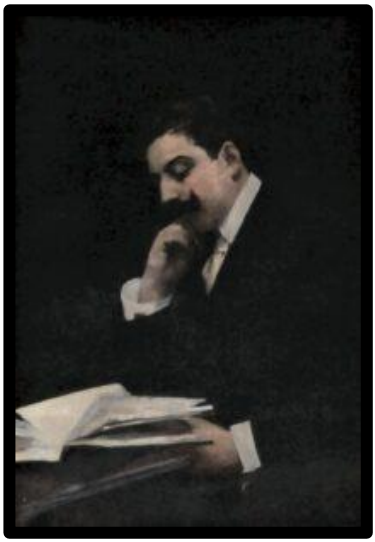

(Ioan I. Dalles cca. 1900)

(Sursă imagine: turnul-cetatii.ro)

Pe 4 ianuarie 1886, Elena Dalles a fost lăsată văduvă după ce soțul ei, Ioan G. Dalles, a trecut la cele veșnice, lăsându-și copiii sub îngrijirea soției sale. Aceasta a fost o perioadă dificilă, dar Elena a fost determinată să își protejeze și să își crească copiii în ciuda piedicilor.

Tragediile au continuat să se abată asupra familiei Dalles, deoarece pe 7 noiembrie 1892, Dora Dalles a părăsit acest pământ la vârsta de doar 17 ani. Durerea pierderii unei fiice a fost copleșitoare, iar amintirea ei a rămas în casa Dalles ca o umbră a suferinței.

(DORA DALLES)

(Pictură semnată de G. D. Mirea, fotografie transmisă de Muzeul Județean de Artă Prahova “Ion Ionescu Quintus”)

(Pictură din biserica din Bucșani)

”Biserica din Bucșani cu Hramul Sfântului Ierarh Nicolae a fost construită în anul 1894, cheltuielile fiind suportate de Elena Dalles și fiul ei, Jean. Edificiul, în stil neoclasic, este opera arhitecului Alexandru Săvulescu. “ - turnul-cetatii.ro

În ajunul Crăciunului din 1914, familia a fost lovită din nou de tragere, iar ultimul copil al lor a plecat din viață. Această pierdere a adăugat o notă sumbră la sărbătorile de iarnă și a accentuat golul din inima Elenei Dalles.

Astfel, ajungem în 1919, Elena Dalles se află într-un moment fragil al vieții sale, având în spate decenii de durere și pierdere. Singurul ei fiu, Ioan I. Dalles, a murit cu cinci ani în urmă, lăsând-o singură să gestioneze întreaga avere și să își mențină autoritatea asupra moșiei familiei. Cu resursele întinse la maximum, Elena Dalles se

confruntă cu provocări administrative și sociale care vor provoca o serie de evenimente tulburătoare în viața Comișănenilor.
*

Între timp, când Elena Dalles era ocupată cu conturile și hârtiile, angajații săi s-au simțit liberi să profite de moment și să își impună stăpânirea asupra satului Comișani. Aceștia, fără teamă de repercusiuni, au luat decizii arbitrare, diminuând porțiuni din recolta țăranilor, confiscând bunuri și adesea, îi umileau în fața comunității.

Incidentul care a stârnit flacăra revoltei a avut loc după slujba de duminică, în curtea bisericii din Comișani, satenii se adunau în jurul lăcașului sfânt pentru a socializa și a discuta ultimele știri. În această atmosferă liniștită, angajații familiei Dalles au început să se ia de un bărbat simplu din sat, acuzându-l că nu a dat suficient din recoltă.

Bărbatul a fost ținta disprețului lor. Angajații, cu priviri pline de superioritate, începeau să-l umilească și să-i reamintească cuvinte dure despre ceea ce se întâmplă când nu respecți regulile impuse de ei. Bărbatul, un om cu inima mare, dar sărac, îndura nedreptățile de prea mult timp.

În mijlocul curții bisericii, în fața ochilor tuturor, el a fost pus în situația de a-și apăra cinstea și onoarea. Privindu-i pe acei angajați cu resentiment și furie, cu ochii arși de furie, bărbatul s-a ridicat în fața angajaților familiei Dalles, cu inima plină de resentimente și mânia oprimată de ani de zile de umilințe.

—Bine v-am găsit în acest loc sfânt, unde, sper, ca bunul Dumnezeu să-și întoarcă fața de la voi, leprelor! a strigat bărbatul cu o voce răgușită, dar plină de hotărâre. - Voi, care vă credeți stăpâni pe pământul nostru, vreți să ne furați și ultimul bob de grâu din hambar, să ne lăsați fără pâine și cinste! Dar astăzi, să știți că ne-am săturat de tirania voastră! Suntem oameni simpli, dar avem și noi suflet, avem demnitate!

În timp ce vorbele îi zbura din gură ca săgețile aprinse, bărbatul a arătat spre țăranii uniți, care priveau încrezători la el. Țața Paraschiva, ținând-o pe Alexandrina de mână, își acoperise gura cu un șorț, reținându-și lacrimile de furie și frustrare. Mama lui Alexandru își strângea pumnii, hotărât să nu mai tolereze nedreptățile.

—Nu suntem slugi ale pământului vostru, ci oameni ai acestui sat! Ați crezut că puteți profita de sărăcia noastră, dar ați greșit! Suntem aici să ne apărăm drepturile și să nu mai fim călcați în picioare de voi și de nedreptățile voastre, bampirilor!

Cu fiecare cuvânt rostit, mânia bărbatului creștea, iar privirile lui ardeau ca niște cărbuni aprinși. Angajații familiei Dalles, obișnuiți să domine și să umilească, priveau cu dispreț către bărbatul sărman, însă n-au anticipat că focul revoltei se aprindea în mijlocul lor.

—A început răscoala noastră, unde vom lupta pentru ceea ce ne este de drept! Nu ne-am ridicat la 1907, dar acum a sosit timpul! Ați auzit, leprelor? Nu vă vom mai tolera batjocura! Suntem oameni și vom arăta că și sufletul nostru este mai bogat decât averea voastră! a strigat bărbatul, iar cuvintele lui au răsunat ca un ecou de hotărâre în întreaga curte a bisericii.

Furioși și disperați, angajații familiei Dalles au părăsit în grabă curtea bisericii, cu inima strânsă de teama schimbărilor care se prefigurau în aer. Unii alergau să cheme ajutoare, în timp ce alții își strângeau pumnii, promițându-și răzbunare pentru umilințele pe care le împărțiseră cu sătenii.

În curtea bisericii, oamenii începeau să prindă curaj. Vorbele bărbatului, strigătele împotriva nedreptăților și hotărârea de a se ridica împotriva opresiunii au avut un ecou puternic în inimile celor prezenți. Femeile își ștergeau lacrimile de mândrie și furie, iar bărbații își strângeau pumnii, pregătindu-se pentru lupta care se prefigura în fața lor.

În timpul acestui tumult, mama lui Alexandru, o femeie puternică și hotărâtă, privea scena de la marginea mulțimii. În inima ei, simțea o amestecătură de mândrie pentru curajul oamenilor din sat și o furie adâncă față de nedreptățile suferite de-a lungul anilor.

Văzând căldura și hotărârea în ochii celor din jur, mama lui Alexandru și-a strâns șorțul și a înțeles că a venit timpul să se ridice și să lupte. A fost impresionată de forța pe care oamenii săi o arătau în acel moment, iar flacăra revoltei părea să se extindă în inimile tuturor.

În acea după-amiază, zvonurile despre revoltă s-au răspândit prin sat precum vântul aduce mirosul de ploaie. Oamenii își abandonau munca în câmpuri și se adunau în casele lor pentru a discuta despre schimbarea care se contura în satul Comișani. Revolta nu era doar o reacție la un incident izolat; era un strigăt colectiv de împotrivire față de ani de opresiune.

Țăranii, hărțuiți de decenii de stăpânire a moșierilor și de nedreptățile autorităților locale, au ajuns la limita răbdării lor. Refuzul de a mai respecta ordinele moșierilor și ale primarului au fost semnele evidente ale unei revolte iminente.

Țăranii, acum înarmați și hotărâți, și-au luat destinul în propriile mâini. Pășind hotărâți pe terenurile pe care le considerau ale lor, au trimis un mesaj clar către stăpânii lor: nu vor mai tolera nedreptățile și vor lupta pentru libertatea și drepturile lor. Ignorând consecințele și riscurile, aceștia și-au dus vitele la păscut prin semănături și terenurile moșierilor, sfidând autoritatea și revendicându-și cu fermitate locul pe acele pământuri.

Simțindu-se stăpâni pe propriile lor pământuri pentru prima dată, țăranii s-au eliberat de lanțurile subjugării. În mijlocul semănăturilor și pe terenurile care le-au fost interzise atâta vreme, au găsit o libertate pe care nu și-au imaginat-o niciodată. Fiecare pas pe acele pământuri a fost un răspuns la ani de opresiune și a devenit un simbol al rezistenței și determinării lor de a-și recăpăta demnitatea și libertatea.

În una din zilele de revoltă, țăranii, înarmați cu unelte rudimentare și un curaj pe care nu și l-au cunoscut niciodată, au decis că era momentul să înfrunte gardienii moșierului. Lumea s-a adunat în fața bisericii, iar sunetul strigătelor de luptă a fost acompaniat de foșnetul uneltelor și de tropotele cailor.

Lupta a fost brutală. În timp ce gardienii trăgeau cu armele rudimentare, țăranii ripostau cu furci, coase și răngi. Unii dintre ei au căzut uciși cu sânge rece, dar alții, mânioși și determinați, și-au continuat drumul spre victorie. Un moment dramatic a marcat revolta atunci când un țăran, cu o lovitură precisă, a doborât unul dintre cai și pe gardianul care-l călărea, câștigând admirația și speranța celorlalți.

*

La momentul scrierii cărții, nu au fost găsite informații cu privire la mama lui Alexandru. Totuși, cel mai probabil a decedat în jurul acestui an. Pentru o continuitate în poveste, voi da un final plauzibil pentru mama lui Alexandru, final care se îmbină cu revolta din Comișani.

*

(Imagine sugestivă)

Alături de ceilalți sateni hotărâți, mama lui Alexandru nu doar că vorbea cu pasiune, ci și acționa în consecință. Terenurile moșierilor, simbolul opresiunii și inechității, erau distruse în semn de sfidare. Bunurile care ar fi aparținut altcuiva care nu era comișănean erau privite acum ca pradă de război, iar satenii distrugeau orice amintire a stăpânirii lor.

Într-un incident brutal, gardienii moșierului au încercat să reprime mișcarea de revoltă. În tumultul tensiunii crescânde, mama lui Alexandru a fost lovită cu sălbăticie de acești oameni fără scrupule. Rănile sale au fost adânci, iar în urma acelei confruntări, ea a dispărut fără urmă.

Cu ochii înlăcrimați și sufletul sfâșiat de dispariția mamei sale, Alexandru, deși încă un copil, a simțit povara nedreptăților ce apăsau asupra satului său. Durerea pierderii îl ardea pe dinăuntru, dar în loc să se lase copleșit, a găsit în această tragedie o forță neașteptată. Privind în jur, la sătenii care se adunaseră pentru a-și jeli morții, dar și pentru a-și întări hotărârea de a lupta mai departe, Alexandru a înțeles că datoria lui era să ducă mai departe ceea ce mama lui și ceilalți pierduți în revoltă începuseră.

Deși mic, Alexandru s-a alăturat celorlalți țărani în eforturile lor. Își făcea loc printre cei mai mari, luând saci de alimente din hambarele prorpietarilor, adunând uneltele sau chiar oferind mângâiere celor care aveau nevoie. Fiecare pas pe care îl făcea printre ruinele și sângele de pe pământ era un jurământ tăcut că lupta pentru dreptate nu va fi uitată.

Revolta din Comișani, cu toate sacrificiile sale, a schimbat soarta satului. În urma presiunii țărănești, moșierii au fost obligați să cedeze o parte din pământ sătenilor. Fiecare familie a primit o mică bucată de pământ, pe care o puteau lucra liber, iar toată producția le aparținea în întregime. Era puțin, insuficient pentru a trăi fără griji, dar era primul pas către libertatea mult visată.

Totuși, sătenii nu au scăpat complet de jugul moșierilor. Continuau să fie obligați să muncească pe terenurile acestora, plătindu-și datoriile cu zile de muncă grea, dar faptul că aveau propriile lor loturi le dădea o speranță. În sfârșit, aveau un loc pe care îl puteau numi „acasă”, iar roadele muncii lor pe acel pământ mergeau doar către familiile lor.

În septembrie 1921, un vânt al schimbării a început să adie prin satul Comișani, captivând atenția și curiozitatea localnicilor. Moartea Elenei Dalles, liderul familiei de moșieri, a stârnit discuții aprinse și speculații în mijlocul țăranilor. Copiii săi decedați înaintea ei lăsaseră moșia Comișani fără urmași, deschizând calea unui viitor incert.

Faptul că familia Dalles nu era privită cu ochi buni de către țărani nu le împiedica curiozitatea. Acum, cu moartea Elenei Dalles, satul era plin de discuții și întrebări. Cine va prelua moșiile? Ce schimbări vor aduce noii stăpâni? Cum va afecta asta viețile celor din Comișani?

În urma acestor întrebări, s-a aflat că moșiile Comișani și Lazuri au fost cumpărate de Alexandru Pîrvulescu și Margareta Ghica. Împărțindu-și noile posesiuni, Comișani ajungea sub stăpânirea lui Alexandru Pîrvulescu.

Aceste vești au stârnit atât interesul, cât și incertitudinea în rândul țăranilor. Cu toate că familia Dalles nu era privită cu simpatie, schimbarea stăpânilor aducea cu sine întrebări despre viitorul lor. Cu optimismul și curiozitatea specifică comunităților mici, țăranii priveau cu atenție schimbările care se desfășurau în viața lor, pregătiți să facă față oricăror noi provocări și oportunități.

Cu toate acestea, familia Iosif a reușit să păstreze o mică parte din terenul lor, ceea ce a reprezentat o mică alinare în fața acestor transformări dificile, în ciuda momentelor dificile, familia Iosif a încercat să-și continue viața și să facă față noilor circumstanțe.

Totuși, timpul trecea iar fratele mai mare a lui Alexandru, Ion, devenea din ce în ce mai hotărât să-și întemeieze propria familie și să-și construiască propriul cămin.

În anul 1924, satul Comișani era în sărbătoare. În fiecare duminică, odată cu răsăritul Soarelui, sătenii începeau să se adune treptat în centrul satului. Era un spectacol în sine să vezi oamenii ieșind din casele lor îmbrăcați cu cele mai frumoase haine pe care le aveau. Unii purtau costume tradiționale cu motive brodate, iar alții alegeau haine elegante, dar toți se străduiau să arate impecabil.

Atmosfera din centrul satului era ca o pictură de poveste. Mesele cu flori și mesele cu produse locale, precum brânză, slănină și pâine, așteptau ca oamenii să se așeze în jur și să se bucure de gusturile autentice ale satului. Copiii se jucau, iar adulții socializau și se pregăteau pentru cea mai așteptată parte a zilei - Hora Satului.

Muzica era asigurată de o formație locală, compusă din băieți și fete talentați care cântau cu pasiune. Hora începea cu o melodie lentă, iar oamenii se adunau în cerc, se

îmbrățișau și începeau să danseze. Mișcările erau grațioase și ritmice, iar participanții zâmbeau și se bucurau de această tradiție veche de secole.

Pe măsură ce muzica câștiga în intensitate, așa făcea și energia în horă. Dansatorii începeau să se miște mai rapid, să râdă și să se distreze. Hora devenea o explozie de veselie, iar toți se simțeau ca parte a unei mari familii.

Momentul culminant al zilei era atunci când toată lumea se ținea de mână și făcea o ultimă bucurie înainte de a se despărți pentru săptămâna ce urma.

Această tradiție a Horei Satului nu făcea doar legătura între locuitori, ci și între generații. Tinerii învățau de la cei mai în vârstă pașii și mișcările tradiționale, iar astfel, cultura și valorile satului erau transmise mai departe. Duminica era mai mult decât ziua în care se petrecea; era ziua în care satenii se reuneau, își arătau dragostea pentru tradițiile lor și se simțeau parte din ceva mai mare decât viața de zi cu zi.

Era ziua în care Hora Satului transforma Comișaniul într-un loc magic, unde timpul se oprea pentru câteva ore, iar bucuria comunității strălucea ca un Soare luminos. În mijlocul acestei atmosfere pline de muzică și dans, Ion, fratele lui Alexandru, a pus ochii pe Safta, o tânără fermecătoare din sat. Avea părul negru și ochii ca două mări înstelate, iar zâmbetul ei i-a cucerit inima încă de la prima vedere.

(Theodor Aman – Hora la Aninoasa, 1890)

Ion și Safta s-au întâlnit într-un colț unde muzicanții cântau cu pasiune, iar lumea se bucura de dans și voie bună. Ei au dansat împreună cu toată lumea, iar muzica a creat o legătură magică între ei. În timpul dansului, au avut ocazia să-și spună primele cuvinte, iar conversația lor a fost plină de farmec și umor. Ion a fost fermecat de inteligența și naturalețea Safta, iar ea a simțit că a găsit în Ion un bărbat sincer și bun la suflet.

În următoarele săptămâni, Ion și Safta și-au petrecut timpul împreună, învățându-se mai bine și construind o legătură puternică. Îndrăgostiți unul de celălalt, au hotărât să își unească destinele și să înceapă o viață nouă împreună.

Câteva luni mai târziu, în fața bisericii din Comișani, Ion și Safta au rostit jurămintele lor de dragoste veșnică și s-au unit în căsătorie. Înconjurati de prieteni și familie, cei doi tineri îndrăgostiți și-au sărbătorit iubirea lor, iar în noaptea nunții au dansat sub stelele luminoase de pe cer, cu promisiunea de a petrece întreaga viață împreună, în dragoste și unitate. Alegând să nu rămână în casa părintească alături de Alexandru, au început să-și construiască propria locuință. Fiecare zi aducea o nouă provocare, dar cu multă trudă și determinare, au adunat materialele necesare și au început să ridice temelia casei lor. Deși nu era o construcție impunătoare, era casa lor, un simbol al dragostei și al visurilor lor.

La scurt timp, Ion și Safta au devenit părinții unui copil, iar apoi ai mai multor prunci care umpleau casa cu veselie și bucurie. Pentru a-și întreține familia, au muncit din greu, zi de zi. Fiecare recoltă, fiecare animal din gospodărie, fiecare bucată de lemn tăiată pentru iarnă reprezentau efortul lor comun de a-și asigura hrana și un acoperiș deasupra capului. Alexandru, fratele lor, privea cu mândrie evoluția familiei și a casei lor.

După ce Ion și Safta și-au întemeiat familia și au început să-și construiască propria casă, viața în familia lui Alexandru s-a schimbat considerabil. Fiecare dintre ceilalți frați ai lui Alexandru, Zamfira, Maria și Florin, și-au găsit drumul către propriile cămine și și-au întemeiat familiile. Cu excepția lui Alexandru, toți frații lui începuseră să-și construiască vieți și familiile proprii.

Unul dintre frații săi a decis să locuiască cu familia la casa părintească, Alexandru a rămas în plus în noua familie a fratelui său. Chiar dacă își dorea și el o familie și o

nevastă, acest lucru părea să se amâne în favoarea fericirii și stabilității celorlalți membri ai familiei sale.

Așa că, la jumătatea anului 1924, Alexandru a simțit că momentul era potrivit să ceară mâna Alexandrinei, așa că a plecat de dimineață, cu inima plină de emoție și un buchet de flori adunate cu grijă de pe câmpurile înflorite însoțite de un coș din nuiele plin de bunătățuri. A luat calea casei lui Paraschiva, care se afla la câteva case distanță.

Când a ajuns la ușa casei, a dat un bătăi ușoare, așteptând cu nerăbdare să fie primit. După câteva momente, Paraschiva a deschis ușa și l-a salutat cu un zâmbet prietenos.

—Bună dimineața, Lisăndrel! Ce te aduce pe aici într-o zi atât de frumoasă?

—Bună dimineața, Țață Paraschiva! Sunt aici cu un motiv foarte special. Aș vrea să vorbesc cu tine și cu Alexandrina. a spus Alexandru, dându-i coșul lui Paraschiva.

Paraschiva a bănuit imediat despre ce era vorba, dar s-a făcut neștiutoare și la invitat în casă. După ce au intrat, Alexandrina a apărut dintr-o altă încăpere, privindu-l curioasă pe Alexandru.

—Ce aduce frumosul nostru Alexandru astăzi?

Alexandru i-a zâmbit și a întins buchetul de flori către ea.

—Aceste flori sunt pentru tine, Alexandrina. Le-am ales special pentru că astăzi am ceva important de spus!

Cu floriile în mână și cu ochii care i se umpleau de lacrimi de bucurie, Alexandrina a ascultat cu atenție.

—Mulțumesc, sunt minunate! Ce vrei să îmi spui?

Alexandru și-a adunat curajul și a început să își declare sentimentele.

—Alexandrina, din momentul în care te-am cunoscut, inima mea a găsit liniștea. Ești lumina vieții mele, cea care a adus bucurie și fericire în zilele mele. Vreau să împart fiecare moment din viața mea cu tine, vreau să ne zidim viitorul împreună!

În timp ce Alexandru vorbea, Paraschiva, care stătea lângă ei, a izbucnit întrun zâmbet larg și a început să vorbească.

—E un moment special, așa cum este și ea, Alexandrina! Așa cum știi, trecutul nostru nu poate fi schimbat, dar viitorul îl construim noi. Încă din copilărie, te-am învățat că dragostea, încrederea și puterea de a merge mai departe sunt cele mai prețioase comori pe care le avem. Astăzi, deveniți viitorul Comișaniului, un viitor care va fi luminat de dragostea voastră!

Paraschiva a continuat să le dea binecuvântarea, iar în lumina caldă a camerei, Alexandru s-a aplecat în fața Alexandrinei și a întins palma, ce conținea un inel foarte vechi, moștenit de la părinții tatălui său.

—Alexandrina, vreau să împărțim viața împreună și să te iau de soție! Vrei să fii a mea?

Alexandrina, plină de emoție, a izbucnit în lacrimi de fericire și a acceptat cu dragostea din inima sa.

—Da, da, cu toată inima! Voi fi a ta, Alexandru.

Cu aceste cuvinte, cei doi s-au sărutat în fața lui Paraschiva, iar aceasta a plâns în tăcere, gândindu-se la sora sa, care ar fi fost atât de mândră de momentul acela.

CAPITOLUL II
"IZVORUL IUBIRII"

Toamna aceluiași an a adus în sfârșit momentul mult așteptat al nunții lui Alexandru și Alexandrina. Deși familiile lor erau foarte sărace, nunta era așteptată cu nerăbdare de toată comunitatea din Comișani. În săptămâna dinaintea nuntii, femeile din sat s-au adunat la casa miresei pentru a începe pregătirile. Au curățat legume, au framântat aluat pentru plăcinte și au făcut dulciuri pentru masa de nuntă. Bucătăria era plină de zgomot și agitație, iar mirosul de mâncare proaspătă se simțea de la distanță.

În timp ce femeile pregăteau hrana, bărbații se ocupau de masa de băutură și pregăteau instrumentele pentru petrecerea care urma. Toți s-au mobilizat pentru a face din această nuntă un eveniment memorabil.

În dimineața nuntii, atmosfera din casa miresei era una de agitație și bucurie. Vecinele și prietenele miresei au sosit devreme pentru a o ajuta pe Alexandrina să se pregătească pentru momentul important din viața ei. Au intrat în cameră și au început să-și îndeplinească rolurile cu multă îngrijire. Paraschiva, care a fost alături de Alexandrina de-a lungul tuturor acestor ani, se așeza într-un colț al camerei și privea cu dragoste la tânăra mireasă.

—Alexandrina, uite această frumoasă ie românească pe care am adus-o special pentru tine. Arăți minunat în ea!

—Mulțumesc, Tanti Maria! Este absolut superbă. Știu că tata și mama și-ar fi dorit să port o astfel de ie în ziua nunții!

—Da, draga mea! Tatal și mama ta ar fi fost atât de mândri de tine astăzi. Au crescut o femeie puternică și frumoasă! a spus Paraschiva

—Am pregătit această turtă pentru a-ți aduce noroc în căsnicie, Alexandrina!

Sper să aveți mai mult noroc decât am avut eu cu Gheorghe al meu, e bătut cu leuca în cap! Tu cu siguranță vei avea o familie fericită.

—Mulțumesc, Tanti Gina! Cu voi toate aici, știu că nimic nu poate merge prost în această zi specială!

—Și să nu uiți ce te-am învățat mereu, Lisăndrinuța mea! Într-o căsnicie, iubirea, răbdarea și înțelegerea sunt cele mai importante. Și, desigur, să folosești cunoștințele pe care le-ai dobândit în toți acești ani alături de mine!

—Adevărat spui, Paraschivo! Ai o înțelepciune de neegalat. Cu siguranță, va avea o căsnicie lungă și fericită cu sfaturile tale.

În timp ce dialogul se desfășura, toate femeile au contribuit la îmbrăcarea Alexandrinei în frumoasa rochie de mireasă, cusută cu atenție de Paraschiva.

Între timp, mirele și cavalerii lui au apărut la casa miresei pentru a o lua și a o duce la biserica.

Când au ajuns la biserica, preotul i-a întâmpinat. Ceremonia de la biserică a fost unul dintre momentele cele mai așteptate de către Alexandrina, Alexandru și întreaga comunitate. Oamenii s-au adunat la micuța biserică a satului în număr mare, iar sunetul clopotelor a anunțat că începe slujba religioasă. Preotul a ținut un moment de liniște, în timp ce toți cei prezenți se așezau, iar Paraschiva, Ioniță Rocan, familia sa, frații lui Alexandru și familiile lor au ocupat locurile din biserică. Alexandrina și Alexandru se țineau de mână, privindu-se cu afecțiune.

—În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Spirit, iubiți credincioși, suntem aici astăzi pentru a uni în sfințenie pe Alexandru și Alexandrina în căsătorie. Aceasta este o mare taină, un legământ sfânt, și suntem martorii acestei uniuni. Dar înainte de a continua, vreau să vă amintesc de învățătura noastră, a celor din sat, și de legăturile noastre strânse cu tradițiile noastre!

—Așa este, părinte.! Noi ne trăim viața cu credință și respect pentru învățăturile strămoșilor noștri! a adăugat Ioniță Rocan, unchiul Alexandrinei.

—Exact!. Și pentru că suntem o comunitate puternică și unită, este important să ne aducem aminte de aceste tradiții și de învățăturile pe care le-am primit de la cei dinaintea noastră. În acest moment sacru, să rostim împreună rugăciuni pentru această uniune!

Preotul a început să citească rugăciuni din cartea sfântă, iar oamenii prezenți s-au alăturat în rugăciune. Atmosfera s-a umplut de solemnitate, iar cuvintele preotului pătrundeau adânc în inimile tuturor.

—Dumnezeule, Tatăl nostru, te rugăm să binecuvântezi această uniune pe care Alexandru și Alexandrina o formează astăzi. Dă-le iubirea și înțelepciunea de a-și împărți viața, bucuriile și tristețile, și să fie un sprijin unul pentru celălalt în toate încercările vieții!

—Ce rugăciune frumoasă! a remarcat Zamfira, sora lui Alexandru.

—Iar acum, Alexandru și Alexandrina, vă rog să vă exprimați dorințele și angajamentele voastre pentru această căsătorie. Alexandru, spune ce ai în suflet pentru Alexandrina!

—Alexandrina, tu ești lumina vieții mele! Cu tine, am găsit bucuria și înțelesul. Promit să fiu alături de tine în toate momentele, să te iubesc, să te protejez și să te onorez. Voi împărți cu tine fiecare zi și fiecare vis al nostru!

—Alexandrina, cuvintele lui Alexandru sunt puternice și sincere. Este rândul tău să-i spui ce simți!

—Alexandru, tu ești lumina inimii mele. Cu tine, am găsit fericirea și siguranța. Promit să fiu alături de tine în toate momentele, să te iubesc, să te sprijin și să te onorez. Voi fi partenera ta în fiecare zi și în fiecare vis pe care îl împărtășim!

—Acestea sunt cuvinte puternice și frumoase! Să continuăm cu binecuvântarea!

Slujba religioasă a continuat cu rugăciuni și cuvinte de învățătură din partea preotului, iar fiecare moment era plin de semnificație și emoție pentru toți cei prezenți.

—Binecuvântată să fie această zi în care doi tineri curajoși și îndrăgostiți se unesc în sfânta căsătorie! Căsătoria este un dar divin, un legământ sacru și o taină a iubirii. Ea ne amintește de unitatea dintre Hristos și biserica Sa. În acest moment, Alexandru și Alexandrina doresc să își unească viețile, să-și împartă bucuriile și greutățile, să se sprijine unul pe celălalt în toate zilele vieții lor.

Preotul s-a întors către Alexandrina și Alexandru, zâmbindu-le cald.

—Alexandru, în fața lui Dumnezeu și a acestei comunități, îți iei pe Alexandrina aici prezentă să fie soția ta, să o iubești, să o onorezi, să o aperi și să o respecți în toate zilele vieții tale?

—Da, așa să-mi ajute Dumnezeu!

—Alexandrina, în fața lui Dumnezeu și a acestei comunități, îl iei pe Alexandru aici prezent să fie soțul tău, să-l iubești, să-l onorezi, să-l respecți și să-l ajuți în toate zilele vieții voastre?

—Da, așa să-mi ajute Dumnezeu!

Preotul s-a întors spre Paraschiva, care privea emoționată cuplul încrezător. Ea știa cât de mult însemna această zi pentru Alexandrina, pe care o crescu cu dragoste ca pe propria sa fiică.

—Fată dragă, așa cum te-ai maturizat și ai devenit o femeie frumoasă și puternică, astăzi devii și o soție iubită. Aș fi dorit pe mama și pe tatăl tău aici, să vadă cât de fericită ești. Dar sunt mândră de tine, așa cum ar fi fost și ei! Te-am crescut cu dragoste, te-am învățat toate tainele vieții noastre de la țară. Acum, trebuie să le folosești pentru a construi o familie fericită alături de Alexandru. Ai crescut într-o femeie minunată, și sunt aici să te susțin în continuare! Spuse Paraschiva în gând, cu voce joasă, adresându-se Alexandrinei.

Paraschiva a privit cuplul cu lacrimi în ochi, amintindu-și de ziua când a adus-o pe micuța Alexandrina acasă pentru prima dată.

În același timp, Ioniță Rocan și familia sa, precum și frații lui Alexandru și familiile lor, priveau emoționați, conștienți de semnificația acestui moment special pentru cuplul tânăr. Slujba de căsătorie a continuat cu solemnitate, iar preotul a rostit cuvinte de binecuvântare și îndrumare.

—Iubiți credincioși, înainte de a finaliza uniunea acestor doi tineri în sfânta căsătorie, este obiceiul să legăm o cunună binecuvântată, simbol al uniunii lor. Această cunună va reprezenta legătura lor puternică și nepieritoare.

Preotul a ridicat o cunună specială, frumos decorată cu flori, și a continuat să rostească binecuvântările tradiționale. Alexandru și Alexandrina au stat în fața lui, cu mâinile împletite, simțind emoția și semnificația acestui moment.

—Cu această cunună, vă legați destinele în fața lui Dumnezeu și a comunității noastre. Alexandru, așează această cunună pe capul Alexandrinei.

Alexandru a luat cu grijă cununa și a așezat-o ușor pe capul Alexandrinei. Ea a zâmbit, iar privirile lor s-au întâlnit, exprimând o adâncă legătură și încredere.

—Și acum, Alexandrina, așează această cunună pe capul lui Alexandru.

Alexandrina a preluat cununa și a așezat-o cu delicatețe pe capul lui Alexandru. El a zâmbit la rândul său, iar ochii lor s-au întâlnit într-un moment de complicitate și promisiune.

—Prin această cunună, sunteți uniți în iubire și credință. Să vă iubiți și să vă sprijiniți unul pe celălalt în toate zilele vieții voastre. Cu binecuvântarea

Domnului, vă declar soț și soție. Puteți să vă sărutați mireasa!

Alexandru și Alexandrina s-au sărutat cu dragoste și pasiune, iar mulțimea a izbucnit în aplauze și urări de fericire. În acest moment, au fost uniți oficial ca soț și soție.

După solemnitatea căsătoriei, oamenii s-au îndreptat spre casa Paraschivei, care era decorată festiv cu flori și lumânări, pentru a petrece și a sărbători împreună cu Alexandrina și Alexandru. Masa era îmbelșugată, plină cu mâncăruri tradiționale românești, preparate cu dragoste de femeile satului, iar băuturile alcoolice erau pregătite de bărbați cu grijă pentru ocazie.

O formație locală, un taraf cu lăutari talentați, a început să cânte și să anime atmosfera. Oamenii s-au ridicat în picioare și au început să danseze în ritmul vesel al muzicii, iar horele și cântecele tradiționale au umplut casa cu bucurie și veselie.

Într-un colț al camerei, un grup de bărbați în stare de ebrietate se amuzau copios, schimbând glume și povești vesele. Unul dintre ei a ridicat paharul și a strigat:

—Să trăiască mirii noștri, care au trecut prin atâtea greutăți în copilărie și au reușit să ajungă aici! Să trăiască și Paraschiva, mătușa cea înțeleaptă care i-a crescut!

Ovala de oameni în jurul mesei a aplaudat în semn de apreciere, în timp ce Alexandrina și Alexandru au schițat zâmbete recunoscătoare. Paraschiva a privit cu mândrie și emoție cuplul de tineri căsătoriți, simțind că toate eforturile și învățăturile ei au dat roade într-un mod minunat.

—Ce zi deosebită, câtă bucurie și iubire în această casă! Ai crescut frumos, Alexandrina, iar acum începi o nouă viață alături de Alexandru. Toate lecțiile noastre, toată dragostea noastră au contribuit la această zi minunată! a spus Paraschiva.

În timp ce petrecerea atingea noi culmi de veselie, Ioniță Rocan, Ion Iosif,

Florin Iosif și alți invitați aflați într-o stare mai mult sau mai puțin avansată de ebrietate începură să schimbe glume și replici amuzante. Atmosfera era plină de energie pozitivă, iar bărbații râdeau cu poftă în timp ce își împărtășeau umorul.

—Ei bine, băieți, ne-am adunat aici pentru nunta lui Alexandru, dar uite, noi suntem cei care dăm spectacol! Cu atâtea glume, să vedem cine râde cel mai tare! spuse Ioniță Rocan.

—Ioniță, tu ești așa de amuzant, că ar trebui să te faci comediant. Poate punem fiecare banii și să-l aducem pe Carol al II-lea să ne facă un spectacol de standup. Auzisem că a rămas cu Elena Lupescu în străinătate, poate o aduce și pe ea să ne arate ce glume are în repertoriu! a adăugat Ion Iosif, înclinându-și paharul.

—Ioniță, dacă ai continua să faci glume așa, cred că nimeni nu ar mai părăsi petrecerea. Ne-am amuza prea mult! Dar nu e cazul, pentru că la petrecerea asta nu avem voie să rămânem în picioare prea mult timp! i-a spus Florin Iosif:

—Mă bucur că vă amuz. Nu de alta, dar dacă m-aș face comedian, ar trebui să îmi plătiți mie în locul mirilor! Poate mai bine lăsăm treaba cu adusul lui Carol și ne concentrăm pe dans și pe mâncare. Poate mai bine lăsăm treaba cu adusul lui Carol al II-lea și ne concentrăm pe dans și pe mâncare. Poate n-o să mai avem loc la masă dacă continuiți să faceți glume bune! le-a spus Ioniță, râzând cu poftă.

—Băi da chiar chiar, poate e timpul să vedem cine poate să mănânce mai multă mămăligă, numai pentru a vedea cine e ăl mai amuzant! le-a sugerat Ion.

—Mă, nu mă ții pe mine responsabil pentru problemele digestive de la petrecere! Dar, Ioniță, mă întreb dacă neapărat trebuie să aducem pe Carol al II-lea la petrecere. Poate e mai bine să-l lăsăm să ne urmărească și să-și ia notițe pentru glumele Lui! le-a spus Florin, zâmbind.

—Fratele meu, avem o mulțime de fericire și glume aici, iar Carol al II-lea știe că a lăsat în urma lui o țară care are nevoie de amuzament. Să-i spunem că-i trimitem un gând bun de la nunta noastră! a spus Ioniță Rocan, râzând și ridicând paharul.

—Bă, Ioane, auzi ce-am auzit! Că după ce Carol al II-lea s-a dus în străinătate, a lăsat tronul liber. Dar păcat că nu l-a lăsat liber ca să vină la nunta noastră! a continuat Ioniță.

—Ioniță, poate data viitoare îl chemăm pe Carol al II-lea, dar cu condiția să aducă și mâncare și băutură. Știi cum e, nevoie mare și la nuntă, și la petrecere! a spus Ion ironic,ridicându-și paharul.

—Dar m-ați uitat, fraților, în discuția asta despre Carol al II-lea și Elena Lupescu? Ce-am făcut, nu mai sunt destul de amuzant? a zis Florin, râzând.

—N-ai nicio grijă, ești și tu amuzant, dar glumele mele cu politicienii sunt mai deosebite. În fond, suntem la o nuntă, nu la o dezbatere politică! i-a răspuns Ioniță, cu un zâmbet complice.

—Adevărat, adevărat! E timpul să sărbătorim și să dansăm, nu să facem politica aici. Hai, să-i dăm muzica mai tare și să sărbătorim cu toții! a continuat Ion.

Petrecerea a continuat cu dansuri, cântece și voie bună, iar glumele lui Ioniță Rocan au fost completate de cele ale celorlalți invitați. Atmosfera de sărbătoare era în plină desfășurare, iar noul cuplu, Alexandru și Alexandrina, a avut parte de o nuntă plină de amuzament și fericire

Invitații râdeau în hohote la glumele lor, iar petrecerea devenise un veritabil spectacol de umor și voie bună. Ironiile și glumele se îmbinau perfect în atmosfera de sărbătoare, oferind un prilej de amuzament și veselie pentru toată comunitatea.

Petrecerea a continuat într-o atmosferă de bucurie și voie bună, cu mâncare bună, muzică tradițională și râsete. Oamenii au dansat și au cântat până târziu în noapte, celebrând

Pe măsură ce petrecerea a avansat, invitații au început să ofere daruri mirilor.

Majoritatea nu aveau daruri scumpe, dar au adus ceea ce aveau mai bun: fructe proaspete, legume din grădină, ouă și chiar pui de găină sau gâște. Alexandru și Alexandrina au primit aceste daruri cu zâmbete de recunoștință și au mulțumit fiecărui donator în parte pentru gestul lor generos.

Țața Paraschiva a fost printre cei care au adus un dar special la petrecere. Cu un cufăr mare de zestre din lemn, ea a impresionat pe toată lumea. Pe cufăr era pictat cu măiestrie un fazan, simbolul bunului augur și al fericirii, care avea o semnificație specială pentru familia Alexandrinei. Fazanul era reprezentat în culori vii și detalii realiste, făcându-l să pară ca și cum ar fi fost viu. În interiorul cufărului, fiecare compartiment era special conceput pentru a găzdui obiectele de zestre ale Alexandrinei. Aici se găseau vesela fină de porțelan, lenjerii delicate de pat și servetele de masă cusute manual, fiecare detaliu fiind realizat cu o pricepere desăvârșită. Cufărul era o adevărată comoară de valori tradiționale, și familia Alexandrinei era mândră să-l aibă în posesie.

La petrecere, Țața Paraschiva a dezvăluit fiecare obiect cu mândrie și a împărtășit povestea și semnificația lor. Era ca un regal de tradiții și amintiri, care a fost primit cu inimile deschise de toți cei prezenți. Poveștile și tradițiile transmise din generație în generație au fost prețuite și celebrate în această nuntă modestă, dar bogată în semnificații profunde.

(Cufarul Alexandrinei in prezent)

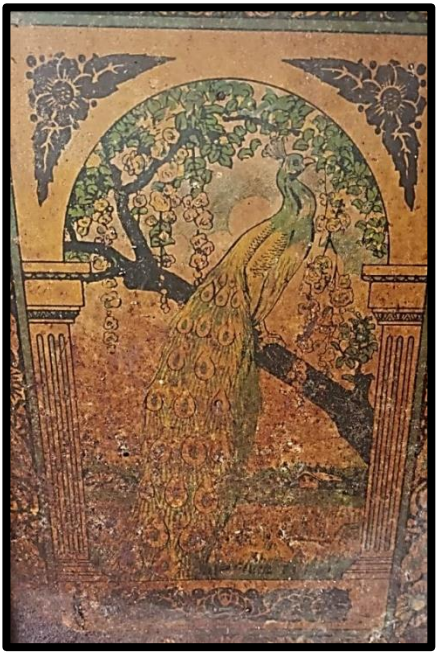

(Pictura cu fazan de pe cufăr)

Petrecerea a fost una memorabilă și a durat până târziu în noapte. Oamenii au dansat, au cântat și au râs cu toată inima. Chiar și cei care erau obosiți s-au bucurat de fiecare moment al acestei nuni pline de emoție și bucurie.

Alexandru și Alexandrina s-au simțit cu adevărat binecuvântați să aibă o comunitate atât de minunată care i-a susținut și i-a ajutat să înceapă o nouă viață împreună. Faptul că toți oamenii dragi din sat au venit să petreacă cu ei a făcut ca această zi să fie cu atât mai specială.

După nuntă, Alexandru și Alexandrina au avut o discuție importantă cu Paraschiva, matusa și mama adoptivă a Alexandrinei. Într-o seară liniștită, în camera de la drum a casei, s-au adunat pentru a discuta viitorul locuinței lor.

—Țață Paraschivo, vrem să discutăm cu tine despre locuința noastră de acum înainte, spațiul este destul de limitat la mine acasă!

Paraschiva a privit cu afecțiune la cei doi tineri proaspeți căsătoriți și a zâmbit înțelept.

—Înțeleg, dragii mei. Este important să vorbim despre asta. Suntem o familie, iar armonia este esențială. Într-adevăr, spațiul este limitat, dar nu cred că acesta ar trebui să fie un obstacol pentru fericirea voastră!

—Am avut o discuție și am decis că ne-ar plăcea să rămânem aici, cu tine, Paraschiva. Suntem conștienți de beneficiile de a trăi împreună și vrem să păstrăm familia unită.

Paraschiva și-a exprimat înțelegerea și aprecierea pentru alegerea lor.

—Văd în voi doi determinarea și dragostea care vă vor ajuta să treceți peste orice obstacol. Ați crescut de la o relație de prietenie la o legătură de dragoste și sunteți hotărâți să construiți o viață împreună. Acest lucru este prețios.

—Știm că va fi nevoie de unele ajustări și reorganizare a spațiului, dar suntem hotărâți să facem totul să funcționeze.

În următoarele ore, cei trei au continuat discuția, punând pe masă toate detaliile legate de noul aranjament. Paraschiva a împărtășit din experiența sa și a oferit sfaturi despre cum să-și organizeze spațiul și viața de zi cu zi pentru a menține armonia în familia lor extinsă.

Cuvintele înțelepte ale Paraschivei au adus un sentiment de liniște și încredere în viitorul familiei lor. Au conștientizat că această etapă a vieții lor era o oportunitate de a crea amintiri frumoase împreună și de a crește ca familie. Chiar și cu spațiul limitat, dragostea și susținerea reciprocă vor fi întotdeauna fundamentale pentru fericirea lor.

Astfel, Alexandru, Alexandrina și Paraschiva s-au angajat într-un proces de reorganizare a casei, pentru a face loc și familiei lui Alexandru. Au făcut schimbări minore în amenajarea casei.

Alexandru a adus câteva piese de mobilier de la casa sa părintească pentru a face camerele mai funcționale. În cele din urmă, după câteva săptămâni de muncă asiduă, casa a devenit un loc plin de căldură și viață, gata să primească o familie extinsă.

În timp, relația lor a continuat să se dezvolte și să se întărească, iar casa a devenit un loc de întâlnire și sprijin reciproc. Cu ajutorul Paraschivei, care a adus în această casă o atmosferă caldă și înțelepciune, cei trei au învățat să trăiască ca o familie unită

Anul 1926 a fost marcat de schimbări semnificative în viața lui Alexandrina și a lui Alexandru. Într-o seară de primăvară, pe veranda casei, Alexandrina și Țața Paraschiva stăteau împreună. Atmosfera era încărcată de emoții și de anticiparea noului început care se profilează. Țața Paraschiva începu să povestească cu o expresie caldă pe chip:

—Lisăndruță, trebuie să-ți împărtășesc o veste deosebit de importantă. Tatăl tău, Niculae, pe lângă amintirile noastre de nești și de dragostea noastră eternă, a lăsat în urmă o bucată de pământ considerabilă, este casa unde ai locuit în primii ani din viață. Această proprietate găzduiește o casă veche, dar spațioasă, mai mare decât cea în care locuiți acum, tu și Alexandru.

Alexandrina asculta cu ochii mari și inima bătând puternic. Acel răspuns era așteptat cu nerăbdare și cu bucurie copleșitoare. Curiozitatea îi strălucea în ochi.

—Și mai este ceva extraordinar! continuă Țața Paraschiva cu un zâmbet cald. - În această nouă casă, vei avea suficient spațiu pentru a-ți urma pasiunile și visurile. În plus, curtea generoasă include o livadă și un teren fertil pe care vei putea cultiva legume și fructe pentru hrana voastră!

Alexandrina își imagina deja cum vor arăta zilele lor în noua casă și pe noul teren. Era ca un vis devenit realitate.

—Țață Paraschiva, sună minunat! exclamă Alexandrina plină de entuziasm.

—Îmi imaginez deja cum voi explora fiecare colțișor al acestei case și cum ne vom bucura de această curte minunată. Să știi că visele noastre devin realitate!

În timp ce discutau, Alexandru se apropie de ele, fără să spună un cuvânt, dar cu o privire plină de recunoștință și de fericire. Întreaga familie era pregătită să facă din această nouă casă un cămin, un loc unde iubirea și bucuria să domnească în fiecare zi.

Cuvintele Țației Paraschiva și entuziasmul Alexandrinei au creat o atmosferă de bucurie și anticipare pentru viitorul lor în noua casă.

A doua zi, cu inima plină de speranță și entuziasm, Alexandrina și Alexandru au început pregătirile pentru mutarea în noua lor casă. Cu ajutorul Paraschivei, au început să împacheteze lucrurile din casă. Era o sarcină muncitoare, dar fiecare obiect pe care îl ambalau părea a purta amintiri prețioase.

Țața Paraschiva stătea lângă ei, privindu-i cu un zâmbet tandru.

—Acesta este momentul în care începeți o nouă etapă în viața voastră, dragii mei! a spus ea. - Știu că sunteți pregătiți să faceți din această casă un cămin frumos. Îmi voi duce amintirile și dragostea în casa sotului meu, dar vă voi urmări de aici cu dragoste.

Alexandrina și Alexandru au fost copleșiți de recunoștință față de Țața Paraschiva pentru tot ce a făcut pentru ei de-a lungul anilor. Au încercat să o convingă să vină să locuiască cu ei în noua casă, dar Paraschiva a refuzat politicos.

—Am trăit toată viața în casa soțului meu! a spus ea. -Aici îmi voi petrece bătrânețile, până când mă va lăuda popa!

În timp ce se pregăteau să plece, au făcut promisiuni că o vor vizita des și că vor avea grijă de ea. Paraschiva i-a îmbrățișat cu dragoste și le-a dorit mult noroc în noua lor viață. Cu ochii plini de lacrimi, s-au desprins de casa în care crescuse Alexandrina, dar cu inima plină de speranță și încredere în viitorul lor împreună.

Pe măsură ce se apropiau de curte, inima Alexandrinei a început să bată mai tare. Știa că aceasta va fi noua lor casă, locul unde își vor începe propriile aventuri și familie. În timp ce se apropiau de teren, a realizat că aceasta învecina cu proprietățile fratelui tatălui său, Ioniță Rocan. Acesta locuia împreună cu nevasta sa, Maria și copiii săi, Spirache, Nae, Tite și Constantin Rocan. Aceștia erau verii ei primari și legătura de sânge și tradiția familială îi unea într-un mod special.

Când au ajuns în curtea nouă, au fost întâmpinați de vecinii și rudele care iau ajutat să înceapă să-și așeze lucrurile în locuință. Fiecare pas în noua casă era însoțit de zâmbete și promisiuni de viitor.

Pe măsură ce treceau pragul casei lor noi, Alexandrina și Alexandru erau însoțiți de sentimentul excitant al noului început. Casa era veche, dar avea un farmec aparte. Podelele de lemn scârțâiau sub pașii lor, iar ferestrele mari lăsau să pătrundă lumina caldă a Soarelui. În curte se afla o livadă și un sol fertil, gata să fie cultivat.

După ce au așezat mobilierul în camerele casei, Alexandrina și Alexandru au ieșit în curte pentru a admira terenul din jur. Acolo au văzut o mică bucată de pământ care a aparținut tatălui Alexandrinei, iar această descoperire i-a umplut de bucurie.

Cei doi s-au așezat pe verandă, admirând priveliștea minunată din jur și fericirea pe care o simțeau. Era începutul unei noi etape în viața lor, iar viitorul era plin de posibilități și aventuri. Ceea ce îi aștepta în noul lor cămin era o pagină necitită, dar știau că vor scrie împreună o poveste frumoasă.

Timpul a trecut, iar cei doi tineri și-au consolidat relația în noua lor casă. Lucrau împreună, își împărțeau visele și speranțele, și își dezvoltaseră o rutină care le aducea fericire și liniște. Fiecare colțișor al casei era acum locuit de amintiri și iubire. Grădina lor de legume și livadă era o sursă de mândrie, furnizându-le hrana proaspătă de care aveau nevoie.

A venit și primăvara lui 1927, iar într-una dintre acele zile, când Soarele își presăra razele blânde pe câmpuri, Alexandrina și Țața Paraschiva se adăpostiseră sub umbra copacilor din curte. Cuibul de rândunele, așezat cu migală sub streasina casei, atrăgea privirile curioase ale celor două femei.

Țața Paraschiva, cu ochii ei înțelepți, observă cuiburile și zâmbi cu tandrețe către Alexandrina.

—Ei, Lisăndruță, iată că randunelele și-au găsit adăpost sub streașina ta! Asta-i semn de noroc, să știi!, spuse Țața cu o voce plină de înțelepciune.

Alexandrina, privind cu uimire cuibul pasărelelor, replică cu un ton deranjat:

—Toată ziua ciripesc! Să le vezi cum se iubesc! Uneori cred că o să-mi ia mințile cu glasul lor vesel!

(Sursă imagine: Laurențiu Petrencu)

Paraschiva râse ușor și, cu un zâmbet misterios, spuse:

—Randunelele sunt aducătoare de vesti bune! E semn de noroc să le ai în apropiere! Hai să-ți spun ce se zice despre rândunele!

Și așa, începu o adevărată lecție de superstiții, iar limbajul colorat al Țăței Paraschiva adăugă un farmec aparte povestirii.

—Randunelele, draga mea, sunt ca niște vestitori ai fericirii! Ele au în gât două pietre magice: una roșie, care alungă bolile, și una neagră, care aduce noroc!

Între timp, randunelele ciripeau vesel deasupra lor, completând atmosfera pitorească. Țața continuă cu alte superstiții:

—Când vezi o pereche de randunele, e semn că norocul și iubirea vor veghea asupra casei tale! Marinarii le consideră aducătoare de noroc pe mare!

Alexandrina, cu toată atenția la poveștile Paraschivei, simți cum bucuria și înțelepciunea tradițiilor începeau să îmbrace și să încălzească și inima ei.

—Și când cântă randunelele în zori, anunță un noroc imens pentru familie! adăugă Țața cu un surâs.

După ce le spuse superstițiile pozitive, Țața Paraschiva nu putu să ocolească și cele negative:

—Să ai grijă de cuibul lor, căci spune-se că dacă-l distrugi, te pândește ghinionul și nenorocirile!

Și așa, sub ramurile copacilor bătrâni, în mijlocul cântecului vesel al rândunelelor, Alexandrina și Țața Paraschiva împărțeau momente de învățătură și tradiție, aducând în casa lor nu doar păsări zglobii, ci și un zâmbet plin de înțelepciune și căldură.

Într-o dimineață din 1927, Alexandrina s-a trezit devreme, la fel ca în fiecare zi, pentru a găti o masă delicioasă pentru soțul ei, Alexandru. Cu toate acestea, în acea dimineață, ceva părea să nu fie în regulă. Avea dureri de spate persistente și oboseală de nedescris. A încercat să ascundă aceste simptome, dar fața ei părea să spună povestea secretă a trăirilor sale.

Alexandru a observat îndată că ceva nu era în regulă. Îngrijorat, l-a întrebat pe Alexandrina:

—Ce ai, draga mea? Te simți bine? Privind-o cu grijă în ochi, a observat că soția lui era palidă și slăbită.

Alexandrina a răspuns cu voce stinsă:

—Nu știu, Alexandru! Mă simt obosită și am dureri de spate de câteva zile! Încercând să se ridice de pe scaun, durerile i-au luat puterea.

Alexandru și-a dat seama că situația era mai serioasă decât părea la început. S-a apropiat de ea și a spus cu fermitate:

—Asta nu e normal! Ar trebui să mergem la Baba Mara! Poate ea știe ce se întâmplă!

Luând-o pe Alexandrina de mână, cei doi s-au îndreptat spre casa Babei Mara, o femeie cu cunoștințe medicale de care satul se încredința adesea.

Când au ajuns la Baba Mara, ea i-a primit cu înțelepciunea sa obișnuită și a examinat-o atent pe Alexandrina. După o scurtă tăcere, i-a spus lui Alexandru:

—Soția ta este însărcinată, Alexandrule! Acesta este motivul durerilor ei de spate și a oboselii!

Alexandru a fost uluit de această veste. Nu se așteptase deloc la această veste și nu știa cum să reacționeze. Situația lor financiară deja dificilă devenea și mai complicată. Cu toate acestea, în adâncul inimii lor, simțeau că acesta era un dar neprețuit.

În următoarele luni, viața lor s-a schimbat semnificativ. Pregătirile pentru venirea copilului au adus și mai multă strângere de inimă în casă, dar au adus și o nouă rază de speranță și bucurie. Cei doi tineri s-au susținut reciproc și au trecut prin toate încercările cu încredere în viitorul lor, fără să știe ce îi așteaptă în continuare. În ciuda tuturor provocărilor, iubirea lor pentru copilul lor nenăscut a crescut și a devenit o forță care i-a legat și mai mult în această călătorie numită viață.

Pe 19 noiembrie 1927, o zi deosebit de rece și înălțată în Soare, casa tinerilor soți a fost umplută de un strigăt al durerii care se auzea departe. Era Alexandrina care urla de durere, semn că momentul mult așteptat sosisese - era ziua în care urma să aducă pe lume un nou membru al familiei lor.

Alexandru a fost trezit brusc din somn și s-a dat jos din pat cu un sărit. Și-a luat paltonul și a ieșit în fugă, lăsând ușa abia trântită în urma sa, cu o singură gândire în minte - să găsească pe Baba Mara. Mara, cu ani întregi de experiență în asistența la nașteri, era omul de care aveau nevoie în această clipă.

În timp ce alerga pe ulițele satului spre casa Babei Mara, inima lui bătea sălbatic. Erau minute care i se păreau veșnicii. În sfârșit, a ajuns la casa ei modestă și a bătut în grabă la ușa de lemn veche.

Baba Mara a apărut, cu părul său alb și ochii obosiți de atâtea nașteri asistate. Înțeleaptă și hotărâtă, a plecat în fugă spre casa lui Alexandru și Alexandrina, cu elanul tinerilor proaspeți părinți în urma ei.

Au trecut ore care s-au simțit ca eternități pentru Alexandru. Așteptarea era cumplită, și nu putea face altceva decât să meargă de colo-colo, să se roage și să se îndoiască de fiecare clipă care trecea. În cele din urmă, ușa camerei unde se afla Alexandrina s-a deschis și a ieșit Baba Mara, cu un zâmbet larg pe buze.

—Alexandru, soția ta a adus pe lume un băiețel sănătos!

Alexandru a simțit cum o greutate invizibilă i-a fost ridicată de pe umeri. Respira adânc și s-a grăbit să intre în cameră pentru a-și vedea soția și copilul. Cu un zâmbet obosit, Alexandrina l-a privit și a spus cu voce slabă:

—Alexandru, întâlnește-l pe fiul nostru!

În brațele ei fragile, era micul pui de om, pe nume Ion Iosif. Avea ochi mari și mirați, un păr întunecat și un chip încântător. Cei doi proaspeți părinți și-au privit cu admirație miracolul pe care îl adusese viața lor.

Îmbrățișându-și soția și sărutându-și băiețelul, Alexandru simțea că întreaga lui lume s-a luminat în acea clipă. O bucurie imensă i-a cuprins, iar zâmbetul de pe chipul lui

Alexandrina și primul plâns al micului Ion au fost cele mai frumoase sunete pe care le-au auzit vreodată.

În acea zi specială, au devenit o familie cu adevărat și au învățat că dragostea și bucuria pot învinge toate greutățile vieții. Cu o bucurie imensă și cu inima plină de speranță, au privit spre viitorul lor incert, știind că nimic nu va mai fi la fel.

Era un moment de mare fericire pentru ei, și nu a trecut mult timp până când familia întreagă și prietenii apropiți au venit să împartă bucuria lor.

Primii care au sosit au fost frații lui Alexandru, Florin, Ion, Maria și Zamfira.

Cu zâmbete largi pe chipuri, aceștia și-au felicitat fratele și noua sa soție. Maria, cea mai mare dintre frați, a luat pe micuțul Ion în brațe și l-a mângâiat cu grijă.

Apoi, a sosit Ioniță Rocan, fratele tatălui Alexandrinei, împreună cu soția sa Maria și cei trei copii ai lor. S-au bucurat de asemenea de sosirea micuțului nou-născut, iar atmosfera s-a umplut de căldură și voie bună.

Ioniță Rocan era cunoscut pentru glumele sale amuzante și pentru modul său de a binecuvânta evenimentele speciale cu umor. Cu o voce tare și o încredere molipsitoare, a început să rostească cuvinte de binecuvântare pentru noul membru al familiei:

—Haideți să-l binecuvântăm pe micuțul Ion Iosif cu noroc și sănătate, așa cum e obiceiul în familia noastră! Poate va deveni un om mare și puternic, ca un stejar în satul nostru, dar să nu uităm că toate stejarii au fost odată doar ghinduțe mici. Așa că, micuțule Ion, să crești sănătos și să aduci bucurie în casa ta așa cum faci acum! Ia, hai să vedem dacă știi să zâmbești!

Ioniță Rocan a făcut o figură amuzantă pentru a-l face pe bebeluș să zâmbească, și, cu toții, au izbucnit în râs.

Imediat, Țața Paraschiva a sosit cu pas sigur și hotărât în camera în care se adunaseră cu toții pentru a celebra venirea pe lume a micuțului Ion. Îmbrăcată cu o haină lungă și elegantă de blană neagră, aceasta avea o prezență impunătoare.

—Am auzit vestea cea mare de la Tanti Gina și am vrut să văd cu ochii mei dacă e adevărat! a spus Țața Paraschiva cu un zâmbet larg.

Se apropie de Alexandrina și de micuțul Ion și îi privi cu afecțiune. Apoi, cu o mână ușoară, începu să-i binecuvânteze.

—Bine ai venit pe lume, micuțule Ion. Să crești mare și sănătos, să fii la fel de puternic precum familia noastră! spuse Țața Paraschiva cu o voce blândă.

Apoi, privindu-l pe Alexandru, îl îmbrățișă și îl felicită pentru trecerea la statutul de tată.

—Felicitări, măi Alexandrule! Ești acum un tătic minunat. Sunt mândră de voi amândoi!

Dar Țața Paraschiva nu a putut să se abțină de la glume și se îndreptă spre Ioniță.

—Ah, Ioniță, ce spui, oare micuțul Ion va fi la fel de amuzant precum tine când va crește? Vom avea parte de multe râsete în familia noastră! spuse ea râzând.

Ioniță, care era deja într-o formă de bună dispoziție, răspunse imediat:

—Țață, deocamdată e cam tăcut și ascultător, dar cine știe ce surprize ne rezervă viitorul! Oricum, suntem bucuroși că am primit un nou membru în familie și să-i urăm bun venit cu toții.

Cu toții s-au bucurat de momentul plin de veselie. Era o zi deosebită pentru familie, și atmosfera de bucurie și fericire era molipsitoare

Ion a crescut într-un mediu foarte sărac. În primele luni de viață, a trebuit să se mulțumească cu foarte puțin. Tatăl său era un om harnic, dar nu avea un loc de muncă stabil și câștiga doar puțini bani din munca la câmp și prin alte activități agricole.

Cu trecerea timpului, presiunea financiară asupra familiei a crescut. Familia extinsă oferea sprijin, dar erau și mai multe guri de hrănit. Alexandru se gândea la modalități de a-și spori veniturile și de a asigura hrana pentru cei dragi.

În acea perioadă, în Moreni, s-au descoperit zăcăminte de petrol, și orașul devenea treptat un centru al industriei petroliere. Au fost construite sonde pentru extragerea petrolului, și oamenii aveau posibilitatea de a lucra acolo pentru un salariu decent. Aceasta părea o oportunitate pentru Alexandru de a și ajuta familia.

Într-o seară de vară, după cină, Alexandru a ales momentul potrivit pentru a discuta cu Alexandrina despre decizia sa de a se angaja la o sondă de petrol.

—Draga mea, știu că este o decizie importantă și că o să te îngrijorezi pentru mine, dar trebuie să fac ceva pentru a asigura un viitor mai bun pentru noi și pentru Ion! O să mă duc să lucrez la sondele de la Moreni!

Alexandrina l-a privit cu o combinație de susținere și îngrijorare în ochi.

—Îți înțeleg motivele, Alexandru, și îți susțin decizia. Dar știi cât de periculoase pot fi acele sonde, cu accidentele și incendiile lor. Te rog, fii foarte atent și asigură-te că te întorci la noi în fiecare zi. Familia are nevoie de tine!

Alexandru a luat mâna Alexandrinei și i-a zâmbit cu afecțiune.

—Promit că voi fi atent, și că mă voi întoarce mereu la voi. Această decizie este pentru binele nostru, și o voi face cu responsabilitate. Știu că avem o familie minunată care ne susține, și suntem puternici împreună.

La scurt timp, Alexandru s-a angajat la o sondă petrolieră. Acesta era un loc de muncă solicitant și adesea periculos, dar Alexandru era determinat să-și aducă contribuția la susținerea familiei.

(Sondele de la Moreni)

(Sursă imagine: magoromaniae.ro/ Moreni. Sonde -Cărți poștale/Deținător:MNIR)

El a petrecut zile lungi și obositoare la sondă, lucru care îi lăsa adesea epuizat la sfârșitul zilei. Cu toate acestea, știa că eforturile sale erau necesare pentru a aduce bani în familie.

În ciuda condițiilor dificile și a riscurilor, Alexandru și-a făcut prieteni la locul de muncă, oameni care treceau și ei prin aceleași încercări zilnic. Discuțiile lor în timpul pauzelor sau în drum spre casă se referau deseori la muncă, la familia lor și la viitorul incert.

Cu sprijinul lui Alexandrina și al celor dragi, Alexandru a reușit să treacă prin această perioadă dificilă. Chiar dacă aducea acasă noroi de la sondă și era obosit până la epuizare, știa că făcea tot posibilul pentru a oferi un viitor mai bun micuțului Ion și pentru a susține familia sa în acele vremuri dificile.

În zorii fiecărei zile, Alexandru se pregătea pentru o nouă călătorie peste râul Ialomița. Locuința familiei sale era situată la o distanță considerabilă față de locul de muncă, iar pentru a ajunge mai rapid, era nevoit să traverseze râul de două ori pe zi.

Cu pași hotărâți, el se apropia de malul râului și se oprea pentru a-și pregăti picioroangele de lemn. Avea grijă să le fixeze bine în jurul picioarelor, astfel încât să nu alunece în apă. Era un ritual zilnic pe care îl făcea cu pricepere, pentru că știa că acesta era singurul mod de a traversa râul în siguranță.

Apa rece și curentul puternic al Ialomiței erau mereu o provocare, dar Alexandru era hotărât să-și facă treaba. Era o experiență epuizantă, dar era conștient că munca sa era vitală pentru susținerea familiei.

În discuțiile un prieten și vecin de-al său, Mircea Iancu, Alexandru împărtășea experiența sa zilnică.

—Măi Mircea, eu trebuie să mă descalț de pantofi și să-mi leg picioroangele de lemn pentru a putea traversa râul. Pantofii îi păstrez în mână și îi folosesc doar când sunt pe uscat! spunea el cu mândrie.

Zilnic, înfrunta curentul apăsător al Ialomiței, cu fiecare pas făcut cu atenție pe picioroangele din lemn. Apele repezi ale râului îi îmbrăcau picioarele în frig și umed, dar Alexandru era hotărât să își facă treaba și să ajungă la sonda unde lucra.

Deși drumul pe care Alexandru îl parcurgea zilnic era obositor și greu, el găsea o mândrie în munca sa și în capacitatea de a se descurca în condiții dificile. El făcea zilnic 10 kilometri dus, 10 kilometri întors, dar se simțea puternic și hotărât să ofere un viitor mai bun familiei sale.

Pe timp de iarnă, traseul devenea și mai dificil, iar condițiile erau mai aspre. Frigul pătrunzător și căderea zăpezii îngreunau trecerea peste râu, iar picioroangele de lemn și cizmele de piele erau singurele protecții împotriva gerului înțepător.

—Iarna face ca drumul să fie și mai greu, dar nu renunț. E doar o altă provocare pe care trebuie să o înfrunt! spunea Alexandru cu hotărâre, știind că fiecare zi de muncă aducea familia sa mai aproape de un viitor mai bun.

Într-una dintre diminețile senine, Alexandrina și Alexandru stăteau pe pragul casei lor ascultând ciripitul vesel ce răsuna din cuibul rândunelor de deasupra. Soarele încă nu se înălțase complet, iar razele sale blânde îmbrățișau peisajul pastoral.

Cuibul de rândunele, fixat cu pricepere sub streasina casei, adăpostea pe micile păsări zburătoare care deveniseră o prezență familiară în viața cuplului. Când ciripitul păsărelelor atinse urechile lor, Alexandru, cu un zâmbet larg, spuse:

—Rândunelu-i mândru tare! El aduce de mâncare, la fel ca mine!

Alexandrina râse ușor și îi răspunse cu tandrețe:

—Rândunica vine în fiecare an aici, nu mai pleacă! Acum, așteaptă puii să scoată!

Alexandru, privindu-și soția cu dragoste, întrebă:

—Și ție îți plac rândunelele, nu-i așa, rândunicamea?"

Ea dădu din cap afirmativ și spuse:

—Evident, rândunele! Sunt ca niște prieteni vechi ai casei noastre! Când îi vedem, știm că natura își urmează cursul, iar viața se desfășoară așa cum trebuie!

Ciripitul de sus se intensifică, semn că puii rândunicii își anunțau prezența. Alexandrina adăugă:

—Țața Paraschiva spunea că randunelele aduc noroc și bucurie în casă!

Alexandru o luă în brațe pe Alexandrina, privind împreună spre cerul senin.

—Acum observ, nu ne trebuie bani, avem de toate, draga mea! Natură, fericire și liniște! Ce mai poți cere?

În timp ce rândunelele continuau să-și împartă trilurile în aerul proaspăt al dimineții, Alexandrina și Alexandru rămâneau așezați pe pragul casei lor, savurând magia simplă a vieții la țară și bucurându-se de darurile naturii.

Din păcate, bucuria din pricina venirii noului membru al familiei nu a durat mult. Într-o zi călduroasă a anului 1928, Spirache Rocan, cel mai în vârstă dintre verii lui Alexandrina, în vârstă de 14 ani, se afla la școală. Deși Spirache era o fire sensibilă și emotivă, din păcate, nu era întotdeauna atent la ore și, uneori, făcea greșeli. Într-o zi, la o lecție mai dificilă, profesorul său,a fost extrem de nemulțumit de atitudinea lui și a decis să îl pedepsească cu rigla.

—Spirache, de câte ori să îți repet că trebuie să fii atent la ore?! Ai greșit de două ori în aceeași lecție și nu mai pot tolera această lipsă de responsabilitate! Ai nevoie de o lecție pe care să nu o uiți niciodată!

—Îmi pare rău, domnule profesor, nu am vrut să greșesc! Mă simt atât de rușinat acum! Vă rog, să nu mă pedepsiți!

—Rușine să-ți fie! Nu poți să fii așa nepăsător și inconștient! Ai nevoie de o lecție care să te facă să înțelegi importanța atenției și a muncii tale la școală! spuse profesorul urmând să îl lovească pe Spirache cu o riglă de lemn.

Spirache, profund afectat de pedeapsa primită, și-a petrecut restul zilei la școală într-o tăcere tristă. Simțea cum tremura din toate încheieturile și niciun cuvânt nu mai ieșea din gura lui. Odată ce orele s-au terminat, Spirache a pornit spre casă cu aceeași stare de tremur și amețeală.

Pe drumul spre casă, Spirache a simțit cum Soarele arzător îi bătea în frunte și cum inima îi bătea tot mai puternic. Stătea într-un ritm alert, cu piciorul tremurând involuntar, în timp ce pășea pe drumul prăfuit. Gândurile se învârteau în mintea lui, iar emoțiile îl copleșeau. Cu fiecare pas, simțea că energia lui se stinge încet, lăsându-l ametit și epuizat.

Odată ajuns în apropierea casei, Spirache a observat că nu era nicio mișcare în jur. Era o primăvară foarte călduroasă iar canicula îi făcuse pe vecini să se adăpostească în casele lor. În momentul acela, starea lui fragilă și epuizată l-a făcut să se oprească

brusc. Înghițind în sec, Spirache a tras câteva guri mari și rare de aer, încercând să-și recupereze energia. Totuși, cu toate eforturile sale, în cele din urmă s-a prăbușit în șanțul de lângă casa sa.

În același timp, Alexandrina se îndrepta spre casa unei vecine pentru a-i împrumuta câteva lucruri. Pe măsură ce se apropia de casa vecinei,

Alexandrina a zărit un trup întins în șanț. A simțit un fior al neliniștii parcursându-i corpul și a alergat în grabă către locul acela.Aceasta a răsucit corpul cu fața de la pământ și a realizat că era defapt vărul ei,Spirache.

—Spirache? Ce s-a întâmplat? Trezește-te!

Înspăimântată, Alexandrina l-a zguduit pe Spirache, l-a strigat și i-a dat două palme ușoare, dar fără niciun răspuns din partea lui.

—Spirache, ce s-a întâmplat? Ridică-te, te rog! Te rog, spune-mi că este doar o glumă proastă!

—Ce se întâmplă acolo? De ce strigi atât de tare, Lisăndrino? spuse un vecin.

—E Spirache! L-am găsit aici, în șanț, și nu mai mișcă. Ce să facem?

—Haideți să încercăm să-l trezim! Spirache, hai să te ridici! a adăugat o vecină.

Toți au încercăt să-l trezească pe Spirache, dar fără succes.

—Nu ... nu ... nu se mișcă deloc. Spirache ... El ... el a murit!

Alexandrina a realizat că Spirache nu mai respira. Cu lacrimi în ochi, a încercat să-l aducă înapoi la viață, dar toate eforturile ei s-au dovedit zadarnice.

Tipetele Alexandrinei și ropotele de durere au atras atenția tuturor vecinilor, care s-au strâns în jurul lor, neputincioși în fața acestei tragedii. O umbră de tristețe a căzut peste comunitate, iar vestea despre decesul lui Spirache s-a răspândit rapid, aducând durere și mâhnire în sufletele tuturor.

Cu inima grea și pași încetiți, familia Rocan a purtat trupul lui Spirache în casă. Tristețea era imensă, și nimeni nu-și putea stăpâni lacrimile. Alexandrina a ținut strâns în brațe corpul rece al verișorului ei, plângând cu amărăciune. Cu toții au realizat că viața lor s-a schimbat pentru totdeauna, și niciunul dintre ei nu a avut cuvinte să aline durerea care îi copleșea.

În casa Alexandrinei, cântecul vesel al micului Ion s-a transformat într-un suspin trist. Micuțul era conștient de suferința din jurul lui și își strângea mama cu ochii în lacrimi.

Familia Rocan a decis să organizeze o înmormântare potrivită pentru Spirache. Alexandru a mers în sat pentru a-i anunța pe vecini și prieteni de tragica pierdere. Cu inimi îndurerate, oamenii s-au strâns în jurul casei Rocan pentru a-și aduce omagiile și pentru a oferi sprijinul lor în acele momente grele.

Țața Paraschiva, venită și ea să-și aducă omagiul, a adus cu ea o icoană sfântă și a aprins lumânări pentru sufletul lui Spirache. Cu glas tremurând, a rostit rugăciuni pentru tânărul care a plecat prea devreme. Spirache fusese un băiat bun, și această tragedie a zguduit întreaga comunitate.

Ioniță, tatăl lui Spirache, era cufundat în durere. Cu privirea pierdută în gol, spunea:

—Nici nu mă gândeam că asta se va întâmpla. A fost doar un copil, un copil vesel și plin de viață. Acum, toate speranțele noastre au fost distruse.

Maria, mama lui Spirache, ținea în brațe trupul fiului ei și plângea în hohote.

—Spirache, fiul meu drag, de ce te-ai dus atât de devreme? Ne lăsai într-o lume întunecată și tristă!

În mijlocul durerii și a suferinței, vecinii și prietenii familiei Rocan au oferit mângâiere și sprijin. Erau acolo pentru a împărtăși durerea și pentru a se ruga împreună pentru sufletul lui Spirache. Spirache Rocan a fost înmormântat cu onoruri, iar înmormântarea sa a fost una emoționantă și tristă. Povestea sa, scrisă în fiecare lacrimă și suspin, a rămas vie în amintirile celor care l-au cunoscut și l-au iubit.

După înmormântarea lui Spirache, casa familiei Rocan a fost cufundată într-o liniște apăsătoare. O pustietate s-a instalat în sufletele celor rămași în urmă. Nu mai răsuna veselia copilului Spirache, iar familia trăia într-o stare de tristețe permanentă.

Alexandru și Alexandrina au simțit că trebuie să fie alături de verii lor, cei care suferiseră cel mai mult din cauza pierderii lui Spirache. Au făcut tot posibilul să ofere sprijin și să le fie un umăr pe care să se poată sprijini în aceste vremuri grele.

Totuși, dezastrele au continuat să apară. În dimineața zilei de 28 mai 1929, Alexandru se pregătea pentru o nouă zi la sonda de la Moreni. Deja de ceva vreme, lucrurile se schimbaseră în bine pentru familia sa. Cu salariul pe care-l câștiga de la sondă, trăiau într-o relativă siguranță financiară. Cu toate acestea, frământările legate de siguranța locului de muncă nu îi părăseau niciodată.

Ziua era caldă și senină, iar Soarele răsărea pe cer. Când Alexandru ajunse la sonda de petrol, observă că atmosfera era plină de energie și anticipta o zi productivă. Sonda funcționa la capacitate maximă, iar oamenii erau ocupați în jurul ei, coordonând operațiunile de extracție. Se auzea zumzetul constant al echipamentelor grele și bătăile ritmice ale burghiurilor care săpau în adâncuri.

Era o zi ca oricare alta la sonda de petrol. Dar nu pentru mult timp ...

Într-un moment, o explozie puternică zgudui întregul teren. La câteva sute de metri înălțime, un nor de fum și flăcări se ridica amenințător spre cer.

Alexandru și ceilalți lucrători au fost aruncați la pământ de forța exploziei. Sondele de petrol au fost lovite de un noroi fierbinte și inflamabil care a început să se reverse din adâncurile pământului.

Flăcările uriașe începură să mistuie totul în calea lor, iar fumul negru acoperea cerul. O panică generală a cuprins locul de muncă. Oamenii strigau și alergau în toate direcțiile, încercând să fugă de infernul care se răspândea rapid. Alexandru, încremenit, își găsea cu greu echilibrul și gândea la familie.

—O, Doamne, trebuie să scap de aici! Trebuie să ajung la Alexandrina și la micul Ion! gândi el, privind cu ochii înspăimântați la flăcările care se apropiau amenințător.

Cu toată forța pe care o avea, Alexandru se alătură altor colegi de muncă care încercau să oprească flăcările cu nisip și apă. Era o luptă disperată împotriva unei forțe a naturii nemiloase. Încercările erau zadarnice, iar flăcările continuau să cuprindă tot mai multe instalații.

Incendiul a durat zile întregi, iar între timp, intervenții disperate au fost făcute de autorități. Dar flăcările se împotriveau oricărei încercări de stingere. După două luni, în timp ce se încerca să se stăvilească incendiul, o nouă explozie a zguduit zona, provocând moartea a cinci muncitori. Situația părea fără ieșire, iar teama și disperarea s-au instaurat în sufletele tuturor.

În cele din urmă, autoritățile au cerut ajutor din străinătate. Așa a ajuns inginerul american Myron Kinley, un expert în stins incendii de petrol. Cu o echipă de specialiști și tehnologie avansată, au reușit să stingă focul, dar scurgerea de gaz nu a putut fi oprită complet. Inginerul american a primit recompensa promisă de guvernul român și s-a întors în SUA.

Evenimentul a făcut ca incendiul de la Moreni să devină cunoscut în SUA și în întreaga lume. Cu toate că nu au existat victime umane în ziua exploziei, următoarele luni au adus pierderi tragice în eforturile de stingere a incendiului. Pagubele materiale erau imense, iar ecologia zonei a fost afectată profund.

(Focul etern de la Moreni)

(Sursă imagine: https://dbonline.ro/focul-etern-de-la-moreni/)

În ciuda tuturor întâmplărilor, în 1931, o nouă rază de speranță și bucurie a strălucit asupra familiei Rocan. Ioniță și Maria au fost binecuvântați cu venirea pe lume a unui nou membru al familiei, pe nume Gheorghe Rocan.

Nașterea lui Gheorghe a adus un suflu nou în casă, iar părinții și ceilalți membri ai familiei au fost copleșiți de bucurie și fericire. Micul Gheorghe a fost primit cu dragoste de către frații mai mari.

Cu fiecare zi care trecea, familia Rocan devenea tot mai unită și mai puternică, iar micul Gheorghe era centrul atenției și al dragostei tuturor.

Nașterea lui Gheorghe a adus o nouă speranță pentru familia Rocan și le-a amintit că viața merge înainte, chiar dacă trecuseră prin momente grele. Cu Gheorghe în mijlocul lor, familia a găsit puterea să continue să lupte și să se ridice deasupra provocărilor vieții. Micul Gheorghe a devenit o sursă de bucurie și motivatie pentru toți membrii familiei, iar verișoara sa mai mare, Alexandrina, și Alexandru, îl iubeau și îl protejau cu dragoste.

De asemenea, micul Ion, al Alexandrinei și a lui Alexandru, trăia pentru momentele speciale când verii mai mari ai Alexandrinei îl luau cu ei în aventurile lor prin sat. Aceste escapade îi deschideau orizonturile și îl învățau lucruri noi într-un mod captivant. Erau clipe în care se simțea în viață, plin de energie și curiozitate pentru lumea din jur.

Una dintre activitățile preferate era să meargă la hora satului. Cu ochii strălucitori de entuziasm, Ion îi urma pe verii săi în aceste serate pline de muzică și dans. Atmosfera era contagioasă, iar locuitorii se adunau pentru a sărbători împreună. Cântecele tradiționale și acordeonul îi hipnotizau pe cei prezenți, iar Ion simțea muzica pulsând prin venele sale. Cu mâinile mici și picioarele lui vioaie, se prindea în horă și dansa cu pasiune alături de ceilalți. Era o senzație de bucurie și unitate care îl marca profund.

Șezătorile erau alte momente de învățare pentru micul Ion. La aceste evenimente tradiționale, oamenii se adunau pentru a lucra împreună la diverse activități agricole. Ion privea cu ochi mari și curioși cum oamenii se organizau și lucrau cu determinare în câmpurile roditoare. Unchii săi îl învățau cum să planteze semințe, să îngrijească plantele și să recolteze culturile. Era o școală practică în aer liber, unde micuțul Ion învăța tainele agriculturii și își dezvolta spiritul de responsabilitate.

Printre cele mai captivante aventuri se numărau excursiile pentru tăierea plutelor. Zonele de lângă râul Ialomița erau bogate în plute, și Ion avea privilegiul de a însoți frații Rocan și alți bărbați în aceste misiuni. Cu un cuțit în mână și cu atenția concentrată, el învăța cum să taie plutele la dimensiunile potrivite. Era o muncă solicitantă, dar fascinantă, iar tăierea plutei se transforma într-o adevărată artă sub

îndrumarea celor experimentați. Ion se simțea parte dintr-o tradiție veche, iar aceste experiențe îl legau și mai mult de comunitatea sa.

(Plută)

Astfel, micul Ion învăța, pe lângă distracție și aventură, valoarea muncii și importanța colaborării într-o comunitate. Înțelegea că fiecare activitate are rostul său și că, prin munca asiduă și împreună, se pot obține rezultate remarcabile.

Aceste experiențe deosebite îi dezvoltau micului Ion curiozitatea, abilitățile și încrederea în sine. Îl inspirau să descopere și să învețe mai multe despre lumea din jurul său, iar legăturile strânse cu familia Rocan îi ofereau suport și încurajare în fiecare pas al călătoriei sale de creștere și dezvoltare.

Dintre toți verii Alexandrinei,micul Ion se avea cel mai bine cu Tite. Micul Ion și Tite formau o echipă de neoprit. Legătura lor strânsă era evidentă pentru toți cei din jur. Erau ca doi prieteni și complici, întotdeauna gata să se distreze și să creeze momente memorabile.

Cu toate că Tite abandonase școala din cauza dificultăților de a se concentra asupra studiilor, el s-a dovedit a fi un ajutor neprețuit în gospodăria familiei.

Avea un talent deosebit pentru munca în curte și era mereu prezent atunci când era nevoie de ajutorul lui. Cu Tite alături, sarcinile zilnice ale familiei Rocan erau mai ușor de îndeplinit.

În ciuda faptului că era mai mare ca Ion și avea un caracter plin de viață și aventurier, Tite era un frate mai mult decât iubitor. Îl proteja pe micul Ion, îi arăta lucruri noi și îi oferea încredere și susținere. Cu Tite lângă el, micul Ion simțea că poate înfrunta orice obstacol.

Cei doi nu se lăsau niciodată plictisiți. Împreună, găseau mereu moduri de așsi petrece timpul în mod distractiv. Fie că era vorba de pescuit la râu, explorat pădurea sau pur și simplu glume și păcăleli, fiecare zi era o aventură atunci când Tite și micul Ion se aflau împreună.

În 1933, la vârsta de șase ani, micul Ion a început școala primară în satul său natal, Comișani. Pentru el, aceasta a fost o nouă etapă în viață, în care avea să descopere lumea lecturii, scrisului și aritmeticii.

Școala din Comișani nu era în cea mai bună stare. Clădirea școlii era veche, cu spațiu insuficient pentru numărul mare de elevi, iar mulți copii din diferite clase învățau în aceeași încăpere în același timp. Clădirea originală a școlii fusese distrusă în timpul Primului Război Mondial și lăsată în paragină, așa că învățarea se desfășura în condiții destul de precare.

Micul Ion nu era un elev excelent și harnic, asemenea lui Tite. Avea o fire mai hoinară, fiind mereu curios să exploreze lumea din jur. În timpul liber, prefera să se joace cu prietenii săi și să descopere secretele satului. În timpul orelor de școală, Ion părea dezinteresat de materie, pierzându-se cu gândurile în afara clasei.

Primele zile de școală au fost provocatoare pentru micul Ion. Învățătoarea lui, era o femeie în vârstă, cu multă experiență în predarea copiilor. Ea a încercat să-i inspire curiozitatea și dorința de a învăța, dar Ion părea adesea absent, visând cu ochii deschiși.

Cu toate acestea, părinții lui Ion au insistat ca el să meargă la școală zilnic, în ciuda preferințelor sale mai aventuroase. În timp, cu răbdarea doamnei învățătoare și cu sprijinul părinților, Ion a început să facă progrese în învățare, chiar dacă acestea erau mai lente și mai neconvingătoare decât ale altor elevi.

În ciuda condițiilor precare ale școlii și a naturii sale mai hoinare, Ion a început să-și construiască temelia educației sale în Comișani. Încet, dar sigur, a început să se apropie de învățătură și să își dezvolte abilitățile de bază în citire și scriere.

În fiecare an, în dimineața lui 24 decembrie, satul devenea un adevărat furnicar de copii entuziaști, pregătiți pentru colindat. Printre aceștia, Ion se remarca prin zâmbetul său molipsitor. Acesta se alătura unui grup de colindători din multitudinile de grupuri formate, mereu gata să împartă bucurie și să primească darurile oferite de gazde.

Cu ochii strălucitori, Ion străbătea străzile satului alături de ceilalți copii. Fețele îmbrăcate în hainele cele mai bune și bucuria din suflete erau adevărate bucati de culoare în peisajul iernii.

În acele momente, Alexandrina și Alexandru rămâneau acasă, pregătindu-se să devină gazde pentru colindători. Casa lor, împodobită cu atenție pentru sărbătoare, era plină de căldură și arome îmbietoare. În timp ce afară se auzeau veselele colinde, cei doi își pregăteau sufletele pentru întâmpinarea celor din sat.

Ion, plin de nerăbdare, bătea la porțile oamenilor, iar colindele răsunau puternic în curțile încălzite. Uneori, colindătorii se opreau în mijlocul drumului și își împărțeau bucuria, dansând în jurul felinarelor.

Țața Paraschiva asculta cu atenție colindele și îi încuraja pe copii să continue tradiția, apoi îi servea cu nuci și colaci proaspeți.

La familia Rocan, colindul lua o notă specială. Oamenii îi primeau pe copii cu brațele deschise, iar Ion, fiind rudă, primea daruri mai bogate.

La fiecare din frații lui Alexandru, Ion găsea în ochii lor priviri calde și înțelegătoare. Aceștia îl primeau cu brațele deschise, iar Ion primea daruri generoase și gustări delicioase.

Și așa, într-un dans al colindelor și al darurilor, satul Comișani trăia magia Crăciunului.

Spre finalul anului 1934, Alexandrina a început să resimtă din nou semnele unei sarcini. Aceste semne nu erau străine pentru ea, deoarece deja trecuse prin experiența nașterii primului lor copil în 1927.

În dimineața zilei de 7 ianuarie 1935, Alexandrina, însărcinată pentru a doua oară, a simțit durerile nașterii izbucnind în corpul ei. Deși experiența nașterii nu i-a mai fost străină, totul părea să fie diferit de data aceasta. Cu fiecare contracție, frica și îngrijorarea crescut în ea.

Alexandru a reacționat prompt, știind că trebuie să găsească o moașă care să o ajute pe Alexandrina în timpul nașterii, Baba Mara, care moșea uneori pe gratis, se prăpădise în timpul de la nașterea lui Ion, așa că Alexandru a trebuit să meargă la altă moașă. Cu toate acestea, a avut un moment de panică când și-a dat seama că nu dispuneau de bani suficienți pentru a plăti serviciile moașei. Cu inima strânsă, a plecat în grabă în căutarea ajutorului financiar. A alergat pe la vecinii lor, rugându-i să împrumute bani sau să contribuie cu ceva, promițându-le că îi va returna în viitor.

Cu greu, Alexandru a strâns suma necesară pentru a aduce o moașă în casa lor. Femeia înțeleaptă și experimentată a venit la ei, aducând cu ea cunoștințele și priceperea necesare în astfel de momente.

În timp ce Alexandrina trecea prin travaliu, întregul univers din jurul lor părea să se oprească. Ion, cel mai mare copil al familiei, era extrem de neliniștit. Întreba mereu dacă mama sa va fi bine și dacă totul va fi în regulă. Era un moment de anxietate și așteptare pentru întreaga familie.

Cu trecerea orelor, suspansul a crescut, dar în cele din urmă, din casă a răsunat un sunet binecunoscut, dar plin de bucurie - plânsul unui nou-născut. Alexandru a simțit o ușurare imensă și o fericire neînchipuită atunci când a auzit acest sunet. Alexandrina a adus pe lume o fetiță sănătoasă.

Alexandru a fost copleșit de bucurie și emoție la vederea fiicei lor, iar Ion, deși neliniștit înainte, a devenit extrem de încântat să aibă o soră mai mică. Părinții au

hotărât să o numească Ileana Iosif în cinstea strămoșilor. Cu toții au simțit că o nouă lumină a speranței a intrat în casa lor în acea zi și că familia lor a fost binecuvântată cu încă un membru minunat.

După ce Ileana a venit pe lume, vestea s-a răspândit rapid în satul Comișani.

În scurt timp, cei patru frați ai lui Alexandru și familiile lor au sosit la casa familiei Rocan pentru a-și felicita părinții cu noua adiție în familie. De asemenea, Ioniță și Maria au adus cu ei întreaga lor gașcă de copii - Gheorghe, Tite, Nae și Constantin. Atmosfera din casă era plină de bucurie și viață, cu toți acești copii alergând și jucându-se pe aleea din fața casei.

Ioniță, a fost primul care a venit cu un zâmbet larg și cu o glumă gata pregătită:

—Alexandrule dragă, în curând vom avea o echipă de fotbal! Cu atâția copii, vom fi neînvinși!

Această glumă a stârnit râsete în rândul întregii familii și a adus o notă de umor în acest moment special. Toți cei mici s-au amuzat teribil, iar Ileana, abia născută, părea să fie deja înconjurată de iubirea și veselia familiei sale extinse.

Fiecare din frații lui Alexandru și copiii lor au venit la rândul lor să-l felicite pe Alexandru și să-i ureze tot binele din lume nou-născutei Ileana. În timp ce familia se bucura de Ileana, ușa casei s-a deschis din nou, și în prag a apărut Țața Paraschiva. Cu privirea atentă și un zâmbet plin de entuziasm, ea a exclamat:

—Am auzit din nou o veste mare de la o femeie de la biserică și am vrut să vin să văd cu ochii mei dacă e adevărat! E din băiețel? Cum îl cheamă?

Paraschiva avea o fire veselă, mereu găsea motive să aducă bucurie. Avea o relație specială cu Alexandrina și era o prezență iubitoare în viața familiei. Astfel, a trecut direct la acțiune, dornică să vadă nou-născutul.

Fără să aștepte un răspuns, Paraschiva s-a apropiat de Alexandrina și de micuța Ileana, dornică să le binecuvânteze și să își exprime bucuria pentru acest nou membru al familiei. A ținut-o pe Ileana cu grijă în brațe, privind-o cu ochi blânzi și zâmbindu-i.

Apoi, a întins mâna către Alexandru, felicitându-l cu entuziasm:

—Vă felicit, dragilor! Părinții voștrii ar fi mândri de voi! Ați adus un nou membru în familia noastră, și suntem cu toții bucuroși pentru voi. Ce ziceți, drăguților, vă simțiți gata să fiți, din nou, cei mai buni părinți pentru Ileana?

Paraschiva a adus cu ea o notă de voioșie și bună dispoziție în casă. Atmosfera a devenit și mai plină de bucurie, iar toată familia s-a simțit încântată și binecuvântată de prezența ei.

Timpul trecea iar Ion a terminat două din cele patru clase ale școliii primare. Odată cu încheierea anului școlar, el și-a impus că nu o să mai meargă la școală. În schimb, Alexandrina și Alexandru erau hotărâți să îl convingă pe Ion să continue, chiar dacă acesta era destul de încăpățânat în decizia sa. Într-una dintre serile înstelate din acea vară, familia s-a adunat în jurul mesei pentru cină. Atmosfera era liniștită, dar Alexandrina și Alexandru purtau o greutate în inimile lor, știind că trebuie să abordeze o chestiune importantă cu fiul lor, Ion. După ce au mâncat și au savurat pâinea de casă și brânza produsă de ei, Alexandrina a început discuția.

—Ion, vrem să vorbim cu tine despre ceva important!

—Despre ce, mamă?

—Despre școală, Ion. Știu că nu îți place prea mult, dar vrem să înțelegi cât de importantă este! spuse Alexandrina privindu-și soțul, apoi privindu-l din nou pe Ion.

—Da, știu că spuneți asta mereu. Dar eu cred că pot învăța mai multe lucruri lucrând pe câmp decât stând la școală!

—Ioane, școala nu e doar despre cărți și lecții! E despre viitorul tău! Cu cât înveți mai mult acum, cu atât ai șanse mai mari să ai o viață mai bună mai târziu! i-a explicat Alexandru într-un ton hotărât.

—Ei bine, eu cred că pot face asta fără școală. Voi doi ați reușit, nu?

—Da, măi Ioane, dar a fost greu! Și acum vrem ca voi, copiii noștri, să aveți o viață mai ușoară! i-a spusAlexandrina, privindu-l cu tristețe.

—Nu știu, bre! Nu mă văd stând în bancă toată ziua!

—Ei bine, Ioane, să-ți spun ceva. Ori alegi școala, ori trebuie să alegi muncă. Nu poți sta în casă fără să faci nimic! i-a spus Alexandru într-un ton serios.

—Orice! Nu-mi pasă de școală!

—Ion, vrem ce e mai bun pentru tine! Nu vrem să te forțăm, dar vrem să înțelegi importanța educației. Asta e o alegere pe care trebuie să o faci tu! a încercat Alexandrina să îi explice într-un ton blând, dar hotărât.

—Școala îți oferă oportunități, Ion! Poți învăța lucruri noi și să ajungi cine știe unde. Vrem să ai un viitor mai bun decât noi! i-a spus Alexandru cu empatie.

—Nu știu ... M-am săturat de școală! Vreau să fac altceva cu viața mea!

—Păi, dragul meu, alegerea e a ta! Dacă refuzi școala, trebuie să muncești. Nu poți sta degeaba. Așa că trebuie să hotărăști acum! i-a reproșat Alexandru într-un ton hotărât.

Ion a rămas tăcut o clipă, gândindu-se la ce i s-a spus. În cele din urmă, a ridicat privirea și a rostit:

—Bine, bre, atunci muncesc! Dar să știți că o să fac tot ce pot să nu vă dezamăgesc!

Alexandrina și Alexandru s-au uitat unul la celălalt, mulțumiți că au reușit să-l convingă pe Ion să aleagă să muncească în loc să renunțe complet la educație.

Ceva timp mai târziu, în timpul unei vizite de suflet din partea Țatei Paraschiva, Alexandrina își împărtășește oful mamei sale adoptive și mătușii, aducând în discuție preocupările legate de starea micuței Ileana, care nu se simțea prea bine în ultima vreme. Țața Paraschiva, o femeie descurcăreață și cu o înțelepciune specifică, își aruncă privirea asupra micuței și, după o scurtă analiză, spune hotărât:

—Maică, asta mică e deocheată!"

Fără a aștepta o confirmare sau vreo altă observație, Țața Paraschiva prinde mâna micuței Ileana și începe să recite un descântec de deochi, masându-i ușor încheietura mâinii, încercând să alunge orice fel de rău.

—Fugi deochi,

Dintre ochi,

Că te-ajunge, te sosește,

Și amar te pedepsește Sabia de foc cerească,

Pronia dumnezeiască.

Să te duci, să piei,

Cum pier negurile

Când bat vânturile,

Cum piere roua la Soare,

Cum piere spuma de mare.

Alexandrina, amuzată de toată această manifestare, întreabă cu umor pe Țața:

—Ţață, de când te-ai făcut vrăjitoare? La care Țața răspunde la fel de serios:

—Lisandrino, ce zic aici ar trebui să înveți ca pe Tatal-nostru!

Și Țața Paraschiva continuă imediat:

—D-o fi deochi de fată mare,

Să-i crape țâțele, Să-i curgă sângele,

Ibovnicul să-și urască.

D-o fi deochi de femeie măritată,

Să-i crape țâțele,

Să-i curgă laptele,

Să-i moară Mărtin de foame, s-o urască bărbatul.

D-o fi deocheat de bărbat,

Să-i crape boașele, Să-i curgă sângele,

Să-și urască ibovnica.

D-o fi deocheat de fete mărunțele Și băieții mărunței,

Să le crape călcâiele,

Să le curgă sângele,

Să nu mai deoachie.

În timp ce recita versurile, Paraschiva își punea în mișcare toată înțelepciunea și cunoștințele ei. Alexandrina, intrigată și puțin amuzată, spune între două râsete:

—Bre, pe ce cu blestemele astea? La care Paraschiva răspunde cu seriozitate:

—Fată dragă, descântecele de deochi trebuie să le știi neapărat!

—Să mi le scri pe o cârtie! insistă Alexandrina.

—NU! Doamne fereste! Dacă le iscălești pe ceva își pierd puterile! explică prompt Țața Paraschiva, apoi continuă:

—Sari, deochi

Dintre ochi,

Din fața obrazului,

Din zgârciul nasului,

Din creierii capului,

Din măduva osului,

Din ochi

Dintre ochi,

Dintre gene

Și sprâncene.

Să te duci, iar duci,

Unde popa

Nu toacă,

Unde fata

Nu joacă,

Unde cocoș

Nu cântă,

Unde vacă

Nu zbiară, Unde pisică

Nu miorlăie.

Să te duci la fata lui Ler-Împărat,

Că ți-a pus masă întinsă

Cu făclie-aprinsă,

Cu pahare pline.

Pe Ileana să-o lași

Curată,

Luminată,

De boală scăpată,

Cum Maica Precista a lăsat

Ca aurul curat.

Fără a lăsa loc de întrebări sau împotriviri, Paraschiva începe să scuipe de trei ori pe mâna micuței Ileana și îi spune să își lingă dosul palmei de trei ori. Un ritual straniu, dar plin de încredere și tradiție.

Privind cu uimire la această întreagă demonstrație, Alexandrina, amuzată dar și intrigată, hotărăște să învețe și ea acest descântec străvechi. Restul zilei se transformă într-o căutare a acestor cuvinte și învățarea lor, bucuria și intrigarea făcând parte din fiecare moment petrecut alături de această bătrână pricepută în secrete vechi de vindecare și protecție.

În lunile următoare abandonului școlii, Ion a devenit o prezență constantă alături de familia sa. În fiecare dimineață, el se alătura părinților săi în grădină sau la munca câmpului, pregătit să îi ajute cu tot ce era necesar. Cu fiecare zi petrecută alături de aceștia, el își însușea tainele agriculturii, învățând să aibă grijă de culturi și animale.

Părinții îi împărtășeau tot mai multe cunoștințe și tradiții locale. Îl învățau cum să facă impletituri din paie, arta și îndemânarea acestora reprezentând o mândrie pentru familia sa. În timp ce învăța să împletească, Ion descoperea frumusețea și utilitatea acestor obiecte tradiționale, simțindu-se conectat la moștenirea și istoria satului său.

În plus, timpul petrecut alături de mama sa a devenit o adevărată lecție de artă culinară. Înțelegea tainele preparării mâncărurilor tradiționale românești, învățând pașii și tehnicile pentru a da viață unor preparate care își aveau rădăcinile în istoria familiei sale.

De asemenea, croitoria, o activitate care în mod special îl captase pe Ion, a devenit un domeniu în care și-a manifestat creativitatea și priceperea. El a învățat cum să coasă, o îndeletnicire care avea să îi definească viitorul. Toate aceste abilități și cunoștințe îl conectau la identitatea sa culturală și familială.

În absența părinților, responsabilitatea lui Ion pentru sora sa mai mică, Ileana, devenea o prioritate. Odată cu ocuparea de către adulți a altor treburi gospodărești, Ion prelua rolul de protector și ghid pentru Ileana. Deși avea încă o fire căpoasă și hoinară, el se adapta rapid pentru a fi un sprijin pentru sora lui.

În timp ce părinții se ocupau de gospodărie, Ion își îndrepta atenția și grijile către micuța Ileana. Cu puține jucării la dispoziție, cei doi frați și-au creat propriile jocuri, explorând natura și transformând orice loc într-un teren de joacă.

În mod special, își petreceau zilele alergând prin câmpuri, descoperind comori ascunse sau construind fortărețe din ramuri și pietre. Ileana, adesea luată sub aripa protectorului său, Ion, își învăța curajul și priceperea din jocurile create cu imaginație. Alături de ceilalți copii din sat, aceștia își dezvoltaseră propriul cod de jocuri și reguli, îmbinând astfel distracția și socializarea.

De-a v-ați ascunselea, prinselea sau sotron, toate deveneau experiențe de neuitat, pline de entuziasm și râsete. În timp ce Ion devenea un ghid atent pentru Ileana, aceasta se transforma într-o mică aventurieră încrezătoare și entuziastă, dornică să se distreze în compania prietenilor săi.

Cu fiecare joc și fiecare râs împărtășit, legătura dintre cei doi frați devenea tot mai puternică. Ion nu doar îi arăta Ileanei cum să se joace, ci îi oferea și un exemplu de sprijin și încredere în propriile abilități, iar Ileana, încurajată de fratele ei mai mare, se integra și ea perfect în lumea jocurilor copilăriei.

În fața curții familiei Iosif, se afla un izvor, chiar dacă era murdar (apa nu era potabilă) din pricina mai multor factori., a reprezentat un dar neprețuit pentru comunitate. Iată cum, în fiecare dimineață, vecinii se adunau în jurul acestuia pentru a-și împărtăși viața. Fiecare se strângea aici, oameni de toate vârstele, unii cu găleți, alții cu coșuri. Unii aduceau haine, alții aduceau veselie. Era un loc în care fiecare se simțea acasă, o mică oază într-o lume plină de greutăți.

(Imagine reprezentatica – Țărancă ducînd un ulcior de apă)

(Sursă imagine: imagoromaniae.ro, Deținător:MNIR)

Într-o zi, de primăvară mai răcoroasă, a anului 1938, vecinii s-au adunat în jurul acestui firicel. Ei se uitau, cu ochii plini de speranță, către micul fir de apă care curgea în spatele ogradei familiei. Alexandru, gânditor, și-a privit vecinii și izvorul. Un gând a străbătut mintea sa. El și-a întors privirea către vecini, adresându-le cu un ton plin de hotărâre:

—Ce ziceți, băieți? Să facem un puț mic de beton, în spate aici?

—Nu zici rău, mă Lisandrule! Știu eu pe cineva de unde pot lua ceva beton! i-a spus un vecin.

A fost un moment de încurajare, de speranță. Fiecare vecin a început să-și imagineze un viitor în care nu vor mai fi nevoiți să meargă atât de departe pentru apă.

Dar această propunere a fost urmată de întrebări: Cum să se realizeze aceasta? Cum să dirijeze firul de apă? Dar, de fiecare dată, acestea erau doar obstacole, nu piedici. Fiecare dificultate a fost discutată, iar împreună, vecinii și Alexandru au conturat un plan. Fiecare pas, fiecare detaliu a fost pus pe hârtie și discutat cu atenție.

Și așa a început munca. Fiecare pas era discutat, fiecare idee pusă în aplicare. Era un dialog constant între vecini, fiecare încercând să aducă o soluție mai bună.

—Ar trebui să oprim apa aici și să turnăm! a sugerat Alexandru, arătând spre un unghi al micului canal.

—Și să umplem cu beton până aici! a adăugat un alt vecin, indicând o altă zonă.

—Și trebuie să întărim partea asta, să fie rezistent! a completat un altul.

În fiecare zi, munca lor aducea progrese. Fiecare idee era discutată în profunzime, fiecare material ales cu grijă.

—Cum o să fie când o să putem lua apă fără să mergem atât de departe? întreba unul dintre vecini, privind încântat spre locul unde lua naștere acest mic dar important proiect.

—Va fi minunat! răspundea Alexandru, zâmbind.

Și într-o zi, când puțul a fost gata, bucuria vecinilor a fost imensă. Făcuseră ceva care urma să le ușureze viețile. Fiecare idee, fiecare pas, adusese împreună o schimbare importantă pentru toți.

(Putul în prezent)

Câteva săptămâni mai târziu, Ion și Pălămidă (unul dintre prietenii lui cei mai apropiați), însoțiți și de sora mai mică a lui Ion, Ileana, au hotărât să se ducă să se scalde în râul din apropiere, mai exact în Ialomița. Era o zi perfectă pentru o aventură

în apă, iar Ion, încântat de ideea de a petrece timp cu prietenul său și sora sa, anticipa o zi plină de distracție.

Ajungând la râu, cei doi băieți s-au dezbrăcat și au intrat în apă, bucurânduse de senzația răcoritoare. Pălămidă, un spirit mai îndrăzneț și aventurier, a început să se arunce de pe un damb direct în apă, captivând atenția lui Ion.

Privindu-l cu invidie pe prietenul său, Ion a rămas pe mal, ezitând să urmeze exemplul lui Pălămidă. Acesta din urmă îl încuraja cu un zâmbet zglobiu:

—Hai ba, piticule, sari! Fii curajos, Ionele!

Însă Ion încă se simțea reticent:

—Nu știu, mă Pălămidă, mi-e cam frică! mărturisi el.

Dar Pălămidă nu s-a dat bătut:

—Hai ma, piticot! Nu fi asa fricos. Uite, îți dau eu și un nume nou:Furnicuță! Sari mă!

Ion a dat din cap:

—Nu, nu vreau să mă cheme Furnicuță!

Dar Pălămidă nu se lăsa. El continua să încurajeze și să glumească:

—Hai ba, Gândac! Sari, ba!

Simțind presiunea și dorind să depășească starea sa de neliniște, Ion, fără să mai stea pe gânduri, s-a hotărât să sară în apă.

Când a ieșit la suprafață, Pălămidă a fost impresionat și amuzat de curajul său:

—Uite-l, deci, pe Gândac! Bravo, ma! Ești cel mai curajos gândac pe care lam văzut vreodată!

Între timp, Ileana, sora mai mică a lui Ion, a asistat la toată această scenă, râzând de încurajările lui Pălămidă și de reacția amuzantă a lui Ion. Așa că, deși nu a sărit în apă, a avut parte de momente de amuzament alături de cei mai mari.

De atunci, porecla de Gândac a rămas bine definită în familia Iosif. Deși Ion nu a fost întotdeauna încântat de noua sa poreclă, a învățat să o accepte și chiar să o îmbrățișeze.

În timp, relația dintre Pălămidă și Ion s-a întărit, devenind cei mai buni prieteni și petrecând multe momente amuzante împreună. Iar fiecare dată când Ion era numit Gândac, își amintea de ziua în care și-a depășit frica și și-a câștigat o nouă poreclă.

Câteva zile mai târziu, curtea casei familiei Iosif era plină de viață și jocuri copilărești. Ion și Pălămidăse jucau veseli prin iarba înaltă. Râsete cristaline și strigăte de bucurie se amestecau cu ciripitul păsărelelor și zumzetul albinelor.

Cu imaginația lor bogată, cei doi băieți își propuseră să dea cu pietre în cuibul rândunelor. Ideea îi încântase, văzând-o ca pe o provocare adevărată.

—Hai să vedem care dintre noi poate doborî cuibul mai repede! exclamă Pălămidă, entuziasmat.

Au început să arunce pietre cu migală, îndreptându-și privirile spre cuibul fragil al rândunelor. Pocniturile pietrelor loveau streasina casei, iar rândunelele zburau speriate de colo-colo, încercând să-și protejeze cuiburile și puii.

În timp ce se jucau, zgomotele loviturilor au atras atenția Alexandrinei care era ocupată în casă. Cu fiecare pocnitură, inima îi bătea mai tare și, simțind un pericol iminent, a ieșit în grabă în curte.

—Ce faceți acolo, dihaniilor?! strigă ea, privind cu dezaprobare la cei doi băieți. - Vreți să ne lovească ghinionul mai tare de cât îl avem deja?

Ion și Pălămidă s-au oprit brusc în jocul lor, privind-o vinovați pe Alexandrina.

—Doar ne-am jucat, mamă! Nu am vrut să facem nimic rău! încercă Ion să se justifice.

Alexandrina, cu fața serioasă și tonul hotărât, le explică:

—Ar trebui să le lăsați în pace și să vă jucați altundeva! Sunt niște vieți mici și nevinovate!

Pălămidă, simțindu-se vinovat, spuse:

—Scuză-ne, Coană Lisăndrino! N-am vrut să facem rău, doar ne-am gândit să vedem cine e mai priceput la aruncat cu pietre!

Alexandrina îi privi cu blândețe, dar fermă.

—Să nu mai repetați așa ceva! Trebuie să le respectăm și să le protejăm!

Cei doi băieți au asentat cu capul, înțelegând că în acel colț de sat, în mijlocul naturii și tradițiilor, gesturile mici puteau avea un impact mare asupra vieții. Jocurile copilărești aveau să continue în curtea casei, dar lecția învățată cu privire la respectul față de natură avea să rămână în inimile lor.

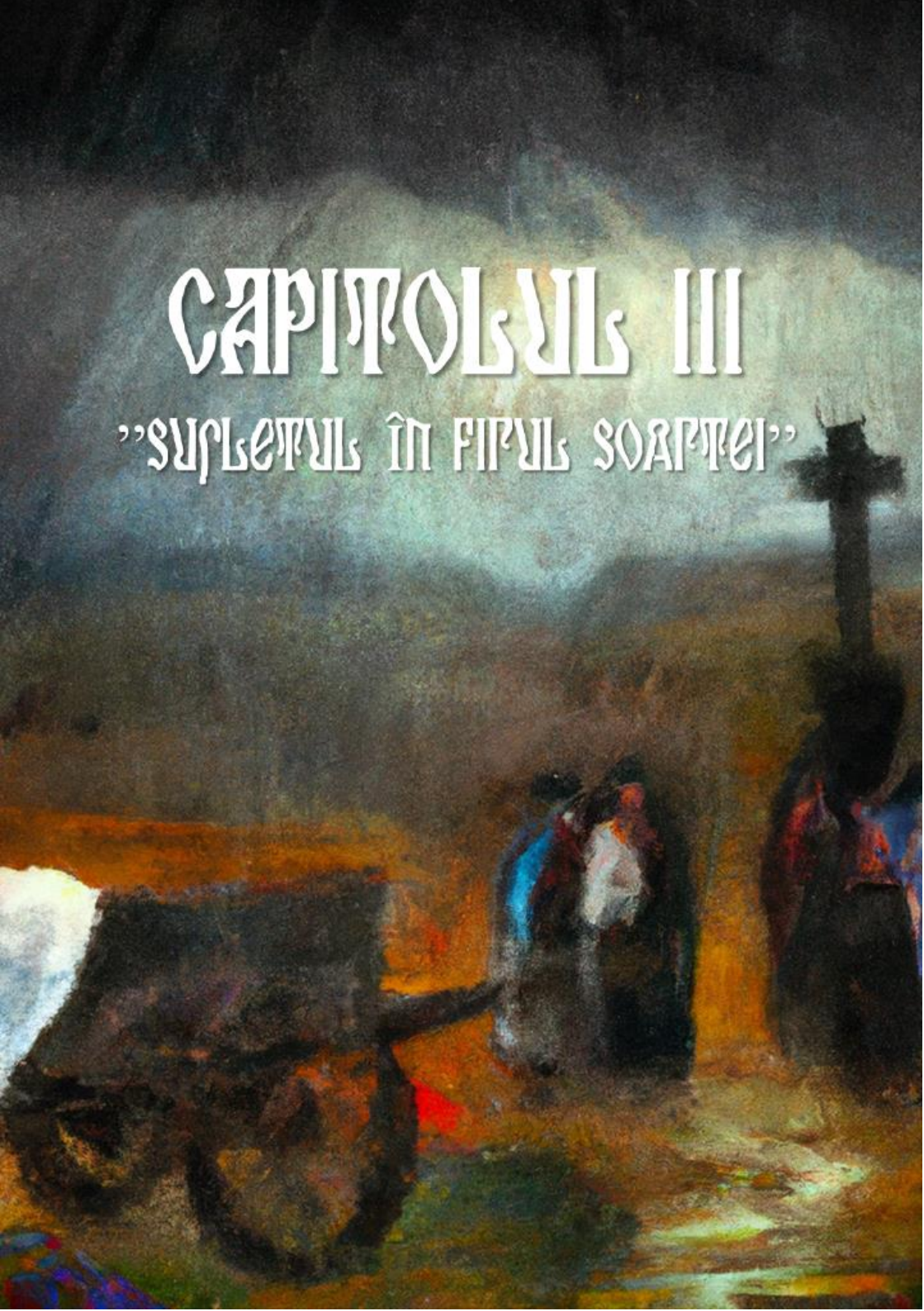
CAPITOLUL III
"SUFLETUL ÎN FIRUL SOARTEI"

În pitorescul sat Comișani, tradițiile și obiceiurile strămoșești erau păstrate cu mare dragoste și devotament de către comunitate. Printre cele mai îndrăgite evenimente ale satului se numărau șezătorile. Acestea erau un moment de bucurie, în care toți locuitorii satului se adunau în curtea unei case sau în centrul satului. În preajma unei mese încărcate cu bunătăți tradiționale, oamenii se așezau pe bănci și își pregăteau firele de ață și andrelele pentru a lucra împreună la proiecte tradiționale de cusut, brodat sau împletit.

În aceste momente magice, aerul era încărcat de veselie și râsete, iar cântecele vesele și dansurile populare își făceau loc în inimile tuturor. Femeile își împărtășeau secretele de croitorie și cusut, schimbând modele și tehnici, în timp ce bărbații discutau despre meșteșugurile lor și aduceau idei noi în discuție.

Până și Ion nu rata nicio șezătoare din sat. El era un obișnuit al acestor întâlniri, iar participarea sa activă în activitățile specifice era recunoscută și apreciată de ceilalți tineri. Ion era mereu dornic să învețe și să se implice în tradițiile satului, iar șezătorile îi ofereau oportunitatea perfectă de a-și manifesta talentele și abilitățile.

În cadrul șezătorilor, Ion se alătura celorlalți tineri în activități specifice, precum învârtitul în horă, jocurile tradiționale sau chiar organizarea de concursuri amuzante. Fiecare moment petrecut alături de ceilalți tineri îi aducea bucurie și împlinire sufletească. Era o ocazie de a se conecta cu tradițiile și valorile autentice ale satului, și de a-și lărgi orizonturile prin interacțiunea cu oameni de toate vârstele și experiențele.

Dialogul dintre Ion și ceilalți participanți era animat și plin de veselie. În timp ce se împleteau firele de ață sau se învârteau în horă, se auzeau râsete și glume care făceau să se simtă căldura și bucuria comunității.

—Ei, ia uitate bai, vedeți cum îi tot ia fuga Gheorghe la horă? Cred că a luat lecții de dans! spunea Ion.

—Ha, ha, mă Ioane! Ce mai contează? Important e să ne distram și să ne bucurăm de aceste momente frumoase împreună!

—Nu uitați să-mi arătați și mie cum se brodează modelul acesta, că am rămas în urmă! spunea o fată.

—Cu drag, Leano! Te învăț eu toate cu cusutul ăsta! i-a raspuns Ion

Dialogurile pline de căldură și prietenie erau parte integrantă a atmosferei de la șezători. Oamenii își împărtășeau povești, experiențe și cunoștințe, creând astfel un legături puternice între ei.

Aceste șezători erau momente de învățare și transmitere a tradițiilor din generație în generație, iar Ion era nerăbdător să își adune cât mai multe experiențe și să facă parte din această comunitate plină de viață.

(Imagine reprezentativă a unei șezători)

(Sursă imagine: La Sezatoare - GeoFestSb)

Într-o zi strălucitoare de primăvară a anului 1939, s-a desfășurat în satul vecin un bâlci și târg, un eveniment așteptat cu nerăbdare de comunitate. În dimineața aceea, familia lui Alexandru - împreună cu vecinii lor, familia lui Ioniță Rocan - s-au hotărât să meargă împreună la târg. Caruța veche a lui Alexandru, moștenită de la părinți, la care au fost înhămați caii lui Ioniță, a fost pregătită și încărcată cu provizii pentru o zi întreagă de bucurie și negocieri.

(Sursă imagine: „La bâlci” - Deținător MNIR/ imagoromaniae.ro/Atelier Editura „Galeria de cadouri” Ad. Maier & D. Stern, București/Autor fișă Pompilia Gon)

Drumul a fost plin de veselie și entuziasm. Copiii se distrau, făcându-și planuri pentru tot ce aveau să vadă la târg. Ajunși acolo, bâlciul părea un adevărat univers de culori și sunete, plin de tarabe colorate, muzică populară și o agitație neîncetată.

La târg, între standurile care ofereau tot felul de bunătăți, s-au adunat oameni din toate satele înconjurătoare. Alexandru, alături de familia sa, a fost atras de un fotograf care oferea realizarea portretelor la un preț avantajos.

După ce și-a consultat cu atenție buzunarul, Alexandru a hotărât să cheltuie niște bani pentru a imortaliza acea zi specială pentru familia sa. Fotografia urma să fie o comoară ce avea să păstreze amintirea acelui bâlci animat și plin de viață.

(Familia Iosif – 1939)

(De la stânga la dreapta: Ileana, Alexandrina, Alexandru, Ion)

După ce au primit portretul, au continuat să exploreze târgul, bucurându-se de bucatele și dulciurile oferite, participând la jocuri și adunându-se în jurul diverselor demonstrații care animau atmosfera. Ioniță Rocan, alături de Maria și copiii lor, s-au alăturat cu aceeași bucurie evenimentului.

Dar între toate acestea, un alt moment special avea să aducă o schimbare importantă în familia lui Alexandru. A fost acel moment când a decis să cumpere doi boi pentru a le adăuga la truda familiei sale. Boii erau viitorul muncii lor la câmp, iar caruța moștenită avea să primească o nouă sarcină: să transporte roadele muncii lor.

Alexandru s-a aplecat asupra negocierii prețului și a stării de sănătate a animalelor, dorind să se asigure că boii erau sănătoși și potriviti pentru activitățile pe care le avea în plan. Când a ajuns la un acord satisfăcător cu vânzătorul, entuziasmul și satisfacția au strălucit pe chipurile tuturor membrilor familiei sale.

Boii erau frumoși, cu o blană lucioasă și ochi expresivi. Copiii erau fascinați de prezența acestor animale imense, iar Alexandrina a oferit imediat grijă și atenție celor doi viitori parteneri de muncă.

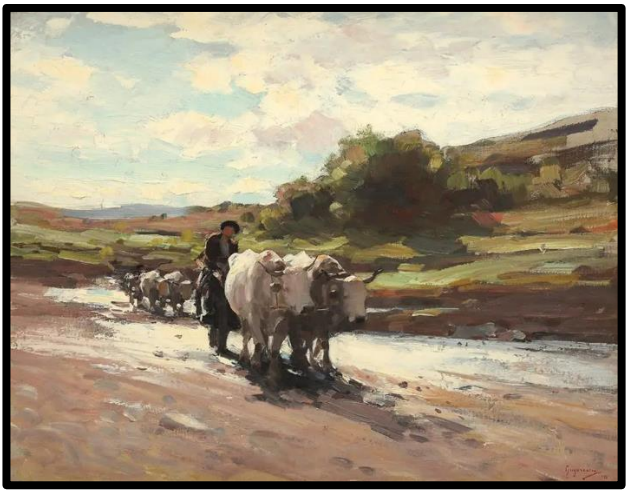

(Nicolae Grigorescu – Car cu boi)

Întoarcerea acasă a fost plină de discuții despre viitorul muncii la câmp și despre cum boii avea să le ușureze activitățile agricole. Planurile erau clare: terenurile aveau să fie lucrare mai repede, recoltele erau așteptate să fie mai bogate, iar cu o muncă mai eficientă și susținută de cei doi boi, familia lui Alexandru avea în față perspective mult mai bune.

Totuși, vremurile de bucurie ale familiei nu aveau să mai dureze foarte mult. În anul 1939, când războiul se revărsa asupra Europei, Polonia a devenit scena dramatică a unui atac masiv din partea Germaniei la 1 septembrie 1939. Aceasta a marcat începutul celui de-al Doilea Război Mondial, un conflict de o amploare și o brutalitate neîntâlnite până atunci în istorie. Evenimentele care au urmat au schimbat cursul vieții pentru mulți, inclusiv pentru cei din satul Comișani, care, la acea vreme, poate nu realizau impactul global al acestui război.

Câteva săptămâni mai târziu, Alexandrina se îndrepta spre biserica satului, cu inima plină de rugăciuni și gânduri liniștitoare. Pe drum, a întâlnit un grup de femei care se adunaseră în fața casei unui localnic pentru a schimba știri și păreri.

—Auzi, mă Lisăndrino, cică războiul ar fi început din nou! Nu-mi vine să cred că suntem din nou în această furtună!

—Se vorbește că unu din Nemția, Ichăr ... Icrăr ... Iclăr și dorința dumnealui de a extinde țara lui, a adus lumea în pragul unui alt coșmar!

—Ie Icter, făi Rițo! Nu Icler

—Fă, Ioano, Icter ie ăla de te faci galbin la față! Pe ăla îl cheamă Iclăr că e neamț! Nu știi nimic!

Alexandrina, săturându-se de discuția celor doua,cu ochii plini de îngrijorare și-a grăbit pasul spre biserică. Vestea că un al doilea război mondial izbucnise aducea un val de neliniște peste satul liniștit.

—Dumnezeu, să ne ferească de astfel de necazuri! Să sperăm că țara noastră va fi în afara acestui conflict! se ruga Alexandrina.

Pe măsură ce timpul trecea, zvonurile se răspândeau, iar frica se instala în inimile sătenilor. Majoritatea erau oameni simpli, fericiți în cotidianul lor, fără cunoștințe aprofundate despre politica internațională sau conflictele mondiale. Totuși, teama că războiul ar putea ajunge și în casele lor, afectând pacea și siguranța familiilor, își făcea simțită prezența.

—Ați auzit, oameni buni, trebuie să fim pregătiți pentru orice! Nu știm ce se poate întâmpla în viitorul apropiat! vorbea Ioniță, într-una din zile la un birt din sat.

—Dumnezeu, să ne ocrotească! Copiii noștri nu merită să trăiască în umbra unui război! A fost greu pentru noi în primul, dar măcar ei să fie scutiți! a adăugat alt consătean.

În acele momente de incertitudine,toți mai inteligenții satului își exprimau îngrijorarea pentru viitor. Chiar dacă nu aveau cunoștințe extinse despre cauzele conflictului mondial, frica pentru bunăstarea familiilor și pentru pacea în sat era palpabilă. În casele lor modeste, oamenii discutau și se întrebau ce va aduce viitorul.

—Dacă războiul ajunge aici, ce vom face? Avem copii de crescut și pământ de lucrat! spunea un vecin la una dintre horele satului din acea perioadă.

—Ar trebui să fim uniți și să ne ajutăm reciproc! Astfel de vremuri cer solidaritate!

Ținând cont de contextul limitat al informațiilor, teama era alimentată de necunoscut. Oamenii se întrebau cum vor gestiona această nouă provocare și cum vor păstra pacea în inimile lor, chiar dacă lumea din jur devenea din ce în ce mai tulbure. În ciuda lipsei de cunoștințe politice, dorința simplă de a trăi în armonie și liniște persista în sufletele oamenilor de la țară.

Într-o dimineață rece și ploioasă, oameni obosiți și triști, refugiați din Polonia, au ajuns la marginea satului. Ei căutau un loc sigur în care să-și refacă viața, departe de ororile războiului.

În același timp, la nivel diplomatic, România și-a afirmat neutralitatea prin întrunirea Consiliului de Coroană la Cotroceni la 6 septembrie 1939. Situația Poloniei a fost discutată, iar România a hotărât să ofere posibilitatea refugierii a 60.000 de militari și 40.000 de civili polonezi. Această decizie a fost salutată în presa vremii, cu articole precum cel apărut în ziarul "Timpul", fondat de Grigore Gafencu, ministrul de externe al României.

ROMANIA
COMISARIATUL GENERAL
PENTRU EVIDENȚA și ASISTENȚA
REFUGIAȚILOR POLONI

BILET DE IDENTITATE
PENTRU
REFUGIAT POLON

No. 1569/1942

(Bilet de Identitate pentru refugiat polonez)

Ziarista Alice Gabrielescu, în paginile ziarului "Societatea de Mâine", a detaliat situația refugiaților polonezi, evidențiind eforturile umanitare de a îndulci soarta celor urgisiți. Crucea Roșie Internațională a colaborat strâns cu guvernul și poporul român

pentru a oferi sprijin refugiaților polonezi, iar organizația a avut o prezență activă și în județul Dâmbovița, sub conducerea Elenei Stematiu.

În octombrie 1939, Comisariatul General pentru Evidența și Asistența Refugiaților Poloni a anunțat că Monseniorul Andrea Cassulo și Filippi Cortessi, nunțiu papal la Varșovia, au fost autorizați să viziteze lagărele de refugiați din Târgoviște, Pucioasa, Vulcana și Comișani. Aceste vizite au adus în atenție condițiile dificile în care se aflau refugiații, inclusiv cei din Comișani.

(”Clipe de răgaz” – text alăturat fotografiei)

În județul Dâmbovița au fost repartizați 543 de refugiați polonezi, iar în Comișani, un număr de 119 au ajuns în tabăra de internare. Lt. col. Ștefan Chirițescu, comandantul taberei de la Comișani, a evidențiat într-o adresă către Prefectura județului condițiile precare în care se aflau polonezii, chiar dacă statul român aloca resurse financiare suficiente.

Cu timpul, tabăra militară de la Comișani a fost vizitată de numeroase personalități politice și reprezentanți ai ambasadelor, precum și de membri ai Crucii Roșii Internaționale. În acest context, relațiile dintre refugiați și localnici au evoluat.

Într-o astfel de dimineață rece și ploioasă, familia Iosif, a întâlnit o parte din grupul de refugiați polonezi care căutau adăpost în satul lor. Cu toate că nu vorbeau aceeași limbă, gesturile lor de omenie au depășit barierele lingvistice. Alexandrina i-a invitat pe refugiați în casa lor modestă, oferindu-le pâine și apă, iar familia a căutat în puținul lor resurse pentru a ajuta cât mai mult. Ion a oferit haine, iar Alexandru a căutat prin cămară pentru a găsi alimente suplimentare.

(Sursă a imaginilor și a informațiilor istorice exacte precizate aici: *Cornel Mărculescu, Refugiaţi militari polonezi în tabăra de la Comişani, judeţul Dâmboviţa (1939-1940), în „Curier. Revistă de cultură şi bibliologie”, An XXI, Nr. 2(42), Editura Bibliotheca, Târgovişte, octombrie, 2015; chindiamedia.ro*)

Pe parcursul câtorva zile, refugiații au devenit o parte a comunității Comișani. În ciuda diferențelor culturale și lingvistice, o legătură puternică s-a format între acești oameni, demonstrând că în fața tragediei, solidaritatea și compasiunea nu cunosc granițe.

În același timp, în contextul istoric al anului 1940, taberele de refugiați polonezi au continuat să fie sub protecția Comisiei de Ajutorare a Refugiaților Polonezi. Activități culturale și de învățământ au fost organizate în aceste lagăre, iar relațiile diplomatice dintre România și Polonia au fost reflectate în scrisori de mulțumire din partea ofițerilor și soldaților polonezi către autoritățile române.

KA

(Vizita adjunctului nunțiului papal. În fotografia din stânga: comandantul polonez al lagărului de la Comisani, locotenent colonel Dipl. pilotul Olgierd Tuskiewicz plătind onoruri militare; în dreapta, lângă mașină, stă Delegatul Nunțiului Apostolic pentru Refugiații Polonezi în România, părintele Stanisław Skudrzyk; la mijloc, capelanul de lagăr, pr. Ziółkowski.)

(Fotografii realizate în Comișani în perioada 1939-1940, preluate de pe site-ul www.foto.karta.org.plSursa originală : Fotografii NN, colecții Centrului Karta, album (A-XII). Fotografii din colecția lui Jerzy Polakowski, salvată de un angajat al ambasadei Republicii Populare Polone la București)

La câteva săptămâni distanță, toamna se instaurase de-a binelea, zăpada fiind prezentă de pe la începutul lunii octombrie. De asemenea, în tot acest timp, Alexandru încă era angajat la o sondă de petrol. În fiecare dimineață răcoroasă, Alexandru își ridică greoi corpul din patul său modest, simțind cu fiecare respirație aerul răcoros al dimineții. Într-o liniște doar deranjată de ropotul suav al zăpezii și poate de câțiva câini stingheri, lătrând pe ulițele albe și tăcute ale satului, el porni către o cămară a casei, un fel de bucătărie improvizată a familiei.

Deja obișnuit cu această rutină matinală, Alexandru își pregăti micul dejun rapid. Își sorbi ceaiul fierbinte și privi prin ferestrele casei sale modeste, observând cum stocul de lemne pentru foc se subția pe zi ce trece. Intensitatea frigului se simțea mai pregnant, iar vremea rea punea o presiune suplimentară pe umerii săi deja grei de responsabilități.

Și cu toate acestea, Alexandru era hotărât și hotărârea îl făcea să-și încalțe pantofii ponosiți, singura pereche de care dispunea. Erau uzai și prezentau semne evidente de folosire, dar bărbatul îi purta cu un fel de mândrie stoică. Ei erau simbolul necesității pentru a-și desfășura munca și, mai presus de orice, a-și păstra demnitatea.

Cu pantofii în mână și picioarele goale în contact cu solul rece și umed, Alexandru este nevoit să traverseze Ialomița, așa cum o făcea zilnic de peste 10 ani. Râul îi stătea în cale către sonda de petrol la care lucra. Trecerea peste râu de două ori pe zi era o provocare periculoasă, mai ales în zilele reci și umede.

Drumul său până la sonda de petrol era unul anevoios și greu, iar traversarea râului era doar una dintre multele obstacole pe care le trebuia să le depășească zilnic. Cu pași hotărâți și rezistență în fața obstacolelor, își continua călătoria spre locul de muncă.

La sonda de petrol, Alexandru și colegii săi desfășurau o muncă riguroasă. Cu ajutorul uneltelor speciale, ei străbăteau pământul adânc în căutarea petrolului. Fiecare mișcare era atent calculată, iar munca în echipă îi ajuta să înfrunte greul acelei zile.

În timpul pauzei de prânz, atmosfera de camaraderie se instala între oamenii acelei sonde. Focul lor improvizat nu doar le aducea căldură, ci și momente de povestit și râs.

Totuși, într-o dimineață a aceleiași toamne reci, cu frunzele în culori vii și zăpadă acoperind pământul, Alexandru se pregătea pentru o nouă zi de muncă la sonda de petrol. La locul de muncă, el observase cum colegii mai în vârstă și mai puțin apreciați de ceilalți erau pusi să care o țeavă masivă către sonda. Din adâncul inimii sale, Alexandru simți un impuls de a se alătura efortului colectiv. A fost o decizie spontană, dar una dictată de bunăvoință și respect pentru colegii săi.

—Vă dau o mână de ajutor! spuse el, venind în sprijinul colegilor săi -Împreună putem face asta mai ușor! Chiar sunt dezamăgit de ăștia! Ei stau și iau pauze lungi și dese, iar voi, mai în vârstă, sunteți puși la toate treburile, pe care ăștia mai tineri ar fi trebuit să le facă!

Colegii săi au privit uluiți, având în vedere că el, fiind mai tânăr și mai bine privit în grup, nu era obligat să se implice în acea sarcină grea. Cu toate acestea, gestul său a fost primit cu recunoștință și, puțin câte puțin, țeava a fost ridicată și mișcată spre locul de instalare.

După această contribuție spontană și neașteptată, atmosfera de camaraderie dintre colegi s-a intensificat, iar la scurt timp au luat pauza de la prânz.

Când a sosit momentul să continue munca, țeava ce trebuia transportată mai departe părea din ce în ce mai grea și mai dificil de manevrat. Alexandru și ceilalți se străduiau din răsputeri, dar o tragedie neașteptată se petrecu. Sub presiunea excesivă a acelei țevi uriașe, coloana lui Alexandru a cedat brusc, provocându-i o durere acută, urmând apoi ca țeava, cu toată greutatea ei, să pice peste Alexandru, din simplul fapt că cei în vârstă nu mai aveau suficientă putere.

—Ah! Nu pot ... nu mă pot ridica! gemu el, simțindu-și trupul căzând în inertie.

Colegii săi s-au înspăimântat, realizând gravitatea situației.

—Lisandrule! Aoleu, maică ... aoleu!Trebuie să-l ducem la spital! strigă unul dintre ei, în timp ce dădu țeava de peste Alexandru, urmând apoi să îl ajute să ajungă la o căruță.

Călătoria lor spre centrul medical din satul Bucșani a fost o luptă cu fiecare pietricică și cu fiecare răsucire a drumului. Durerea tot mai insuportabilă i se înfipsese în fiecare fibră a trupului lui Alexandru.

—Doare atât de tare ... nu mai pot! își șopti el într-un suspin.

—Ține-te tare, Alexandru! Medicii vor face tot ce pot! îi spuse unul dintre colegii săi, încercând să-l încurajeze pe parcursul călătoriei.

Călătoria lor în cursă contra timpului a fost o luptă cu drumurile denivelate și cu noroiul, dar și o luptă cu fiecare secundă care trecea. Căruța a încetinit în fața centrului medical din satul Bucșani, iar medicii și asistenții medicali s-au grăbit să îl primească pe Alexandru.

Acasă, cu fiecare secundă care trecea, agitația creștea. Alexandrina, împreună cu copiii și Țața Paraschiva, care se afla în vizită, erau profund îngrijorați. Alexandru nu venise înapoi acasă la ora obișnuită la care venea, iar inima lor bătea tot mai repede, încărcată de neliniște. Era deja seară, iar absența lui Alexandru le dădea fiori de neliniște.

Deodată, în pe uliță se auzeau voci panicate și pași grăbiți. Alexandrina, privind spre poartă, a observat mulți vecini venind în fugă către casa lor. Unii urlau, alții păreau împiedicați de durere. În mijlocul acestui grup se aflau câțiva muncitori. Inima celor din familie a început să bată din ce în ce mai tare, simțind cum neliniștea și teama se transformau în panică.

—Ce se întâmplă? întrebă Alexandrina, vocea sa tremurând de neliniște.

Vecinii, înconjurându-i, încercau să împărtășească știrea cumplită:

—Alexandru ...

În mijlocul agitației, unul dintre colegii mai în vârstă a luat cuvântul cu o voce stinsă:

—Alexandru ... el a fost acolo, la sonda ... am încercat să mișcăm o țeavă grea și ... a fost un accident ...

Vorbele lui s-au stins în timp ce toată lumea se uita unul la altul, cu ochii plini de îngrijorare.

—Unde e Alexandru acum? întrebă Alexandrina, vocea sa tremurând de neliniște. Niciunul dintre cei prezenți nu reușea să răspundă direct.

Paraschiva, păstrându-și calmul în mijlocul haosului, s-a apropiat de Alexandrina și de copii, încercând să le ofere sprijin.

—Să păstrăm speranța, să ne rugăm pentru el! Trebuie să credem într-o minune! încuraja ea, cuvintele sale tremurând de emoție.

În timp ce toți se adunau în jurul familiei lui Alexandru, în curte s-au ivit siluete familiare: frații lui Alexandru, Ion, Florin, Zamfira și Maria, dar și alte cunoștințe de-ale lor. Ioniță Rocan, împreună cu familia sa, încercau să ofere un sprijin moral, dar și să încurajeze și ei cuvintele de alinare.

—Haideți să ne rugăm împreună! a spus Ioniță, încercând să aducă un strop de liniște în mijlocul agitației.

—Putem spera la o minune, să credem cu toții în puterea rugăciunii!

Cei prezenți s-au închinat și au început să se roage cu toată inima pentru sănătatea lui Alexandru, cu fiecare cuvânt adresat cerului, speranța de a-l vedea revenind sănătos acasă creștea în inimile tuturor.

În timp ce se rugau, cuvintele și rugăciunile se împleteau într-un cor de dorințe și speranțe pentru o minune. În ciuda îngrijorărilor și a inimilor îndurerate, familiile și

vecinii se sprijineau reciproc, încercând să găsească un izvor de putere și speranță în acele clipe dificile.

Cei prezenți, îngrijorați și debusolați, încercau să găsească explicații sau informații despre starea lui Alexandru. Erau momente pline de teamă și incertitudine, cu inima strânsă și gândurile care se îndreptau către soarta celui dispărut.

În câteva minute, curtea s-a transformat într-un loc plin de lumânări aprinse. Vecinii aduseseră lămpi și lumanari pentru a ilumina întunericul care se așternuse peste curte, dar și pentru a aduce o notă de lumină și speranță în sufletele îngrijorate. Fiecare lumânare ardea, emițând o lumină caldă și dansând în bătaia vântului ușor.

În acel moment, murmurele rugăciunilor au început să umple curtea. Oamenii se închinau și se rugau, aducând rugăciuni pentru sănătatea lui Alexandru. Parcelele erau sincere și adânci, iar speranța lor era cu atât mai puternică în fața incertitudinii.

—Te rugăm, Doamne, să ai grijă de Alexandru! El este un bărbat bun, un soț și un tată iubitor! Te rugăm să îl vindeci și să îl aduci înapoi la familia lui! Bucură-te de grija și dragostea lui pentru ceilalți și ajută-l să depășească această încercare!

Rugăciunile se înălțau către cer, iar flăcările lumânărilor păreau să fie o legătură directă cu cerul. Oamenii se sprijineau unii pe alții, iar energia lor colectivă era una de speranță și solidaritate.

Între timp, durerea îl copleșea pe Alexandru, eforturile medicale păreau să nu aducă rezultatele așteptate. Respirația sa era din ce în ce mai greoaie, iar inima sa slăbea tot mai mult.

—Nu mai pot ... Lisăndrina mea ... Ionelul meu ... Ilenuța mea ... cum să mă vedeți voi așa ... îmi pare rău! își șoptea Alexandru într-o voce stearsă.

Colegul său, încercând să-l încurajeze:

—Trebuie să fii puternic, prietene! Medicii vor face tot ce pot pentru a te ajuta!

În ciuda eforturilor medicale disperate, inima lui Alexandru a încetat să mai bată la scurt timp după aceea.

La ceva timp după, curtea familiei Iosif era încă în mijlocul unei rugăciuni masive, un sunet monoton de roți de caruță răzbate din depărtare. Oamenii, absorbiți de rugăciune, își încetinesc cântul și își îndreaptă privirile spre izvorul din fața curții. O caruță vetustă, trasă de un cal epuizat, se apropie încet, lăsând urme adânci în drumul pietruit.

Cu fiecare pas al calului, liniștea se întărea, iar privirile oamenilor se îndreptau încet către vehiculul care părea să aducă cu sine o veste solemnă. O atmosferă încărcată de suspans pătrundea în curte odată cu rostogolirea greoaie a caruței. Unul câte unul, oamenii din spate încep să-și lase lacrimile să curgă sau își pleacă capetele într-o expresie de profundă tristețe.

Alexandrina, rămasă imobilă în mijlocul curții, privește intrigată la reacțiile celorlalți.

—Ce s-a întâmplat? se gândește ea, neștiind cum să reacționeze la atmosfera solemnă care cuprinde curtea. Cuvintele sunt înlocuite de suspine și gemete de durere, iar o tăcere întreruptă doar de zgomotul caruței se așterne peste oameni

. Caruța se oprește brusc în curte, iar oamenii în lacrimi se apropie de ea. Alexandrina, însoțită de cei doi copii, Ion și Ileana, se îndreaptă încet către caruță. În spatele lor, Paraschiva, mama adoptivă a Alexandrinei, se prăbușește în genunchi, rămânând fără cuvinte.

—Mamă, ce e acolo? întrebă speriat Ion.

Cu sufletele străpunse de o tristețe rece, Alexandrina, Ion și Ileana, cei doi copii, s-au îndreptat spre caruță. Dar când și-au lăsat privirile să pătrundă în adâncul acelei mașini vechi, în fața lor a apărut un coșciug de lemn, în care se odihnea trupul sărmanului Alexandru, cosciugul era atât de mic în comparație cu sufletul greu pe care-l purta.

Alexandrina, stăpânită de un suspin înăbușit, și-a acoperit gura cu palma tremurândă, ochii ei orbiti de lacrimi. În acel moment, a realizat că ceea ce a sperat să nu vadă se întâmplase – trupul iubitului ei, Alexandru, era acolo. Cu fiecare rană pe care o vedea, inima ei se sfâșia din ce în ce mai mult. A căzut în genunchi, încercând să îmbrățișeze coșciugul, să atenueze suferința acelui corp mut și rece.

—Lisandrule ... nu, nu poate fi ... nu așa ... te rog, trezește-te! urla Alexandrina.

—Tati, de ce stai acolo? Te rog, spune că e doar o glumă! a adăugat Ileana, plângând.

—Măi Alexandrule, măi , te rog, spune-mi că nu ești acolo, că asta e doar o greșeală ... spunea Paraschiva, cu un suspin adânc.

—De ce? De ce a trebuit să se întâmple asta? și-a spus Ion, încercând să-și stăpânească lacrimile

—Nu ...! Nu, nu pot să cred ... Te rog, întoarce-te la noi! urlau cele două surori ale lui Alexandru, Zamfira și Maria.

—Nu e adevărat ... nu așa ... el ... nu el ... au spus cei doi frați ai acestuia, Ion și Florin, încercând să își stăpânească emoțiile.

—Doamne, de ce? urla Țața Paraschiva.

În timp ce copiii plângeau în hohote și în timp ce frații lui Alexandru încercau să-și ascundă lacrimile prin îmbrățișări strânse, până și sufletul bătrânei Paraschiva părea să se zvârcolească sub povara acelei pierderi.

În mijlocul durerii, în timp ce atingea fiecare rană a iubitului său, Alexandrina striga deznădăjduit, într-o rugăciune disperată pentru o minune ce nu mai putea fi. Încerca să alunge întunericul ce-i învăluia lumea, rugându-l să se trezească din acel somn nemilos.

În acea curte, timpul părea să se oprească, fiecare clipea întinzându-se într-o eternitate a durerii, a strigătelor neauzite și a suspinelor adânci. Era o simfonie tragică a pierderii, unde fiecare notă era un ecou al durerii care cutreiera sufletele și mințile acelor oameni suferinzi.

("Înmormântare Românească" pictată de Bihari Sandor))

Vecinele și cumnatele Alexandrinei, într-un gest plin de compasiune, au încercat să îndepărteze ușor familia de lângă coșciug. Cu gesturi blânde și cuvinte de încurajare, aceștia le-au oferit un sprijin tăcut, ducându-i pe Alexandrina, pe copiii Ion și Ileana și pe Paraschiva într-un cameră a casei.

În acea seară de priveghi, toți cei apropiați au venit să își ofere condoleanțe și să-și arate sprijinul pentru familia îndurerată. În camera de la drum a casei, coșciugul stătea singur într-o lumină slabă, cu flori și lumânări împrăștiate în jurul său. Era o atmosferă încărcată de durere și tăcere.

Familia, împietrită de durere, era într-o altă cameră, unde Alexandrina, copiii și Paraschiva se confruntau cu durerea fără margini a pierderii. Strigătele și plânsul neîntrerupt al lor se pierdeau în noapte. Ioniță și Maria, încercând să îi ofere sprijin, îi încurajau cu vorbe blânde, încercând să aducă măcar puțină alinare în sufletele răvășite.

În camera alăturată, frații lui Alexandru și ceilalți apropiați îi priveau pe rând în tăcere, cu lacrimi în ochi și durere în suflet. Dialogul era rarefiat, întrerupt de suspine și de încercări de a-și exprima susținerea și compasiunea față de familia îndurerată.

Fiecare moment al acelei seri de priveghi a fost plin de dureri înăbușite, de lacrimi necontenite și de rugăciuni tăcute. În acel spațiu restrâns, durerea și regretele se amestecau cu sprijinul și compasiunea celor prezenți, într-o încercare de a împărtăși durerea și de a oferi un sprijin discret în acele momente grele.

În dimineața următoare, sub un cer înnorat și apăsător, vecinele și femeile din neamul apropiat s-au adunat în curtea casei familiei îndurerate. Cu ochii înroșiți și plini de lacrimi, Alexandrina și Paraschiva, împreună cu vecinele, sau străduit să ducă la bun sfârșit o tradiție veche de generatii: pregătirea colivei.

Femeile, adunate într-o simțire comună a durerii și compasiunii, încercau să își aducă aminte rețetele vechi ale colivei, fiecare cu amintiri și sfaturi primite de-a lungul anilor.

—Se pune mai multă făină, așa îmi spunea mama mereu! Coliva trebuie să fie moale, dar să nu se dezintegreze. spunea Tanti Maria

—Eu cred că secretul este în cantitatea de nuci și stafide. Trebuie să fie echilibrat! a adăugat Ioana Pieptea, o consăteană, mereu prezentă să ajute.

Între replicile pline de amintiri și tradiții, Alexandrina își vedea zilele petrecute alături de soțul ei, fiecare mișcare fiind o adâncire în durerea pe care o purta în suflet.

—Amintește-ți, dragul meu, cum pregăteam coliva împreună pentru ai noști! Cum te bucurai să adaugi stafide și miere.

În mijlocul acestei activități, fiecare femeie își aducea aminte de ritualuri și secrete, iar discuțiile aprinse, pline de nostalgie și durere, erau completate de suspine și gesturi discrete de împăcare.

—Dar uitați-vă aici, cred că trebuie să adăugăm puțină scorțișoară pentru un gust mai bogat! a sugerat Tanti Ana.

În timp ce se străduiau să păstreze tradiția și să aducă confortul prin această pregătire, fiecare mișcare și fiecare cuvânt aducea aminte de cei plecați și de tradițiile pe care aceștia le păstraseră vieți întregi.

Într-un moment de intimitate profundă și durere, după ce a delegat restul pregătirilor către celelalte femei și vecine, Alexandrina s-a îndreptat în tăcere spre camera de la drum, acolo unde coșciugul soțului său vegheat de câteva rude și vecine, era înconjurat de un șir de lacrimi și suspine.

Ajungând lângă coșciug, Alexandrina s-a aplecat ușor, lăsându-și mâinile să se odihnească pe lemnul rece. În timp ce își mângâia cu delicatețe soțul, a început să cânte cu un glas îngreunat de durere, versurile pline de amărăciune ale unei melodii vechi, versuri care păreau să reflecte perfect durerea și neînțelegerea ei față de destin:

—Soartă, soartă blestemată,

N-am să te iert niciodată,

Că mi-ai luat fericirea,

Și-ai făcut ce ai vrut din ea,

Mi-ai luat bucuria vieții,

Mi-ai dat clipele tristeții,

Și m-ai lăsat să mă zbat

Ca peștele pe uscat.

În timp ce versurile răsuneau printre lacrimile ei, Alexandrina părea să-și elibereze durerea și suferința printr-o melodie care părea să cuprindă tot disperarea și neputința ei față de pierderea ireparabilă.

Ziua înmormântării lui Alexandru a sosit sub un cer senin, dar inimile sătenilor erau întunecate de durere. Dis-de-dimineață, curtea familiei a fost umplută de oameni gata să ofere sprijin și compasiune. Cu lumanari în mână și coșuri cu alimente pentru familia îndurerată, fiecare saten a venit să aducă un omagiu omului iubit și respectat, Alexandru.

—Era un om deosebit, muncitor și devotat familiei sale. Ne va lipsi enorm! spunea Ioniță oamenilor.

În timp ce trupul lui Alexandru era pregătit pentru ultimul drum, tradițiile și ritualurile specifice înmormântării muntenesti erau păstrate cu sfințenie. Un covor de flori și coroane așezate cu grijă în jurul sicriului simbolizau respectul și aprecierea față de omul care plecase prea devreme.

Preotul satului, Pârlățeanu, îmbrăcat solemn, a venit să conducă slujba înmormântării. În fața mormântului săpat adânc în pământ, oamenii s-au adunat să asculte cuvintele pline de înțelepciune ale preotului și să își ia rămas-bun de la cel plecat în veșnicie.

—Alexandru a fost o comoară pentru familia noastră! Fie ca sufletul său să găsească pace în lumina veșniciei! a spus Țața Paraschiva, în sinea ei.

Familia, îmbrăcată în negru și cu fețele acoperite de suferință, privea cu durere sicriul coborând treptat în mormânt. În timp ce lumanarile ardeau lângă sicriu, Pârlățeanu rostea rugăciuni și cuvinte de înălțare pentru sufletul celui plecat.

—Îți mulțumim, dragul meu, pentru fiecare râs, fiecare bucurie pe care ne-ai adus-o! Drum lin către lumină! Până când ne vom revedea, rămas bun! a spus în șoaptă, Alexandrina!

Vecinii și prietenii, unindu-și lacrimile cu cele ale familiei îndurerate, aduceau un ultim omagiu și împărtășeau amintiri despre momentele frumoase petrecute împreună cu Alexandru.

—Ne-am distrat atât de mult împreună. O să-mi lipsească sfaturile lui și zâmbetul cald. A adăugat un vecin suspinând.

La finalul ceremoniei, oamenii au început să împrăștie pământ peste mormânt, semn al întoarcerii la pământ, iar preotul Pârlățeanu a rostit cuvintele de despărțire.

—Sufletul lui Alexandru va rămâne viu în inimile noastre! Odihnește-te în pace!

Cu inimile îndurerate, oamenii s-au îndepărtat încet de locul de veci, lăsând familia să-și petreacă momentele de durere în intimitate.

După înmormântarea lui Alexandru, un vecin apropiat a pus o bucată de pânză neagră deasupra ușii casei familiei, marcând astfel doliul care îi învăluia.

Țața Paraschiva, a simțit că trebuie să respecte și ea unele tradiții locale. Astfel, ea a pus la pervazul camerei lui Alexandru un pahar cu vin și un covrig, ca ofrandă pentru sufletul lui.

—Așa se obișnuiește aici! În primele 40 de zile, sufletul încă mai trece peacasă! a spus Paraschiva.

Alexandrina, deși îndurerată, a ascultat cu atenție învățăturile bătrânei.

—De ce vin și covrig? a întrebat Alexandrina.

—Sufletul lui Alexandru are nevoie de hrană și băutură în această călătorie spre lumea cealaltă! Le oferim pentru a-i alina foamea și setea! a explicat Paraschiva

După moartea lui Alexandru, viața Alexandrinei devenise o succesiune de zile întunecate și pline de jale. Într-una din serile reci de iarnă a anului 1939, Țața Paraschiva, mătușa ei, a simțit că trebuie să facă ceva pentru a-i alina durerea. Așa că, într-o noapte geroasă, a sfătuit-o să se îndrepte spre gârlă, o zonă liniștită de lângă râul Ialomița, specifică satului lor, comuna Comișani.

Pe drumul către gârlă, Alexandrina tăcea și privirea ei era pierdută în întuneric. Țața Paraschiva îi șoptea încurajări și îi spunea că totul avea să devină clar atunci când vor ajunge la destinație. Cu o pătura strânsă în jurul lor și o lumânare în mână, cele două femei au înaintat în tăcere pe drumul întunecat.

După ce au ajuns în sfârșit la gârlă, sub lumina palidă a lunii și a lumânării, Paraschiva a arătat spre o veche cruce de piatră așezată în vârful unui mal. Aici, Paraschiva i-a povestit Alexandrinei că aceasta era crucea pe care satenii o ridicaseră cu mult timp în urmă, în vremurile când trăiau în bordeie lângă Ialomița. Locul devenise un loc de puritate și rugăciune, iar mulți simțeau că găsesc liniștea și alinarea după ce se roagă aici.

—Aici, Lisăndrino, oamenii se adunau să se roage pentru liniște și noroc! Au ridicat această cruce cu speranța că Dumnezeu să le vegheze sufletele! i-a explicat Țața Paraschiva.

—Să ne rugăm pentru Alexandru, să-i fim alături în suflet și să-i aducem puțină bucurie și noroc în lumea de dincolo! spuse Țața Paraschiva, îndemnând-o pe Alexandrina să rostească și ea gândurile sale.

În rugăciunile lor, au cerut îndrumare și forță pentru a merge mai departe, pentru a depăși durerea pierderii. În liniștea nopții, au simțit că sufletele lor se conectează cu trecutul și cu cei dragi care nu mai erau printre ei.

Soarta crucii în prezent nu este cunoscută cu exactitate. Chiar dacă bătrânii susțin existența acesteia, fiecare are o ipoteză diferită asupra dispariției. Unii spun că a fost luată acum mult timp și dusă la un muzeu, alții spun că a fost distrusă în timp datorită acțiunii mediului, alții că a fost distrusă de oamenii necredincioși din sat sau de comuniștii. Oricare ipoteză ar fi reală, crucea veche din piatră, la care generații de consăteni s-au rugat, este dispărută pentru totdeauna de la locul făuriri acesteia.

Pe drumul de întoarcere spre casă, Alexandrina părea mai liniștită. Și în dreptul porții casei, ea i-a mulțumit Țatei Paraschiva.

—Mulțumesc pentru tot, Țață! Nici nu știu cum să îți arăt recunoștința mea, i-a spus Alexandrina cu un zâmbet trist!

—E oarecum ca o alinare, dragă Alexandrina! Nu uita că nu suntem niște oameni oarecare, suntem familia! Împărtășind durerea, o facem mai ușoară! a răspuns Țața Paraschiva, îmbrățișând-o cu tandrețe.

În acea noapte rece și liniștită, sub lumina lunii, Alexandrina a simțit că în sufletul ei s-a așternut o pace neașteptată. Rugăciunile și clipele petrecute la crucea de piatră aduseseră alinare și o rază de speranță în inima ei îndurerată. Deși zilele negre nu dispăruseră cu desăvârșire, ele deveniseră mai ușor de purtat cu ajutorul sprijinului comunității și al rugăciunilor rostite sub cerul senin.

Timpul a trecut, iar cu câteva zile înainte de parastasul de 6 săptămâni, Paraschiva a observat o schimbare în ofrandă.

—Uite, Lisăndrino, vinul a scăzut! Săracul Alexandru a trecut mereu pe aici!

Alexandrina, deși cu sufletul greu, a găsit un fel de alinare în aceste mici gesturi și obiceiuri, simțindu-se conectată la sufletul soțului său.

Trecuseră 40 de zile de la moartea lui Alexandru, iar familia începea să-și revină treptat din starea de durere profundă. Potrivit tradițiilor, Alexandrina și Țața Paraschiva s-au pregătit pentru un parastas de 6 săptămâni în memoria celui plecat. Împreună, au confecționat un cos de împărțeală cu alimente și lumânări, simbolizând respectul față de sufletul trecut în eternitate.

—Lisăndrino, este greu să trecem peste pierdere, dar trebuie să respectăm tradițiile și să ne rugăm pentru Alexandru! i-a spus Țața Paraschiva cu câteva zile înainte

Au mers împreună la biserica satului, unde preotul Pârlățeanu a oficiat slujba parastasului. Cu icoanele luminate în față și cu rugăciuni pline de durere, familia a ascultat cuvintele lui Pârlățeanu, care aducea aminte de viața și faptele bune ale celui trecut.

—În aceste momente de jale, ne adunăm pentru a aminti și a oferi odihnă sufletului lui Alexandru! Dumnezeu să-l primească în Împărăția Sa! Veșnica Pomenire! Domnul să-l așeze în loc cu verdeață, curat luminat, unde nu este durere, nici întristare nici suspin, ci viață fără de sfârșit! Dumnezeu să-l ierte! rostea preotul în timp de zidica și lăsa jos coșul pregătit de cel două femei

După slujbă, cele două au pornit spre mormântul lui Alexandru. Drumul a fost plin de tăcere și amintiri dureroase. Țața Paraschiva, însă, a început să tușească în mod brusc și violent, semn că sănătatea ei precară începea să se manifeste. Paraschiva s-a așezat pe o bancă veche de lângă un mormânt și a spus printre tusea sa urâtă:

—Nu-ți fă griji, draga mea! Am mai avut momente de slăbiciune! Însă trebuie să mergem înainte!

Îngrijorată, Alexandrina încerca să alunge gândurile negre și să-și concentreze atenția asupra momentului prezent. După aproape două minute de tuse intensă, Paraschiva s-a liniștit puțin, dar urma de sânge pe batista sa a fost cu siguranță un semn al fragilității sale.

—Țață, trebuie să ai grijă de tine! Suntem încă în doliu, și nu aș vrea să pierdem și pe tine acum!

—Fiecare zi e un dar, draga mea! Trebuie să fim recunoscători pentru fiecare clipă!

Au ajuns la mormântul lui Alexandru, unde preotul Pârlățeanu a sfințit groapa și crucea cu vin. Cu inimile împovărate de durere, cele două femei și-au luat rămas-bun de la cel pierdut, jelindu-l și stropind mormântul cu lacrimi amare.

—Sufletul lui Alexandru va rămâne în amintirea noastră. Să găsească pace în lumea veșniciei.

Întorcându-se acasă, încărcate de oboseală și tristețe, Alexandrina și Țața Paraschiva se gândeau la durerea prezentă și la viitorul incert, dar își găseau alinarea în faptul că se puteau sprijini una pe alta în aceste momente dificile.

Cu inimile încărcate de amintiri și tristețe, familia s-a adunat în curtea casei pentru a onora o tradiție locală veche de sute de ani. După slujba parastasului, Ion, a luat inițiativa să construiască o mică plută. Cu pricepere și devotament, a creat o structură simplă, în mijlocul căreia a plasat o lumanare, paharul de vin și covrigul care au stat pe pervazul camerei lui Alexandru și câteva bancnote, simbol al ofrandei pentru drumul către veșnicie.

—Să-i ajute Dumnezeu sufletul, și să ne aducă lumina în continuare! a spus Ion, în timp ce construia pluta.

Între timp, Alexandrina, Țața Paraschiva și Ileana au strâns flori din grădina casei, apoi fiecare floare era așezată cu grijă și respect pe pluta confecționată.

Acest gest aducea în prim-plan simbolul vieții și frumuseții, chiar și în fața despărțirii.

—Aceste flori să-i înfrumusețeze călătoria, așa cum a fost el înfrumusețarea vieții noastre! a spus Alexandrina suspinând.

Cu toții s-au îndreptat spre râul Ialomița, denumit local "gârlă". Aici, o femeie care s-a ocupat de mormântul lui Alexandru a pregătit o mică ceremonie. Ea a umplut și aruncat în apă un număr specific de găleți, simbolizând curgerea timpului și trecerea sufletului către eternitate.

—Să-i fie ușoară călătoria, iar Domnul să-l odihnească în pace! a spus femeia.

Familia a pus cu grijă pluta pe apa râului, iar aceasta a început să se deplaseze încet pe cursul apei. Într-un moment neașteptat, pluta s-a întors către familie pentru câteva secunde, provocând o emoție profundă în rândurile celor prezenți. Apoi, sub influența curentului apei și a vântului, pluta s-a îndepărtat treptat, marcând începutul călătoriei spre lumea de dincolo.

—Se spune că sufletul face acest mic gest deoarece dorește să mai rămână alături de noi și să nu ne părăsească așa devreme! Săracul Alexandru, n-a apucat să își vadă copiii mari! a adăugat Țața Paraschiva.

Pe malul râului, familia a privit cu ochi înlăcrimați pluta îndepărtându-se, amintindu-și de momentele frumoase și de iubirea pe care le-au trăit împreună.

Primăvara lui 1940 a adus o amestecătură de bucurie și tristețe în viața Alexandrinei. Soarele strălucea pe cer, iar natura renăștea în toată splendoarea ei. Însă, inimii Alexandrinei nu i se potrivea acest peisaj însorit. Stând singură pe pragul casei, privind în zare, ea își plângea soțul.

Jelindu-și durerea în tăcere, Alexandrina simțea o singurătate adâncă, iar plansetele ei se împleteau armonios cu ciripitul rândunelor. Privindu-le zburând ușor în aer, ea își spuse:

—Ia uite ce fericite sunt rândunelele ... Ia uite ce se iubesc, dar eu nu mai am cu cine că sunt singură pe lume!

Ciripitul delicat al rândunelor părea să-i aducă aminte de momentul în care Ion și Pălămidă au lovit cuibul acestora cu pietre. În sufletul ei, s-a născut o convingere stranie că acea acțiune a atras ghinionul asupra vieții sale. Își imagina că rândunelele, în ciuda atacului nevinovat, erau mai fericite decât ea.

Cu privirea pierdută în orizont, Alexandrina a început să-și pună întrebări și să caute răspunsuri în ciudatele legături dintre oameni și natură. S-a ridicat și, apropiindu-se de cuibul rândunelor, a îngenuncheat în fața lor. Cu un glas tremurător, i-a cerut scuze:

—Iertați-mă, dragele mele! Copii v-au făcut rău, iar eu simt că ne-ați blestemat ...

În timp ce vorbea cu rândunelele, un fior de gelozie i-a străbătut inima. Observând iubirea necondiționată dintre ele, și-a arătat neputința și gelozia:

—Ia stați! Ce știți voi despre durere și pierdere? Eu am rămas singură, și voi vă bucurați de fericirea voastră și de iubirea reciprocă!

Cu un gest brusc, a arătat pumnul către rândunele, bombănind într-un fel de gelozie amestecată cu durere. Apoi, cu capul în mâini, a continuat să plângă.

Fiecare lacrimă era o picătură de durere, iar cântecul rândunelor devenea coloana sonoră a suferinței ei.

În dimineața unei zile de noiembrie din anul 1940, Soarele se ridica cu o seninătate aparentă pe cerul senin. Familia își începea ziua în casa lor modestă, având în centrul atenției pe Alexandrina, gospodina și sufletul casei, ce pregătea cu grijă micul dejun.

Însă, într-un moment, liniștea obișnuită a zilei s-a risipit ca un vânt turbat. Casa a început să tremure puternic, pereții au început să se crăpe, iar familia a simțit o panică ce părea să se învârtă în jurul lor ca o furtună neașteptată. Prin încăpere se auzeau

geamuri ciobite, zgomote înfricoșătoare de mobilă care se deplasa pe podea și țipete de sperietură.

—Măi, Ioane, Ileană, unde sunteți, ce-i asta? E cutremur? a exclamat Alexandrina, privind în jur cu ochi mari de spaimă, în timp ce mobilierul dansa nebun pe podea.

—Da, mumă, cred că da! Hai repede afară! a spus Ion, încercând să-și păstreze calmul și să îndrume familia spre ieșire.

—Mi-e frică! Ce să ne facem acum? a întrebat mica Ileana, cu ochii încă stropiți de somn și speriată de tumultul neașteptat.

—Hai afară, Ileană! a spus hotărât Ion, strângându-și familia în grabă, îndreptându-se cu pași repezi în curte.

Aici, au rămas toți tremurând și îngrijorați, privind cum casa lor modestă părea să fie prinsă într-un dans al distrugerii. După câteva secunde, care păreau o eternitate, vibrațiile au încetat, iar inima fiecăruia a început să bată mai încet. S-au uitat cu teamă și curiozitate la locuința lor, acum marcată de cicatricile neașteptate ale cutremurului.

—Slavă Domnului că suntem bine! Dar ia uitați, pereții casei s-au crăpat de tot! Mai era puțin și cădea toata casa ...Ce-o să facem acum? a exclamat Alexandrina, cu ochii încă plini de teamă și privind cu disperare la casa ce fusese până acum un adăpost sigur.

Familia, înconjurată de urmele distrugătoare ale cutremurului, a rămas în tăcere pentru o clipă, absorbind impactul evenimentului neprevăzut. În acea liniște tulburătoare, și-au dat seama că viața lor tocmai se schimbase, iar provocările ce le aveau în față erau mai mari decât și-ar fi putut imagina vreodată.

După cutremur, Alexandrina și-a făcut drum rapid către casa Țatei Paraschiva. Drumul era presărat cu urmele distrugerii lăsate în urmă de seism, dar gândul la mătușa sa o împingea înainte. Când a ajuns la poarta casei Țatei Paraschiva,

priveliștea era dezastruoasă. Casele crăpate și grădinile răvășite vorbeau despre impactul cutremurului.

Cu inima bătându-i cu putere în piept, Alexandrina a intrat în curtea Țației Paraschiva. Acolo, casa, la fel ca și a ei, avea răni deschise provocate de seism. Dar ce a șocat-o pe Alexandrina a fost descoperirea că Țața Paraschiva stătea în pat, în mijlocul zilei, un lucru complet neobișnuit pentru o femeie activă și matinală.

Cu fruntea încordată și privirea plină de rugăciuni și frică, Alexandrina s-a apropiat de pat. A strigat numele Țației, iar aceasta și-a deschis ochii. Respirând ușurată, Alexandrina a crezut că totul este în regulă, dar răspunsul Țației a venit cu o voce firavă și răgușită:

—Fată dragă, de vreo două săptămâni tușesc oribil și des!

Înspăimântată, Alexandrina a spus:

—Țață, mă sperii! Hai să chemăm un doctor!

Paraschiva i-a răspuns cu vocea ei răgușită:

—Am fost deja la unul, la spital la oraș! M-a consultat și mi-a zis că am boală la plămâni!

Alexandrina a tresărit la auzul acestei vești cumplite.

—Măi, Țață, măi, n-ai întrebat dacă se mai poate face ceva?

Paraschiva a răspuns cu tristețe și disperare:

—Drăguță, eu i-am spus, 'Doctore, iubite frate, măi, neică, îți dau bani și-ți dau de toate! Numai să mă scapi de moarte!'.

Cu ochii plini de lacrimi, Alexandrina a rugat-o să continue, dorind să afle răspunsul doctorului. Paraschiva i-a spus:

—Făi fetiță, și el are boala asta, măi, și mi-a spus saracul, 'Ce să fac cu banii tăi, măi taică, n-am ce face cu ai mei, du-te soro acasă, că pe-aici prin spitale, mori și fără lumânare!'.

La auzul acestor cuvinte sfâșietoare, Alexandrina a izbucnit în plâns și a luato în brațe pe Paraschiva.

Paraschiva se ridică și încerca să o împingă pe Alexandrina departe de patul ei, cu o voce firavă și sfâșietoare:

—Pleacă acuma, du-te acasă, măi fată, că-i boală periculoasă! Ai copiii tineri, trebuie să ai grijă de ei! Eu am trecut prin multe, urmează să mă alătur alor mei!

Cu ochii plini de compasiune și neliniște, Alexandrina a întrebat, văzând cât de slăbită și vulnerabilă era Țața Paraschiva:

—Nu a venit nimeni aici, Țață, să te vegheze?

Paraschiva i-a răspuns cu sinceritate:

—Toată lumea stă pe-afară, că se ferește de boală!

Deși Paraschiva protesta și încerca să o împingă pe Alexandrina departe de ea, aceasta a hotărât să aibă grijă de mătușa și mama-adoptivă a ei. Amintindușide momentele când Paraschiva fost alături de ea în clipe dificile, Alexandrina simțea că este rândul ei să fie acolo pentru Paraschiva.

—Nu te las, Țață, nu te las singură în clipe grele. Ai avut grijă de mine și de copiii mei, acum e rândul meu să am grijă de tine! i-a spus hotărâtă Alexandrina, ignorând protestele slabe ale Țației Paraschiva.

În ciuda stării sale fragile, Paraschiva a simțit căldura și devotamentul Alexandrinei. Împreună, cele două femei au început o luptă comună împotriva bolii care o macina pe Țața Paraschiva.

Realitatea crudă a bolii și lipsa de speranță au creat un abis între cele două femei, iar frica de a o pierde pe Paraschiva și înțelegerea că nu există leac pentru suferința ei au lăsat un gust amar în inima Alexandrinei.

Cu fiecare zi ce trecea, Alexandrina se dedica cu tot mai multă atenție îngrijirii Țatei Paraschiva. Îi pregătea hrana cu multă grijă, îi schimba pansamentele cu delicatețe și îi oferea tot sprijinul și încurajarea necesare în acele momente dificile. Fiecare gest era făcut cu dragoste și devotament, reflectând legătura puternică dintre cele două suflete.

În fiecare seară, Alexandrina se așeza lângă patul Țatei Paraschiva, ascultând poveștile și înțelepciunea pe care aceasta le împărtășea. Conversațiile lor erau un amestec de amintiri, sfaturi și momente de tandrețe. Țața Paraschiva își deschidea inima, împărtășind învățămintele vieții și experiențele acumulate de-a lungul anilor. Alexandrina privea aceste momente ca pe o comoară, învățând din înțelepciunea bătrânei sale prietene.

Pe lângă casele sătenilor, biserica, obișnuita casă a liniștii și a rugăciunii, părea acum a fi străbătută de propria-i suferință. Pereții bisericii, care odinioară rezistau cu demnitate vremurilor aspre, acum se deschideau în cicatrici vizibile, ca niște răni deschise pe trupul unei entități sfinte. Scaunele, martorele la sute de slujbe și evenimente comunitare, zăceau răsturnate, ca niște mărturii tăcut preluate de întunericul dinăuntru. Obiecte bisericesti venerabile au fost purtate pe alte traiectorii decât cele binecuvântate, iar lumanarile, până atunci lumini blânde, au fost răsturnate, stingându-se treptat în spațiul sacru al bisericii.

În cimitirul din spate, unde odihneau sufletele strămoșilor, florile proaspete și lumanarile aprinse fuseseră răsturnate. În liniștea acelui loc de aducere aminte, natura fusese deranjată, iar semnul cutremurului era acum vizibil și în ultimul loc al pomenirii celor dragi.

Pe lângă biserică, Primăria satului părea că suferise și ea o transformare tragică. Pereții ei, ce o înconjurau cu încredere și stabilitate, acum dezvăluiau o altă față, crăpată și marcată de durere. Bucăți din acoperiș se risipiseră în curtea primăriei și pe

drum, ca niște amintiri împrăștiate ale vremurilor mai bune. Instituția care veghea asupra comunității fusese zguduită în temelii, iar urmele cutremurului stăteau în fața ochilor tuturor, mărturie a vulnerabilității umane în fața naturii nemiloase.

Astfel, satul, odată așezat în liniștea sa seculară, se trezise la viață într-un mod care schimbase totul. Oamenii, încă ținându-și familiile și avuțiile laolaltă în curtea lor, priveau la devastarea adusă de forța nevăzută. În acele clipe de tăcere după cutremur, fiecare casă, fiecare loc de rugăciune și fiecare clădire comunitară deveniseră martore ale unei realități pe care nimeni nu și-o dorise. Iar întrebarea care se rotea în mințile tuturor era acum una simplă, dar profundă: "Ce urma să facem acum?"

Cu inima grea și cu privirea îndreptată spre viitor, comunitatea s-a mobilizat într-un efort comun de a-și reconstrui lumea. Ajutorul guvernamental a fost un far de speranță în acele vremuri grele. Resursele primite au fost ca un balsam pentru rănile vizibile ale satului, iar oamenii și-au unit forțele pentru a face față provocărilor care le ieșeau în cale.

De menționat este și faptul că familia Pavelescu, cu titlul de cea mai înstărită din sat și poate chiar din întreaga zonă, a reprezentat o forță vitală în eforturile de reconstrucție ale satului. Cu o moșie întinsă de pământ și o avere considerabilă, acești așa numiți de comuniști ,,chiaburi”, nu au fost doar oameni bogați, ci și filantropi care și-au asumat un rol esențial în revitalizarea satului după cutremur. Paveleștii a fost printre primii care au oferit resurse financiare semnificative pentru reparația și reconstrucția bisericii, a Primăriei și a caselor celor mai afectați săteni. Au adus meșteri calificați și materiale de calitate pentru a asigura că lucrările vor fi realizate cu profesionalism și durabilitate. În ciuda statutului lor social înalt și a bunăstării materiale, membrii familiei Pavelescu au interacționat direct cu sătenii, oferindu-le nu doar sprijin financiar, ci și încurajare și speranță. Au fost prezenți în mijlocul comunității, lucrând cot la cot cu ceilalți în efortul comun de a reconstrui satul și de a restabili viața normală.

Revenind, reparațiile au început cu biserica, inima spirituală a comunității. Meșterii locali, cu priceperea lor transmisă din generație în generație, au lucrat îndârjit la

refacerea pereților crăpați și la readucerea la viață a interiorului sfânt. Scaunele au fost așezate la locul lor cu grijă, iar obiectele bisericesti au fost readuse pe poziții onorabile. Lumina sfințită a revenit în sanctuar, iar cimitirul a fost împodobit din nou cu flori și lumanari care arătau ca un omagiu adus celor care odihneau sub brazda pământului.

Primăria, casa comunității în plan administrativ, a avut nevoie și ea de atenție. Meșterii și muncitorii locali, ghidați de un plan bine pus la punct, au lucrat asiduu la refacerea pereților și la repararea acoperișului. Spațiile de lucru și cele administrative au fost readuse la normal, iar instituția a renăscut ca un simbol al rezilienței comunității.

În cele din urmă, satul, învins o clipă de forțele naturii, a renăscut ca un feonix din cenușa distrugerilor. Cutremurul trecuse, lăsând în urmă nu doar pagube materiale, ci și o lecție de solidaritate și rezistență.

Însă, pacea lor a fost umbrită, din nou, de intrarea României în cel de-Al Doilea Război Mondial în 1941. Teama și incertitudinea au devenit o parte a vieții lor, iar preocupările lui Alexandrina pentru familia sa au crescut odată cu perspectivele neclare ale războiului.

Ca o mică paranteză.

În mijlocul acestui conflict devastator, mulți tineri curajoși, din Comișani și nu numai, și-au luat rămas bun de la familiile lor și au pornit spre front pentru a apăra țara. Printre acești eroi se numără sergenții Brașoveanu Stelian și Dănciulescu Ion, oameni demni de respect care și-au sacrificat viețile în serviciul lor.

Cu un curaj exemplar, acești soldați au luptat pe front, dar, din nefericire, mulți dintre ei nu s-au mai întors acasă. Nume precum

Dan Gheorghe, Dan Floarea, Bălălău Ion, Pîrvan Dumitru, Camen Petre, Nistor Ion Stelian, Prun Gheorghe, Grigore Constantin, Gheorghe Ion, Badea Vasile, Bucur Gheorghe, Dan Gheorghe Ion, Dan Nicolae, Albu Petre, Petcu Nicolae, Frunzoi

Gheorghe, Petcu Ion, Alexe Stefan, Brașoveanu Marin, Floarea Stelian, Dan Vasile, Tatu Marin, Oprea Constantin, Vasile Niculae, Dan Dumitru, Verdeață Ion, Stan Stelică, Barbu Dumitru, Ana Ion, și mulți alții au rămas pe câmpul de luptă, plătind cel mai înalt preț pentru libertatea țării lor.

Fiecare nume reprezintă o poveste, o familie și un sacrificiu imens. Acești oameni au devenit simboluri ale curajului și devotamentului pentru o Românie liberă, iar memoria lor trebuie să fie păstrată în inimile noastre colective.

În satul Comișani, pe străzile pustii și în casele lăsate în tăcere, se simțea golul lăsat de cei plecați la război. Fiecare familie a simțit durerea pierderii, iar comunitatea a fost strâns legată prin aceste sacrificii comune.

În fiecare an, în timpul sărbătorii de comemorare a eroilor, locuitorii din Comișani se adună la monumentul dedicat celor căzuți pentru a-i onora și a aprinde lumânări în memoria lor. Discursuri emoționante și flori proaspăt oferite aduc aminte de sacrificiul acestor bravi oameni și de contribuția lor la libertatea țării.

(Monumentul din centrul satului Comișani, dedicat eroilor căzuți în Al Doilea Război Mondial)

Această perioadă întunecată din istoria satului Comișani a lăsat o amprentă profundă asupra comunității, dar amintirea celor căzuți rămâne vie și este transmisă de la o

generație la alta. Fiecare piatră de mormânt, fiecare nume sculptat în memorialul eroilor devin simboluri ale recunoștinței noastre pentru jertfa lor și ale promisiunii noastre de a nu uita niciodată.

Dar să revenim la oamenii noștri.

Revenind la ai noștri, după câteva săptămâni de îngrijire atentă, starea de sănătate a Țatei Paraschiva se înrăutățea treptat. Alexandrina, simțind că sufletul mătușii sale se îndepărta, își intensifica eforturile pentru a-i aduce alinare. În ciuda tuturor demersurilor sale, o noapte liniștită de somn a adus cu ea despărțirea definitivă.

Într-o noapte tăcută, sufletul Țatei Paraschiva a luat zbor către veșnicie. Alexandrina, copleșită de tristețe și durere, îngenunchează lângă patul gol și își strânge mâinile într-o rugăciune tăcută. Lacrimile îi inundă obrajii, iar inima îi bate cu putere.

—Mulțumesc, Țața Paraschiva, pentru toată dragostea și înțelepciunea pe care mi le-ai oferit! Promit că voi păstra mereu vie amintirea ta și că voi fi mereu puternică, așa cum m-ai învățat! Odihnește-te în pace, draga mea!

În acele momente de despărțire, amintirile cu Țața Paraschiva au devenit luminițe de înțelepciune și căldură în inima Alexandrinei. Fiecare conversație, fiecare sfat, fiecare zâmbet erau acum comoara ei prețioasă, o comoară pe care avea să o păstreze mereu în sufletul ei.

După plecarea Țatei Paraschiva către veșnicie, zilele care au urmat au fost presărate cu melancolie și amintiri. În timp ce durerea pierderii se simțea în fiecare colț al casei, Alexandrina, înarmată cu puterea învățăturilor Paraschivei, s-a dedicat pregătirilor pentru înmormântare.

A adus în curte toți cei dragi, vecini, prieteni, și membri ai familiei pentru a-i aduce un ultim omagiu Paraschivei. Curtea, în mod obișnuit plină de viață și zâmbete, a devenit acum locul unor suflete adunate în tăcere, exprimându-și respectul și durerea în fața pierderii.

Priveghiul Țatei Paraschiva a fost un moment încărcat de emoție și amintiri pentru toată comunitatea din Comișani. În timp ce oamenii aduceau un ultim omagiu femeii înțelepte și iubitoare, Ioniță și nevasta sa Maria stăteau lângă sicriu, privind cu tristețe chipul liniștit al Țatei Paraschiva.

—Ce tristețe adâncă ne-a lăsat Țața Paraschiva! O simt lipsa ei! a suspinat Maria Rocan.

—Da, draga mea! Era mereu aici, mereu prezentă la bine și la greu, părea nemuritoare! Am râs împreună, am plâns împreună! (își șterge o lacrimă) Am pierdut o a doua mamă, Mario! a spus Ioniță plângând ușor.

—Știu, dragul meu! Era ca o stâncă pentru noi! Mereu cu zâmbetul pe buze, mereu gata să ne ajute!

—Îmi amintesc cum mereu râdea la glumele mele, oricât de proaste ar fi fost.(își șterge nasul) Când îi spuneam că vreau să deschid un popas, ea râdea și zicea că va fi prima clientă!

—Și acum îmi aduc aminte cum ne spunea mereu să avem grijă unul de celălalt! Era o a doua mamă pentru mine și o bunică iubitoare pentru copiii noștri!

—Cred că nu am apreciat-o destul cât a fost în viață! Am luat prea multe lucruri de-a gata!

—Nu ești singurul! Ne-a fost mereu alături și acum, când nu mai e, simțim un gol imens!

—Știi, parcă o aud râzând și spunându-ne să nu ne tânguim prea mult! Să fim puternici, așa cum ne-a învățat!

—Da, așa cred și eu! În ciuda tristeții, cred că ea ar vrea să continuăm să fim o familie puternică, așa cum ne-a învățat!

—Da, Măriuță. Să-i fim fideli învățăturilor ei! Ea va rămâne mereu în inimile noastre!

Oamenii din sat s-au strâns în jurul Alexandrinei, oferindu-i cuvinte de încurajare și sprijin. Împreună, au participat la slujba de înmormântare, un ritual solemn și plin de tristețe. Oamenii își aduceau aminte de Țața Paraschiva, de înțelepciunea ei și de iubirea pe care a distribuit-o generos întregii comunități.

Ion, fiul Alexandrinei, a avut un rol special în aceste momente. El, care a cunoscut-o mai bine pe Țața Paraschiva, a fost alături de ea în fiecare moment. A plâns-o, a vegheat-o până în groapă. Privirile lor s-au întâlnit într-un schimb tăcut de recunoaștere și respect. Cu fiecare pas, Ion a simțit greutatea pierderii, dar și bogăția învățăturilor primite de la Țața Paraschiva.

Ileana, cea mai mică dintre copii, a fost, de asemenea, prezentă la înmormântare. În ciuda vârstei sale fragede, ea a simțit emoția și solemnitatea evenimentului. Își amintea de Țața Paraschiva ca de o bunică înțeleaptă și plină de iubire, iar amintirea ei avea să o însoțească pe Ileana prin fiecare etapă a vieții.

După înmormântare, când oamenii s-au împrăștiat și liniștea a revenit în curtea Paraschivei. Alexandrina, cu inima grea, dar plină de curaj și învățături prețioase, a hotărât să continue viața, folosind toate învățăturile și vorbele ei. Își amintea mereu sfaturile și înțelepciunea Țației Paraschiva și își ținea vie flacăra iubirii și puterii pe care i le-a insuflat. În fiecare colț al casei, în fiecare grăunte de pământ din curtea Paraschivei, dar și a familiei Iosif, amintirea Țăței Paraschiva era vie și veșnică!

Cu timpul, Alexandrina observa cum pasiunea lui Ion pentru croitorie creștea pe zi ce trece. În colțul mic al camerei, unde razele Soarelui intrau timid, Ion se concentra asupra muncii sale cu o devotamentul care îi ilumina privirea. Cu mâinile pricepute, el cosea din joacă diverse prototipuri de îmbrăcăminte, încercând modele noi și experimentând cu texturi și culori.

—Mai Ionică, ești cu adevărat talentat! Poate într-o zi vei deveni un mare croitor recunoscut în toată regiunea!

Ion ridică privirea de la croitorie și zâmbi recunoscător.

—Mulțumesc! Chiar visez să deschid propria mea croitorie și să aduc stil și eleganță în viețile oamenilor din sat!

Privind cum Ion își urma visul cu pasiune, Alexandrina simțea că trebuie să facă ceva pentru a-l susține. Într-o zi, după ce Ion a creat o bucată de îmbrăcăminte cu detalii impresionante, Alexandrina hotărî să-l înscrie la o școală de croitori din apropiere. A văzut în ochii lui Ion un potențial enorm, iar dorința sa de a se perfecționa merită să fie încurajată.

Ion a fost acceptat la școală cu brio, iar începutul acestei noi etape în viața lui a fost marcat de entuziasm și nerăbdare. În fiecare zi, se trezea devreme și se îndrepta către școală cu inima plină de dorința de a învăța și de a-și perfecționa abilitățile. În clasă, sub îndrumarea profesorilor pasionați, Ion a început să exploreze tehnici avansate de croitorie și să descopere secretele creației unor haine cu design unic.

În paralel cu orele de școală, Ion continua să creeze la domiciliu, aducând cu el ideile și noile cunoștințe dobândite. Conversațiile cu Alexandrina deveneau tot mai intense și pline de visuri frumoase pentru viitor.

—Știi, mumă, această școală mă inspiră să visez !Aș vrea să aduc ceva special în lumea croitoriei, să creez haine care să spună povești și să încânte inimile oamenilor!

Alexandrina simțea mândrie și bucurie în sufletul ei, văzând cum Ion își urma pasiunea și își contura propria sa viziune în lumea croitoriei. Cu timpul, Ion a devenit tot mai priceput, învățând să folosească materiale de înaltă calitate și să creeze haine cu unicitate și eleganță. În ciuda provocărilor și eforturilor depuse, visul său de a deschide propria croitorie devenea tot mai clar și mai realizabil.

Între timp, Nae, Tite, Gheorghe și Constantin Rocan se bucurau de fiecare zi, lucrând în gospodărie și participând la activitățile comunității. În timp ce aerul proaspăt și râurile liniștite îmbrățișau satul, vestea unui război care făcea ravagii în Europa a ajuns și la urechile lor.

Chemarea armatei nu a întârziat să sosească, iar frații Rocan au fost recrutați pentru a participa în al Doilea Război Mondial. Această veste a lăsat un gol amar în inimile celor dragi, iar familia a resimțit absența lor.

Tite Rocan se afla în mijlocul acestui vârtej al istoriei. Plecarea lui în război a lăsat în urma sa satul liniștit și familia sa plină de griji. Fratele curajos și hotărât, mereu în căutare de aventură și adrenalină, nu se temea de provocări, iar această atitudine l-a transformat într-un luptător de temut pe câmpul de bătălie.

În tranșeele mohorâte, sub cerul încărcat de fum și zgomotul incesant al exploziilor, Tite trăia fiecare clipă intens. Cu arma în mână și inamicul în față, simțea pulsul acțiunii în venele sale. Cu fiecare trăsnet de armă, cu fiecare obstacol înfruntat, el se simțea înviorat de spiritul luptei.

Camarazii îi știau numele și îl strigau în încercarea de a-l avertiza să se adăpostească mai bine. Cu toate acestea, Tite nu cunoștea teama. Încrederea lui în propriile abilități și convingerea că destinul îi aparținea l-au transformat într-un punct de referință în timpul luptei.

Într-o zi rece, în mijlocul unei bătălii intense, Tite a simțit că ceva nu este în regulă. O avertizare slabă, un gând fugar, a fost destul ca Tite să își piardă slaba sa atenție. Un glonț mortal a tăiat aerul și l-a lovit în cap. Totul a devenit brusc tăcut, iar timpul părea că se oprește. Cei din jur își îndreptau privirile spre locul unde stătea acum trupul inert al lui Tite Rocan.

În acea clipă, războiul părea să se oprească pentru un moment. Camarazii lui, cu priviri îngrozite, au realizat că au pierdut un luptător neînfricat. Trupul neînsuflețit al lui Tite a fost adus în spatele liniilor, iar veștile despre moartea sa au ajuns la urechile celor din satul Comișani.

Familia Rocan a primit știrea cu un șoc adânc, iar satul a fost acoperit de un voal de tristețe. Moartea lui Tite a lăsat un gol imens în inimile celor dragi. Nae, Gheorghe și Constantin, frații lui, au fost afectați profund de pierderea celui care fusese mereu un exemplu de curaj și hotărâre.

În miezul nopții, sub cerul înstelat și în liniștea satului, locuitorii au aprins lumânări în memoria lui Tite. Poveștile despre curajul său și sacrificiul făcut pentru libertate au răsunat în sat.

Dialogurile dintre Tite și camarazii săi au răsunat în urechile celor rămași în viață, amintindu-le de curajul și încrederea lui Tite în propriile abilități. Însă, în același timp, acele cuvinte au fost și un avertisment despre nevoia de prudență și de a alege momentele potrivite pentru a acționa.

Moartea lui Tite Rocan a adus un mare gol în inimile tuturor,iar familia a fost învelită într-o atmosferă de tristețe și doliu. Povestea curajului și neînfricării lui Tite va rămâne vie în memoria comunității, iar familiile Rocan și Iosif își vor aminti mereu de momentele petrecute alături de el.

Această tragedie a adus în prim plan și mai mult importanța familiei și solidarității în fața greutăților. Frații Rocan,Alexandrina și copii acestora s-au sprijinit reciproc în timpurile grele, oferindu-și susținere morală și încurajare în acele momente de cumpănă

În primăvara anului 1944, un vânt al nesiguranței a suflat peste Comișani. Vestea cutremurătoare că rușii se apropiau din ce în ce mai mult a ajuns precum un șoim răzleț în mijlocul cotidianului plin de rutină al locuitorilor. Ion și familia sa, ca toți ceilalți, simțeau cum bătaia inimilor lor se armoniza cu pasul nesigur al istoriei.

Câteva luni mai târziu, în vara anului 1944, forțele sovietice au invadat România. Odată cu această invazie, un mister apăsător a cuprins atmosfera satului. Casele, odinioară pline de râsete și voie bună, au fost transformate în colibe ale incertitudinii. În familia lui Ion, schimbările iminente au dat naștere la o agitație discretă, iar strigătele neliniștite ale copiilor erau ecouri ale neajunsurilor iminente.

Rușii și-au stabilit baza într-o curte vecină familiei Iosif, făcându-se stăpâni pe pământurile pe care oamenii le considerau odată sacre și sigure. În ciuda aparențelor de securitate, oprimeau inima satului. Rușii nu aduceau doar arme și uniforme; aduceau cu ei și un fior al fricii, care își găsea adăpost în ochii speriați ai locuitorilor.

Cu ocuparea sovietică, Ion și familia sa au fost forțați să-și transforme rutina zilnică într-un dans sub amenințarea necunoscutului. Satul, altădată un tablou viu al vieții rurale, devenise acum o scenă a temerii și suferinței. Rușii nu numai că confiscau animale și culturi, dar și sufletele tinere ale femeilor deveniseră pradă unei cruzimi de neimaginat.

În umbra rușilor, sătenii și-au pierdut libertatea și siguranța. Ascunzându-și proviziile și fiicele în colțurile ascunse ale gospodăriilor lor, oamenii își trăiau viața sub amenințarea constantă a incertitudinii. Fiecare pas era însoțit de frică, iar respirația era o coloană sonoră de teamă în miezul nopții.

(Marcă poștală emisă în timpul ocupației pe care scrie „Trăiască frăția de arme Româno-Sovietică” – din colecția personală a lui A. Sdobnikov)

Pe lângă pierderea resurselor și a demnității, oamenii simțeau că rușii aduc o lege brutală, necruțătoare. Privirile reci ale soldaților sovietici pătrundeau în fiecare casă, iar lumea oamenilor devenise un labirint al incertitudinii. Rușii dictau ce se putea și ce nu se putea face, iar orice încălcare a regulilor lor putea duce la consecințe dramatice.

Câteva zile mai târziu, în urma instaurării unei mici "dictaturi" rusești, familia Iosif trăia într-un fel de închisoare în propria casă. Totul părea să fie sub semnul incertitudinii și teama se strecura în fiecare fisură a zidurilor de lut ale gospodăriei.

O zi învăluită în negură, doi soldații ruși, în uniforme cenușii și chipuri reci ca pietrele de râu, au ajuns la poarta familiei. Vântul rece a mângâiat cu durere picăturile de ploaie fine care cădeau, și toată atmosfera era încărcată de o tensiune palpabilă.

—Выходи! Откройте дверь, или мы вломим её! (Ieșiți! Deschideți ușa sau o spargem!)

Ion, Alexandrina și Ileana, aveau priviri îngrijorate și încordate, neștiind ce să facă. Soldații, agresivi și impacienți, aruncau cuvinte grele la adresa lor.

—Вы даете нам все, что ценное! Иначе мы войдем силой! (Ne veți da tot ce este valoros! Altfel vom intra cu forța!)

Alexandrina, mama familiei, s-a ridicat cu teamă și a mers incet către poarta care gemea sub lovituri. A deschis-o cu sfială și s-a uitat la soldații care îi înconjurară curtea. Cu un amestec ciudat de rusă de balta, a spus:

—Priviet! Ia nigabaru pa ruschi. (Salut! Eu nu vorbesc rusă.) Apoi, în română, întrebă speriată: -Ce vreți de la noi?

Soldatul 1, ignorând cu desăvârșire întrebarea, continuă să vorbească în rusă aspră și fără sens. Familia, nesigură și neînțelegând cuvintele lor, a început să privească în jur, cu ochii larg deschiși de frică.

Soldatul 2, fără a arăta vreo milă, începu să cotrobească prin lucrurile familiei. Haine, alimente, obiecte personale – nimic nu scăpa atenției lor nemiloase. Când ajunseră la hainele lăsate în urmă de Alexandru, soțul și tatăl familiei, Alexandrina izbucni în plâns. Soldații își aruncară priviri reci și nepăsătoare, iar femeia îndurerată începu să bată cu palmele firave pe mâinile lor aspre.

—De ce faceți asta? Aveți suflet? Acestea sunt tot ce ne-a mai rămas de la bărbatul meu!

—Что тут может быть ценного? Эти крестьянские тряпья не стоят и копейки. (Ce ar putea fi valoros aici? Aceste zdrențe țărănești nu valorează nici măcar un ban.)

În timp ce plângea și striga, Alexandrina fu violent împinsă la o parte de unul dintre soldați, care o amenință cu baioneta, apoi intrară în grajd, unde se confruntară cu cei doi boi frumoși cumpărați de Alexandru cu greu trudit.

—Эти два быка тоже наша трофей. Один из них будет нашим угощением. (Acești doi boi vor fi, de asemenea, trofeul nostru. Unul dintre ei va fi prânzul nostru.)

Alexandrina privea neputincioasă cum tot ce mai avea în viață era risipit sub ochii ei. Ploua în continuare, iar noroiul se amesteca cu lacrimile ei.

—Doamne, ce-am să fac acum? Totul s-a dus! Au luat tot!

—Плачь, женщина, ничего не стоит! (Plângi, femeie, nu valorează nimic!)

Ion, adolescentul familiei, își simțea furia crescând în timp ce soldații se îndreptau spre ieșire cu unul dintre boi. Acesta luă apoi un lemn de lângă sobă, apoi îl azvîrli, lovind cu putere unul dintre soldați. Ion striga apoi:

—Nu veți lua bou-ul nostru, nenorociților!.

Soldatul lovit, deranjat de îndrăzneala băiatului, își scoase pusca și trase în aer. Alexandrina, alături de Ileana, auzeau zgomotul distorsionat al puștii, inima lor oprindu-se pentru un moment.

Ion, speriat, cu mâinile ridicate, se retrase încet. Soldații, ignorându-l, păreau că se bucură de puterea lor asupra familiei neajutorate. Apoi, cu o ultimă privire rece spre casa pustie, părăsiră curtea spre următoarea lor victimă.

Îngenuncheată în noroi și plină de durere, Alexandrina nu se putea ridica. Însă, în mijlocul acestei tragedii, Ion și Ileana, cu inimile lor tinere și puternice, venira la ea.

—Nu plânge, mama! Vom trece peste asta. Au luat doar avuții, dar suntem împreună și putem reconstrui tot. i-a spus ion.

—Da, mama, avem unul pe altul. Nu ne vor doborî. Ei pot lua lucruri, dar nu și speranța noastră. a adăugat Ileana.

Cu cuvintele lor pline de curaj, Ion și Ileana reușiseră să ridice spiritul mamei lor. Împreună, famila se adună în fața casei devastate, hotărâtă să înfrunte consecințele invaziei.

Totuși, o speranță în această negură a urmat la doar câteva zile. O surpriză neașteptată a bătut la ușa familiei. Ploaia se oprise, dar norii grei încă acopereau cerul. Era seară, iar lumina din casa familiei arunca umbre lungi pe drumul mătăsoșit de ploaie.

Ușa s-a deschis încet, iar în prag a apărut o umbră masivă. Era Baraonici, un călător și carmangier renumit în regiune, își croia drum prin această lume modestă. Barba sa neagră și stufoasă acoperea jumătate din fața lui, iar privirea lui impunătoare dezvăluia o viață petrecută în căutarea celor mai delicioase preparate din carne.

Alexandrina, care încă își plângea pierderile din timpul jafului rușilor, l-a primit pe Baraonici cu o bunăvoință pe care nici ea nu știa că o mai are.

—Bună seara, domnule! Cum vă putem ajuta?

—Bună seara, stimată doamnă Alexandrina! Auzisem prin sat că sunteți cunoscută pentru bunătatea dumneavoastră, iar eu caut un loc de cazare pentru o perioadă. M-aș simți onorat dacă aș putea să rămân aici o perioadă.

Alexandrina, deși surprinsă, i-a arătat oaspetelui camera modestă de la drum și i-a pregătit o cină simplă, dar gustoasă. În timp ce Baraonici savura preparatele, aroma delicioasă a mâncării se răspândea în toată casa.

—Aceste preparate sunt cu adevărat deosebite, doamnă Alexandrina! Nu am mai gustat așa ceva de mult timp.

În zilele care au urmat, Baraonici a rămas la familia Iosif. Alexandrina, cu toate că avea puțin de oferit, i-a pregătit cele mai bune mese posibile, iar Baraonici a apreciat efortul ei.

Ion, cu zilele ce treceau, a început să pună întrebări.

—Domnule Baraonici, de unde ați adus toate aceste preparate din carne? Sunt cu adevărat remarcabile!

—Dragul meu, eu călătoresc mult și am o pasiune pentru carne. Mă uit mereu să găsesc cele mai bune preparate pentru mine și pentru clienții mei!

Conversația dintre Ion și Baraonici a devenit din ce în ce mai interesantă. Tânărul s-a lăsat fascinat de poveștile călătoriilor și de arta preparatelor din carne.

În timpul șederii sale prelungite la familia Iosif, Baraonici a devenit nu doar un oaspete, ci și un prieten de încredere. Acesta a decis să-i ajute financiar pe membrii familiei, oferindu-le bani generoși pentru serviciile de cazare și mâncare.

Într-o seară, când razele Soarelui dispăruseră de pe cer și întunericul se lăsa peste sat, copiii dormeau adânc, iar casa rămânea doar în grija lumânărilor tremurătoare. Alexandrina și Baraonici s-au așezat pe pragul casei pentru a schimba câteva vorbe în liniștea nopții.

Alexandrina, privind în depărtare spre noaptea întunecată, și-a adunat curajul să pună întrebarea care îi mâna curiozitatea de ce Baraonici ajunsese în acele locuri.

—Domnule Baraonici, de ce ați ajuns pe la noi, prin această zonă?

Baraonici, cu privirea pierdută în noapte, și-a amintit de trecutul recent.

—Doamnă Alexandrina, sunt prin aceste locuri de când au venit rușii! De atunci, am hotărât să nu părăsesc zona, teamă să nu cad victimă jafurilor sau să fiu chiar omorât de mâna lor.

Alexandrina a privit cu uimire și compasiune la bărbatul care îi devenise un prieten de nădejde în ultima vreme. Luminile lumânărilor aruncau umbre dansante pe fețele lor, în timp ce povestea lui Baraonici dezvăluia o realitate crudă a timpurilor tulburi.

—Rușii au adus frică și haos în aceste locuri. Am văzut cum au jefuit și au făcut ravagii. Am simțit că trebuie să rămân și să supraviețuiesc, chiar dacă asta înseamnă să trăiesc cu teama permanentă a zilei în care vor pleca. i-a spus Baraonici.

—Domnule Baraonici, trebuie să vă povestesc despre acele zile întunecate când rușii au venit în sat și ne-au jefuit de toate.

Baraonici a privit-o pe Alexandrina cu ochii plini de compasiune, așteptând să-i împărtășească povestea lor dureroasă. Cu o respirație adâncă, Alexandrina a început să povestească cu o voce tremurândă:

—Baraonici, a fost o zi teribilă! Rușii au venit la poarta noastră, strigând și amenințând cu armele. Au început să jefuiască totul în calea lor, luându-ne hrana și hainele. Au fost brutal, și nici măcar nu le-a păsat de lacrimile noastra, au ajuns la grajd, unde au văzut cei doi boi frumoși pe care i-a cumpărat Alexandru cu atâta trudă. Au decis să ia unul dintre ei. Pe măsură ce îl escortau afară, boul urla și zbiera, iar Ion, speriat și nervos, a luat un lemn și a strigat în rusa la soldați. A aruncat lemnul spre unul dintre ei, iar acesta, lovit puternic, a scos o armă și a tras în sus. Am stat acolo, înspăimântați, neputincioși, privindu-i plecând la curtea vecină. Și-au continuat jaful și violența peste tot în sat. Ne-am simțit atât de neajutorați, iar durerea inimii noastre părea fără sfârșit.

Baraonici asculta în tăcere, absorbind fiecare detaliu al acestei tragedii. În acea seară, pe pragul casei lor, lumina slabă a unei lămpi de ulei le dezvăluia suferința și vulnerabilitatea, dar și curajul lor de a-și împărtăși povestea.

Câteva săptămâni mai târziu, Baraonici și-a adunat curajul de a ieși din nou în sat, explorând împrejurimile și făcându-și prieteni chiar și în rândurile soldaților ruși. Printre acești oameni se număra și un soldat în vârstă, dar voios și prietenos, Ivan. Cu toate acestea, într-o zi, cei doi s-au prezentat la ușa familiei Iosif, iar membrii familiei, amintindu-și de teroarea anterioară, au urlat și s-au ascuns în casă.

Baraonici, observând reacția lor, a încercat să calmeze spiritele și să explice că nu a venit să le facă rău. Baraonici și Ivan s-au așezat, apoi, pe pragul casei.

Prin întunericul nopții, Alexandrina a început să-și deschidă inima, povestind despre jaful trăit și despre pierderea soțului său, Alexandru.

—Ivan, trebuie să știi ce ni s-a întâmplat în ziua aceea groaznică. Soldații au venit și au luat totul, hainele lui Alexandru, hrana noastră, chiar și amintirile. Au intrat în viața noastră cu forța, iar noi ne-am simțit neputincioși!

Baraonici a privit-o cu empatie, iar Ivan, a început să întrebe în romusă lui specifică.

—Baraonici, ce poveste bună!

—Ivan, prietenul meu, Alexandrina împărtășește cu noi povestea lor. Au trecut prin momente grele!

—Rusii răi, eu bun! Noi prieteni, da?

—Da, Ivan, prieteni!

—Jaful a fost cumplit, iar sufletul meu plânge și acum când îmi amintesc.

Soldații au luat tot ce am avut, lăsându-ne într-o sărăcie adâncă!

—Sărăcie tristă. Baraonici, ce facem să ajutăm?

—Ivane, să-i ajutăm să uite puțin de suferință. Știi că am vânat împreună acum câteva zile! Ar fi o modalitate simplă de a aduce puțină bucurie în viețile lor.

—Da, da! Să vânăm!

—Stați puțin! Vreau să vă spun că voi doi sunteți o rază de lumină în întunericul nostru. Nu știam că mai există oameni buni în aceste vremuri cumplite. le-a spus Alexandrina.

—Nu suntem aici doar pentru asta. Vrem să vă ajutăm să reconstruiți, să simțiți din nou bucuria vieții.

—Da, da! Bucurie bună!

În acel moment, Ivan a observat un porumbel în apropiere și a strigat entuziasmat.

—Baraonici, por'be! Vânăm?

—Bine, Ivan, dar să ne asigurăm că Ion învață cum se face! Ion, ia pușca și arată-ne ce poți!

Ion, cu ochii mari și cu inima bătând tare, a luat pușca și a primit instrucțiuni simple de la Ivan și Baraonici.

Pe măsură ce se desfășura vânătoarea în grădina familiei, atmosfera era plină de veselie și emoție. Soldatul, dădea indicații haotice și încurajări în romusă sa șubredă, iar Ion încerca cu entuziasm să înțeleagă toate instrucțiunile.

—Ion, tu tragi, da? Uite pasărea, bine?

—Da, da, înțeleg! Așa?

—Da, da! Trage, Ion!

Ion apasă trăgaciul, iar porumbelul este doborât. Între timp, vecinii se adunau curioși în jurul casei, învăluiți de misterul impuscaturilor.

Vecin 1: —Ce fac ăștia? Au luat puști și trag după animale!

Vecin 2: —Poate e vreunul din ai lor. Sau poate vor să ne sperie.

Alexandrina, simțind nevoia să explice situația, a ieșit în curte și le-a spus vecinilor despre oaspeții lor neobișnuiți și despre eforturile lor de a aduna hrană pentru familie.

—Nu vă faceți griji, prieteni! Încercăm să supraviețuim în aceste vremuri grele. Ivan și Baraonici ne ajută să obținem câteva animale pentru masă!

Vecin 3: —Și asta cum? Cu puști?

—Da, cu puști. E un mod de a supraviețui!

În timp ce vecinii încă discutau, Ion, Ivan și Baraonici continuau vânătoarea lor neobișnuită. Soldatul Ivan, în ciuda vorbirii sale rudimentare, a reușit să comunice destul de clar cu Ion despre tehnicile de vânătoare și modul de manevrare a puștii.

—Ion, ține așa. Trage atunci când vezi ținta. Ha-ha!

—Mă simt ca un adevărat vânător acum!

Pe măsură ce se lăsa seara, atmosfera devenea tot mai relaxată. După ultima împușcătură, Ivan și Baraonici au prins curaj și au decis să ofere familiei o mică demonstrație de abilități culinare, învățându-i pe Ion și Alexandrina cum să pregătească animalele ucise.

—Ion, ai văzut cum am tranșat iepurele. Acum e rândul tău să înveți. O să-ți arătăm cum să folosești fiecare bucată. Este important să nu risipim nimic. În timp ce Baraonici și Ivan îi îndrumau pe Ion și Alexandrina în arta preparatelor din carne, vecinii, curioși și uimiți, priveau din umbra casei.

Vecin 4: —Cine-ar fi crezut că rușii ne-ar arăta astfel de lucruri? Pare că au venit cu ceva bun.

Vecin 5: —Poate că nu sunt atât de răi pe cât credeam. Până la urmă, toți avem nevoie de ajutor în aceste vremuri.

Și așa, într-o seară aparent obișnuită, familia și vecinii lor au fost martorii unei transformări surprinzătoare, datorată întâlnirii lor cu Ivan și Baraonici. În mijlocul dificultăților, au descoperit o rază de lumină și bucurie în momente neașteptate, iar legăturile dintre oameni s-au întărit în jurul unei mese pregătite cu grijă și generozitate.

Luna lui mai a anului 1945 a adus o bucurie de nedescris în satul Comișani. Știrea că războiul s-a încheiat și că bărbații care au luptat pe front se întorc acasă a răsunat în sat ca un ecou al speranței și al eliberării. Vestea a fost primită cu entuziasm și bucurie, iar o undă de optimism a cuprins întregul sat.

Și-a făcut simțită prezența în sat o atmosferă de sărbătoare, o efervescență a vieții care părea să fi fost pusă în umbra greutăților trecutului. Ulitele satului s-au umplut de oameni bucuroși, iar casele au fost decorate cu drapeluri și flori pentru a marca evenimentul deosebit. O mulțime de localnici s-au adunat în centrul satului, așteptând cu nerăbdare întoarcerea eroilor care au luptat pentru țară.

Alexandrina și familia ei s-au alăturat bucuriei generale, iar chipurile încărcate de griji și tensiuni au fost înlocuite cu zâmbete de fericire. Ion, care se apropia de vârsta majoratului, simțea o ușurare aparte la gândul că stagiul militar nu va mai aduce riscul periculos al frontului. În timp ce se pregăteau pentru sărbătoare, întrebările legate de viitor și de siguranța familiei păreau să se estompeze.

Și atunci, într-o după-amiază călduroasă de mai, s-a auzit sunetul înălțător al trâmbițelor și al tobelor. Eroii satului, cei care s-au întors acasă victorioși, au defilat pe străzi în uniforme împodobite și cu medalii de onoare. Oamenii s-au adunat în jurul lor, salutându-i și aplaudându-i, recunoscând sacrificiul lor pentru libertate și pace.

Dialogul vibrant și plin de emoție se auzea pe toate străzile.

—Ioane, uite-l pe Costică a lui Ioniță! Ce bine arată în uniformă! Uite-l și pe Nae! striga Alexandrina.

Ion răspundea cu un zâmbet mândru:

—Abia aștept să le aud poveștile de pe front!

Familia s-a unit cu vecinii și prietenii lor într-o petrecere care a durat mai multe zile. Mesele erau îmbelșugate cu bucate alese, iar pe străzi răsuna muzica și dansul. Eroii își împărtășeau experiențele, iar localnicii îi ascultau cu admirație și respect.

Alexandrina discuta cu vecinele ei.

—Ce bine că războiul s-a încheiat! Acum putem să ne reconstruim viețile și să privim spre viitor cu speranță! spunea ea cu un zâmbet.

—Vremurile grele par să fi luat sfârșit!

Bucuria era palpabilă în fiecare privire și fiecare vorbă. Cu toate acestea, în mijlocul sărbătorii, inimile celor care și-au pierdut membri ai familiei în timpul războiului simțeau o amărăciune adâncă. Ei participau la bucurie, dar durerea pierderii își lăsa amprenta asupra lor, iar comunitatea îi învăța să respecte și să cinstească memoria celor plecați.

La scurt timp, Baraonici și Ivan se pregăteau să plece, iar curtea era liniștită, doar familia Iosif fiind prezentă. Ivan, soldatul rus mai în vârstă, se apropie de Ion, arătându-i un zâmbet prietenos.

—Ei, Ivan, mulțumesc pentru ajutorul tău în grădină! Ai fost de mare folos!

—Da, da, Ion. Eu ... eu învăț românește mai bine acum. Spui, Ion, că ... să luăm puțină băutură?

—Băutură? Sigur, Ivan, de ce nu? Mumă, scoate sticla de țuică pentru Ivan!"

—Acum! Ioane ai grijă să nu bei mult și să prinzi gustu' băuturii! spuse Alexandrina, apoi aduse o sticlă de țuică și pahare pentru Ivan și Ion.

Baraonici observă întreaga scenă cu un zâmbet cald pe chip.

—La prieteni noi! La ... la vremuri bune! spuse Ivan, ridicând paharul:

Ion și Baraonici, ridicând și ei paharele:

—La prieteni noi și la vremuri bune!

După câteva înghițituri, Ivan începe să povestească în română cu accent rusesc:

—Eu ... eu plec acum. Rusia a plecat din sat, și eu ... eu merg acasă.

—Și ne lași pe noi aici! i-a spus Ion, privindu-l cu tristețe.

—Da, Ion. Dar mulți prieteni noi, și ... să ne vedem din nou.

—Știu că îți va fi dor de el, dar lumea merge înainte. Ion, familia ta este puternică! Împreună, ați trecut prin momente dificile, dar v-am văzut uniți și plini de curaj! Vă binecuvântez și mă rog să aveți parte numai de bine! spuse Baraonici.

—Mulțumesc pentru tot, Baraonici! Ai fost ca un membru al familiei noastre! i-a spus Alexandrina.

—Ivane, davai, davai, hai să plecăm! Drumul ne așteaptă! a spus Baraonici, întorcându-se spre Ivan.

—La revedere, prieteni! Да здравствуют, товарищи! (Să trăiți, tovarăși!)A adăugat Ivan.

Familia îi privește cum pleacă, simțind un gol în suflet. Baraonici și Ivan se îndepărtează, iar Ion își strânge familia în brațe.

—Am trăit multe împreună, și acum e timpul să mergem mai departe. Sperăm să ne revedem cu Baraonici. A spus Ion.

—Să le urăm drum bun și noroc în calea lor! a adăugat Alexandrina.

—Da, mama. Și poate, cine știe, vor reveni într-o zi! a zis Ileana, îmbrățișând-o pe mama ei:

Familia Iosif rămâne în curte, privind în urmă la umbrele care se pierd în depărtare, iar viața în micul lor sat rural își reia cursul, plină de amintiri și speranțe pentru viitor.

În vara anului 1945, o schimbare majoră a survenit în viața familiei, odată cu procesul de reformă agrară ce a cuprins întregul sat Comișani și Lazuri. Foștii moșieri, Alexandru Pîrvulescu și Margareta Ghica, au fost expropriați, iar terenurile lor au fost împărțite între cele 200 de familii, inclusiv familia Iosif.

Alexandrina, împreună cu Ion și Ileana, au primit un bucată de teren la marginea câmpului, în mijlocul naturii generoase. Însă, o bucurie amestecată cu neliniște părea să se strecoare în sufletul familiei, conștientă de situația dificilă a altor familii care au primit terenuri în zone mai puțin prietenoase sau mai puțin fertile.

Cu noile terenuri în posesie, familia Iosif a început să discute intens despre planurile și destinația lor. Conversațiile aprinse între Alexandrina, Ion și Ileana aduceau în discuție idei și viziuni pentru viitorul lor agricol. Întrebări precum cum să folosească eficient terenurile, ce culturi să planteze sau cum să contribuie la prosperitatea comunității au devenit subiecte zilnice în casa lor modestă.

În toamna aceluiași an, buna dispoziție de dimineață a fost întreruptă de un sunet inconfundabil: bătăile grăbite ale poștașului. Ion a ieșit grabnic din casă, întâmpinându-l cu o expresie curioasă și speranță în ochi. Poștașul i-a înmânat o scrisoare, și, cu o voce încurajatoare, i-a spus:

—Să fie vești bune, tinere!

Ion a desfăcut plicul cu o combinație de nerăbdare și teamă. Alexandrina și Ileana stăteau pe marginea scaunului, privindu-l cu inimi bătând tare.

—Ce spune acolo, Ion? a întrebat Alexandrina, cu ochii plini de emoție.

Citind fiecare cuvânt în liniște, Ion a simțit cum o greutate apăsa pe inima sa.

—Trebuie să mă înrolez în armată. Peste 5 zile să mă prezint la Primărie! a rostit el, iar cuvintele au căzut în tăcere, umplând camera cu un aer dens de neliniște.

Nerăbdarea s-a transformat brusc în panică și disperare. Alexandrina și Ileana au început să plângă, simțind cum viitorul lor se schimbă într-un mod neașteptat și tulburător.

—Nu poate fi adevărat! a strigat Ileana, cu ochii roșii și umflați de la lacrimi.

Ion a încercat să îi consoleze, dar și el simțea o frică apăsătoare în inimă.

—Trebuie să merg, Leni! E obligatoriu! Nu am de ales!

Cu fiecare zi care trecea, atmosfera din casa familiei Iosif devenea tot mai tensionată. Discuțiile despre despărțire și teama de necunoscut au pătruns adânc în sufletele lor. Înainte de a pleca la Primărie, familia a petrecut nopți nedormite, împărtășind amintiri și încercând să-și prelungească fiecare moment.

Apoi, ziua la Primărie a venit. Îmbrăcat în hainele cele mai bune, Ion și-a luat familia și au mers la Primărie.

Primăria era plină de tineri înrolați și de familiile lor, toți în așteptarea anunțului. Ion și ceilalți recruți au fost chemați să își înregistreze numele, iar oficialii au explicat detaliile procesului.

—Peste 3 zile, să vă prezentați aici, veți fi duși la cazarmă! au spus ei, marcând începutul unui contor invers spre despărțirea de viața civilă.

Ion s-a întors către familia sa cu un zâmbet forțat și o îmbrățișare lungă.

În ultimele două zile petrecute împreună, familia a încercat să stoarcă fiecare moment de normalitate și liniște înainte de a fi zdruncinată de despărțirea inevitabilă. Atmosfera din casă era amestecată de tristețe și speranță, iar familia s-a strâns laolaltă pentru a crea amintiri care să îi țină de foame sufletească în absența lui Ion.

În ultima seară, după ce Ileana s-a culcat, Alexandrina și Ion au rămas în camera de la drum, fiecare cu gândurile sale adâncite în perspectiva viitorului incert. O liniște grea plutea în cameră, iar privirea lor spunea mai mult decât ar fi putut exprima cuvintele.

Alexandrina, cu ochii înroșiți de lacrimi și cu inima strânsă, și-a sprijinit capul pe umărul lui Ion. El a simțit fiecare tremur al trupului ei, iar durerea și frica mamei sale i-au atins sufletul. Încercând să găsească cuvintele potrivite, Ion a încurajat-o:

—Gândește-te, mamă, că sunt plecat la plug!

Dar durerea Alexandrinei nu putea fi ușor atenuată.

—Mamă, nu pot să nu mă gândesc la pericolele de acolo! Tu nu te duci la plug, ci la armată! E periculos! a rostit ea, lacrimile continuând să îi curgă pe obraji.

Într-un moment de disperare și teamă, Alexandrina a izbucnit:

—Ia-mă și pe mine să fac armata cu tine!

Ion a încercat să o liniștească, să îi explice că trebuie să aibă grijă de Ileana și de casă în absența lui.

—Asta-i seara de pe urmă care te mai ține de mână! a spus el, încercând să aducă o notă de alinare în momentele lor dificile.

Cu vorbele stinse în gemetele noptii, Alexandrina și Ion au împărtășit încă o îmbrățișare lungă, un schimb de cuvinte întrerupte de suspine și rugăminți pentru siguranța celuilalt.

—Ioane, când te voi mai vedea eu nu știu’! a mărturisit Alexandrina, iar aceste cuvinte au rămas să plutească în aer, amintindu-le de fragilitatea vieții și de incertitudinea viitorului.

Dimineața friguroasă a zilei plecării lui Ion a sosit prea repede. Cu inima strânsă și ochii încărcți de emoție, tânărul și ceilalți tineri au fost adunați în fața primăriei din Comișani. Vântul rece își făcea simțită prezența, bătându-le în obraji și făcându-i să se simtă și mai vulnerabili în fața viitorului incert.

Înainte să fie îmbarcați în căruța care îi va duce la Târgoviște, Ion și-a strâns mama și sora în brațe cu putere. A simțit cum inima îi bate puternic în piept, iar privirea sa a fost o îmbrățișare caldă și plină de înțelegere pentru cele două femei pe care le lăsa în urmă.

Cu un gest plin de tandrețe, Ion le-a făcut cu mâna în timp ce se îndepărtau de el, încercând să-și ascundă propriile temeri în fața dorinței de a le proteja de greutățile ce urmau să vină. În timp ce căruța pleca, Ion și-a înălțat privirea spre cer, poate în căutarea unui semn sau poate doar pentru a-și îndrepta gândurile către ceva mai presus de realitatea cruntă.

Căruța, bine izolată de exterior, nu le permitea să vadă nimic în jurul lor.

Fiecare clătinare și zgomot al roților păreau a marca drumul către necunoscut. În timpul călătoriei, tinerii au schimbat cu greu vorbe, cu toții fiind absorbiți de propriile gânduri și neliniști. În mintea lui Ion răsuna vocea mamei sale și imaginea sora sa, amintiri pe care încerca să le păstreze vieți în suflet.

Când au ajuns la baza militară din apropiere, atmosfera s-a schimbat, iar realitatea lor s-a lovit cu brutalitate de austeritatea mediului militar.

CAPITOLUL IV
"UNIREA PRINCIPILOR"

Ion se trezi în prima lui dimineață la baza militară la sunetul aspru al clopoțelului care anunța începerea zilei. Cazarma era o clădire masivă, cu pereți cenușii și ferestre mici care abia lăsau să pătrundă lumina. Atmosfera era tensionată, iar zgomotele bocancilor și ordinele strigătoare ale ofițerilor umpleau aerul.

După ce a fost rapid îmbrăcat în uniforma militară, Ion a fost aliniat în curtea bazei alături de ceilalți tineri recruți. Cadrul militar, un sergent aspru și experimentat, a început apelul riguros.

—Recrut Iosif, prezent! strigă Ion în unison cu ceilalți.

După apel, au fost instruiți în tehnici de mers în pas cadențat și au fost supuși primelor exerciții de încălzire. Antrenamentul fizic a fost greu, cu alergări lungi și flotări până la epuizare.

—Nu vreau niciun slab în unitatea mea! a strigat sergentul.

Programul lor era foarte strict. După masă, au fost chemați în săli de clasă sumbre pentru orele de instruire militară. Au învățat despre tehnicile de luptă, folosirea armelor și strategiile militare.

—Omul bine pregătit este jumătatea bătăliei câștigate! le spunea instructorul lor.

În timpul exercițiilor de noapte, au fost puși în situații simulare de război.

—Rapiditatea și disciplina salvează vieți! le repeta comandantul lor. Au învățat să folosească armele și să se deplaseze eficient în teren dificil.

Odată cu înserarea, li se permitea puțin timp de odihnă, dar era supravegheați strâns de cadrele militare. În cazarmă, pe paturi dure și reci, își împărțeau experiențele și încercau să găsească umor în situații dificile.

—Poate ne trezim mâine dimineață și totul e doar un coșmar! glumea unul dintre camarazi.

Zi de zi, viața lor era strunită de rutina militară implacabilă. Orice abatere era sancționată, iar disciplina era menținută cu strictețe. Rând pe rând, ei încercau să treacă peste umilințele și chinurile zilnice, găsind puterea de a merge înainte.

Dialogurile erau presărate cu expresii dure, limbaj militar dur și sfaturi aspre.

—Bărbați, ați venit aici să deveniți soldați, nu să plângeți ca bebelușii! admonesta sergentul lor.

Într-una dintre diminețile reci, sub comanda unui sergent sever, Ion și ceilalți tineri recruți au fost trimiși într-un exercițiu de marș pe distanțe lungi. După o alergare epuizantă, ajunseră într-un teren mlastinos și noroios. Sergentul strigă:

—Aici veți învăța să vă adaptați la orice condiții! Fără plângeri!

În timpul unei sesiuni de instruire cu privire la demontarea și asamblarea rapidă a armelor, instructorul a spus:

—Aveți 60 de secunde să aveți arma gata de luptă. Viața voastră poate depinde de asta! Tinerii soldați au fost adesea ținuți în suspans, simțind presiunea de a executa task-uri vitale în timp record.

În timpul unui exercițiu de simulare a atacului, Ion a fost pus în situația de a lua decizii rapide.

—Cine sunteți și ce faceți aici? strigă un instructor, simulând un civil speriat. Ion a trebuit să rămână calm și să comunice eficient, iar orice ezitare era pedepsită.

Dialogurile erau pline de expresii dure și ordine aspre.

—Soldați, nu vă place programul? Veți începe să îl iubiți, pentru că vă face mai puternici! spunea sergentul cu un ton autoritar.

În timpul exercițiilor de noapte, într-un moment de oboseală extremă, Ion și camarazii săi începeau să se întrebe reciproc:

—De ce am venit aici? Ce sens are toată asta? Însă nu erau permise astfel de întrebări, iar dialogul lor era adesea întrerupt de comenzi strigătoare și ordine dure.

Exemplele abundau în momentele în care un recrut încălca regulile și suferă consecințele.

—Soldatul Ionescu, două ture de teren în genunchi pentru nepăsare! se auzea comanda aspră.

În aceste condiții dure, camarazii se sprijineau reciproc, încurajându-se și împărtășind amărăciunea unei realități comune.

—Hai, Ionele, mai avem puțin și ne vom bucura de libertate! îi spunea unul dintre ei lui Ion într-un moment de respirație.

Într-una dintre zilele obișnuite de antrenament sever, atmosfera din cazarmă devenise încărcată. Unul dintre camarazii lui Ion, numit Gheorghe, a avut ghinionul de a-și rupe uniforma în timp ce se afla în pat. Panica a cuprins rapid tânărul soldat, deoarece era conștient că astfel de incidente puteau aduce pedepse severe, inclusiv timp petrecut în închisoare militară.

În acel moment tensionat, Ion a observat imediat situația și a acționat prompt. Fără să stea pe gânduri, a luat un ac și a descusut cu pricepere o față de pernă. Privindu-l cu îngrijorare pe Gheorghe, Ion i-a spus:

—Stai liniștit, am să încerc să-ți repar uniforma! A început să lucreze cu pricepere, petrecând fiecare detaliu pentru a repara uniforma ruptă.

Vestea despre gestul lui Ion s-a răspândit rapid în cazarmă, iar colegii s-au adunat în jurul lui pentru a-l vedea la lucru. În scurt timp, cu măiestrie și pricepere, Ion a reușit să peticească uniforma lui Gheorghe într-un mod care la lăsat pe acesta fără cuvinte. Camarazii săi, bucuroși să vadă că Gheorghe a scăpat de o posibilă pedeapsă, au început să aplaude și să strige de bucurie. În semn de recunoștință,

Gheorghe l-a luat pe Ion în brațe și l-a ridicat în sus. Atmosfera din cazarmă sa schimbat brusc, transformându-se într-o manifestare spontană de bucurie și camaraderie.

Cu toate acestea, momentul nu s-a încheiat aici. Sergentul, observând uniforma peticită, a întrebat cine a făcut acea reparatie ingenioasă. Gheorghe, cu un zâmbet recunoscător, a indicat că a fost opera lui Ion. Sergentul, cu surprindere și satisfacție, l-a felicitat pe Ion pentru priceperea sa în cusut.

Dragi cititori,

Vă mulțumesc pentru răbdarea și interesul acordat povestirii familiei Iosif până în acest moment. Pentru a oferi o perspectivă mai amplă și a dezvolta mai bine contextul din satul Comișani, vom schimba puțin perspectiva și vom explora acum viața și experiențele unei o alte familii din același sat.

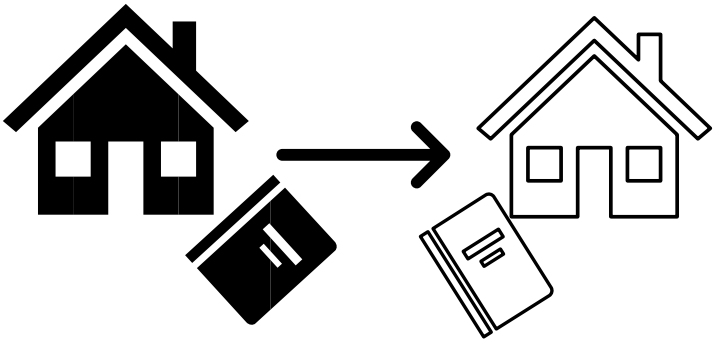

În satul Comișani, în ziua de 15 ianuarie 1931, viața familiei Pieptea lua o nouă întorsătură. Într-o casă modestă, cu acoperiș de paie și pereți de lut, Ioana Pieptea, o femeie tânără și plină de vise, trăia momentul nașterii.

Pe un pat vechi, sub un tavan de lemn crăpat de vreme, Ioana își ținea respirația și încerca să-și stăpânească urletele de durere. Lângă ea, moașa satului Bălaia, o femeie bătrână și experimentată, prietenă cu familia Pieptea și cu însăși Alexandrina, îi vorbea cu un dialect autentic și un simț al tradiției binecuvântat de timp.

Ioana Pieptea, născută în anul 1906, a dus o viață sărăcăcioasă asemenea altor oameni din sat. S-a măritat cu Gheorghe Pieptea, când avea undeva între 16-18 ani.

—Împinge bine, Ioano, împinge bine! Asta-i durerea care dă naștere bucuriei! spunea moașa Bălaia, cu mâinile ei iscusite ghidând procesul.

—Aoleu, a venit timpul! Hai, copilaș, să vezi lumea! a continuat tot ea.

Ioana, în mijlocul chinurilor și cu lacrimi de fericire în ochi, încerca să răspundă cuvintelor moașei.

—Doamne, dă-mi putere să-l aduc pe lume sănătos! Și să fie o fată frumoasă și puternică, ca mine sau un băiat puternic ca Gheorghe, dar mai bun la suflet!

—Vorba vine, Ioano, dar la noi în sat, orice fel de copil e o binecuvântare! Strânge din dinți, că trecem peste! Moașa Bălaia vorbea cu înțelepciunea simplă a tradiției, cuvinte spuse de-a lungul generațiilor.

În timp ce Ioana se zbătea în durere, moașa Bălaia îi cânta în șoapte, cuvinte vechi de leac și alinare.

—Închină-te, pământe, și roagă-te, cer! Vine un suflet curat în trup pământesc!

După momente care păreau o eternitate, primul plâns al nou-născutei umplu casa. Moașa Bălaia, cu zâmbetul unei bucurii împărtășite, așeza copilul în brațele Ioanei.

—Uite-ți minunea, Ioană! O fetiță sănătoasă și puternică!

Ioana, cu lacrimi de fericire în ochi, privea micuțul suflet adus pe lume, apoi se sperie de zgomotul puternic al ușii.

Alături de zgomotul ușii care s-a izbit de perete deodată, Gheorghe Pieptea, soțul Ioanei, pășea în camera mică, umerii împingând greutatea muncii și privind cu ochi serioși în jur. Aburii alcoolului se simțeau în urma sa, și rămâneau în urma lui ca un nor dens.

—Ce se întâmplă aici? mormăi Gheorghe, făcând un efort să-și mențină echilibrul.

Ioana, obosită dar strălucind de fericire, îi strigă cu un zâmbet timid:

—Gheorghe, am o veste minunată! Dumnezeu ne-a binecuvântat cu o fetiță sănătoasă!

Gheorghe ridică o sprânceană și se uită în jurul camerei dezordonate.

—O fi binecuvântare sau ... mai degrabă ghinion! Încă o gură de hrănit! mormăi el, dar ochii lui arătau o umbră de bucurie.

Moașa Bălaia, se apropie, zâmbind:

—Nu mai zice așa, mă! E un moment de bucurie, Gheorghe! Oricum, avem treabă de făcut!

În timp ce Ioana își strângea cu tandrețe copila în brațe, Gheorghe se așeza pe un colț de masă.

—Așa că, ce nume o să-i dăm?

—Am fost în discuție! începu moașa Bălaia -și am propus Maria. Un nume frumos!

O căldură sufocantă umplea camera, iar atmosfera era tensionată, la fel ca înainte de o furtună. Gheorghe, privind adânc în ochii Ioanei, spuse cu hotărâre:

—Nu pot să accept nume obișnuite pentru copiii noștri! Trebuie ceva cu adevărat special, ceva care să-i poarte de-a lungul vieții!

Ioana, epuizată și transpirată, încercă să răspundă:

—Gheorghe, nu cred că asta e momentul potrivit pentru discuții. Trebuie să ne gândim la binele copilului!

Gheorghe se încruntă și ridică tonul:

—Și tocmai de aceea propun Harlamlaia! Un nume care nu va fi uitat ușor. Harlamlaia sună ca o explozie de putere! Ca un trăsnet, să zicem!

—Nu știu, mă Gheorghe, mi se pare cam mult pentru o fată! Ar trebui să avem în vedere ceva mai ... normal! a adăugat Bălaia.

—Normal? Noi nu suntem oameni obișnuiți, suntem Pieptea! Avem nevoie de un nume care să răsune prin sat! a urlat Gheorghe, curpins de curajul și puterea alcoolui din sânge.

—Dar poate să fie ceva mai blând, ca o briză de primăvară! Cum ar fi numele Violeta? a sugerat Ioana cu o voce firavă.

—Violeta? Sună ca un buchet de flori. Vrem ceva mai puternic! a întrerupt-o imediat Gheorghe.

—Măi, Gheorghe, Harlamlaia e urât, nici nu e nume de sfânt din câte știu! Sună urât de to ... încercă Bălaia să îi schimbe părerea lui Gheorghe.

—Ia gândiți-vă, i-am zice pe scurt Hara! Hara, Ara, Arat! O facem să iubească aratul! o întrerupse Gheorghe râzând prostesc.

—Ai mă Gheorghe! Fi om serios! îț cicăli Bălaia.

—Dar poate să fie ceva cu adevărat special. Ce ziceți de numele Florica? Sună așa frumos și pașnic! a adăugat Ioana.

—Florica E prea comun! Strig numele la câmp și întoarce juma' de sat campul! Avem deja o Floarea în casă, ce atâtea flori! Eu tot insist pe Harlamlaia. E ca un trăsnet în inimă!

—Sau poate chiar Emilia! Vedeți voi, sună melodios! a continuat Bălaia.

—Sau Tudorica! Cum era melodia aia! a adăugat Gheorghe.

—Care melodie, mă! a întrebat Bălaia.

—Aia, bre! *Cine te-a făcut pe tine, Tudoriță, lele!? Așa-naltă și subțire*! E zi tu că nu e frumos! i-a răspuns Gheorghe.

—Dar dacă o să fie mică și grasă!? a întrebat ironică Bălaia.

—Atunci, i-o cânt paia cu*: Am o mândră mititică, taman la urzica mică*! i-a spus ironic Gheorghe.

—Alegeți dar nu vă mai certați, vă rog! implora Ioana.

În prag apăru deodată o femeie înaltă, cu o atitudine autoritară și o expresie hotărâtă pe chip. Avea părul strâns într-un coc și purta o fustă lungă, demnă de ocazie.

—Ce faceți aici, băi? De ce vă certați pentru nume ca niște haimanale?!

Gheorghe și Bălaia s-au uitat unul la celălalt, puțin stupefiați de apariția bruscă a surorii Ioanei, Rița Dobrea.

Ioana, acum și mai tulburată de eveniment, și-a întors privirea către Rița, cu o combinație de uimire și recunoaștere în ochi.

—Sor’mea, Ioana, e slăbită, și voi aici vă certați pentru nume?!

Cu un zâmbet dătător de încredere, Rița s-a apropiat de pat, demonstrând o atitudine care sugera că nu era la prima naștere la care asista. Privirea ei sigură a redat un strop de calm în atmosfera agitată a camerei.

—Elena! Așa o să o numiți pe micuță!

—Elena? Tocmai la asta mă gândeam! a răspuns surprinsă Ioana.

—Eu știu totul! Sunt doar Rița Dorbea, nu? Și, între noi fie vorba, Elena e un nume frumos, nu-i așa, Bălaia? a spus Rița strângându-și umerii.

—Da, da, e bine! a încuviințat Bălaia, mai mult ca să scape din discuție.

—Păi bine, da' nu ne-ai întrebat și pe noi. Noi ce zicem? a spus Gheorghe, încruntându-se puțin.

—Ce să ziceti? Asta e numele, și atât! Nu cred că puteți găsi altceva mai bun! i-a retezat vorbele Rița, ridicând din sprâncene.

—Elena e un nume frumos. Hai să-l păstrăm! a acceptat Gheorghe, mai mult de frica Riței decât de drag.

Și astfel, sub privirile tăioase ale Ritei, familia Pieptea și-a acceptat numele pentru noua lor membră: Elena. Cu toate că discuția fusese începută într-un ton ridicat, aceasta se stinsese rapid sub influența puternică a Ritei.

Cu puțin timp după ce atmosfera s-a liniștit și numele "Elena" a fost acceptat, camera mică a casei familiei Pieptea s-a umplut de zgomotele specifice copiilor. Stelian, Gheorghe (numit astfel după tatăl său), Ion și Floarea, ceilalți copii ai familiei, au intrat în cameră cu o energie debordantă și cu zâmbetele lor jucăușe.

Stelian Pieptea, cel mai mare dintre copii, cu ochii strălucitori și un aer matur pentru vârsta sa, și-a arătat bucuria că va avea o nouă soră.

—Elena, așa-i că e un nume drăguț? Îmi place!

Gheorghe Pieptea, copilul de mijloc și, într-un fel, omul între cei mari și cei mici, s-a apropiat de pat și a aruncat o privire adorabilă către micuța Elena.

—Parcă erați într-o ceartă aici. Ce s-a întâmplat?

—Tatăl vostru Gheorghe voia să-i pună un nume copilei, dar am avut alte idei! i-a explicat Ioana.

—Mereu ai alte idei Ioano, dar și pentru numele unei copile? Asta da problemă serioasă! a spusGheorghe, râzând.

Ion Pieptea, cel mai aprig și aventuros dintre copii, a luat un joc de construcție și a început să-l asambleze pe jos.

—Eh, numai asta? Eu zic să-i punem ceva original, gen Amazoana sau Spartacusa!

Familia a izbucnit în râs la sugestiile lui Ion, iar Floarea, cea mai mică, s-a alăturat veseliei generale, făcându-se remarcată prin voioșie și inocență.

—Eu vreau să-i zic Pipi! Pipi Pieptea sună bine, nu?

—Pipi? Să fim serioși acum! s-a luat Rița de ea.

Și așa, printre glume, râsete și sugestii amuzante de nume, familia Pieptea a simțit că noul lor membru aduce cu sine bucurie și veselie.

Timpul a trecut cu grabă, iar așteptarea pentru ziua botezului micuței Elena Pieptea a adus o emoție palpabilă în sat. Casa familiei Pieptea, în ciuda modestiei ei, a fost pregătită cu grijă pentru a primi oaspeți și pentru a celebra acest moment special. În dimineața botezului, Soarele strălucea, iar oamenii din sat se adunau treptat în jurul bisericii.

Biserica, o construcție simplă, era în centrul vieții comunității. Oamenii, îmbrăcați în hainele lor tradiționale, se îndreptau încet spre lăcașul de cult, pregătindu-se să participe la ceremonie. În curtea bisericii, o atmosferă de anticipare și bucurie învăluia fiecare colț.

Preotul Pârlățeanu, un bărbat cu barbă și cu o privire solemnă, aștepta în fața porților bisericii să înceapă ritualul botezului. Familia Pieptea, alături de nași și ceilalți oaspeți, au intrat în biserica mică, unde se simțea o liniște solemnă și lumina lumânărilor strălucea în întuneric.

—Bine ați venit în casa Domnului pentru a sărbători botezul micuței Elena! Haideți să ne rugăm pentru această nouă roabă a Domnului!

Ritualul botezului s-a desfășurat cu solemnitate, iar familia Pieptea a urmărit cu emoție fiecare pas al ceremoniei. Micuța Elena a fost scăldată în apă sfințită, iar preotul a rostit rugăciuni pentru viața ei.

După ce ceremonia s-a încheiat, oaspeții și familia s-au îndreptat spre curtea casei Pieptea pentru a continua sărbătoarea. Mesele erau încărcate cu bucate tradiționale, iar voia bună a cuprins întreaga adunare. La botez au participat multe familii din sat, prezentă la eveniment a fost însăși Țața Paraschiva, mătușa Alexandrinei Iosif, aceasta fiind apropiată cu Rița și Ioana.

—Elena, micuța noastră, să crești sănătoasă și fericită! Să ai parte numai de bucurii în viață! a binecuvântat-o Țața Paraschiva, zâmbind.

Familia și oaspeții au petrecut în continuare, împărtășind povești și râsete. Botezul micuței Elena Pieptea a fost nu doar un eveniment religios, ci și un prilej de bucurie și uniune în comunitatea lor.

Anii treceau rapid, iar Elena Pieptea creștea armonios sub privirea atentă a mamei sale, Ioana. Cu fiecare zi ce trecea, Ioana îi transmitea fiicei sale nu doar cunoștințe practice, ci și valorile esențiale ale vieții la țară. Încă de la o vârstă fragedă, Elena era

implicată în activitățile casnice și agricole, pregătindu-se pentru rolul viitor de soție și mamă.

—Elena, iată cum se coase o haină! Trebuie să fii grijulie și să ai răbdare. Într-o zi vei coase și tu pentru familia ta!

Elena privea cu atenție mișcările mamei sale și încerca să reproducă gesturile. În timp ce crescuta, era clar că micuța înțelegea importanța acestor învățăminte pentru viața ei viitoare.

—Mamă, de ce tata e mereu serios și retras?

—Tatăl tău, Gheorghe, e un om muncitor și responsabil! Poate părea dur, dar ne iubește și se preocupă de noi! În public sau la băutură, el e mai vesel! i-a explicat Ioana zâmbind.

Elena învăța nu doar să coasă, ci și să gătească, să planteze și să aibă grijă de animalele din gospodărie. În timp ce Gheorghe era mai retras, Ioana devenea confidenta și mentorul principal al Elenei.

Pe măsură ce micuța creștea, Ioana îi împărtășea din înțelepciunea sa:

—Elena, e important să știi să muncești pământul! Aici e baza vieții noastre. Și nu uita, trebuie să ai grijă de cei dragi!

Ioana a luat o sapa mică, confecționată de Gheorghe la rugămintea multor insistențe din partea ei, și i-a arătat Elenei cum să sape.

—Așa, draga mea, învățăm să avem grijă de ceea ce ne hrănește! Viața la țară ne învață răbdare și responsabilitate!

Elena învăța cu zâmbetul pe buze, conștientă că fiecare lecție de la mamă era un dar prețios, pregătind-o pentru viitorul său.

În dimineața rece a zilei de 20 decembrie 1935, satul Comișani se trezea la viață într-un vuiet agitat. A venit timpul tăierii porcului de Ignat, o tradiție care își găsea loc în inimile oamenilor și le aducea bucurie în prag de sărbători. Gheorghe, în fruntea unui mic grup format din vecini și prieteni, își îndrepta pașii spre locul pregătit pentru această activitate importantă.

—Hai, băieți, să ne apucăm de treabă! Ignatul e aici, și porcul nostru trebuie pregătit pentru Crăciun! a strigat Gheorghe.

Porcul se zbatea și încerca să scape din strânsoarea oamenilor, dar aceștia erau hotărâți să ducă la bun sfârșit această tradiție. Gheorghe, înarmat cu cuțitul bine ascuțit, a privit cu seriozitate animalul, gata să înceapă procedura.

—Stați mă, băieți! Să-l ținem bine! a strigat Gheorghe.

Și cu un gest hotărât, cuțitul lui Gheorghe a pătruns în carne, deschizând începutul pregătirilor pentru iarnă. Sângele cald a început să se prelingă pe zăpadă, marcând momentul solemn al sacrificiului.

Barbații au muncit împreună, fiecare cu rolul său bine definit. Unii țineau porcul, alții pregăteau instrumentele necesare, iar Gheorghe își croia drum prin carnea porcului cu pricepere. În timp ce lucrau, glumele și râsetele între bărbați dădeau savoare acestei zile speciale.

—Gheorghe, ai grijă să nu-l superi prea tare pe porc, să nu dea o carne mai tare!

—Ignatul să fie cu noi și să ne ajute să avem o iarnă bogată!

Ioana și câteva femei se adunaseră în casă, pregătite să facă față provocărilor tăierii porcului și să pregătească cele mai delicioase bucate pentru familie.

—Stelian, Gheorghe, Floarea, Elena, veniți aici să vedeți cum se face treaba! a strigat Ioana.

Rița și Țața Paraschiva, cu experiență în astfel de ritualuri, începuseră să împartă sarcinile și să ofere sfaturi în timp ce pregătirile începeau.

—Elenuță, vino aici, mămicuță, îți voi arăta cum să faci treaba! E important să învățăm de mici! A spus Țața Paraschiva zâmbind.

Elena, cu ochii mari și curioși, s-a apropiat de Țața Paraschiva, nerăbdătoare să afle secretele tăierii porcului.

—Țață, de ce avem nevoie de porc acum?

—Draga mea, asta-i o tradiție veche. Porcul ne asigură hrana pentru iarnă. Hai să vezi cum se face! i-a răspuns Țața Paraschiva râzând.

În timp ce bărbații tăiau porcul în curte, femeile se ocupau de carnea proaspătă în bucătărie. Ioana îi învăța pe copii cum să curețe matetele și cum să spele atent carnea.

—Aici, Stelian, ia cu grijă mațu ăsta și curăță-l! Învață să folosești fiecare bucată!

Stelian, cu mâinile mici, își îndeplinea cu atenție sarcina, privindu-și mama cu mândrie. Gheorghe și Floarea, la fel de dornici să învețe, își împărțeau responsabilitățile sub îndrumarea lui Ioana.

—Țineți minte, copii, fiecare bucată de carne e valoroasă! Nimic nu se irosește! îi sfătuia Rița.

Între timp, Țața Paraschiva îi explica micuței Elene toate detaliile procesului, aducându-i în atenție fiecare aspect al acestei tradiții.

—Elena, vezi, asta-i o parte importantă a vieții noastre!Trebuie să învățăm cum să prețuim și să folosim totul! Porcul ne dă hrana, iar noi îi dăm respect!

—Da, Țață! O să învăț și eu să fac așa cum faceți voi!

După lunga zi de muncă și tradiționala tăiere a porcului, familia Pieptea și vecinii lor s-au adunat pentru a sărbători împreună Pomana porcului. Masa a fost așezată în camera de la drum, iar aroma delicioasă a bucatelor preparate a început să se răspândească în aer.

Gheorghe, cu tupeu și veselie, își conducea vecinii către masă, insistând să umple paharele cu țuică pentru a sărbători cum se cuvine.

—Haideți, băieți, să ne bucurăm de roadele muncii noastre! Un pahar de țuică pentru încălzire!

Bărbații, deja amețiți de paharele anterioare, își ridicau cu greu paharele, făcând glume și râzând în hohote.

—Gheorghe, parcă m-ai amețit cu țuica asta, parcă porcu’ sare de pe masă singur!

—Păi, să nu vă mirați dacă porcul nostru face și dansuri mai târziu! a spus Gheorghe râzând și el.

În timp ce bărbații se amuzau cu glumele lor, Ioana și femeile se ocupau de aranjarea mesei și împărțirea bucatelor. Rița și Țața Paraschiva își așteptau cu răbdare rândul pentru a lua parte la această masă festivă.

—Ioano, nu-i de mirare că porcul a sărit singur, cu nebunii ăștia de bărbați prin preajmă! a spus Rița mustrând în glumă pe „meșteri”.

—Dacă nu suntem atenți, la cât e Gheorghe de matolit, ne fură și bucățile cele mai bune! a adăugat Ioana râzând.

Pe măsură ce masa se desfășura, atmosfera devenea tot mai veselă, iar glumele bărbaților se îmbinau cu râsetele copiilor și cu discuțiile aprinse dintre femei.

—Gheorghe, tu să nu uiți să îi împărtășești porcului tainele dansului! a spus Țața Paraschiva ironică.

—Asta-i bună! Poate până la urmă învăț și eu să dansez de la porcul ăsta! i-a răspuns Gheorghe râzând.

—Lasă-l, Paraschiva! Când e vorba de porc, bărbații uită și de dansuri! a adăugat Rița.

Pe măsură ce se savurau bucatele delicioase, râsetele și glumele umpleau curtea casei Pieptea. Pomana porcului era un moment de bucurie și comuniune, iar familia și vecinii săi sărbătoreau împreună roadele muncii lor.

Timpul trecea iar într-o zi de iarnă din 1939, atmosfera din sat era încărcată de bucurie și anticipație pentru sărbătorile de Crăciun. Ioana se pregătea cu toți copiii casei pentru a primi magia acestei perioade festive. În timp ce împodobeau bradul și pregăteau bucatele tradiționale, Gheorghe a simțit nevoia să se apropie mai mult de fiica sa, Elena.

—Eleno, vino cu mine, draga tati să-ți arat mai multe pe aci’ prin sat!

Așa că, Gheorghe a luat-o pe Elena de mână și au pornit la o plimbare prin sat. Au străbătut ulițele împreună, au ajuns pe lângă albia râului Ialomița, au trecut pe lângă biserica satului și Primărie, și chiar au făcut un mic ocol prin Padurea Iuda, padurea din apropierea satului.

—Uite, Elena, asta e lumea în care trăim. Un loc plin de frumusețe!

Elena privi în jur, fascinată de frumusețea locurilor pe care tatăl ei i le arăta. Întâlnirea pe drum cu Alexandrina Iosif și Țața Paraschiva le-a adus bucurie și căldură în inimi. Alexandrina, proaspăt văduvă, i-a împărțit Elenei ce avea mai bun în traista ei și a strâns-o tare la piept.

—Elenuță, draga mea, să ai un Crăciun binecuvântat!

Țața Paraschiva, a glumit:

—Ei, Alexandrino, nu o ții așa de strâns la piept nici pe Ileana a ta!

Elena, râzând, i-a răspuns:

—Până acum, nici tatăl meu nu m-a strâns așa de tare!

Gheorghe, conducând caruta, a frânat intenționat și în glumă a spus:

—Lasă, mă, bârfele astea, că trebuie să ne întoarcem acasă!

După ce le-au lăsat pe cele două femei la biserică, Gheorghe și Elena s-au întors acasă, continuându-și bucuria pregătirilor pentru Crăciun.

La sfârșitul anului 1940, o umbră de tristețe se așternea asupra familiei Pieptea. Țața Paraschiva, o prezență dragă și respectată în viața lor, s-a stins din viață după o luptă grea cu o boală de plămâni. Gheorghe, Ioana, Elena și ceilalți frați ai Elenei au simțit cum inima lor se încarcă de durere la gândul pierderii acestei ființe iubite.

În ziua înmormântării, familia Pieptea s-a pregătit pentru a-și lua rămas bun de la Țața Paraschiva. Ioana, cu un aer hotărât și privirea tristă, îi îmbrățișa pe copii și îi îndemna să-și arate compasiunea și sprijinul față de familia îndurerată.

—Trebuie să fim tari acum și să o ajutăm pe Tanti Alexandrina și ai ei!

Elena, tânără și sensibilă, a simțit greutatea momentului și, alături de frații ei, s-au pregătit să meargă la înmormântare. În timp ce mergeau pe drumul spre casa familiei Paraschiva, Elena își aducea aminte de zilele în care împărțea bucurii și necazuri cu Țața.

—Va fi greu să ne obișnuim fără ea. A fost mereu prezentă, aproape de noi!

Gheorghe, de obicei mai serios și retras, s-a simțit obligat să fie prezent pentru familia Paraschiva în acele momente dificile. A luat-o pe Elena de mână și au mers împreună cu ceilalți către casa vecinilor lor apropiați.

La înmormântare, familia Pieptea a oferit cuvinte de încurajare și sprijin, contribuind la organizarea ceremoniei și participând activ la rugăciuni și momente de reculegere.

Chiar dacă durerea rămânea în inimile lor, familia Pieptea a înțeles că solidaritatea și susținerea reciprocă sunt ancorile care îi pot ține în picioare în fața evenimentelor tragice.

Dar supărările au continuat, în ciuda eforturilor intense și a dorinței de a oferi o viață mai bună urmașilor săi, Ioana nu a scăpat de umbra bolii. Zilele lungi petrecute la cîmp și nopțile nedormite în gospodărie, certurile cu Gheroghe începuseră să-și pună amprenta asupra stării sale de sănătate. În timp ce muncea din greu, Ioana începuse să resimtă oboseala și slăbiciunea.

O zi de primăvară a anului 1942 a adus cu sine o schimbare dramatică în starea ei de sănătate. Ioana, de obicei plină de energie și hotărâtă, începuse să se simtă din ce în ce mai epuizată. Cu toate acestea, dragostea pentru copiii săi și dorința de a le oferi un viitor mai bun o țineau în picioare.

Într-o seară rece, după o zi lungă de muncă în gospodărie, Ioana se retrase în camera ei. Fără să vrea, fiecare mișcare îi provoca durere, iar slăbiciunea o cuprindea tot mai mult. Cu toate acestea, gândul la faptul că trebuie să-și ajute copiii să crească într-un mediu mai bun o făcea să ignore propriul său disconfort.

—Ioano, te simți bine? Vrei să îți fac un ceai? a întrebat Gheorghe îngrijorat.

—Nu-ți face griji, Gheorghe! Trebuia să terminăm treburile din gospodărie! a spus Ioana zâmbind ușor.

—Lasă, e destul timp! Ai nevoie de odihnă acum! a spus Gheorghe încercând să o convingă.

Cu toate încurajările lui Gheorghe, Ioana își continua munca cu determinare. Cu toate acestea, fiecare zi aducea cu sine o stare de sănătate tot mai precară. În tăcere, familia Pieptea începuse să simtă îngrijorarea crescând, iar fiecare privire schimbată între membrii familiei aducea cu sine neliniștea unui viitor incert.

Într-o dimineață tulbure, Gheorghe, privind-o pe Ioana cum se zbate în pat, hotărî să cheme moașa Bălaia, având impresia că Ioana ar putea fi din nou însărcinată.

—Trebuie să chemăm pe cineva, Ioana! Poate că e timpul să aducem pe moașa Bălaia să te vadă! a spus Gheorghe cu vocea grabită.

Ioana, simțind durerea cum îi cuprinde trupul slăbit, își dădu seama că soarta îi rezerva o altă încercare dificilă.

Moașa Bălaia sosise grabnic, cu o geantă plină de ustensile medicale și o expresie serioasă.

—Gheorghe, asta nu e o naștere! a spus Bălaia, examinând-o pe Ioana. -Hai, te rog, să ieșim afara!

Gheorghe și Bălaia ies afară, apoi moașa cu greu îi spuse:

—Măi, Gheorghe! Ioana e bolnavă rău! Săraca e slăbită, o roade boala, mă Gheroghe mă! E putredă înauntru! a spus Bălaia jelind.

—Și nu se mai poa ... încercă Gheorghe să întrebe.

—Nu, nu mai avem nimic de făcut! Mai mult de juma' de an nu cred că duce! l-a întrerupt Bălaia.

Gheorghe o plăti apoi pe Bălaia și intră în casă, simțind cum inima îi bate puternic, privi cu îngrijorare spre Ioana. Ea încuviință ușor, recunoscând că nu mai poate face față singură acestor dureri.

(Ioana Pieptea – cu câțiva ani înainte)

La începutul anului 1943, Ioana, slăbită și chinuită de boală, simțea că sfârșitul său se apropie. Gheorghe, privind-o neputincios, știa că trebuie să facă pregătiri pentru momentul dureros care se apropia. A chemat-o pe Rița, sora Ioanei, și pe vecinele și rudele apropiate să o ajute și să o păzească în ultimele clipe.

—Rița, avem nevoie de ajutorul tău! Nu mai pot privi cum sufletul Ioanei pleacă!

Rița, înțelegând tragedia care se desfășura în familie, a adunat vecinele și rudele apropiate pentru a veghea asupra Ioanei în acele momente grele.

În dimineața fatidică, Rița alergă în camera lui Gheorghe, strigând disperată după o lumanare. Gheorghe, simțind că momentul este aproape, o urmă în grabă pe Rița.

—Trebuie să avem o lumanare pentru Ioana! Sufletul ei va pleca curând! spuse Rița respirând greu.

Gheorghe și Rița au revenit în camera unde Ioana își sfârșea viața, iar copiii și vecinele i-au însoțit, cu lacrimi în ochi și inimi grele.

—Dumnezeule, liniștește sufletului Ioanei! spuse o vecină.

—Să-i dea puterea să plece în liniște" a spus altă vecină plângând.

Gheorghe, incapabil să privească momentul, a stat în pragul camerei. Copiii și vecinele au ținut lumanarea, iar atmosfera era încărcată de durere și suspin.

Într-un final, într-un moment de liniște sfâșietoare, trupul Ioanei a început să se zvârcolească, deschizând ochii mari. După câteva respirații adânci și rare, un urlet puternic a răsunat în încăpere. În urma acestuia, pieptul Ioanei s-a ușurat, sufletul a părăsit trupul, iar Ioana s-a stins din viață.

Gheorghe, privind în gol, își ținea copiii în spate, iar toți împreună priveau cum sufletul Ioanei se îndepărta. Era un sfârșit tragic, iar viața Elenei avea să se schimbe ireversibil, pierzându-și mama la o vârstă fragedă.

Ziua înmormântării Ioanei a sosit cu un cer plumburiu și o atmosferă apăsătoare în satul Comișani. Oamenii începuseră să se adune încă de dimineață, iar plângerea și suspinul se auzeau în fiecare colț al satului. Vecinii și prietenii s-au strâns în jurul casei familiei Pieptea pentru a-și exprima condoleanțele și pentru a oferi sprijin în aceste momente dificile.

Gheorghe, cu fața încruntată și privirea sumbră, coordona pregătirile pentru înmormântare alături de Rița și ceilalți membri ai familiei. Cortegiul funerar a fost însoțit de bocitoare care plângeau cu disperare pierderea Ioanei.

—Gheorghe, să o ducem pe Ioana în bisericii și să începem slujba! a spus Rița cu tristețe în glas.

Gheorghe a încuviințat și, alături de bărbații satului care purtau sicriul, au pornit spre biserica satului. Pe traseu, oamenii din Comișani au ieșit din case și s-au alăturat procesiunii funerare.

În fața bisericii, preotul Pârlățeanu îi aștepta pe cei întristați. Slujba de înmormântare a început cu psalmi și rugăciuni. Familia și prietenii au stat în jurul sicriului, iar bocitoarele își îndeplineau tradiționalele cântări de jale.

—Să ne rugăm pentru sufletul roabei lui Dumnezeu, Ioana, care a plecat din această lume către Domnul! a rostit Pârlățeanu ridicând mâinile.

După slujbă, sicriul a fost așezat cu grijă în mormântul pregătit. În timp ce pământul era așezat peste locul de veci al Ioanei, plânsul și lamentările se amplificau. Gheorghe, cu ochii roșii de la lacrimi, încerca să-și țină copiii împreună pentru a-i oferi un ultim omagiu mamei lor.

—Să-ți fie țărâna ușoară, draga mea! Ne vei lipsi! a spus Gheorghe.

Întreaga comunitate s-a adunat apoi în casa familiei Pieptea pentru a împărți pomenile și a-și exprima condoleanțele. Mesele au fost îmbelșugate cu bucate tradiționale, iar vecinii au adus vin și țuică pentru a marca plecarea Ioanei în lumea de dincolo. Dialogurile și povestirile despre Ioana au umplut casa de o amestecare de durere și nostalgie.

—Ioana a fost o femeie puternică și iubitoare! Dumnezeu să o odihnească în pace pe surioara mea dragă, căci mult s-a chinuit! a spus Rița cu lacrimi în ochi.

În amintirea Ioanei, oamenii au continuat să-și împărtășească amintirile și să-i aducă un omagiu celui care plecase prea devreme din mijlocul lor. Sufletul satului Comișani purta povara pierderii, iar viața Elenei se schimbase pentru totdeauna.

Revenim acum în prezent, la sfârșitul anului 1945.

După moartea Ioanei, viața familiei Pieptea a devenit un labirint de durere și schimbări. Gheorghe, rămas văduv și copleșit de dor, a simțit nevoia să găsească sprijin pentru el și pentru copiii săi. În această căutare, a intrat în viața lor o femeie numită Maria Stan.

Maria era o văduvă recentă, soția domnului Stan, care a căzut în al Doilea Război Mondial. Cu un băiat de-al său, Ion Stan, Maria s-a integrat în viața familiei Pieptea. Gheorghe a decis să trăiască cu Maria, deși a ales să nu se recăsătorească din respect pentru memoria Ioanei.

Cu toate acestea, noul cuplu a început să trăiască în concubinaj, iar din acest moment, relațiile în familie au devenit mai tensionate. Gheorghe, care părea să își arate afecțiunea mai deschis față de Maria decât o făcuse cu Ioana, a stârnit neîncrederea și respingerea copiilor săi.

Maria, alintată "Mama Gauloaia" de către frații Pieptea, provenind dintr-un alt neam din sat (a lui Gaulea), a întâmpinat dificultăți în a se integra complet în familia Pieptea.

Relația cu copiii vitregi, în special cu Elena și Floarea, a fost una tensionată. Gauloaia părea să aibă o preferință evidentă pentru fiul său, Ion Stan. În schimb, atitudinea ei față de frații Pieptea era puțin mai rece, iar unele obiceiuri specifice familiei nu prea au fost respectate pentru ei.

Rița, sora Ioanei, nu a fost de acord cu această nouă relație și a avut numeroase conflicte cu Gheorghe și Maria. Frații Pieptea simțeau lipsa afecțiunii și atenției pe care o primeau înainte de moartea Ioanei și nu au reușit să accepte complet pe Gauloaia în familie.

Dialogurile tensionate deveneau din ce în ce mai frecvente în gospodărie. La fiecare masă, la fiecare activitate cotidiană, era palpabilă tensiunea. Într-una din zile, după ce a auzit-o pe Maria criticând maniera în care Elena gătea mâncarea, Rița a intervenit, exprimându-și nemulțumirea față de tratamentul nedrept pe care îl primeau copiii Ioanei.

Maria, cu o atitudine defensivă, a ripostat:

—Sunt binevoitoare să împărtășesc cu voi mâncarea, dar trebuie să vă meritați porția! Maria a continuat să dea vina pe faptul că nu are suficientă experiență în a gestiona o familie atât de mare și variată.

În această atmosferă tensionată, copiii familiei Pieptea simțeau că familia lor se destrămase în ciuda eforturilor de a menține unitatea. Maria nu făcea mai nimic pentru a îmbunătăți situația, ba chiar adâncind fisurile cu fiecare zi care trecea. Astfel, viața Elenei devenea tot mai complicată și greu de gestionat într-un astfel de mediu tensionat și ostil.

Fiecare plecare de acasă pentru copiii familiei Pieptea la Rița era însoțită de o senzație de ușurare, deoarece la ea găseau confortul, sprijinul și căldura pe care Maria nu le prea oferea. Rița îi întâmpina cu brațele deschise și cu mâncare caldă în farfurii. Copiii simțeau că, măcar acolo, sunt cu adevărat apreciați și iubiți.

Într-una din zilele obișnuite, după ce au petrecut câteva ore plăcute și relaxante la Rița, Ion Pieptea a propus:

—Hai să rămânem puțin mai mult la Tanti Rița! Aici e mult mai bine!

Frații lui au fost de acord, iar cu toții au hotărât să petreacă mai mult timp acolo.

Când au ajuns acasă, însoțiți de Rița, Maria i-a privit cu suspiciune.

—De ce vă petreceți atâta timp la Rița? Ce faceți acolo, Rițo, ce vă face să fugiți de mine?

Rița, privind-o fix, i-a răspuns:

—Ei bine, Gauloaio, aici au mâncare, sprijin și îngrijire, ceva ce aici nu prea găsesc acești copii! Nu-i forțez să vină, dar măcar la mine simt că aparțin cuiva cu adevărat!

Maria a replicat acid:

—Păi, dacă aș fi știut că-mi vor face copiii așa, nici nu l-aș mai fi luat pe Gheorghe!

Rița, nefiind genul care să tolereze astfel de reproșuri neîntemeiate, a continuat să-și sprijine nepoții în a petrece mai mult timp la ea. Relația dintre copii și Maria era cam tensionată, iar casa lor era împărțită în două lumi distincte: una caldă și plină de iubire, cealaltă rece și ostilă. În această dualitate, copiii Pieptea își găseau confortul și sprijinul de care aveau nevoie în lumea pe care Rița le-o oferea.

Într-o zi geroasă de iarnă, când norii cenușii acopereau cerul, Ion Iosif stătea în baraca sa de la baza militară, simțind cum monotonia și obosela zilnică îl copleșeau. Dorul de casă și de familia sa îl apăsa tot mai mult, iar gândul că ar putea să scape mai devreme din această rutină aspră îl bântuia.

În sfârșit, a luat o hotărâre și și-a scris mama, Alexandrina, o scrisoare. Cu mâinile tremurânde și cerneală neagră, el îi dezvăluia planurile sale de a părăsi armata mai devreme decât era programat. În scrisoarea sa, cu un limbaj simplu și fraze scurte, el își exprima nemulțumirea față de condițiile din armată și dorul incontestabil de casă.

Draga mea mamă,

Sunt sigur că aceste cuvinte te găsesc sănătoasă și plină de voie bună. Mi-e greu să încep această scrisoare pentru că simt că numai tu, cu înțelegerea ta caldă, poți să pricepi cât de grea este viața mea în armată.

Zilele aici trec cu o lentila greoaie, mama. Într-un mod straniu, timpul pare să se întindă la infinit, iar fiecare zi se transformă într-o repetiție a celei precedente. Mă trezesc în fiecare dimineață sub același cer rece, în baraca aceeași, iar visele mele de a vedea satul nostru îndepărtat devin tot mai puternice.

Nu e doar faptul că munca fizică este obositoare, ci și atmosfera austeră din jurul meu. Nu ne este permis să ne exprimăm, să fim noi înșine. Suntem doar niște pioni într-un joc al disciplinei severe. Mă simt de parcă sufletul meu este prizonier aici, mama.

Și, cu toate acestea, dragostea pentru voi și dorul de casă sunt cele mai mari greutăți pe care le port în fiecare zi. Îmi amintesc cu drag de serile liniștite de acasă, de glumele noastre, de căldura familiei noastre. Parcă pot simți mirosul pâinii proaspăt coapte și al pământului umed de sub picioarele noastre.

Am început să-mi pun în minte un plan mai nepotrivit pentru a ieși mai devreme din armată, mama. Încerc să găsesc o soluție pentru a reveni mai repede acasă, pentru a fi din nou alături de voi. Știu că îți va fi teamă și poate vei fi dezamăgită, dar simt că este singura opțiune pentru a ne readuce bucuria în viață.

M-am gândit mult la această decizie, mama. Nu vreau să te îngrijorez, dar am simțit nevoia să-ți împărtășesc gândurile mele. Îmi doresc să fiu alături de voi, să contribui la viața noastră de acasă și să îmi vadă familia fericită.

Țin la tine mai mult decât pot exprima în cuvinte. Poate că această scrisoare nu spune totul, dar sper că simți căldura și suferința din spatele fiecărui cuvânt. Te rog, susține-mă în această hotărâre pe care am luat-o.

Cu dragoste sinceră,

Ion

Ion, hotărât să scape din stagiul militar care îi sufoca fiecare zi, a pus în aplicare un plan meticulos. Prima mișcare a fost să găsească o cale de a-și schimba identitatea pe hârtii, pentru a evita suspiciuni ulterioare. Cu banii primiți de la familie, a reușit să convingă un secretar de la baza militară să modifice documentele. Astfel, Iosif devenea Dumitru în documente oficiale, un nou început pentru a se elibera de constrângerile militare.

Cu documentele în regulă, a venit momentul să intre în acțiune. Într-o zi când s-a schimbat sergentul care îl avea în subordine, Ion și-a început planul ingenios. În modul său caracteristic, a decis să-și facă pe prostul și, în același timp, să dea de înțeles că este surd și înțelege greșit ordinele.

Când noul sergent i-a cerut numele, Ion a răspuns cu „Comișani”, denumirea satului său natal. Cu fiecare comandă, Ion a făcut totul pe dos. Dacă sergentul spunea să facă stânga, Ion făcea dreapta. Dacă ordona să stea în picioare, Ion se așeza. Cu răbdare și un zâmbet subtil, Ion îi submina autoritatea sergentului, care nu știa cum să-l confrunte.

Și-a făcut imaginea că este schiop și a încercat să-i demonstreze sergentului că este surd. Cu fiecare zi, sergentul devenea tot mai frustrat, iar Ion se simțea tot mai aproape de libertatea mult dorită.

Pe măsură ce planul lui Ion Iosif lua amploare, atmosfera în jurul său devenea tensionată, iar întregul batalion era martor la un spectacol fără precedent.

Cu fiecare zi care trecea, Ion își consolida rolul de "surdul batalionului”. Conversațiile subtil manipulative cu colegii săi din baracă au dus la o înțelegere tacită: să-i joace jocul și să susțină în continuare că este surd. Fiecare camarad de baracă era

acum complice în planul lui Ion de a-și ușura munca și de a încetini ritmul stagiului militar.

Cu o abilitate uimitoare, Ion a discutat cu fiecare soldat, folosind gesturi și câteva cuvinte pe care le pricepea. Astfel, întregul batalion era implicat într-un joc subtil, menit să îi convingă pe toți că Ion era cu adevărat surd și nepriceput.

Sergentul, din ce în ce mai convins că Ion este afectat de o dizabilitate auditivă, a început să îi dea sarcini mai ușoare și mai puțin extenuante. De la activități de curățenie până la misiuni de supraveghere mai relaxante, Ion s-a transformat dintr-un simplu soldat într-un "surdo-mut" de neoprit, în ochii tuturor.

Baraca lui Ion a devenit locul de adunare preferat al celorlalți soldați, care se amuzau copios de comedia tacită pe care o punea în scenă. În acest mod, Ion a reușit să obțină respectul colegilor și să-și îndeplinească planul de a se elibera mai devreme din infernul stagiului militar. Cu fiecare zi în plus în care a jucat rolul său ingenios, Ion se apropia tot mai mult de momentul în care avea să scape definitiv de uniforma militară.

În vara anului 1946, la aproape un an de la înrolare, Ion a fost convocat la un cabinet medical pentru o evaluare detaliată a stării sale de sănătate. Acolo, a avut loc o scenă pe care Ion o aștepta cu nerăbdare.

În timp ce doctorul își consulta fișa, Ion a ținut cu strângere actul care avea să-i aducă libertatea. Cu un zâmbet șiret, a strecurat câțiva bănuți în mâna medicului, asigurându-și astfel rezultatul dorit. Medicul, la rândul său, conștient că a primit o "atenție" generoasă, a completat documentul cu verdictul "inapt pentru serviciul militar".

De îndată ce a primit actul care atesta starea sa de sănătate fragilă, Ion a mers fericit la sergentul său. Aici a fost întâmpinat de privirea uimită și puțin sceptică a sergentului, care nu-și explică schimbarea aparentă în comportamentul lui Ion. Acesta, cu un zâmbet discret, i-a înmânat livretul militar și toate celelalte documente oficiale, semn că povestea sa militară s-a încheiat definitiv.

În următoarele zile, Ion a fost escortat până în Târgoviște, iar de acolo, alegând drumul său, a revenit la Comișani, la inima satului său natal. Pe drum, încălțat în bocancii militarilor, el retrăia în gând fiecare moment petrecut în uniformă.

(Fragment din livretul militar care îl înfățișează pe tânărul Ion, dar și numele fals din armata – Dumitru în loc de Ion)

Soarele ardea în cer, trimițând razele sale călduroase peste satul Comișani, iar pe câmpurile înverzite dansau fluturi albi. Apropiindu-se de căminul său natal, inima i-a bătut mai repede, iar pașii i s-au făcut mai rapizi pe măsură ce se apropia de izvorul inviorător și vehicolul simplu de lemn care servea drept pod.

Podul îl ducea peste un mic râu ce curgea vioi, liniștindu-l cu murmurul său melodic. Cu grijă, Ion a trecut peste punte, simțind sub el lemnul ruginit și obosit, dar puternic, asemenea legăturii sale cu satul. De partea cealaltă, curtea casei părintești se deschidea înaintea lui, iar primele imagini i-au atins inima. Casa părintească, veche și modestă, își păstra farmecul rustic.În jurul curții, flori sălbatice răsaruseră printre pietrele de la margine, iar bătăturile tradiționale românești împrejmuiau spațiul.

În curte, a zărit-o pe Alexandrina, mama sa, așteptând cu sufletul la gură întoarcerea fiului său pierdut pentru o perioadă. Ileana, sora lui Ion, era și ea acolo, cu ochii umflați de lacrimi și un zâmbet de nerăbdare.

—Ionelul, mamei! Ai revenit! a strigat Alexandrina, privindu-l cu bucurie și admirație.

Întâlnirea a fost un amestec de bucurie și nostalgie. Mama și sora sa s-au apropiat de el, îmbrățișându-l strâns, iar el a simțit că se întoarce la rădăcinile sale, la familia și satul său iubit.

—A fost atât de greu, mama, dar am promis că mă voi întoarce! a rostit Ion cu lacrimi în ochi.

Conversația a continuat în curte, sub umbra pomilor bătrâni, iar mama a început să-i povestească cele întâmplate în lipsa lui. Emoționată, Alexandrina a dezvăluit că au fost zile când hrana a fost rară și că au trecut prin momente dificile, dar cu fiecare amintire și cu fiecare poveste spusă, Ion se simțea mai conectat la ceea ce înseamnă cu adevărat acasă. Detaliind fiecare aspect al vieții sale de după plecare, Ion a găsit consolare în familiaritatea satului și în dragostea familiei sale.

Întoarcerea sa acasă, în mijlocul sărăciei și a luptelor zilnice, a reprezentat pentru Ion o reafirmare a valorilor autentice ale vieții de la țară și a angajamentului său față de familie.

Într-o zi obișnuită de toamnă, cu banii economisiți cu grijă și înțelepciune de Alexandrina, matriarha familiei, aceasta și-a îndreptat pașii hotărâți spre Târgoviște. Orașul pulsa de viață, iar magazinele erau pline cu bunuri ademenitoare. Cu inima plină de speranță, Alexandrina a pășit hotărâtă în magazinul de vechituri. Acolo, printre obiecte ce purtau amprenta timpului și a istoriei, a descoperit comoara ascunsă – mașina de cusut Singer, o bijuterie meșteșugită în jurul anului 1913.

Vânzătorul, un bărbat cu plete argintii și ochii străbătând experiențe nenumărate, i-a povestit lui Alexandrina povestea mașinii. Aceasta făcuse parte din călătoriile multor femei, înfățișând povestea firească a vieții, cusută cu firele frumoase ale speranței și ale amintirilor. Alexandrina a privit cu atenție mașina, simțind vibrația istoriei sale, iar în acel moment, a știut că aceasta avea să devină inima casei lor.

Cu un preț negociat cu pricepere, mașina de cusut Singer a fost achiziționată și adusă cu dragoste în casa familiei Iosif.

Odată cu achiziționarea mașinii de cusut Singer, casa familiei Iosif a fost martora unei transformări impresionante. Alexandrina, cu inima plină de speranță și un scop bine definit, a devenit arhitecta acestei schimbări. Masina veche, dar plină de poveste, avea să devină un catalizator al unei noi vieți înfloritoare pentru întreaga familie.

Cu fiecare cusătură pe care Ion o realiza la masina de cusut, se năștea o nouă idee și o oportunitate. Atelierul de croitorie la domiciliu s-a transformat întrun focar de creație și activitate economică. Cu zâmbetul pe buze și mâinile dibace, Ion a început să lucreze la articole vestimentare personalizate pentru săteni.

În curând, veștile despre măiestria lui Ion s-au răspândit precum vântul prin sat. Oamenii au început să bată la ușa familiei, aducând cu ei dorințele lor și poveștile proprii. Fiecare costum cusut era un capitol nou scris în țesătura vieții lor. Dialogurile pline de culoare și amuzament animau casa, iar Ion își descoperea abilitatea nu doar

de a croi haine, ci și de a croi povești care încântau și îmbogățeau sufletele celor din jur.

Cu fiecare comandă, Ion și-a îmbunătățit abilitățile și a creat nu doar haine, ci și legături strânse cu comunitatea. Mașina de cusut, mai mult decât unelte ale croitoriei, devenise simbolul unei noi începuturi. Cu multă pricepere și atenție la detalii, Ion a reușit să cucerească inimile sătenilor, iar atelierul său de croitorie a devenit centrul vieții sociale în micul lor sat.

Pe măsură ce afacerea creștea, familia Iosif a descoperit o sursă nouă de trai și satisfacție. Fiecare cusătură era nu doar o creație artistică, ci și un pas către viitorul prosper al familiei. Cu mândrie și bucurie, casa lor a devenit adăpostul nu doar al tradițiilor, ci și al noilor oportunități și reușite. Astfel, masina de cusut Singer a devenit nu doar o unelte în atelierul de croitorie, ci și un simbol al rezilienței și creativității în fața greutăților.

Alexandrina se întorcea de la biserica din Comișani într-o zi senină de primăvară. Pe drum, a dat de Gheorghe Răuță, veteran al celui de-al Doilea Război Mondial și cunoscut tanchist în sat. Gheorghe avea privirea adâncă, iar pe reverul hainei sale se înșirau medalii care mărturiseau participarea la momente istorice.

—Ei, Lisăndrina! Ce mai faci, Tanti?

—Să trăiești, Gheorghe! Bine, mulțumesc. Tu cum mai ești?

—Mă simt cum pot, Tanti. (zâmbește amar) Dar asta-i viața!

—Am auzit că ai fost tanchist în război. Cum a fost? a spus Alexandrina observând decorațiile.

—A fost ca și cum ai fi într-un coșmar pe care nu poți să-l uiți niciodată! Tranșee, tunuri, tancuri ... toate astea învârteau mintea unui om! i-a răspuns Gheorghe oftând.

—Cum era viața într-un tanc?

—Tancul, Tanti, era ca o casă pe roți. Acolo, între plăcuțele de blindaj, aveam camarazi, aveam tot ce ne trebuia. Dar nu era o plimbare pe uliță! În fiecare moment, trebuia să fii pregătit pentru orice!

(Gheorghe Răuță (1908-1999))
(Sursă imagine: chindiamedia.ro)

—Auzi, da ai vreo amintire sau trăire pe care poți să mi-o împărtășești?

—Păi, era odată ... eram într-o zi ploioasă și rece. Tranșeele erau pline de noroi, iar aerul era încărcat de mirosul de gaz și praf de pușcă. Și încă mai auzeam țipetele camarazilor. Era ca un coșmar din care nu puteai să te trezești!

—A fost foarte greu, bănuiesc!

—Tanti, nu îți poți imagina cât de greu a fost! Dar asta nu mă oprește să împărtășesc ce am trăit! Oamenii trebuie să știe cum a fost, ca să nu se mai repete astfel de nenorociri!

—Ai avut și momente bune?

—Da! Am avut și momente de solidaritate și curaj în mijlocul haosului. Și nu uităm umorul ... Ne amuzam, cum să nu, pentru că altfel n-am fi rezistat!

—Umor în război?

—Tanti, când totul părea să meargă prost, găseam momente să râdem. Un banc prost, o glumă, orice să ne ridice moralul!

—Și acum poți să trăiești liniștit, după toate astea, după câte ai văzut?

—Încerc, da! Dar războiul nu iese niciodată cu adevărat din minte! E ca o umbră pe care o ducem mereu cu noi!

—Te-am reținut deja prea mult! Îți mulțumesc că ai împărtășit cu mine aceste amintiri, Gheorghe! Ai avut o viață plină de sacrificii!

—A fost o datorie! O datorie față de țară și față de camarazi! Hai să mergem, poate mai prindem ceva Soare!

Toamna lui 1946 în sat s-a dovedit a fi un moment de cotitură în viața politică a comunității, iar familia Iosif nu a fost străină de evenimentele care au marcat acea perioadă plină de tensiune.

În ziua alegerilor parlamentare, 19 noiembrie, satul era cuprins de o agitație neobișnuită. Oamenii se adunau în fața Căminului Cultural, locul desemnat pentru vot, discutând animat despre opțiunile lor politice. Alexandrina și Ion, ca mulți alții, își exprimau deschis opoziția față de comuniști, încrezători întrun viitor bazat pe principii democratice.

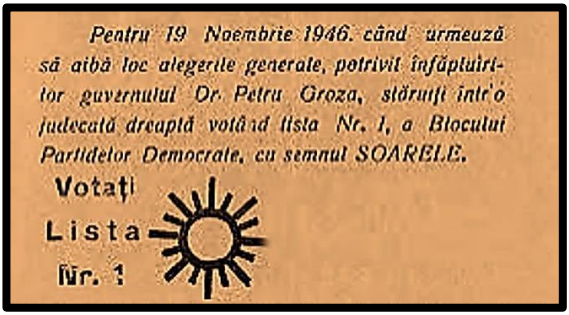

(Sursă imagine: Rezistența Urbană)

—Ioane, sper să nu iasă comuniștii! Știi ce ne-au făcut rușii acum vreo 2 ani și în ce teroare am trăit! Nu vreau să ne întoarcem la așa ceva!

—Nu te îngrijora! Am vorbit cu câțiva înainte să intrăm înauntru și toți spuneau că nu votează comuniștii!

Și astfel, cu inima plină de speranță și convingeri politice puternice, familia Iosif a votat împotriva comuniștilor, alăturându-se mulțimii de sateni care împărtășeau aceleași idei.

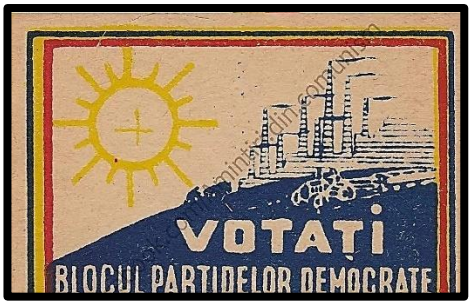

(Sursă imagine:facebook-Amintiri din communism)

A doua zi, la răsăritul Soarelui, oamenii din Comișani s-au strâns în jurul primăriei pentru a afla rezultatele alegerilor. Aerul era încărcat de tensiune, iar mulțimea aștepta

cu sufletele la gură să vadă cine va conduce. După ce s-au afișat rezultatele, un val de surpriză și indignare a cuprins oamenii.

—Păi cum adică comuniștii au câștigat?! Niciun vot n-au primit!

—Toată lumea a votat altceva decât pe comuniști!

—Asta-i o farsă! Cineva a manipulat voturile!

În jurul primăriei, discuțiile aprinse și speculațiile fără sfârșit au creat un haos controlat doar de șeful de post, care încerca din răsputeri să mențină ordinea.

—Liniște, lume! Hai să rămânem calmi și să rezolvăm asta cumva!

—Păi cum să rămânem calmi când ni s-au furat voturile?! a urlat Țața Rița.

—Haideți să facem o petiție, să cerem să se renumere voturile! a sugerat Ioniță Rocan.

—Cineva trebuie să răspundă pentru asta! Nu putem sta cu mâinile în sân! a spus Bălaia.

Dezbaterile s-au intensificat, iar șeful de post, simțind că situația îi scapă de sub control, a luat decizia să tragă un foc de avertisment pentru a aduce oamenii la liniște. Însă aceasta a fost doar o amânare a nemulțumirii generale.

—Uite, dom'le, cum ne tratează, ne și amenință cu arma! a spus Gheorghe Pieptea vorbind cu câțiva vecini.

—Trebuie să facem ceva, să nu-i lăsăm să ne fure ăștia democrația! a adăugat Ion Iosif, fratele lui Alexandru Iosif.

Oamenii, încărcati de furie și nedreptate, au rămas adunați în fața primăriei, cu un sentiment de neputință și frustrare în inimi.

—Haha, păi n-am văzut niciodată comuniștii să câștige la vot! Au trebuit să ne și fure voturile! a spus Ioniță Rocan către fiul sau Gheorghe Rocan.

—Nici măcar nu i-am văzut pe ai responsabili de numărare să vină să numere! Aici e fraudă dom'le! i-a spus Țața Rița lui Alexandrina și Ion.

—Frauda peste frauda! Când o să înțeleagă ăștia că aici decidem noi, nu partidul lor comunist? a spus revoltat învățătorul satului.

—Hai, bă, dom' ofițer, spune-ne cum a fost cu voturile, că nu suntem proști! a spus Gheorghe Pieptea revoltat.

—Ei bine, am avut niște probleme, niște hârtii care s-au amestecat. Dar asta nu înseamnă că v-a furat cineva voturile! Haideți acasă și să fim civilizați! i-a răspuns Șeful de Post.

—Civilizați cică, i-auzi la el! Să ne întoarcem și să lăsăm hoția să continue?

Dacă mai aveam și cartușe în sat, ne-ați aresta, așa cum fac comuniștii, eu zic să îl împușcam pe ăsta! a spus unul dintre vecinii lui Gheorghe.

—Să-i faci pe ăștia să plece acasă! Nu vreau să aud că se țin discursuri prin sat! Dacă nu-i împrăștii, îți iau funcția! l-a amenințat Primarul pe Șeful de Post.

—Bine, bine, să vedeți! Hai, băieți, plecați acasă, că aici nu-i locul pentru agitație! a încecat pașnic Șeful de Post să alunge populația.

—Auzi, măi polițianule, lasă-ne-n pace să ne spunem părerea! N-o să ne închidem gura doar pentru că ați băgat voi voturi în urne! a spus Gheorghe Răuță, un veteran de război.

—Gura, bă, că altfel încep să trag! Hai, mutați-vă, că nu vă duce capul să pricepeți politica! a urlat Șeful de Post amenințând populația cu pușca.

—Păi dacă trebuia să ținem gura, de ce naiba ne-au chemat la vot?! a spus râzând Ioniță Rocan.

—La vot trebuie să lăsați bilețele și să plecați, nu să vă faceți avocați ai poporului! i-a răspuns Primarul pe un ton irascibil.

După ce seful de post a amenințat cu arma, satenii s-au îndepărtat, dar cuvintele lor au continuat să curgă ca un râu de neascultare și frustrare. Cu toții, fiecare în sinea lui, își exprimau nemulțumirile și blestemele îndreptate spre cei care le luaseră, în viziunea lor, dreptul la a-și alege destinul.

Înspre finalul anului 1946 și începutul anului 1947, România se confrunta cu una dintre cele mai teribile calamități: foametea. Această tragedie a fost o consecință a unei serii de factori care au afectat profund viața rurală, inclusiv în satul Comișani.

După al Doilea Război Mondial, România a fost lăsată într-o stare de devastare economică și socială. Pământurile agricole, deja epuizate de ani de război și mobilizări masive, au fost lovite de secetă prelungită. Anii 1945 și 1946 au fost extrem de secetoși, iar recoltele au fost insuficiente pentru a satisface nevoile de bază ale populației. Sistemul de distribuție a alimentelor era ineficient, iar măsurile politice și economice adoptate de guvernul de la acea vreme nu au reușit să remedieze situația.

În Comișani, viața satului, deja marcată de pierderea celor dragi în război și de dificultățile cotidiene, s-a agravat dramatic. Pâinea, alimentul de bază, devenise o raritate, iar mamele își priveau copiii cum slăbeau pe zi ce trece. Alexandrina, împreună cu alți săteni, încerca să facă față acestei crize cu puținele resurse pe care le mai aveau.

(Sursă fotografie: Arhiva Istorică Agerpres)

Fiecare zi începea cu speranța că vor găsi ceva de mâncare. Bărbații mergeau pe câmpuri, încercând să cultive chiar și cele mai uscate bucăți de pământ, iar femeile se ocupau de animalele din gospodărie, sperând să obțină măcar puțin lapte sau ouă. Orice bucată de pâine era împărțită cu grijă, fiecare firimitură era prețuită.

Foametea a transformat mesele zilnice în adevărate acte de supraviețuire. În fiecare casă din Comișani, mâncarea era împărțită cu porția, fiecare bucată de pâine și fiecare cartof fiind cântărit cu grijă. Alexandrina, cu ochii plini de tristețe, rupea pâinea în bucăți mici și le împărțea copiilor săi, asigurându-se că fiecare primește câte ceva. Fiecare lingură de supă era sorbită încet, pentru a prelungi iluzia sațietății, iar orice rest de mâncare era păstrat cu grijă pentru a doua zi. În acele vremuri grele, mesele nu erau doar despre hrănirea trupului, ci și despre menținerea speranței și a moralului. Sătenii se adunau în jurul meselor lor modeste, povestind și rugându-se împreună, găsind confort în prezența celorlalți. Mâncarea, oricât de puțină, era un simbol al solidarității și al luptei continue pentru a trece peste această calamitate.

(Sursă fotografie: Arhiva Istorică Agerpres)

Fiecare sătean simțea greutatea foametei în fiecare moment al zilei. În unele case, copiii adormeau plângând de foame, iar părinții se simțeau neputincioși. Unii dintre săteni plecau în orașele apropiate în căutarea muncii, sperând să găsească ceva de lucru pentru a-și susține familiile.

Sărbătorile de iarnă, care ar fi trebuit să fie momente de bucurie și împărtășire, au fost umbrite de tristețe și lipsuri. În loc de mesele îmbelșugate de altădată, sătenii se mulțumeau cu puținul pe care îl aveau și se strângeau în jurul sobelor pentru a se încălzi și a-și aminti de zilele mai bune.

Oamenii, deja slăbiți de munca grea și de lipsa hranei suficiente, deveneau tot mai fragili pe zi ce trecea. Corpurile lor, lipsite de nutrienții necesari, cedau sub presiunea efortului zilnic.

În Comișani, nu era neobișnuit să auzi despre moartea cuiva în fiecare zi. Diminețile începeau cu vestea că un vecin, un prieten sau un membru al familiei a murit în somn sau a căzut pe câmpul de muncă, incapabil să mai facă față epuizării. Bătrânii și copiii erau cei mai vulnerabili, dar nici adulții nu erau scutiți de acest destin tragic.

(Sursă imagine: moldova.europalibera.org)

Oamenii din sat erau în stare de șoc, dar nu mai aveau lacrimi să plângă. Pierderile deveniseră atât de frecvente încât parcă se obișnuiseră cu ele. În fiecare zi, preotul satului avea slujbe de înmormântare, uneori pentru mai multe persoane deodată. În acele vremuri grele, moartea nu mai venea ca o surpriză, ci ca o eliberare din suferința cotidiană.

Străzile satului erau pline de tăcere și durere. Oamenii se fereau să se privească în ochi, temându-se că și ei vor fi următorii. Era un timp în care speranța era greu de găsit, iar viața era o luptă continuă pentru supraviețuire. Fiecare zi era un test de rezistență și fiecare respirație o victorie împotriva inevitabilului.

Când anul 1947 a început, situația părea că nu avea să se îmbunătățească. Pământul era în continuare uscat, iar rezervele erau epuizate. În Comișani, viața continua într-o luptă neîncetată pentru supraviețuire. Alexandrina și ai ei, ca mulți alții, își duceau zilele cu greu, dar nu renunțau la speranță. Fiecare zi era o încercare de a găsi mâncare și de a păstra vie speranța că, într-o bună zi, pământul va fi din nou roditor și viața va reveni la normal.

Dar cam așa era viața în Comișani în timpul foametei din '47, un coșmar din care părea că nu vor mai scăpa niciodată. În afară de foamete, anul 1947 a mai adus și alte suferințe asupra Alexandrinei.

Luna Iulie a găsit-o pe Alexandrina îndeplinindu-și sarcinile zilnice în curtea sa modestă. Între rândurile de legume și flori, munca ei era o constantă, iar zilele se desfășurau într-un ritm liniștit, marcat de tradițiile rurale. Soarele ardea cu putere pe cerul senin, iar viața părea să-și urmeze cursul firesc în satul lor.

Cu toate acestea, această zi avea să fie diferită. Brusc, liniștea monotonia cotidiană a fost ruptă de urlete disperate care se auzeau din curtea vecină, cea a lui Constantin Rocan, vărul Alexandrinei. Cu o grabă nedisimulată, Alexandrina a lăsat în urmă grădina ei însorită și a alergat către strigătele de durere care se revărsau din curtea vecină, a familiei Rocan.

—Ce s-o fi întâmplat aici, Doamne-ferește?! își spuse, în sinea ei, Alexandrina.

Când a trecut de poarta care separa cele două gospodării, a fost martora unui tablou deznădăjduit: Ioana Rocan, soția vărului său, zăcea în genunchi în mijlocul curții, cu fața îngropată în palme, urlând și jeluindu-se. Lângă ea, micuțul Ion Rocan, un suflețel de doar 3 ani, plângea neînțelegând ce se întâmpla în jurul lui..

—Ioano, Doamne, ce s-o întâmplat? întrebă Alexandrina, privind în jurul ei în căutare de răspunsuri.

—Costică ... a murit! urlă Ioana cu disperare. -În somn ... nu s-a mai trezit!.

Alexandrina a simțit un fior de groază trecându-i prin corp. În acel moment, din spatele ei, au apărut Ioniță Rocan și soția sa Maria, părinții lui Constantin, albi la față, privind la tragedie cu ochi împietriți.

—Costică ... nu, nu poate fi adevărat! murmură Alexandrina, cu ochii larg deschiși.

—A fost bolnav de ceva vreme iar foametea asta nu a ajutat deloc! L-a slăbit de tot, nu mai putea săracul nici să se ridice din pat! zise Ioniță, cu un nod în gât. -Bălaia a venit, a încercat tot felul de leacuri, dar nu l-a mai putut salva!

În urma lor, se strecurau și ceilalți frați Rocan, dar și Ion și Ileana, speriați de strigătele care cutremurau curtea.

—Ce s-a întâmplat aici? întrebă Ion, cu ochii larg deschiși.

—Costică a murit! spuse Ioniță cu voce ștearsă.

—Cum așa? șopti Ileana, cu mâinile la gură.

—În somn! repetă Ioana, cu privirea pierdută în gol.

În mijlocul curții pline de oameni șocați, dialogul era un amestec de suspine, vorbe întrerupte și exclamații de uimire. Fiecare încerca să-și exprime durerea în felul său, fără să aibă puterea să înțeleagă cum o tragedie atât de mare putea lovi atât de neașteptat.

—Ce-o să facem acum? întrebă Ioana, cu privirea pierdută în depărtare.

—Trebuie să-l pregătim pentru înmormântare! spuse Ioniță. -Și să anunțăm toți vecinii!

În următoarele ore, dialogul s-a desfășurat între membrii familiei Rocan și vecinii care veniseră să-i ajute. Planuri pentru înmormântare, pregătiri pentru a-i anunța pe ceilalți, și un mix de emoții pline de tristețe și nedumerire au marcat conversațiile din acea zi. Alexandrina, deși șocată de evenimente, s-a implicat și ea în conversații, încercând să aducă un strop de alinare în acele momente sumbre.

Ziua înmormântării lui Constantin a fost o zi gri și mohorâtă, așa cum pare să fie întotdeauna în astfel de momente. Satul își adunase locuitorii pentru a-i oferi ultimul

omagiu bărbatului care își găsise sfârșitul într-un somn liniștit, dar aducător de durere celor rămași în urmă.

În dimineața acelei zile triste, cortegiul funerar, alcătuit din membrii familiei Rocan și prietenii apropiați, s-a adunat în curtea casei defunctului. Alexandrina, purtând o rochie neagră simplă și cu o față serioasă, a fost martora și participantă la acest moment solemn.

—Nu-mi vine să cred că Nenea Costică nu mai este printre noi! mormăi Ileana, cu ochii umflați de la plâns.

—Așa-i viața, Ileano! spuse Ion. -Nu ne-a rămas decât să-l conducem la cimitir și să-i păstrăm amintirea vie în inimile noastre!

Cortegiul porni în marș, traversând satul în tăcere. Privirile oamenilor se îndreptau solemn spre procesiunea care se îndrepta către biserica satului, unde avea loc slujba de înmormântare. În spatele sicriului, purtat cu greu de cei mai apropiați prieteni ai lui Constantin, se aflau membrii familiei, cu ochii înroșiți de lacrimi și inimile încărcate de durere.

—Ce-i asta, Doamne, nu încă pot să cred! spuse Maria, soția lui Ioniță, lăsând să-i scape un suspin greu.

—Îmi pare rău, mătușă! încercă să o consoleze Alexandrina. -Suntem cu toții în șoc!

În timp ce se apropiau de biserică, sunetul clopotelor anunța durerea întregii comunități. Slujba de înmormântare a fost un amestec de rugăciuni, cântări religioase și cuvinte de adio rostite de preot. Familia Rocan, cu fața înlăcrimată, stătea în primul rând, iar întreaga biserică era plină de oameni veniți să-și exprime compasiunea față de pierderea suferită.

După slujbă, cortegiul s-a îndreptat către cimitirul satului, unde avea să aibă loc înmormântarea propriu-zisă. Pământul umed și mirosul de flori învăluiau atmosfera. Alexandrina, împreună cu ceilalți, a asistat la momentul în care sicriul a fost așezat cu

grijă în mormântul pregătit. Pământul a început să cadă peste el, marcând sfârșitul unui drum și începutul unei veșnicii noi.

—Ioană, dacă vrei poți sta, tu și Bădică (așa era alintat fiul lui Cosntantin), la noi o perioadă până vă mai reveniți! i-a spus Alexandrina.

—Mulțumesc, Lisăndrino, dar prefer să stau la noi acasă! Să îl plâng în liniște pe Costică! Și părintele Pârlădeanu s-a oferit să mă ajute să îl cresc pe Bădică, dar l-al refuzat politicos, ne descurcăm noi!

După înmormântare, oamenii s-au împrăștiat în liniște, iar cortegiul s-a risipit. Alexandrina, întorcându-se în casa ei, simțea încă povara tristeții care cuprinsese satul. Cu gândurile sale întunecate, ea își păstra speranța că familia Rocan avea să găsească puterea să meargă mai departe, cu amintirea lui Constantin rămânând ca o lumină în sufletele lor.

În desfășurarea anului, viața lui Ion Iosif, lua o cale tot mai tulbure odată cu avansarea în vârstă și cu dezvoltarea afacerii sale de croitorie în cadrul casei. Cu toate că avea o reputație favorabilă în sat pentru priceperea sa în domeniul croitoriei bărbătești, relația lui cu bătrânii satului începea să devină mai complicată.

—Ei, Ioane, să știi că mâinile mele bătrâne nu mai știu să facă bani! Ia, ia un pahar de țuică să îți dea puteri să cosi mai bine! îi spunea Nea Vasilie, cu un zâmbet șiret.

Ion nu refuza niciodată un pahar de țuică oferit de cei mai în vârstă. Credea că acele băuturi îl ajutau să-și mențină priceperea la croitorie și să rămână în grațiile celor mai experimentați.

—Așa, Ionele, n-ai mai văzut o țuică mai bună! exclama Vasile oferindu-i un pahar generos.

—Ai mersi, Nea Vasile! Să dea Dumnezeu să îmi dea aripi la degete! răspundea Ion, ciocnindu-și paharul cu entuziasm.

Cu timpul, aceste oferte de băuturi alcoolice s-au transformat într-o rutină. Ion nu doar că primea țuică, dar și el contribuia la atmosfera relaxată, ciocnind pahare cu fiecare client care intra în atelierul său improvizat. Își spunea că alcoolul îi amplifica creativitatea și îl făcea să lucreze mai bine.

—Uite, Ioane, pielea asta ți-o dau ca să faci o haină deosebită pentru mine! spunea un bătrân, în timp ce îi întindea un pahar plin.

—Mersi, bade! Am să vă fac o haină de neuitat! promitea Ion, zâmbind larg.

Cu trecerea timpului, obiceiul de a bea în timpul lucrului s-a extins și în afara atelierului. Ion s-a alăturat unui grup de tineri din sat, care organizau bairamuri dese în colțurile ascunse ale satului. Astfel de petreceri erau pline de țuică, vin și voie bună.

—Ioane, ce mai aștepți? Hai și tu să-ți desfaci inima cu noi! îl îmbia unul dintre prieteni, oferindu-i o sticlă de țuică.

—Păi, ce să fac, pot să refuz? Răspunde Ion cu un zâmbet șugubăț.

Bairamurile deveneau tot mai frecvente, iar Ion începuse să consume cantități tot mai mari de alcool. Se întâmpla adesea să petreacă nopțile în aceste împrejurări, nedându-și seama de cât de mult îi afecta acest lucru pe cei din jur.

Odată, Ion a revenit acasă într-o noapte târzie din iarna anului 1947, într-o stare avansată de ebrietate, și a creat o scenă care a lăsat-o pe Alexandrina cu inima frântă.

—Tată, tată, vino să mă îmbraci! Să pot să mă duc la școală! striga el, lovind ușa casei.

Alexandrina, speriată și neliniștită, a deschis ușa și a fost întâmpinată de fiul ei într-o stare de confuzie și dezordine.

—Ce faci, Ioane? Ce te-a apucat să vii așa la ora asta?

—Trebuie să mă îmbraci de iarnă, tată, vino! Să-mi iei cărți să-mi iei caiete! răspunse el cu un zâmbet ciudat.

—Ești beat, măi Ioane! Treci și te culcă! spuse Alexandrina, încercând să își reprime furia.

—Hai, tată, nu fi așa! Îți promit că n-am băut chiar așa mult! insistă Ion, trântindu-se pe pat.

Furioasă și îngrijorată pentru binele fiului ei, Alexandrina a simțit cum inima îi bate puternic de amărăciune și neliniște. A fost un moment dificil pentru ea, în care și-a dat seama că drumul pe care-l alesese Ion părea să-l ducă într-o direcție periculoasă.

Cu timpul, relația dintre Ion și familia sa a devenit tot mai tensionată. Bairamurile și consumul excesiv de alcool au început să-l îndepărteze de casa sa și de valorile pe care le împărtășea cu familia sa. Alexandrina și Ileana erau martore la schimbările din comportamentul lui Ion, dar simțeau că puterea de a-l opri scăpa printre degete. Întreaga familie era prinsă într-un vârtej de durere și îngrijorare, neștiind cum să aducă înapoi băiatul care, odată, părea să aibă întreaga lume la picioarele lui.

În dimineața zilei de 30 decembrie 1947, vestea abdicării fortate a regelui Mihai a ajuns și in satul Comișani. Ion, Alexandrina și Ileana au fost îngroziți de această veste.

—Nu îmi vine să cred că s-a întâmplat asta! Ce se va întâmpla cu țara noastră? a spus Ion îngrijorat.

—Și cu familia regală ce se va întâmpla? Vor fi în siguranță? s-a întrebat Alexandrina.

—Dar oamenii ăi mai bogați, cum vor reacționa? Comuniștii nu îi suportă! Vor fi arestați sau persecutați? a adăugat Ileana.

Toți erau îngrijorați de ceea ce urma să se întâmple, dar și de modul în care vor fi afectați de schimbările politice. În zilele care au urmat, s-au văzut schimbări majore în Comișani și în toată țara.

Ileana s-au confruntat cu schimbări în ceea ce privește școala lor. Profesorii lor anteriori au fost înlocuiți cu alții, și conținutul cursurilor a fost ajustat pentru a se potrivi cu ideologia comunistă.

În ciuda acestor schimbări, satenii din Comișani nu și-au pierdut speranța. Își aminteau de vremurile bune și aveau speranța că lucrurile se vor îmbunătăți în viitor.

Alexandrina a continuat să își ajute familia și să lucreze din greu in ograda lor. Ea a încercat să nu se lase afectată de situația politică și să se concentreze pe muncă și familie.

Ion a continuat să lucreze ca croitor și să își ajute clienții. El a observat că unele dintre prețurile materialelor de croitorie au crescut, iar acest lucru l-a îngrijorat, dar a încercat să rămână optimist.

Ileana a continuat să meargă la școală chiar dacă nu înțelegea prea bine situația politică, ea simțea că ceva s-a schimbat în viața lor.

În timp, satenii din Comișani au început să se obișnuiască cu regimul nou și să-și adapteze viața la noile condiții.

A venit și primăvara anului 1948. Ion, îmbrăcat în cămașa lui mai bună, s-a pregătit cu grijă pentru Hora satului, așa cum făcea de fiecare dată când avea loc sărbătoarea săptămânală. Ochii lui străluceau de nerăbdare, iar zâmbetul său spunea totul despre entuziasmul său.

Ajuns la Hora, Ion a fost învăluit de sunetul viorilor și mirosul îmbietor al bucatelor gătite pe foc deschis. Dansul urma să aibă loc în salonul casei lui Costică Pavelescu, vecinul bogat din partea dreaptă a locuinței lui Alexandrina, deoarece afară încă era prea frig.

În mijlocul atmosferei pline de viață, Ion s-a îndreptat spre locul unde avea să se desfășoare dansul. Mulțimea se mișca în ritmul muzicii tradiționale, iar Ion și-a găsit locul, pregătit să se distreze până nu mai putea.

În timp ce se alătura dansului, Ion simțea cum toate grijile zilnice se topeau în mișcările ritmate ale Horei. Era un moment în care satul uită de necazuri și se bucura de viață.

Privind în jur, Ion și-a îndreptat atenția către frumoasa Elena Pieptea, îmbrăcată în alb, care dansa cu grație în salonul lui Pavelescu. Cu un zâmbet îndrăzneț, Ion s-a hotărât să se apropie.

— Eleno, nu ți-ai pierdut mișcările în toată agitația asta?!?

— A, Ioane! Te distrezi? Azi parcă e mai multă voie bună ca de obicei!

— Păi normal că mă distrez! Dar cred că n-aș spune nu unui dans cu o doamnă atât de fermecătoare ca tine!

— Glumești, Ioane! Nu m-ai văzut cum dansez? Zici că sunt o babă!

—Păi asta vreau să văd acum, Eleno! Hai să arătăm tuturor că suntem cei mai buni dansatori din sat! Să ne învârtim!

— Ioane, lasă-mă-n pace cu vorbili astea! Mie-mi place să dansez în ritmul meu, nu să ies în evidență!

— Bine, Eleno! Hai să dansăm cum știm noi mai bine! Și, vorbind de asta, cred că mi-am găsit o parteneră de dans de nota zece!

— Ei, Ioane, să nu faci mișto acum! Că și tu ești ăla mai dansator, dar să nu te plângi după aia că ți-au rupt pantalonii de la atâta dans!

— Să se rupă, Eleno, atâta timp cât mă distrez nu-mi pasă! Ești cu adevărat specială, Eleno! Ai un mod minunat de a te bucura de viață! spuse Ion cu sinceritate.

Elena, cu un zâmbet trist, își exprimă gândurile:

—Ioane, îmi pare rău, dar trebuie să știi ceva, după cum pare ție îți place de mine, dar eu nu pot să încep o relație acum! Îmi place deja de altcineva în sat! Dar totuși hai să dansăm amândoi!

Ion, simțind o umbră de dezamăgire, își păstră totuși zâmbetul, apoi cei doi se alătură horei din centrul salonului.

Pe marginea locului unde avea loc Hora, oamenii din sat se așezaseră în grupe, menținând distincții sociale și de vârstă. Alexandrina, înconjurată de alți membri ai comunității, avea lângă ea pe Bălaia, Rița, și Maria Stan. Alături de ele, se aflau alte vecine precum Elena Nistor, Maria Rocan, Ioana Rocan și o mulțime de alte femei, fie că erau căsătorite, văduve sau în etate.

De asemenea, Ioniță Rocan se așezase pe marginea locului de desfășurare a Horei, alături de frații raposatului Alexandru Iosif. Cu ochii atenți la dans și la veselia din mijlocul satului, Ioniță se afla într-un grup de bărbați care discutau deschis și zgomotos despre diverse subiecte.

Alături de el erau Gheorghe Pieptea, Lămbescu, Mâniceru, Niță Nistor și mulți alți bărbați din sat. Conversațiile lor acopereau o gamă largă de subiecte, de la problemele cotidiene ale gospodăriei, munca câmpului, și până la glumele fără perdea care stârneau hohote de râs în grup. Atmosfera era încărcată de camaraderie, iar discuțiile lor exprimau autenticitatea vieții la sat în acea perioadă.

(Săteni din Comișani, cca 1956, Bătrânul cu căciula de pe rândul de jos este Ion „Coacăză” Iosif- Fratele lui Alexandru, celeleate persoane aparțin neamurilor lui Giamblac, Rocan și alții)

Pe partea opusă a scenei Horei, izolați de zgomotul și agitația mulțimii, se găseau intelectualii și instăriții satului, într-o discuție mai reținută și sofisticată. Costică Pavelescu, gazda evenimentului, stătea alături de soția sa, o femeie mai grasuță, dar elegantă, care își etala cu mândrie ținuta.

În același cerc se afla și Popa Pârlățeanu, preotul satului, alături de învățătorul Rădulescu și primarul satului din acea perioadă. Aceștia se bucurau de un spațiu mai restrâns și liniștit, departe de ceilalți săteni de rând. Dialogurile lor abordau subiecte mai profunde, inclusiv aspecte legate de situația politică, probleme sociale și cultural-educative.

Chiar dacă nu a reușit să cucerească inima Elenei în acea seară, Ion a hotărât să continue să se bucure de Hora.

Maria Gauloaia, se uitase cu atenție la dansul lui Ion și Elena în timpul horei satului. Hotărâtă, s-a apropiat de Elena după ce hora s-a încheiat.

—Leano! Stai puțin, că vreau să-ți spun ceva!

Elena s-a oprit și a privit curioasă

—Ce-i, mumă? Ai ceva să-mi spui? a întrebat ea.

Maria Gauloaia și-a adunat gândurile și a continuat cu voce tare și veselă:

—Elena, trebuie să stăm de vorbă despre ceea ce-am văzut astăzi. M-am uitat bine la tine și la Ion, și parcă văd că e ceva special între voi doi! Știi, m-aș bucura tare mult să-l ai pe Ion alături, să fie băiatul tău, să vă căsătoriți!

Elena, privind-o cu un aer ușor încurcat, a răspuns

—Nu pot să mă căsătoresc cu Ion! N-am simțit așa ceva pentru el! Da, ne-am distrat la horă și suntem prieteni, dar în inima mea nu-i nimic mai mult!

Maria Gauloaia, hotărâtă, își puse mâinile în șold și spuse:

—Dar gândește-te, dragă! Ion e un băiat cumsecade, harnic și responsabil. Are căruță și cai, are, maică, și pământ. Ar fi o alegere potrivită pentru tine, și astai ceea ce îmi doresc eu pentru tine!

Elena, luând o gură mare de aer, îi explică:

—Dar, mamă, nu-i vorba doar de asta! Căsătoria pentru mine înseamnă mult mai mult decât averea! Trebuie să simt dragoste și pasiune, o legătură specială cu omul cu care mă căsătoresc! Pentru mine, sentimentele contează cel mai mult!

Tatăl Elenei, Gheorghe, stătea pe aproape și asculta cu atenție discuția dintre concubina și fiica sa. Simțind că trebuie să adauge ceva înțelepciune în această conversație, interveni.

—Leana are dreptate! Căsătoria trebuie să fie despre iubire! Noi nu putem hotărî în locul ei! Ea trebuie să urmeze inima și să aleagă cu cine simte că-i potrivește cel mai bine!

Maria Gauloaia simți că nu prea are argumente împotriva celor spuse de Gheorghe, dar încă nu era pe deplin convinsă.

—Bine, bine, lasă, să zicem că o las să aleagă! Dar să-și gândească bine, căci nu vreau să fie singură și nefericită! spuse ea, mai puțin hotărâtă.

Elena zâmbi, mulțumită că tatăl ei o susține, și spuse:

—Îți mulțumesc pentru grijă, dar am încredere că voi găsi iubirea adevărată și că voi avea o viață fericită!

Elena, cuprinsă de neliniște după discuția tensionată cu Maria Stan, s-a hotărât să meargă la cimitirul din sat, la mormântul mamei sale, Ioana. În lumina palidă a lunii, sub cerul înstelat, ea a pășit cu grijă printre morminte până a ajuns la locul de odihnă al mamei sale. A aprins o lumânare și, privind spre crucea de lemn, a început să îi vorbească într-un monolog sincer și emoționant.

—Mamă, am un dor de tine! Nici o frunză nu-i amară, ca frunza de sălcioară, ca mama de-a doua oară!

În lumina lumânării, lacrimile îi străluceau în ochi, iar glasul îi răsuna printre morminte.

—Și-am tot zis c-am să mă duc, la tine la mormânt! Să-ți dau plipa la o parte, și pânza pe jumătate ...

În timp ce rostea cuvintele, a atins cu delicatețe crucea de lemn, ca și cum ar fi încercat să își imagineze chipul mamei sale iubite.

—Să-ți văd fața ta voioasă, cum ne mângâiia prin casă, și mânuțele tale moi, care ne-au crescut pe noi ...

În lumina lumânării, umbrele dansau pe chipul Elenăi, iar cuvintele melancolice răscoleau amintiri adânc îngropate.

—Dorul meu, mamă te cheamă! Să vii mamă mai în dată, să vezi tata cum ne poartă ... Cu cămașa nespălată, cu șica nepieptănată!

Apoi, în tăcere, cu lacrimi care i-au șiroit pe obraji, a continuat să se roage și să își exprime dorul.

—Când vreau să mă joc și eu, străina se uită rău ... Îmi iau cana să-mi iau apă, lacrimile mă adapă!

După ce a terminat monologul, Elena a stat acolo, lângă mormânt, cu gândurile pierdute în amintiri și cu sufletul greu de dor. Lumânarea ardea încet, lăsând o lumină slabă asupra locului sfânt, iar noaptea își îmbrățișa cu tandrețe pe cei aflați în suferință.

După ce subiectul căsătoriei cu Ion a fost suspendat în aer și a fost la momântul mamei, Elena simțea nevoia să-și împărtășească gândurile cu cineva de încredere. Așa că a hotărât să facă o vizită la mătușa sa, Rița Dobrea, o femeie cu o înțelepciune adâncă și o inimă generoasă. Rița locuia într-o casă mică, împreună cu amintirile și poveștile familiei sale.

Elena bătu încet la ușa de lemn, și Rița, cu ochii plini de înțelegere, o întâmpină cu o îmbrățișare caldă.

—Ilenuță, draga mea, ce te aduce pe la mătușa asta bătrână? o întrebă Rița cu un zâmbet afectuos.

Elena își aranjă șorțul și spuse:

—Țață, am nevoie de un sfat, de o vorbă bună! E vorba despre Ion Gândac al Alexandrinei și presiunea pe care o simt din partea lui Gauloaia!

Rița își schimbă expresia și o conduse pe Elena în sufragerie, unde se așezară amândouă pe două fotolii vechi. Lumina slabă a lămpii de gaz crea o atmosferă caldă și liniștită în încăpere.

—Spune-mi tot, draga mea! Știu că nu e ușor, dar mătușa ta e aici să te asculte! încurajă Rița.

Elena începu să povestească, cu lacrimi în ochi și cu o sinceritate tulburătoare, toate presiunile și dilemele legate de relația cu Ion. Vorbele ei se rostogoleau ca picăturile de ploaie, iar Rița își apleca urechea cu atenție, lăsându-i pe cuvintele ei să umple spațiul cu adevăruri neexprimate.

—Îmi pare rău că treci prin asta, draga mea! Căsătoria, iubirea în general, e o alegere importantă, și nu ar trebui să fie impusă cu forța! își exprimă Rița compasiunea.

Elena se șterse la ochi și adăugă:

—Da, mătușă, dar nu știu cum să scap de presiunea asta! Mama Gauloaia e hotărâtă să mă vadă măritată cu Ion!

Rița își frecă bărbia, gândindu-se la o soluție. Apoi, cu privirea îndreptată în gol, îi spuse lui Elena:

—Fata mea, trebuie să știi că dacă alegi să te căsătorești cu Ion sau cu oricine altcineva, vei ieși de sub tutela Mariei! Îți vei găsi propria cale și vei lua propriile decizii! Familia ta nu trebuie să fie o închisoare, ci un loc unde te simți iubită și respectată!

Elena absorbi cuvintele mătușii sale, simțind o ușurare pe care nu o simțise de mult timp. Rița o înfășură cu afecțiune și adăugă:

—Ascultă-ți inima, draga mea! Nimeni nu ar trebui să-ți dicteze viitorul. Ești tânără și ai dreptul la fericirea ta!

Elena plecă de la mătușa Rița cu gânduri mai limpezi și cu convingerea că, în cele din urmă, alegerea îi aparținea.

Între timp Ion, cu dorința de a împărtăși din cunoștințele sale, o chema pe Ileana să-i arate cum să lucreze la vechea mașină de cusut Singer din 1913. Mașina era ca un obiect de preț în familia lor, iar Ion își dorea ca Ileana să învețe tainele cusutului.

—Ileano, vino aici, am să-ți arăt ceva!

—Ce-i, Ioane?

—Uite, asta-i mașina de cusut din care câștig existența. Vreau să lucrezi cu una ca asta!

—Chiar? Cum facem asta?

—Vezi aici, trebuie să așezi ata în așa fel încât să poți cosi! Hai să începem. Ia un fir și bagă-l prin ac!

—Așa?

—Bine! Acum, dă drumul la pedala! Vezi cum acul se mișcă sus și jos? Acum poți să începi să coși!

—Așa?

—Exact! Acum ține cârpa sub ac și du-l încet prin ea. Lasă acul să-și facă treaba! spuse Ion în timp ce ieșea afară din cameră.

Dupa vreun sfert de oră, Ileana îl strigă:

—Uite, Ioane, am cusut ceva!

—Bravo, Ileano! Ai cusut prima ta bucată! Acum hai să facem ceva mai complicat. Vreau să încerci să-ți faci o traistă!

—O traistă? Chiar pot să fac asta?

—Sigur că da! Hai să alegem niște cârpe colorate de prin curte. Trebuie să fie veselă traista ta!

—Așa o să facem!

Ion îi arată Ileanei cum să croiască bucățile de material și cum să le unească la mașina de cusut. Ion îi explica totul cu răbdare.

—Acum, fă o cusătură dreaptă de-a lungul marginii. Asta va fi partea de sus a traistei!

—Înțeleg! Hai să încerc!

—Bravo, Ileano! Acum, fă la fel pe celelalte părți. Și uite așa, avem o traistă!

—Îmi place! Mulțumesc că m-ai învățat!

—Cu plăcere! Acum ai o traistă făcută de tine. Poți să îți pui acolo lucrurile și să o iei cu tine la câmp.

—Sigur o să fac asta! Mai învățăm și altă dată?

—Evident! Mașina asta are multe povești de spus, iar noi o să le descoperim împreună!

Duminica următoare, după slujba de la biserică, Maria a l-a oprit pe Ion din drumul său. Cu un ton vesel și un zâmbet larg pe față, Maria îi spuse:

—Măi, Ioane, stai mă puțin, vreau să-ți spun ceva!

Ion, nedumerit, se opri și se uită la Maria.

—Da, Tanti Maria! Ce ai pățit?

—Am văzut ceva frumos la horă duminica trecută! Voi doi, tu și Elena, dansați frumos împreună!

Ion, privind în jos și zâmbind ușor:

—Da, am dansat ... ce-i cu asta?

Maria, prefăcându-se că nu știe nimic:

—Păi, am văzut că vă înțelegeți bine. De ce nu formați un cuplu?

Ion, zâmbind ironic:

—Păi, Tanti Maria, nu-i chiar atât de simplu! Elena mi-a spus că iubește pe altcineva!

Maria, prefăcându-se surprinsă:

—Ce? N-am știut asta! Păi, nu cred că e adevărat. Știu eu mai bine!

Ion, râzând ușor:

—Tanti, eu chiar am vorbit cu Elena despre asta!

Maria, cu un zâmbet forțat:

—Păi, nu-i nimic, Ioane! Uneori fetele zic una și simt alta! Tu stai liniștit, că o să o fac să înțeleagă că tu ești băiatul potrivit pentru ea!

Ion, ușor confuz:

—Păi, nu știu dacă e așa simplu ...

Maria, păstrându-și zâmbetul:

—Ai încredere în mine, Ionele! Eu mă pricep la astfel de lucruri! O să fac tot posibilul să vă aduc împreună!

Ion, mulțumind cu un zâmbet forțat:

—Păi, în cazul ăsta, sărut-mâinile, Tanti Maria! Sper să fie așa cum spui dumneata!

Maria își continuă drumul cu un aer de încredere, lăsându-l pe Ion să se gândească la toate vorbele ei. Astfel, intriga dintre Ion, Elena și planurile Mariei pentru o căsătorie aranjată lua amploare.

Pe drumul spre casă, Maria se întâlni cu Alexandrina și Ileana, care se îndreptau către Bălaia pentru a îi cere niște pâine. O opri cu un zâmbet prietenos și o atitudine mult mai caldă decât de obicei. Maria le îmbrățișă pe cele două femei și le întrebă cu zâmbet:

—Ce mai faceți, dragele mele? Cum vă simțiți?

Alexandrina, uimită de atitudinea neașteptat de prietenoasă a Mariei, răspunse:

—Suntem bine, Mario! Mulțumim lui Dumnezeu! Tu ce mai faci?

Maria, cu un zâmbet strălucitor:

—Mă întorceam de la biserică și am zis să vă salut! Dacă nu vă supără, unde vă duceați amândouă?

—Ei bine, mergem să cerem niște pâine de la Bălaia! i-a răspuns Ileana.

Maria, părând interesată:

—A, da? E bine să aveți mereu pâine proaspătă! Însă vreau să vă întreb și eu ceva! Cum se simte Ion, băiatul vostru? Știți, am observat că dansa frumos cu Elena la horă! Voi v-ați gândit vreodată la o posibilă legătură între ei?

Alexandrina și Ileana se uitau nedumerite una la alta, surprinse de direcția conversației. Alexandrina întrebă:

—Ce spui, măi Mario? Ion și Elena?

Maria, încercând să pară nevinovată:

—Da, am observat că sunt foarte apropiați! Se potrivesc de minune, nu credeți?

Ileana, privind-o pe Maria cu suspiciune:

—Ei, nu prea știm, Tanti Maria! Ion și Elena sunt prieteni, dar nu credem că e vorba de altceva!

Maria, cu un zâmbet enigmatic:

—Haideți, fetelor, să fim realiste! Într-un sat mic, oamenii se leagă între ei, iar Ion și Elena ar putea forma un cuplu potrivit! Nu ați vrea să vedeți doi tineri îndrăgostiți și fericiți?

Alexandrina, nedumerită:

—Păi, nu știu, Mario ...!

Maria, schimbând subiectul:

—Și am înțeles deci că voi mergeți la Bălaia, o să vă ajute cu siguranță cu pâinea voastră!

Ileana, evitând subiectul lui Ion și Elena:

—Da ... Mulțumim pentru vorbele bune!

—Cu drag, dragele mele! La revedrere, cuscră! a spus Maria către Alexandrina, depărtându-se ușor.

După ce au luat la revedere, Maria și-a continuat drumul, lăsându-le pe Alexandrina și Ileana cu o ușoară confuzie și nedumerire în privire.

Seara, în timpul mesei, atmosfera în casa familiei Iosif era una liniștită, cu mirosul îmbietor al mâncărurilor gătite de Alexandrina. La un moment dat, Alexandrina a decis să aducă vorba despre întâlnirea cu Maria de mai devreme. Alexandrina, privind în jos în farfurie:

—Am întâlnit-o pe Gauloaia azi! A părut cam ciudată! A venit la noi și ne-a întrebat despre tine și Elena. A zis că vă potriviți bine împreună!

Ion, în timp ce turna țuică în pahar:

—Da, așa mi-a spus și mie! E cam interesată de relația dintre noi doi!

Alexandrina, ridicând privirea cu uimire:

—Ce? Și tu ce i-ai zis?

Ion, luând un înghițit de țuică:

—I-am spus că Elena nu mă iubește! Și știi ce mi-a zis ea? Să nu îmi fac griji, că ea rezolvă!

Alexandrina, cu o privire îngrijorată:

—Rezolvă? Ce vrea să însemne asta?

Ion, oftând:

—N-am înțeles nici eu prea bine! Cred că știe ea mai bine decât mine ce e în inima Elenei!

Alexandrina, pusă pe gânduri:

—M-am gândit că-i ceva ciudat în comportamentul ei, dar de ce s-ar amesteca în sentimentele Elenei?

Ion, întorcându-se către mama lui:

—Poate crede că știe mai bine ce-i de făcut!

Alexandrina, reflectând:

—Ioane, nu trebuie să te forțezi într-o relație pe care nu o dorești! Fiecare trebuie să-și aleagă calea în dragoste!

Ion, ridicând paharul:

—Dar totuși, Elena e așa frumoasă ...!

Cei doi au continuat să-și petreacă seara cu gândurile lor împărțite între viitorul incert și încrederea în deciziile pe care le vor lua în ceea ce privește relația dintre Ion și Elena.

Timpul trecea, iar Maria nu era deloc impresionată de protestele Elenei în privința căsătoriei cu Ion. În mintea ei, căsătoria era o decizie importantă, care trebuia luată în considerare în contextul familiei și al viitorului financiar al acesteia. Așa că, într-una din zile, când a prins un moment în care Elena era singură în casă, Maria o abordă:

—Leano, ascultă de mine și înțelege că trebuie să privești dincolo de sentimente și să te gândești la binele familiei noastre! Ion este un bărbat harnic și responsabil! El va avea grijă de tine și te va asigura un viitor stabil și fericit! îi răspunse Mama Gauloaia, vocea ei răsunând în întreaga încăpere.

Elena simțea frustrarea crescând în ea, dar știa că nu avea prea multe opțiuni în fața voinței puternice a mamei sale vitrege. Încercând din nou să își facă auzită vocea, Elena spuse cu hotărâre:

—Dar mama, cum pot să mă căsătoresc cu cineva pe care nu îl iubesc? Nu pot trăi o viață fără dragoste și fericire!

—Iubirea, draga mea, este supravalorizată! Ea se poate stinge, responsabilitatea rămân! Într-o căsătorie, trebuie să fii realistă!

Elena își simți inima grea, realizând că nu va putea schimba părerea mamei sale. Încercând să își găsească un pic de alinare, spuse cu tristețe:

—Dar nu pot să-mi înșel inima, mama! Sunt convinsă că există cineva acolo, în lume, care îmi va fi adevăratul partener și căruia îi voi dărui întreaga mea iubire!

—Viața nu este un basm, Leanuțo! Trebuie să accepți ceea ce este mai bun pentru tine și pentru familia noastră! În cele din urmă, vei realiza că stabilitatea și responsabilitatea sunt mai importante decât capriciile inimii tale!

Elena înghiți în sec, realizând că bătălia era pierdută. Acceptând în cele din urmă înfrângerea, oftă și spuse cu vocea șoptită:

—Bine, mama, voi face cum spui tu! Îi voi da o șansă lui Ion!

Cu un zâmbet triumfător pe buze, Mama Gauloaia își încrucișă brațele și spuse:

—Este decizia corectă, Elenuță! Vei înțelege în curând că am luat această hotărâre pentru binele tău și al întregii noastre familii!

La scurt timp după ce Elena a decis să acorde o șansă relației cu Ion, schimbările s-au făcut simțite în comportamentul lor. Duminicile deveneau din ce în ce mai speciale pentru cei doi, iar horele din sat ofereau ocazia perfectă pentru a-și arăta afecțiunea în public. Elena, îmbrăcată cu grijă și cu zâmbetul pe buze, își lua locul în interiorul cercului format de horă. Ion se apropia de ea, cu ochii strălucitori de entuziasm. Atmosfera vibrantă a horelor îi cuprindea, iar muzica tradițională îi îndemna să se miște în ritmul inimii.

—Vrei să dansezi, Lenuțo? spunea Ion, întinzându-i mâna către Elena.

Elena, acceptându-i mâna cu un zâmbet:

—Bine, Ioane!

Cei doi dansau împreună, sincronizați, iar privirile lor vorbeau un limbaj aparte. După horă, nu ezitau să iasă împreună pe ulița satului, sub cerul înstelat.

Pe parcursul lunilor, se întâlneau la sezători sau în serile liniștite de vară, când ulița devenea martora confesiunilor lor. Discuțiile lungi și sincere îi ajutau să-și descopere trăsăturile, să-și împărtășească visele și să creeze legături mai profunde.

Ion, privind în ochii Elenei:

—Știi, mă bucur că am avut șansa să te cunosc mai bine!

În sat, vestea că Ion și Elena s-au apropiat începea să se răspândească, iar privirile oamenilor se îndreptau adesea către cei doi tineri. Maria Stan privea cu satisfacție cum planul ei își găsea îndeplinirea. În timp ce ulița satului părea a fi martora unei povești de dragoste înfloritoare, Maria se bucura în tăcere, știind că interesele ei găseau împlinire în această căsătorie orchestrată cu pricepere.

Într-o dimineață liniștită din toamna aceluiași an, când razele Soarelui începeau să atingă pământul și frunzele uscate își făceau loc printre zâmbetele vesele ale copacilor, Ion se pregătea pentru o întâlnire cu destinul. Alături de Alexandrina și

Ileana, membri ai familiei Sale, se îndreptau către casa familiei Pieptea pentru a face o cerere în căsătorie. Aerul era plin de speranță și anticipație, iar băieții cântau încă din prima oră a dimineții, subliniind cu vocea lor simplă și sincronă că ceva special se întâmpla în satul lor.

Când au ajuns la poarta familiei Pieptea, Ion a strigat cu voce puternică numele Elenei. Maria, mereu atentă la evenimentele satului, se ascundea după perdea și privea cu bucurie cum se desfășurau lucrurile. Un zâmbet îi contura buzele, iar ochii îi sclipeau de nerăbdare să vadă planul ei pus în aplicare.

Elena, auzind chemarea lui Ion, a ieșit grăbită din casă, cu un aer deosebit de vesel și primitor. I-a salutat pe oaspeți cu o căldură autentică, sărutând mâna Alexandrinei și îmbrățișându-i pe Ileana. Cei trei invitați au fost conduși în casa modestă, dar plină de viață.

Maria, deja în alertă și plină de entuziasm, s-a mobilizat rapid. A pregătit o masă bogată în camera de la drum, adunându-și toți copiii în jurul mesei. Alexandrina și Ileana au fost așezate în fața ei și a lui Gheorghe, iar locurile pentru Elena și Ion au fost stabilite cu grijă. Atmosfera de sărbătoare era pregătită, iar fiecare detaliu contura o scenă desprinsă din viața simplă și plină de culoare a satului.

Gheorghe, Alexandrina și Maria începură să discute animat despre evenimentele politice ale vremii. Băutura curgea liber, iar discuțiile erau presărate cu râsete și remarci simple, specifice oamenilor care trăiau departe de marile agitații ale lumii.

—Ziceai tu, Marie, că voturile alea o să aducă ceva bun! Uite că n-au adus decât necazuri! a spus Gheorghe râzând.

—Ai dreptate, Gheorghe! Acum ne-am trezit cu comuniștii la putere și parcă totul merge într-o direcție greșită! a adăugat Alexandrina zâmbind.

—Comuniști sau nu, avem noi treburi mai importante acum! (îi făcu cu ochiul lui Gheorghe) a întrerupt Maria zâmbind.

—Ce treburi avem, femeie? a spus Gheorghe amețit de băutură.

—Eee, știi tu, treburi de familie, dragul meu! i-a răspuns Maria.

—Să vă spun eu ce treburi avem! Eu și Elena vrem să facem o familie și să fim cu toții uniți! a intervenit Ion râzând.

—Exact, bravo Ioane! i-a spus Maria.

—Și avem nevoie de binecuvântarea voastră, a părinților! a continuat Ion.

—Ei, ce să zic, Ion, băiat cuminte ești! Să trăiți, să fiți fericiți! Dar asta înseamnă că noaptea asta vom petrece cu toții! a spus Gheorghe surâzând.

—Așa este, tată socru! Și cu mândrie! a continuat Ion fericit.

—Să auzim și voia bună! Hai să bem pentru fericirea noastră! a spus Maria râzând.

Gheorghe ridică damigeana, iar toți întinseră paharele. Se auzeau râsete, glume simple și vorbe de încurajare.

—Să trăiască mireasa și mirele! a strigat tare Ileana.

—Trăiască! au zis toți în cor.

Seara cădea încet peste sat, iar lumina caldă a lămpilor de pe masă lumina fețele oamenilor fericiți. Ion Iosif, Gheorghe, Stelian Pieptea, Gheorghe Pieptea(fiul lui Gheorghe cu același nume), Ion Pieptea (alt fiu al lui

Gheorghe), Ion Stan și vecinii lui Gheorghe se adunaseră în jurul mesei pline de bucate și băuturi.

—Hai să ciocnim paharele pentru viitorul cuplului Ion și Elena! Să le trăiască dragostea! a strigat Gheorghe râzând.

—Trăiască! au strigat toți participanții.

Petrecerea se desfășura într-un ritm alert, cu glume și bancuri care umpleau camera de la drum. Un gramofon împrumutat cu bani mulți de la un consătean transmitea acordurile vechilor melodii, creând o atmosferă nostalgică și veselă.

—Auzi, Ioane, tu chiar ești sigur că vrei să te însori cu Elena? O femeie o fi drăguță, dar o soacră ca Măria mea ... păi asta e altă poveste! a zis Gheorghe râzând.

—Păi tocmai asta mă atrage, mă Gheorghe! O să am și eu poveștile mele cu soacra, să fiu în rând cu lumea și viața să nu fie prea liniștită! i-a răspuns Ion râzând la rândul său.

—Da' auzi, tată, tu cum te-ai împăcat cu Maria aici? Că de vreo săptămână nu vă vorbeați! i-a întrerupt Stelian.

—Păi, Stelule, femeile sunt ca vremea! Trebuie să înțelegi că uneori e senin, alteori plouă și fulgeră! i-a explicat Gheorghe zâmbind.

—Tată, spui tu asta acum, dar știm cu toții că Maria are ultimul cuvânt în casă! a adăugat Ion Pieptea răzând tare.

—Ei, da, dar la finalul zilei, noi bărbații suntem șefii pe la noi! Asta nu o să se schimbe niciodată! i-a răspuns Gheorghe cu o privire amețită.

—Hai, hai, să nu intrăm în discuții complicate acum! Să ciocnim pentru dragoste și fericire! a încercat Ion să schimbe atmosfera.

—Pentru dragoste și fericire!" au strigat toți participanții, ciocnind paharele.

Floarea Pieptea și Ileana, două suflete naive și pline de speranță, stăteau deoparte și discutau animat despre viitorul lor. Sub lumina slabă a lămpii, Floarea își imagina cum va arăta rochia ei de mireasă, iar Ileana visa la ziua în care și ea va păși pe același drum.

—Știi, Ileano, cred că o să-mi pun flori în păr în ziua nunții! Așa o să arăt ca o adevărată mireasă!

—Eu cred că o să aleg o rochie simplă, dar frumoasă! Important e să fim fericite, nu-i așa?

—Da, exact! Și să avem o familie mare și frumoasă, la fel ca a lor Ion și Elena!

În camera de la drum, Alexandrina stătea cu o oarecare retinere și asculta cu atenție vorbele Mariei. Aceasta aborda subiectul nunții și îi povestea Alexandrinei despre planurile pentru marele eveniment.

—Vezi tu, Lisăndrino, nunta trebuie să fie simplă, dar frumoasă! Nu avem avere, dar avem doi tineri frumoși!

—Așa este, Maria. Dar poate am putea face un cort mare in curte, peste mese, iar cu toții să dansăm sub cerul liber!

—Ai dreptate, Lis! Și poate facem o mese mare, cu toate bunătățile pe care le avem. Și un tort simplu, dar făcut cu dragoste!

—Exact! Și poate punem niște flori pe mese pentru decor!

—Da, asta sună bine. O să fie o nuntă frumoasă și să ne bucurăm cu toții!

Între timp, Ileana i-a schițat Floarei pe o hârtie cum ar arăta rochia de mireasă ideală.

—Uite, Floareo, am încercat să schițez cum aș vrea să arate rochia mea de mireasă! Ce părere ai? Vreau să o fac eu cu mâna mea!

—Lenuță, sunt impresionată! Arată minunat! Dar ești sigură că poți să faci asta singură?

—Da, am învățat câteva trucuri de la frate’miu, Ion. Și, sincer, îmi doresc să contribui eu însămi la rochie! Va fi atât de specială!

—Bravo ție, Leano! Ești cu adevărat talentată. Și îmi place ideea că rochia ta va fi unică, făcută cu dragoste!

—Exact! Vreau ca fiecare cusătură să spună o poveste, să fie o amintire vie a acestei zile speciale!

—Și cum îți imaginezi să fie? Mai detaliază puțin!

—Îmi doresc o rochie simplă, dar elegantă, cu dantelă fină și detalii delicate. Poate cu o fustă lejeră și un corset frumos conturat. Ce crezi?

—Sună perfect! Și cu siguranță vei străluci în ziua nunții tale!

—Da, Ion a fost un bun profesor! Mi-a explicat cum să aleg materialele potrivite, cum să fac croieli precise și cum să adaug detalii pentru a scoate în evidență frumusețea rochiei!

—Ești o adevărată artistă! Cu siguranță, vei face o rochie care te va reprezenta perfect!

Ileana și Floarea împărtășeau râsete și amintiri. Conversația lor era plină de căldură și bucurie, iar prietenia lor se întărea cu fiecare clipă petrecută împreună. În acea noapte, Ileana și-a continuat schițele, iar Floarea a promis să o ajute în fiecare pas al procesului de creație a rochiei. Atmosfera de sărbătoare și pregătire pentru nuntă plutea în aer, iar casa familiei Pieptea era plină de emoție și entuziasm.

În timp ce discuțiile privind nunta continuau, Gheorghe își luă damigeana cu vin și începu să cânte, invitându-i pe ceilalți la un dans vesel. Atmosfera se umplu de voie bună și energie pozitivă.

—Hai, hai, băieți, să facem o horă așa cum numai la noi se poate! a strigat Gheorghe, apoi începu să danseze singur.

—Tătucule, tu sigur faci hora? Nu vreau să te trezești cu un strigoi după tine! i-a spus Ion.

—Ce strigoi, Ioane? Eu mă împac bine cu toate spiritele, mai ales cu cele de la sticlă! i-a răspuns Gheorghe râzând și continuând să danseze.

Râsetele se împrăștiau în întreaga casă, iar horă începu să prindă contur. Fiecare participanților adăuga un pas de dans și o glumă la repertoriul petrecerii. Maria și Alexandrina se alăturară dansului, iar petrecerea deveni o adevărată explozie de bucurie și voie bună.

În această atmosferă plină de amuzament și veselie, petrecerea continuă până în adâncul nopții. Oamenii simpli, cu bucuriile și necazurile lor, se bucurau de clipele de fericire oferite de familia lor și de tradițiile comunității lor.

Spre finalul anului 1948, sub sfaturile îngrijorate ale lui Alexandrina și Ileana, Ion începea să-și dea seama de responsabilitățile care urmau să vină odată cu statutul de soț și, eventual, de tată. Conștientizând că în curând va avea o familie proprie, el se întreba cu privire la viitor și la modul în care va putea să asigure traiul pentru cei dragi.

Deja întreținându-le pe mama și pe sora sa, Ion era confruntat cu perspectiva de a avea cel puțin patru guri de hrănit, excluzându-l pe el. Croitoria sa la domiciliu, deși pasiunea sa și sursa de venit, nu plătea suficient pentru a susține o familie atât de mare. Mai mult, majoritatea plăților erau făcute în băutură în loc de bani, alimentând astfel și mai mult conflictul legat de consumul de alcool.

Într-o zi, în urma unei conștientizări profunde, Ion a hotărât să ia o decizie importantă pentru viitorul său. Sub presiunea responsabilităților care îl așteptau, dar și sub influența sfaturilor și a îngrijorărilor exprimate de Alexandrina și Ileana, el s-a hotărât să se angajeze la o întreprindere de croitorie din Târgoviște.

Decizia lui Ion a stârnit discuții lungi în familia Iosif. Dialogurile au oscilat între argumentele mamei, îngrijorate de distanța și necunoscutul pe care le aducea această

schimbare, și reacțiile încurajatoare ale surorii Ileana, care vedea această decizie ca pe o oportunitate de a îmbunătăți situația financiară a familiei și a începe o viață nouă într-un oraș mai mare.

Cu hotărârea fermă de a-și schimba viața și de a-și asigura un viitor mai stabil, Ion s-a prezentat la o întreprindere de croitorie din Târgoviște pentru ași depune candidatura. Chiar și în contextul dificil al anilor 40', piața muncii avea nevoie de oameni pricepuți într-un domeniu atât de esențial precum croitoria.

Încărcat cu entuziasm și determinare, Ion și-a început prima zi în noul său loc de muncă cu o atitudine pozitivă. Chiar de la început, colegii și superiorii săi au observat talentul și priceperea lui remarcabile în croitorie. În scurt timp, s-a dovedit a fi o alegere excelentă pentru întreprindere.

Ion și-a pus în valoare abilitățile excepționale în croitorie, executând cu precizie și pasiune fiecare proiect pe care îl avea în grijă. Creativitatea sa, împreună cu atenția la detalii, au făcut din el un membru apreciat al echipei. Așa cum vârful unui ac se împletește cu firul pentru a crea ceva nou, Ion a contribuit la țesutul prosperității întreprinderii de croitorie.

Șeful întreprinderii, impresionat de talentul lui Ion, l-a încurajat să își dezvolte și mai mult abilitățile. În scurt timp, Ion a devenit o figură cheie în echipă, fiind responsabil pentru proiecte complexe și proiectând modele originale.

Într-un mod surprinzător, trecerea de la munca independentă la cea în cadrul unei întreprinderi s-a dovedit a fi un pas important și benefic în cariera lui Ion.

Talentul său l-a recomandat, iar pasiunea sa pentru croitorie a strălucit, aducându-i recunoaștere și respect în noul său mediu de lucru.

CAPITOLUL V

"FERICIRE CU COLECTIVIZARE"

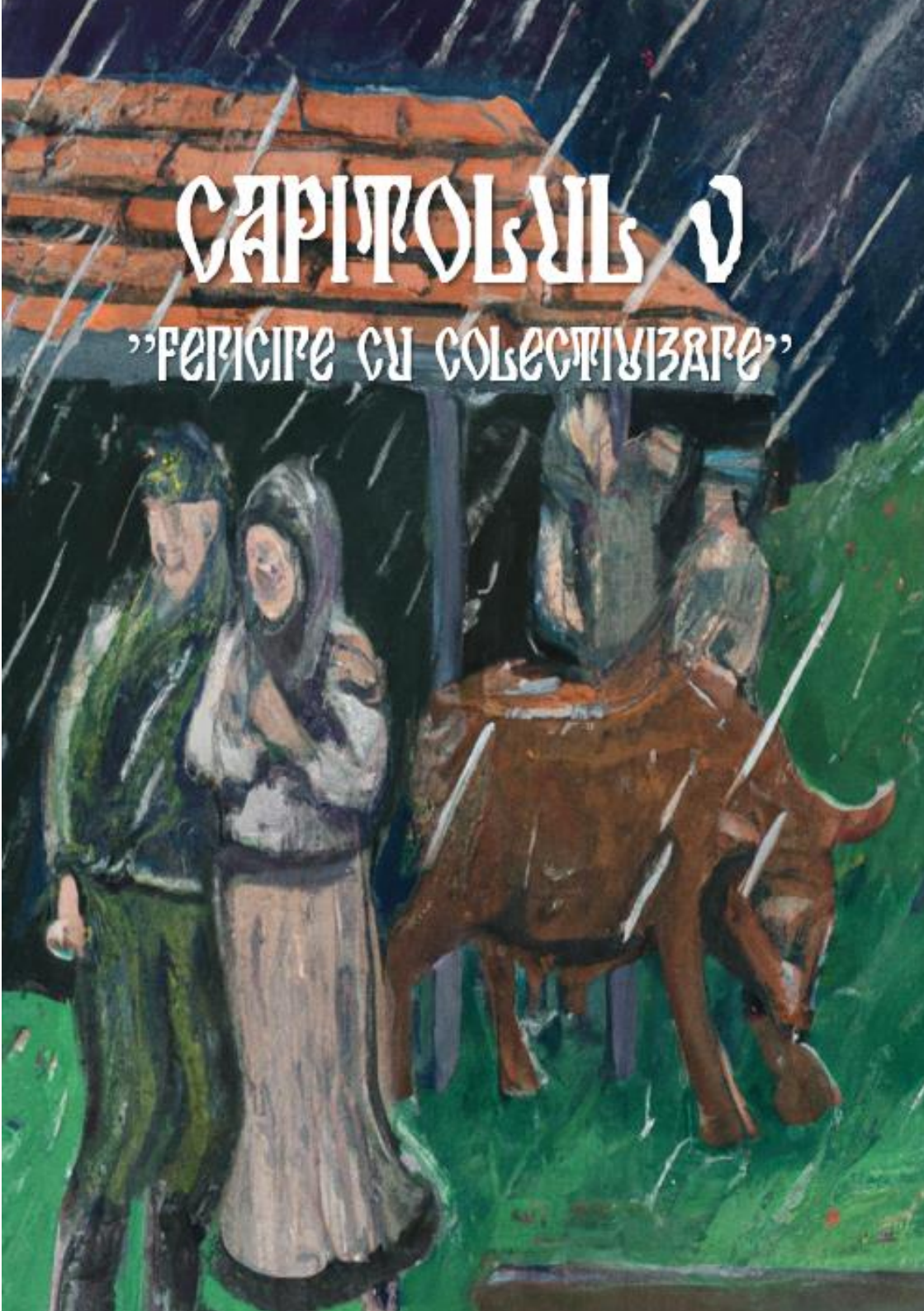

Sub cerul senin și în aerul rece al postului Crăciunului, familiile Pieptea și Iosif hotărâseră cu bucurie și emoție să unească destinele lui Ion Iosif și Elenei Pieptea. Pregătirile pentru nunta care urma să aibă loc, au început pe 22 decembrie 1948, iar toată comunitatea se afla în mișcare.

Alexandrina Iosif, o femeie calmă și la locul ei, și Ileana, sora lui Ion, au fost ocupate cu pregătirile casei. Cu mâinile lor harnice, au cusut draperii simple și au încercat să aducă un strop de eleganță în casa modestă unde avea să aibă loc sărbătoarea.

Maria Stan, Gauloaia, mama vitregă a Elenei, o femeie mai inteligentă și cu simțul organizării dezvoltat, își croise un plan pentru a face nunta să fie așa cum își dorea ea. Cu fiecare detaliu orchestrat cu grijă, Maria își urmărea propriul interes, dar și ca invitații să se simtă bine.

Rița Dobrea, mătușa elegantă și iubitoare a Elenei, își aducea aportul în pregătirile pentru nuntă cu o atitudine senină și cu sfaturi pline de înțelepciune. Cu mâinile ei dibace, împletea buchete de flori și încerca să aducă un strop de rafinament în evenimentul care se apropia cu pași grăbiți.

În familia Pieptea, Gheorghe, tatăl Elenei, și copiii săi, Gheorghe, Stelian, Ion și Floarea, au fost implicați activ în pregătirea locului de desfășurare a nunții. Cu unelte rudimentare și materiale simple, au construit o scenă improvizată și au așezat băncile pentru invitați. Era un efort comun, iar fiecare membru al familiei aducea contribuția sa, indiferent de vârstă sau abilități.

Ion Stan, fiul vitreg al lui Gheorghe Pieptea, și Bălaia, femeia în vârstă pricepută în toate și apropiată familiilor Iosif și Pieptea, au fost stâlpii de sprijin și cei care aduceau veselie în acele momente agitate. Bălaia scotea glume și ironii, contribuind la atmosfera voioasă care se crea în jurul pregătirilor.

Zilele de petrecere și pregătire au fost un adevărat tur de forță. Oamenii din sat s-au adunat pentru a ajuta la ridicarea scenei, la decorarea casei și la prepararea bucatelor tradiționale. Fiecare femeie și bărbat aducea ceva din ceea ce avea, fie că era o mâncare specifică, o piesă de îmbrăcăminte sau simpla lor prezență.

În seara de Crăciun, satul strălucea de lumină și bucurie. În casa modestă a familiei Iosif, lumânările ardeau, iar mirosul de bucate tradiționale îmbiau simțurile. Oamenii se adunau în jurul mesei simple, dar încărcate de bunătăți, și împărțeau râsete și povești.

Alexandrina, cu privirea ei liniștită, privea cu dragoste spre fiul ei, Ion, care urma să își înceapă propria familie. Ileana, sora lui Ion, împărtea zâmbete și povești cu cei din jur. Maria Stan, cu un zâmbet, contempla planul ei pus în aplicare. Rița, mătușa Elenei, și-a strâns familia în jur și a rostit un toast pentru viitorul cuplu.

Dimineața zilei de 27 decembrie a adus în satul Comișani o efervescență neobișnuită. Casa modestă a lui Alexandrina era deja agitată, iar pregătirile pentru nuntă erau în toi. Oamenii se adunaseră încă de la primele ore ale dimineții, gata să contribuie la realizarea unui eveniment de neuitat.

În mijlocul curții, cu toate glumele și râsetele, se făcu auzit un vuiet de cântece lăutărești. De pe o străduță din sat, ajunseră deja niște țigani lautari, cu instrumentele lor în mână și o voce puternică ce începu să răsune în curte. Într-un colț al curții, Ion își aștepta rândul pentru tradiția barbieritului. Băieții din sat se strânseseră cu ustensile simple, dar cu inimile pline de bucurie și dorința de a-l pregăti pe mire pentru ziua mare.

Deodată, cu un clinchet vesel, Mihail, un consătean, ținea în mână un topor vechi și ruginit. Toată lumea a izbucnit în râs la vederea toporului.

—Ioane, pregătește-te să devii bărbat adevărat! Acum, lasă-mă să-ți aranjez mustața asta frumoasă, ca să arăți ca un adevărat domn! Totuși țin să te anunț că astăzi nu am avut lame, nici cu foarfeca de croitorie nu vreau să te bărbiresc, dar toporul ăsta o să facă minuni pentru mustața ta! strigă Gheorghe, cu un sclipet malefic în ochi în timp ce încerca să-i modeleze mustața lui Ion.

Bărbiritul suna în acorduri de viață și veselie, tambalul și acordeonul își croiau drum printre glasurile țăranilor, acompaniate de o voce care îmbrăca versurile unui cântec binecunoscut.

—Pusei briciul pe obraz,

Mor fetele de necaz

Că eu mă-nsor și le las

Și nu le las cum se lasă,

Le las cu inima arsă.

—la uitați-l pe Ion, ce norocos în iubire s-a dovedit a fi! strigă Lămbescu, unul dintre vecini, privindu-l cu zâmbetul pe buze pe mire.

Ion râse cu poftă și replică:

—Ei, ce să fac, m-am simțit fascinat de satul ăsta plin de frumuseți!

Un alt vecin, mai în vârstă, adăugă cu o notă de ironie:

—Păi bine, bine, Ioane! Să nu crezi că te lăsăm să scapi așa ușor! Acum că ești mire, să nu uiți să ne cinstești și pe noi, ca vecini, cu mai multă băutură decât p'ăștialalți!

În ritmul acordurilor și al versurilor, tinerii se bucurau și se amuzau pe seama situației neașteptate. Pe lângă zâmbetele și râsetele provocate de lirica cântecului, dansul și veselia se îmbinau într-o sinfonie a bucuriei.

—Unde-i taica să mă vadă

Și măicuța să mă creadă?

Plânge-mă, maică, cu dor,

Că și eu ți-am fost fecior.

Ion râdea și încerca să se relaxeze în mijlocul agitației. Alexandrina, mama sa, îl privea cu ochii plini de mândrie și emoție.

—Ei, Ioane, astăzi e ziua ta! Să vezi ce mire frumos o să iasă din tine! Of, de ar fi fost Lisandru să te vadă mire ... Te vede de sus acum și e foarte mândru! îl încuraja ea, ștergându-și lacrimile.

Lăutarii își făceau de cap, aducând un suflu nou evenimentului. Ion, mirele, râdea și el cu poftă, bucurându-se de această surpriză nesperată. Toți cei adunați în curte se lăsau purtați de farmecul muzicii și al versurilor, bucurându-se de atmosfera festivă ce începuse să prindă contur.

—Câte fete-au fost în sat,

Pe toate le-am sărutat,

Nici una nu mi-a scăpat.

—Pai, Ionele, să vedem câte mai rămân după astăzi! zise Gheorghe Rocan cu o privire iscoditoare.

Ion, fără să stea pe gânduri, replică:

—Haideți, haideți, că încă nu a trecut nunta, mai e timp să sărut și altele!

—Ion, te-au lăudat atâta în cântec, dar să vedem dacă și-n realitate ești la fel de priceput în sărutat fete! a spus Tanti Rozalia, o femeie în vârstă din sat, mereu prezentă la toate evenimentele, indiferent dacă erau nunți, botezuri sau înmormântări.

Ileana, sora lui Ion, interveni imediat:

—Grijă mare, Tanti Roza, că Ion s-a schimbat de când e mire! Acum e domnul serios și responsabil!

În timp ce Mihail se străduia să-i confere lui Ion o înfățișare cât mai impecabilă, invitații începeau să sosească în curte. Familia Rocan, reprezentată de Ioniță și Maria, era însoțită de copiii acestora, Gheorghe și Nae Rocan, și de familiile acestora.

—Ce frumos arată totul, Țață Lisăndrino! Așteptăm cu nerăbdare să îi vedem pe tineri îmbrăcați în straie de sărbătoare! spunea Maria Rocan, uitându-se admirativ la toate detaliile pregătite pentru nuntă.

În colțul opus al curții, Niță Nistor, un vecin, coordona pregătirile culinare. Un foc deschis ardea lângă o cratiță uriașă, în care se găteau bucatele tradiționale pentru ospățul nunții. Ileana, sora lui Ion, împreună cu Bălaia, supervizau pregătirea mesei și decorarea locului.

—Să fie totul perfect pentru cei doi tineri! Vrem să avem parte de o nuntă ca în povești! spunea Bălaia, privind cu atenție aranjamentele de masă.

Totuși, pe lângă latura de supervizor, Bălaia, femeia în vârstă și pricepută în toate, aducea un aport de umor și veselie în mijlocul tradițiilor. Cu un râs molipsitor, ea îi sfătuia pe cei tineri și îi asigura că norocul și fericirea vor fi alături de ei.

—Ei, Ionele, să nu uiți să te uiți bine în oglindă înainte să îmbraci hainele de mire! Vrei să cucerești inimile tuturor! Să te uiți și bine la mireasă, să nu îți pună Gauloaia pe altcineva! spunea Bălaia, făcând haz de situație.

În timp ce casa familiei Iosif devenea centrul unei vâlvătăi festive, vecinii și prietenii se adunau în număr mare. Cu toții erau gata să participe la bucuria acestui eveniment și să împărtășească povestea frumoasă a dragostei dintre Ion și Elena.

—Ion, astăzi e ziua ta! Hai să facem această nuntă memorabilă! spunea Mâniceru, un vecin ridicându-și paharul în semn de sărbătoare.

Atmosfera era plină de voie bună, râsete, glume și îmbrățișări. În curând, tradiția barbieritului a fost completată, iar Ion, acum mire împodobit, pășea cu mândrie în mijlocul invitaților.

—E timpul să înceapă nunta! strigă Ileana, cu ochii strălucitori de emoție.

Imediat dupa ce fața lui Ion arăta ca fundul unui bebeluș, lăutarul a început să cânte o sârbă saltareată și ritmată, toți invitații au fost cuprinși de spiritul dansului. Curtea lui Ion s-a transformat într-un adevărat ring de dans, iar atmosfera plină de veselie a prins contur odată cu pașii lor vioi.

Ion, proaspăt barbierit și îmbrăcat cu hainele pregătite pentru nuntă, se afla în mijlocul curții, luându-și partea de dans cu seriozitate și entuziasm. Avea un zâmbet larg pe față.

În stânga sa se afla Alexandrina, care încerca să țină pasul cu ritmul cântecului. Aceasta se simțea împlinită că și a văzut băiatul însurat

În dreapta lui Ion, era Ileana, care dansa cu pași vioi și veseli. Ea atrăgând atenția asupra sa și aducând un zâmbet pe fețele celor din jur.

Lângă, Ileana era Bălaia. Se alăturase și ea dansului, mișcându-se cu o grație specifică vârstei sale. Era o dansatoare experimentată, cu pași măsurați, dar plini de bucurie.

Lângă, Ioniță Rocan și soția sa își arătau abilitățile de dans. Cu pași vioi și energici, ei săltau ușor picioarele în timpul muzicii, radiația de bucurie fiind vizibilă pe chipul lor.

Alături lui Ioniță și Maria erau copiii lor, Gheorghe și Nae, alături de soțiile lor, care se bucurau de moment și jucau cu tot sufletul.

Tanti Roza, femeia în vârstă și înțeleaptă, nu s-a lăsat mai prejos și și-a făcut loc în horă. Cu pași mai lenti, dar siguri, ea dansa cu un aer de eleganță rustică.

Vecinii, familiile Mihai, Văduva, Nistor, Lămbescu, Mâniceru, Vlaicu și multe altele, se alăturaseră și ei distracției generale. Sârba saltareată și ritmată punea la încercare priceperea și agilitatea tuturor participanților.

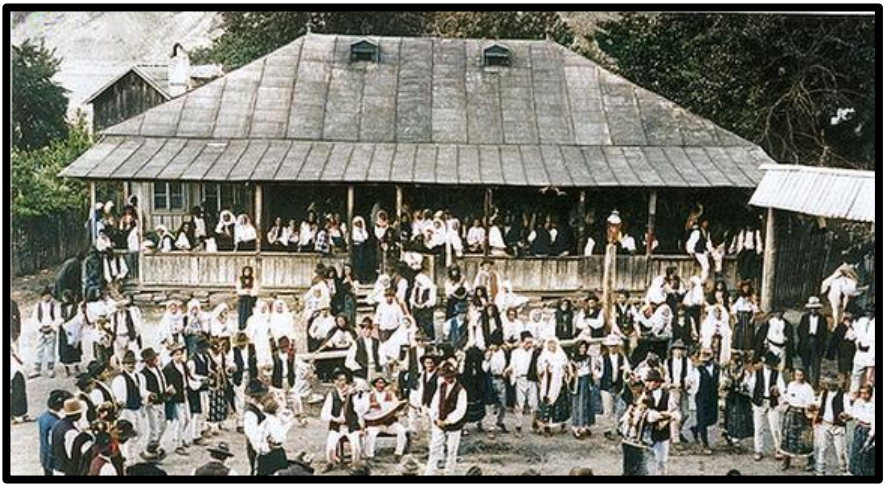

(Sursă imagine: Enciclopedia Dacica ENDA-Hora)

În timp ce se dansa cu bucurie în jurul lui Ion, lăutarul intensifica muzica, iar invitații se lăsau pradă fericirii și veseliei.

După ce dansul s-a încheiat în curtea lui Ion, tot soborul de nuntași a pornit într-un marș vesel spre casa nasilor. Cu pași vioi și cu cântece înălțătoare, nuntașii au format un adevărat cortegiu care străbătea ulițele satului.

Între timp, în curtea familiei Pieptea, agitația era la cote maxime înainte de a începe petrecerea de nuntă. Oamenii din sat și-au găsit locurile, și printre aceștia se distingeau câțiva membri ai comunității, fiecare cu povestea și personalitatea sa specifică.

Printre aceștia se numărau bărbați și femei din sat, aleși cu grijă să participe la sărbătoare.

Momentul cântatului de "Ia-ți mireasa ziua bună" a fost punctul culminant al petrecerii. În timp ce lăutarii își pregăteau instrumentele, iar invitații se adunau în jurul mesei festive, atmosfera era plină de așteptare și anticipație.

Cu toții așteptau cu nerăbdare să vadă cum se desfășoară această tradiție autentică, o parte esențială a unei nunți tradiționale în satul lor. Lăutarii și-au aranjat instrumentele și au început să cânte cu pasiune și emoție, iar primiele versuri ale melodiei au pătruns în aerul serii.

—Ia-ți mireasa ziua bună

De la tată de la mumă

De la frați de la surori

De la grădina cu flori

De la frați de la surori

De la grădina cu flori

De la fir de busuioc, măi

De la fete de la joc

De la fir de siminic, măi

De la drag de îi pocni.

În timp ce versurile răsunau, fiecare cuvânt capta atenția celor prezenți. Invitații s-au așezat cu privirile atente asupra miresei, Elena, care se afla în centrul atenției. Era momentul în care tradiția îi cerea să ia rămas-bun de la familia sa și să își îndrepte atenția către noua sa viață.

Elena se uita în jurul său, iar privirea i-a întâlnit pe cei dragi. Când a observat lacrimile în ochii lui Gheorghe, inima i s-a umplut de emoție. Gheorghe, tăcut și adâncit în gândurile sale, plângea de bucurie pentru fetița sa.

Rița, mătușa Elenei, plângea și ea, dar dintr-un alt motiv. Cu o privire tandră, Rița privea spre Elena, știind cât de mult a suferit Elena, și totuși are zâmbetul pe buze în ziua aceasta.

Maria Stan - Gauloaia, privea întreaga scenă cu un zâmbet complice. Era o împlinire a planului său.

—Ei, să vedem acum cum se descurcă mireasa să-și ia rămas-bun! a spus Tanti Marița, o tânără măritată recent, dar deja experimentată în ale gospodăriei, mândră de Elena.

—Cu inimă grea, dar cu zâmbetul pe buze! i-a răspuns Ecaterina "Eca" Radu, o femeie serioasă, mereu cu un sfat bun.

Versurile continuau, iar fiecare cuvânt pătrundea în sufletele celor prezenți.

—Plângi mireasă nu tăcea, măi

Că astăzi e ziua ta

Să urăști pe tatăl tău

Să iubești pe socrul tău

Să urăști pe mama ta

Să iubești pe soacră-ta

Să urăști surorile, măi

Să iubești cumnatele."

Versurile continuau să descrie contradicțiile vieții conjugale, dar atmosfera în jurul mesei era încărcată de un sentiment de căldură și comunitate. Invitații se prindeau în

glumele și jocurile cu cuvintele, încurajându-i pe proaspeții însurăței să ia în serios, dar și cu un zâmbet, aceste sfaturi tradiționale.

—Iată un ghid complet pentru o căsnicie fericită! Să urăști pe toți și să iubești pe toți. E simplu! a spus râzând Viorel "Vio" Boiangiu, unul dintre bețivii satului, mereu vesel și gata de chefuri.

—Vorbe înțelepte! Cine spune că nunta trebuie să fie ușoară? i-a răspuns Grigore "Gică" Zamfir, un tânăr curajos și dornic de aventură, mereu pregătit să facă o glumă.

—Taci mireasă, nu mai plânge

Că la maică-ta te-oi duce

Când o face plopu mere

Și răchita micșunele

Când o face plopu nuci, măi

Atunci la părinți te duci

Când o cânta cucu-n vatră

Atunci te mai vezi tu fată.

Copiliță cu părinți, măi

La ce naiba te măriți, măi

Căci mila de la părinți, măi

La nevoie a-i s-o uiți

Dar mila de la bărbat, măi

Ca umbra de pom uscat

Dar mila de la bărbat, măi

Ca umbra de pom uscat.

Cântecul culmina cu un mix de emoții și râsete, iar fiecare invitat participa în felul său la această experiență tradițională.

—Ei, mireasa, să nu uiți niciodată să-i uiți pe părinți, dar să nu uiți umbra de pom uscat! a spus, cuprins de aburii acoolului, Florea "Flo" Dascălu, un bărbat serios al satului, respectat de toți pentru înțelepciunea sa.

—Umbra de pom uscat, că asta-i dragostea adevărată! a comentat Adriana "Ada" Petrescu, o femeie energică și mereu în mișcare.

În timp ce versurile continuau, lăutarii și-au intensificat cântecul, iar atmosfera devenea tot mai festivă.

După terminarea cântecului, Elena și Ștefan "Ștefănel" Barbu, cu ochii lor vioi și zâmbetul vesel, luau găleata cu busuioc în mâini și se pregăteau să pornească într-o călătorie scurtă, dar plină de semnificații, prin sat. Cu fiecare pas, oamenii din sat se adunau și începeau să îi urmeze, curioși să vadă ce pregăteau cei doi tineri.

Ajungând la al treilea puț de la răsărit, Elena și Ștefănel opriră convoiul de nuntași. În fața puțului, oamenii începură să pregătească totul pentru tradiționalul mers la apă. Fiecare participant avea un rol bine definit, iar atmosfera era încărcată de bucurie și anticipație.

În timp ce mireasa și domnișoarele de onoare așteptau, Ștefănel, băiatul cu bradul, adusese un prosop și o găleată. Împreună, cu grijă, au coborât găleata în fântână și au ridicat apă, simbolizând bogăția și recoltele abundente pentru Elena și Ion.

—Ștefănel, să sperăm că apa asta aduce noroc și bogăție!

—Cu siguranță, Lenuțp! Și cred că avem cel mai frumos busuioc din tot satul!

Cu găleata plină, mireasa varsă apa din găleată în semnul Sfintei Cruci, apoi împreună cu Ștefan, udă busuiocul și stropește cu el tot în semnul crucii. Acest proces specific se face de trei ori, apoi lautarul începu să cânte din nou. Oamenii dansau cu mireasa, iar puțul deveni centrul unei hore săltărețe, cu pași energici și veseli.

În mijlocul acestei atmosfere festive, Elena se bucura de fiecare moment. Își privea satul, prietenii și familia, recunoscând semnificația profundă a acestor tradiții care îi aduceau împreună într-un mod autentic și plin de bucurie. Lautarul, cu acordelile lui vesele, crea o coloană sonoră pentru această călătorie prin tradiții. Oamenii se bucurau, dansau și își aduceau contribuția la această atmosferă de sărbătoare.

Ajungând înapoi la casa miresei, oamenii se felicitau reciproc pentru succesul tradiției și se pregăteau pentru următoarele momente ale nuntii. Cu fiecare tradiție îndeplinită, comunitatea satului Comișani se simțea mai apropiată și mai unită, iar ziua de nuntă devenea un eveniment memorabil pentru toți cei implicați.

După ce mersul la apă și hora în jurul puțului s-au încheiat cu succes, Ion și nuntașii săi, în frunte cu nasii, Alexandrina și Ileana, s-au îndreptat spre casa miresei cu toate darurile pregătite și inimile pline de bucurie. Coloana de nuntă s-a apropiat cu pași hotărâți de casa miresei, iar atmosfera din satul Comișani vibra de bucurie și anticipare. O mulțime de oameni se adunaseră în curtea familei Pieptea pentru a sărbători nunta lui Ion și Elena. Familia Pieptea îi aștepta cu inima deschisă, iar pe fețele nuntașilor se citea un amestec de emoții, de la entuziasm la nerăbdare.

Cu o explozie de veselie, Ion a deschis poarta și a intrat în curte alături de nașii săi. Familia Pieptea îi aștepta în poartă, cu brațele deschise.

—A venit ginerică! Bine v-am găsit, dragilor! a strigat Alexandrina plină de bucurie.

Ion, cu o păpușă îmbrăcată în rochie de mireasă în mână, s-a apropiat de Maria Stan, mama vitregă a Elenei. Gestul simbolic era menit să însemne binecuvântarea și

sprijinul familiei lui Ion față de noul cuplu. Maria a privit păpușa fără să rostească un cuvânt.

—Iată, mamă, un schimb pentru Elena! Să sperăm că o să avem noroc și fericire în căsnicie! a spus Ion râzând.

—Așa să fie, Ioane! Noroc și fericire! le-a urat Maria zâmbind.

Ileana a venit, apoi, în grabă să-l îmbrățișeze pe fratele ei.

—Ei, măi, Ioane, gata să fii bărbat însurat?

—Ei, Ileano, o să vezi ce bărbat însurat o să fiu!

După această scurtă ceremonie simbolică, Ion a intrat în casa miresei. Întreaga comunitate s-a bucurat de momentul în care nuntașii s-au adunat în jurul casei miresei pentru urmări cum Ion o caută pe Elena. Ion a început să o caute prin casă, iar veselia și râsetele au început să umple fiecare colțișor.

În cele din urmă, Ion a descoperit-o pe Elena într-un dulap, a luat-o în brațe,.amândoi au ieșit în curte, ograda s-a umplut de aplauze și urale.

Gheorghe Pieptea, tatal Elenei, a ieșit în față, zâmbind cu mândrie.

—Nunta să înceapă!

Lautarul a început să cânte în timp ce oamenii dansau în jurul mirilor, bucurându-se de fiecare moment din această zi de sărbătoare.

Între timp, nuntașii au început să aducă darurile pregătite pentru cuplu. Erau pachete legate cu sfori colorate și coșuri împodobite cu flori de sezon. Atmosfera era încărcată de voie bună și zâmbete sincere.

Alexandrina a prins-o pe Ileana de braț și i-a șoptit ceva la ureche.

—Ileanuță, vezi tu, Ion a crescut atât de repede! Îmi amintesc când era doar un prunc ținut în brațe!

—Așa e, mamă! Acum e timpul să își facă propriul drum!

—Și cred că Elena este fata potrivită pentru el! O simt în inimă mea!

Cu fiecare moment care trecea, curtea se umplea de vocea veselă a oamenilor și de mirosul îmbietor al bucatelor pregătite pentru nuntă. Conversațiile, râsetele și glumele se împleteau într-un covor sonor al bucuriei.

Peste puțin timp, Ion și Elena, împreună cu familiile lor și toți invitații, au plecat spre primărie pentru a face căsătoria legală în fața legii. Drumul până la primărie a fost presărat cu râsete, glume și anticipație. Socrii mici, Gheorghe și Maria, mergeau în fruntea coloanei, urmați de nuntasii veseli și de tinerii miri, Ion și Elena.

Ajungând la Sfatul Popular, au fost întâmpinați de primarul satului, un bărbat cu părul grizonant și ochelari cu rame groase. Atmosfera era relaxată, iar primarul îi aștepta cu zâmbetul pe buze.

—Bună ziua! Sunt bucuros să vă întâmpin aici, în ziua specială a căsătoriei. Haideți să începem formalitățile!

Toată lumea s-a așezat în jurul unei mese, iar primarul a deschis cartea de acte. În timp ce își căutau numele, a avut loc un moment amuzant.

—Ion Iosif și Elena Pieptea, corect?

Ion și Elena au confirmat cu un zâmbet, iar primarul, din greșeală sau poate cu intenție, a spus:

Deci, astăzi, pe 22 decembrie, declar că sunteți soț și soție în fața legii!"

Invitații au început să râdă, iar Ion și Elena au schimbat priviri complice.

—Azi e 26! Dar lasă așa să fie mai special. Pare să fie o zi magică, dragul meu! a spus Elena în șoaptă către Ion.

—O să ținem secretul!

Primarul, nefiind conștient de greșeală, a continuat cu ceremonia, iar mirii au semnat actele în timp ce toată lumea privea cu emoție și bucurie.

—Cu aceasta, vă declar soț și soție. Să trăiți o viață lungă și fericită împreună!

Toți cei prezenți au aplaudat, iar mirii și-au schimbat inelele de logodnă. După ceremonie, primarul le-a urat din nou fericire și i-a invitat pe toți la o mică petrecere în curtea primăriei.

—Sărbătorim împreună acest moment frumos! Indiferent, 22 sau 26 decembrie, să rămâneți mereu uniți și fericiți! a spus Primarul, realizând că toată lumea a acceptat ca data să rămână pe 22.

Petrecerea în curtea primăriei a fost plină de bucurie, dans și veselie. Oamenii au uitat de detalii precum data corectă și s-au bucurat de magia căsătoriei.

Ceremonia religioasă a avut loc în biserica veche din sat, o construcție modestă, dar plină de istorie și tradiție. Biserica era luminată de lumânări, iar pereții erau împodobiți cu icoane străvechi și picturi religioase. Preotul Pârlățeanu, un bărbat cu barbă și privire blândă, aștepta deja în fața altarului.

Oamenii din sat au umplut biserica, iar zvonul nunții se răspândise repede.

Alexandrina și Ileana au stat pe partea dreaptă a bisericii, iar Gheorghe, Stelian, Ion și Floarea Pieptea împreună cu ceilalți membri ai familiilor și prietenii, pe partea stângă. Rița Dobrea și Balaia stăteau în spate, iar Maria Gauloaia, mama vitregă a Elenei, ocupa un loc aproape central.

—Bine ați venit în Casa Domnului pentru a sărbători o uniune binecuvântată în fața lui Dumnezeu! Ion Iosif și Elena Pieptea, sunteți pregătiți să vă uniți viețile în sfânta căsătorie?

Ion și Elena au rostit un "da" hotărât, iar slujba a început. Preotul a rostit rugăciuni, citiri din Biblie și a explicat semnificația angajamentului lor în fața lui Dumnezeu și a comunității.

În timpul slujbei, au avut loc mai multe obiceiuri tradiționale. Cei doi miri au fost încununați cu coronițe florale, simbolizând bucuria și frumusețea căsătoriei. Apoi, au schimbat jurăminte și inele, iar Pârlățeanu i-a binecuvântat ca soț și soție.

În momentul în care Ion și Elena au primit binecuvântarea finală, toată biserica a răsunat de aplauze și urale. Oamenii s-au îmbrățișat și și-au exprimat bucuria pentru cuplul proaspăt căsătorit.

—Cu dragoste și încredere în Dumnezeu, să aveți o căsnicie fericită și binecuvântată! Să trăiți mulți ani împreună!

După ceremonia religioasă, alaiul nunții s-a mutat în curtea familiei Iosif, unde atmosfera era deja încărcată de bucurie și entuziasm. Mesele pregătite pentru ospăț erau împodobite cu flori și strălucitoare lămpi de petrol. Lăutarii și-au continuat serenada, iar oamenii s-au adunat în jurul mesei cu mâncăruri tradiționale.

—Ei bine, dragilor, să-i trăiți! Astăzi să dansăm, mâine să ne bucurăm de rodul dragostei voastre! a spus Rița râzând.

—Să nu uităm că nunta e doar începutul! Mai urmează și ciorba de potroace! Sper să îmi dați un loc important la masă! a adăugat Bălaia în glumă.

Alexandrina a fost în centrul atenției, coordonând totul cu măiestrie și bucurie.

—Hai, haideți, să înceapă ospățul! Să fie bucatele bune și băutura din belșug!

Oamenii s-au așezat la masă în veselie, împărțind pâine și sărind de la un platou la altul, încercând toate bunătățile pregătite cu grijă.

Într-un colț al curții, Rița Dobrea și Bălaia au început să ureze și să binecuvânteze pe tinerii căsătoriți.

—Să trăiți, tineri însurăței! Să vă fie căsnicia plină de bucurii și roade bogate! a spus Rița.

—Așa-i! Și să aveți mulți copii, să umpleți satul! a spus Bălaia cu un zâmbet larg.

În timp ce mesele erau savurate și paharele se umpleau mereu, invitații au început să se ridice pentru a dansa în mijlocul curții. Lăutarii cântau melodii tradiționale, iar oamenii se prindeau în hore și jocuri populare.

—Uite-i pe Ion și Leana, ce dornici de distracție! Nu-i așa, mamă că peste trei-patru ore numa ei or să danseze sau să fie singurii treji? a spus Ileana râzând.

—E, nici chiar așa! Eu nu prea beau, mă uit la tine, Ilenuțo! Nu cred că vrei să te faci praf cu băutura, totuși azi să uităm de griji și să ne bucurăm de fericirea lui Ion! i-a răspuns Alexandrina zâmbind.

Cu toții au simțit bucuria și energia momentului când lăutarul a început să cânte "Nunească", iar hora nunții a luat amploare. Bradul împodobit, ținut cu mândrie de Ștefan, cavalerul de onoare al miresei, a devenit centrul atenției, iar invitații au format un cerc vesel în jurul lui.

Lăutarul, cu acordeonistul său vioi, a început să fredoneze primele acorduri ale melodiei, iar toți participanții au început să se pregătească pentru dans. Cavalerul de onoare a ridicat bradul deasupra capului, iar atmosfera s-a încins.

Lăutarul a început să cânte:

—Haida, haida, nune mare,

Că da Soarele dăvale.

Hai să scoatem hora afară,

Că acum se face seara.

Oamenii s-au prins încet, încet în horă cu entuziasm. Elena și Ion au stat unul lângă altul, lângă aceștia erau socrii mici și Alexandrina cu Ileana. Imediat s-a format o horă foarte mare cu toți invitații care au început să învârtă hora în ritm alert.

—Uite mumă la Ion, ce bun dansator! Hai, și noi să-i întrecem! a spus Ileana către Alexandrina.

Oamenii dansau într-un ritm vioi, învârtindu-se cu bradul bradului împodobit. Ritmul muzicii a determinat fiecare persoană să se miște într-un mod specific, unii cu pași rapizi, alții cu un țopait vesel sau cu un dans mai lent și elegant.

—Hai, Gheorghe, nu mai sta! Arată-le tinerilor cum se dansează! a spus Bălaia către socrul mic.

—Bine, bine, Bălaio! Să le arătăm că și generația noastră se descurcă! i-a răspuns Gheorghe Pieptea zâmbind.

Frumoasele versuri ale cântecului acompaniau pașii lor de dans, iar energia era atât de contagioasă încât nimeni nu se putea abține să nu se prindă în horă. Invitații dansau cu bucurie și voie bună, iar lăutarul făcea tot posibilul să mențină atmosfera incendiară.

—Să trăiască nasu' mare,

C-are bani și are valoare.

Hai, nasule, nu mai sta,

Că te vede nășica.

Versurile pline de umor ale lăutarului continuă să aducă zâmbete pe fețele tuturor. Atmosfera este încărcată de veselie, iar dansul se transformă într-o adevărată sărbătoare a vieții și a iubirii.

—Să trăiască socru mic,

C-are bani și e voinic.

Hai, socrule, nu mai sta,

Că-i mireasa fata ta.

Gheorghe se prinde în dans mai tare, țopăind, iar ceilalți nuntași îl priveau cu entuziasm.

—Foaie verde și-o sipică,

Să trăiască soacra mică.

Haide, soacra, nu mai sta,

Că-i mireasa fata ta.

Maria, cu un zâmbet larg, se alătură dansului. Hora continuă să se desfășoare într-un ritm alert, iar la final, lăutarul primește o recompensă substanțială pentru interpretarea sa talentată.

Cu râsete și aplauze, nuntașii îi mulțumesc lăutarului pentru muzica minunată, iar dansul se transformă în momente de voie bună și bucurie împărtășită. Toată lumea este cuprinsă de atmosfera caldă și plină de iubire a nunții.

După multe hore, atmosfera se schimbă într-una relaxată și plină de veselie la masa festivă. Alexandrina, Ileana, Bălaia și Rița se așează la aceeași masă cu Gheorghe Pieptea și Maria Stan, pregătindu-se să sărbătorească în continuare. Masa era încărcată

cu bucate tradiționale, iar butoaiele cu băuturi spirtoase erau gata să ofere o altă porție de veselie.

—Ei, hai să sărbătorim, că doar o dată ne vine rândul să ne bucurăm de așa ceva! a spus Gheorghe râzând.

—Și eu zic să ne bucurăm din plin! Astăzi uităm de griji și trăim la maxim! la susținut Bălaia

—Doar să nu uitați că mâine trebuie să ne trezim și să ne ocupăm de treburile din curte! a spus Ileana zâmbind.

—A, mă-sa! Mâine-i mâine, astăzi-i astăzi! Plus că mâine-i ciorba de potroace! Hai să bem pentru fericire! i-a răspuns Bălaia.

Gheorghe, în aburii alcoolului, începe să cânte o melodie veselă.

Gheorghe cântând și recitând:

—Frunza verde trei migdale,

La Bolintinul din vale.

Este un put cu 5 izvoare,

Cine bea din ele moare.

Rița, profitând de starea veselă a celor prezenți, ia un pahar gol și îl întinde spre Maria Stan cu o expresie ironică.

—Ei, Gauloaio, nu ți-e sete? Du-te și bea din putul ăla să vezi ce bine îți face! a zis râzând.

—Ai sictir, Rițo! lasă glumele astea! Și de unde să iau apă miez de noapte?

—Hai, Mario, lasă, că poate vine cineva cu apă din Bolintin! Glumesc, mă Gheorghe, glumesc!

—Ei, hai să bem în loc să vorbim! Apă, vin sau țuică, fiecare cu ce-i place! a spus Alexandrina în încercarea de a detensiona atmosfera

În timp ce atmosfera de sărbătoare se amplifica la masa nupțială, Ioniță Rocan, deja bine aburit de alcool, se alătură veseliei generale. Cu un pahar în mână, începe să arunce glume și să râdă cu gura până la urechi. La masa plină de oameni veseli, replicile amuzante se țineau lanț.

—Ei, băieți și fete, să ne uităm la viitor! Poate la următoarea nuntă, la Ilenuța, o să fim tot în locul ăsta, să bem și să râdem!

—Ioniță, tu cu vorbele tale! Să sperăm că următoarea nuntă va fi la fel de distractivă! i-a spus Bălaia.

—Ioniță, lasă glumele și hai să ne bucurăm de momentul de acum! Când vine vorba de glume, la noi sunt Gheorghe, Bălaia și Rița cei mai dibaci! i-a comentat Ileana zâmbind.

—E adevărat, Ilenuțo, dar cred că Alexandrina are și ea ceva glume bune în rezervă, doar trebuie să o convingem să ni le împărtășească!

—Eu nu sunt așa de pricepută la glume, dar dacă insistați, poate încerc să vă fac să zâmbiți și voi! a spus Alexandrina zâmbind timid.

—Așa fie vorba, deci! Hai, spune-ne și tu o glumă! Oricum, astăzi totul este permis!

—Un țăran cu fiul său culegea fructele coapte. Fiul zice: ”Tată, ce o să facem din astea?”. Tată-su îi zice: ”Dacă o găsim pe maică-ta acasă, facem compot, dacă nu, palincă.”

Toată lumea râde, iar Ileana îi zice:

—Mamă, parcă ți-am auzit gluma asta undeva! La Țața Paraschiva parcă, Dumnezeu să o ierte!

—Ei, draga mea, glumele bune merită să fie repetate! Și oricum, mă bucur că îți amintești de ea!

În timp ce râsetele și voia bună se împrăștiau la masa de nuntă, Ioniță Rocan nu se dădea înapoi să facă remarci amuzante și să întrețină atmosfera cu spiritul său jovial.

Illeana, în spiritul glumei, îl întreabă pe Ioniță:

—Ioniță, dar tu ai vreo vorbă pregătită pentru mire și mireasă?

—Ei, dragilor, ce să spun? Să trăiască mireasa și mirele, să le fie casa plină de fericire și ... bere rece! Da, berea rece e cheia unei căsnicii fericite, am auzit eu undeva!

—Ioniță, lasă filosofia și hai să ciocnim paharele pentru tinerii proaspăt căsătoriți! Să le fie viața la fel de dulce ca și tortul ăsta de la masă! spuse Bălaia râzând.

Toată lumea ciocnește paharele și se bucură de momentul special. Între timp, Rița, femeia cu spirit deschis și obrazul gros, nu ratează ocazia de a face o remarcă spumoasă:

—Mireasa și mirele să trăiască! Și, cine știe, poate o să avem noroc și ne fac și niște nepoți la fel de vioi și frumoși!

—Ei, Rița, să sperăm că ai gura aurită, căci astea-s vorbe mari! i-a răspuns Aleandrina.

—Ce să facem, Lis, la o nuntă totul e posibil! Hai să ne bucurăm de fiecare moment!

Și așa, în spiritul vesel al nunții, replicile amuzante, ironiile și glumele continuă să încălzească inimile tuturor celor prezenți. Masa devine o arenă a amuzamentului, iar nuntă se transformă într-un eveniment memorabil, plin de voie bună și fericire.

În timp ce petrecerea de nuntă atingea punctul culminant și toți invitații se bucurau de bucatele și băuturile pregătite cu grijă, privirile tuturor s-au îndreptat brusc către poarta de la drum. O surpriză neașteptată se pregătea să intre în curte: familia Pavelescu, cea mai înstărită familie din sat și, poate, chiar din întreaga zonă. Aceștia nu erau doar oameni înstăriți, ci și chiaburi cu o moșie întinsă de pământ. Cu un statut social bine definit și cu o avere considerabilă.

Constantin ”Costică” Pavelescu, un bărbat cu o prezență impunătoare, și soția sa, au intrat pe poartă cu un zâmbet larg pe fețe. Îmbrăcați în haine elegante și purtând bijuterii prețioase, au fost întâmpinați de Ion, Elena și socrii mici cu căldură și respect. Alexandrina, ocupată cu organizarea evenimentului, și-a făcut timp să le adreseze și ei o privire de salut.

Familia Pavelescu s-a așezat într-un colț retras, unde au fost serviți cu discreție de către bucătărese. Costică a ținut să precizeze că nu doresc nimic special, dorind să mănânce mai puțin ca ceilalți invitați. Cu toate că erau bogați și respectați în sat, au preferat să se bucure de eveniment cu o modestie apreciată de toată lumea.

Prezența lor la nunta lui Ion și Elena a adăugat un strop de strălucire și solemnitate evenimentului, iar toată lumea se întreba ce i-a determinat să se alăture petrecerii, mai ales că nu au fost invitați în mod oficial. Această surpriză neașteptată a stârnit discuții și speculații printre invitați, iar familia Pavelescu a adus o notă de prestigiu și mister la această nuntă de neuitat în satul sătesc.

După ce atmosfera s-a încins și toți invitații s-au așezat la mese, lautarul a făcut anunțul așteptat:

—Hai să vedem cât de darnici ați fost cu mirii noștri astăzi! Începem cu zestrele! Să-i strigăm pe fiecare în parte și să vedem ce avem aici! Soacra mare, Alexandrina! Ce zestre ai adus? Hai, măi Alexandrină, nu sta acolo ca o statuie! Spune-le ce ai adus!

—Ei bine, dragii mei, iată ce v-am adus: 10 găini frumoase, o roată de brânză, o icoană frumoasă cu Maica Domnului și o traistă cu flori! Și, desigur, am pus și o sumă modestă de 500 lei, pentru început!

Invitații râd și încep să își facă glume pe seama darurilor aduse.

—Acum, să trecem la socrii mici, Gheorghe și Maria Stan! Ce ne-ați adus pentru Ion și Elena?

—Păi, am adus o sticlă de țuică făcută în gospodărie și un coș cu ouă proaspete! Și să nu uitați de pâinea coaptă chiar astăzi, mândria mea! Am pus și 650 de lei în plic, să fie și pentru zile negre!

—Exact, dragul meu! Și eu am adus 100 lei și un fular tricotat manual!

—Hai acum la mătușa Elenei, Rița! Cu ce ați venit să vă bucurați de acest eveniment?

—Elena mea iubită, pentru tine am adus un lănțișor pe car l-am primit de la surioara mea acum mulți ani, niște rochii de sărbătoare și pentru Ionel, 5 sticle de țuică, 2 damigene de vin si o plasă de ațe, ghemuri, să ai ce croi, Ionele! Să vă fie întru noroc și fericire! Și am pus și 300 de lei într-un plic, că tot se pot folosi!

—Să-i dăm acum cuvântul lui Ioniță și familiei Rocan! Ce ne-ați adus, Ioane?

—Ei bine, ne-am gândit să nu venim cu mâinile goale. Avem aici o oaie grasă, 5 găini, un cocoș și un sac de cartofi! Că doar la o nuntă așa frumoasă, trebuie să fie și ceva de mâncare! Și, bineînțeles, am pus și noi 450 de lei în plic!

—Hai acum la Bălaia, cea mai în vârstă și plină de umor! Spune-ne, Bălaia, ce ai adus pentru tinerii însurăței?

—A, auzi, draga mea Elena, am adus eu ceva ... o sticlă de țuică și un șorț de bucătărie! Să vezi ce treabă bună poți face acum, norocoasă! Am pus și 150 lei în plic, să ai și pentru o cămașă nouă!

Lautarul strigă apoi fiecare familie și invitat în parte, iar aceștia se laudă unii pe alții cu darurile aduse. Atmosfera devine din ce în ce mai amuzantă, iar replicile și glumele curg pe toate părțile:

—Noi am adus două găini și un coș cu mere! Să trăiască mirii! Și am pus și 300 de lei într-un plic, că așa-i frumos!a spus vecinul Mâniceru.

—Și noi am pus laolaltă ce-am avut prin casă: o sticlă de țuică și un coșuleț cu flori! Și 200 de lei în plic, că de, la nuntă e bine să fie și bani! a spus Niță Nistor.

—Eu am adus niște slănină și o capră frumoasă! Să le folosiți cu dragoste! Și 100 lei în plic, că așa se cade! a spus vecinul Iancu.

Invitații râd și se distrează, iar mireasa, în mijlocul acestei desfășurări de generozitate și umor, nu poate decât să zâmbească și să își ia rămas bun de la singurătate într-un mod cu totul special.

După ce a strigat toate familiile și invitații, lautarul este abordat de cineva. Toată lumea se uită uimită, Costică Pavelescu, cu o figură veselă, se face remarcat :

—Pe mine nu m-ai strigat, bre! Am fost aici ca să văd ce daruri și zestre ați primit, dar am rămas pe lângă! Hai, strigă și la mine, să mă simt și eu bine!

Invitații izbucnesc în râs, iar lautarul, jucându-se cu situația, îl strigă și pe Costică Pavelescu, iar acesta intră în jocul veseliei generale.

—Ei bine, pare că am trecut prin toată lumea, dar se pare că am uitat pe cineva! Costică Pavelescu, ce ai adus și tu pentru mirii noștri astăzi?"

Costică Pavelescu, scuturându-și buzunarele:

—Ei bine, am venit pregătit! Uite, pentru voi, tinerii însurăței, aduc 5 lănțișoare de argint și o ladă plină cu vase de lut frumos împodobite! Și ca să nu uităm de banii de buzunar, să le avem la nevoie, am pus 1000 de lei în plic!

Toată lumea izbucnește în aplauze și strigăte de bucurie. Costică Pavelescu se apropie de miri și le oferă cadourile și plicul generos. După gestul său, atmosfera devine și mai veselă, iar petrecerea continuă cu dans și voie bună.

Cu toate că Ion se lăsase pradă excesului de alcool și începuse să se comporte mai dezordonat, Alexandrina nu a rămas indiferentă. Ea îl privea pe Ion cu o privire aspră și hotărâtă, semn că nu era dispusă să tolereze un astfel de comportament.

Într-un moment de răgaz de la masa de ospăț, Alexandrina se ridică hotărâtă de la masă și se îndreaptă spre Ion, care dansa haotic și își făcea glume îndrăznețe. Cu o hotărâre de fier în privire, Alexandrina îl trage pe Ion într-un colț mai retras al curții, unde începe o scurtă dar fermă confruntare.

Alexandrina îl zguduie ușor, încercând să-l trezească din starea de beție și să aducă aminte de responsabilitatea pe care o are ca mire.

—Ioane, hai să vorbim puțin. Ce-ai pățit, băiete? Te comporti de parcă n-ai fi mire, ci vreun petrecăreț de la colțul străzii!

—Haide, bre mamă, relaxează-te! E nunta mea , nu? Hai să ne distram!

—Știu că e nunta voastră, dar nu înseamnă că trebuie să faci prăpăd! Ești mire, ai responsabilități acum! Hai, revino-ți!

—Și eu care credeam că petrecerea e pentru distracție!

—E și pentru distracție, dar nu pentru a te face de râs! Uită-te la tine! Ai uitat că suntem înconjurați de tot satul, cu toată lumea privindu-ne!

—Și ce dacă se uită lumea? Suntem tineri, e nunta noastră!

—E nunta voastră, dar asta nu înseamnă că poți să faci ce vrei! Ai niște obligații acum! Hai să fim serioși!

—Bine, bine, serioși! Dar lasă-mă să dansez puțin, să mă simt în formă!

—Dansează, dar fără excese! Înțelegi? Hai, înapoi la masă, și să nu mai aud de prostii!

—Ești mereu prea serioasă, bre! Lasă-mă să mă distrez!

—Distrează-te, dar fii mirele de care să ne amintim cu plăcere, nu cu rușine!

Deși Ion dă din cap fără prea multă convingere, semn că alcoolul își făcuse deja efectul, cuvintele și atitudinea asertivă ale Alexandrinei reușesc să-l facă să se retragă puțin și să-și diminueze exuberanța.

După această scurtă intervenție, Ion se retrage mai reținut la masa bătrânilor, unde se alătură celorlalți invitați beți și ascultă glumele acestora fără a mai atrage atenția asupra sa. Alexandrina, mulțumită că a reușit să-l aducă pe Ion la o stare mai rezonabilă, se întoarce la masa ei și continuă să vegheze asupra desfășurării evenimentului.

Ora târzie a nopții aduce cu sine un moment așteptat cu nerăbdare: dezgătitul miresei. Toți invitații rămân încremeniți în așteptare, iar nașa, cu basma în mână, se apropie de proaspăta mireasă, Elena. În jurul lor, lumânările arse și petrecăreții obosiți adaugă un aer mistic și festiv evenimentului. În jurul Elenei erau toate femeile, Bălaia, Rița, Alexandrina, Ileana, nașa, și celelalte doamne prezente la eveniment. Atmosfera era plină de voie bună, iar privirile prietenoase ale acestor femei îi dădeau Elenei încredere în ceea ce urma să se întâmple.

—Leano, draga mea, e timpul să îți descoperim frumusețea în toată splendoarea! a spus nașa.

—Mă gândeam că ziua nunții e suficient de provocatoare ... dar hai să vedem ce ne rezervă și noaptea!

Toate femeile râd cu poftă, iar Bălaia și Rița dau din cap, încurajând-o pe tânără mireasă. Nașa începe să ridice voalul miresei, iar Elena îl lasă să cadă delicat în jurul ei. În mână, nașa ține basma, un simbol al schimbării și al noii etape din viața Elenei.

—Eleno, frumoaso, iată basmaua aceasta! Cu ea, îți vei marca tranziția la statutul de soție și femeie de casă. Așa cum spune tradiția, trebuie să refuzi basma de trei ori!"

—Bine, bine, dar să știi că nu o să stai mult cu basmaua asta în mână!

Prima refuzare trezește hohote de râs în rândul celor prezenți. Nașa încearcă din nou, iar Elena face un gest teatral de respingere. La a treia încercare, nașa pune basmaua pe capul miresei și îi bagă câțiva bănuți, gest simbolic pentru o căsnicie plină de prosperitate.

—Felicitări, Leano! Ești acum oficial femeia lui Ion și casa voastră va fi binecuvântată cu noroc și fericire!

Invitații aplaudă și se bucură alături de tânărul cuplu.

După dezgătitul miresei, atmosfera era în continuare plină de voie bună și bucurie. Buchetul miresei era gata să zboare prin aer pentru a-și găsi următoarea stăpână.

—Hai, Ileano, treci și tu, poate norocul te găsește anul acesta! a spus Alexandrina cu zâmbet strengăresc.

Ileana, luată prin surprindere, se alătură cu zâmbetul pe buze, iar Bălaia, cu spiritul ei vesel, se bagă în rând, chiar dacă râsetele invitaților se făceau auzite.

Elena, ținând ferm buchetul în mână, își aruncă privirea către spatele ei și, fără ezitare, aruncă buchetul în aer. Fetele se grăbesc să îl prindă, iar în haosul amuzant care urmează, Ileana se dovedește norocoasă și îl prinde.

—Uite că asta-i tot ce-mi lipsea! Să vedem cine are curajul să mă ia de nevastă!

Toți râd, iar Tanti Bălaia, prinzându-se de glumă, spune cu voce tare:

—Dacă tot ne-am prins în joc, poate găsesc și eu la nunta asta unu cu inimă tanără și buzunar plin!

Râsetele se aud din nou, iar atmosfera de petrecere continuă cu aceeași intensitate. Dansul, voia bună și tradițiile țin vie atmosfera sărbătorii. Cuplul proaspăt căsătorit și toți cei prezenți se bucură de fiecare moment al acestei nunți memorabile.

Oboseala și bucuria petrecerii își lăsau amprenta asupra participanților. În curte, sub razele palide ale răsăritului, rămăseseră cei mai rezistenți la distracție. Alexandrina, cu o privire mândră și un zâmbet obosit, își savura fiecare moment din această seară specială.

Ileana, tânără și plină de energie, încerca să proceseze toate emoțiile și evenimentele care avuseseră loc. Cu privirea pierdută în zare, ea se gândea la viitorul ei și la felul în care nunta fratelui ei îi schimbase viața.

Rița și câteva vecine, obosite dar încântate, schimbau povești și amintiri de la nunțile lor. În colțul curții, Maria Stan îi privea pe Gheorghe Pieptea și Tanti Bălaia, cu glumele și zâmbetele lor caracteristice, se odihneau pe bănci, cu privirile pierdute în lumina dimineții.

Elena, cu toată dragostea și grijile de soție, încerca să îl ridice pe Ion, care, sub influența alcoolului, rămânea adormit pe un scaun. Încet și cu multă grijă, îl îndruma spre casa lor, cu gândul la odihna binemeritată după o noapte atât de plină de emoții și bucurii.

Și așa, sub cerul înstelat al dimineții, ultimii rămași în curte pășeau cu grijă spre odihna binemeritată, purtând cu ei amintirea unei nunți pline de farmec și tradiție în satul lor sătesc.

(Ion și Elena Iosif în anii ’60)

(N-am avut poze de la nunta lor)

A doua zi după nunta plină de veselie, în dimineața zilei de 28 Decembrie, satul era încă agitat de bucuria evenimentului petrecut. În curtea familiei Iosif, pregătirile pentru "Ciorba de potroace" erau în toi. Maria Stan și Gheorghe Pieptea erau deja acolo, contribuind la atmosfera deja festivă.

În jurul mesei așezate sub un cer senin de iarnă, se adunaseră membrii familiilor extinse ale proaspeților căsătoriți. Rița Dobrea, cu șorțul ei colorat și zâmbetul deschis, pregătea diverse bunătăți alături de Maria Rocan, soția lui Ioniță Rocan, și Bălaia, care, deși bătrână, încă păstra vioiciunea și farmecul.

În colțul mesei, Ion, Gheorghe și Bălaia își afișau încă efectele petrecerii de seara trecută. Privirile lor erau încă învăluite de atmosfera de sărbătoare, iar râsetele și vorbele lor amuzante răsunau în timp ce încercau să își amintească detalii de la nunta cu care tocmai se întorceau.

—Ei, tata socru', ai văzut ce nunta am făcut? Parcă suntem în povești!

Gheorghe, râzând, își adaugă și el părerea:

—Da, Ioane, ai dreptate! Am dansat aseară mai ceva ca la hora satului!

În timp ce se distrează, Maria Stan îi apostrofează glumește:

—Da' nu vă mai opriți din băut! Așa petrecere n-am mai văzut de când lumea! Gata, dați-i drumul, că avem ciorba de potroace pregătită!

Ileana, stătea lângă masă, pregătindu-se să ofere ultimele detalii pentru servirea ospățului.

În casă, tocătoarele rezonau, oalele cântau, iar soacra și nora se adunaseră să pregătească tradiționala "Ciorbă de potroace". Elena și Alexandrina, femei harnice și pricepute în ale gospodăriei, se ocupau de această misiune cu multă dăruire.

Într-un colț al bucătăriei, Elena, în rochie de gospodină și cu un șorț legat strâns în jurul taliei, pregătea ingredientele pentru ciorbă. Cu mâinile dibace, curăța

zarzavaturile și tăia carnea în bucăți potrivite. În timp ce realiza aceste operațiuni, conversa cu Alexandrina, care se afla într-un ritm alert lângă ea.

—Auzi, mămico, să punem mai multă varză la ciorbă, să iasă și mai acră! Așai place lui Ion!

Alexandrina, cu o bucată de carne în mână, răspunde:

—Da, da, fă-i o acră, că se spune că asta aduce noroc în căsnicie! Și hai să punem și puțină ceapă mai multă, să fie aromată.

În timp ce pregăteau ingredientele, cele două femei discutau și glumeau. După ce totul era pregătit, ele au început să aranjeze oalele pe foc și să adauge fiecare ingredient în ordinea potrivită.

—Și acum, hai să punem puțină zeamă de varză, să o înacrim bine!

Alexandrina, luând o cană cu zeamă de varză, adaugă:

—Acră să fie, așa cum se place la sărbătoare! Și să-i dea puteri lui Ion să mai danseze o dată!

În timp ce ciorba fierbea pe foc, învăluită în aburul parfumat, întreaga casă era plină de arome delicioase. Cele două femei, cu priviri complice, priveau cu satisfacție la rezultatul muncii lor. Prepararea ciorbei era nu doar o tradiție, ci și o ocazie de a celebra unitatea și bucuria în comunitate.

O aroma tentantă de ciorbă acră începea să se răspândească în curte, anunțând că preparatele erau gata de a fi savurate. Rița, cu un zâmbet matern, așeza bolurile cu ciorbă în fața fiecărui invitat, iar Gheorghe Pieptea făcea glume hazlii despre seara trecută, încercând să își amuze compatrioții, cu toate că cuvintele lui erau ușor încețoșate de băutură.

Rița Dobrea, la rândul ei, își amintea de tradițiile străvechi și le împărtășea celor din jur amintiri despre nunți din vremea ei.

—Vai, vai, când eram eu mireasă ... începea ea, iar toți cei din jur ascultau cu atenție, râzând și oftând în același timp.

Bălaia, înclinată ușor de efectele băuturii, ținea să aducă un strop de umor la petrecere.

—Nici acum nu-i prea târziu să mă mărit, ce ziceți, dragilor? spunea ea în timp ce lua o gură de țuică dintr-un pahar adus de Gheorghe Pieptea. Râsete și glume se împrăștiau în aer, contribuind la atmosfera de veselie.

—Bălaio, nu spune de două ori, că poate găsești și tu un băiat care să-ți bată la poartă! a spus Ion râzând cu toată gura.

Bălaia, cu o atitudine jucăușă, replică:

—Păi dacă găsesc unul care să-mi bată la poartă și să-mi aducă și-un buchet de flori, fac o nuntă de vă întrec!

Petrecerea continuă cu dialoguri pline de umor și replici amuzante. În timp ce gustă din ciorba de potroace și râd împreună, comunitatea sătească trăiește aceste momente ca pe un prilej de bucurie și solidaritate.

Iarna lui 1948 a trecut foarte rapid, venind anul 1949, cu foarte multe schimbări.

*

Pentru a înțelege mai bine contextul, să vorbim despre Reforma Agrară din martie 1945 și sistemul cotelor, două aspecte importante care au influențat viața satului și a comunităților rurale în prima jumătate a secolului XX.

Reforma Agrară din martie 1945:

După cel de-Al Doilea Război Mondial, în martie 1945, în România a avut loc o reformă agrară majoră, care a avut ca scop redistribuirea pământurilor.

Aceasta a fost una dintre primele măsuri luate de noul guvern comunist în încercarea de a schimba structura socială și economică a țării. Reforma a avut un impact semnificativ asupra proprietarilor de terenuri și asupra țăranilor.

Principalele puncte ale Reformei Agrare au fost:

Desființarea moșiilor: Terenurile mănăstirești, ale moșierilor și ale altor proprietari mari au fost confiscate și redistribuite către țărani.

Redistribuirea terenurilor: Pământurile confiscate au fost împărțite între țărani, în principal sub forma loturilor individuale sau cooperative. Această redistribuire a avut scopul de a elimina inegalitățile sociale și economice.

Desființarea cotelor de sate: Cotele de sate erau practici prin care țăranii erau obligați să lucreze pământurile altor proprietari, moșieri sau mănăstiri, în schimbul folosirii unor bucăți de pământ proprii. Reforma Agrară a eliminat această practică, oferindu-le țăranilor o șansă de autonomie și independență în gestionarea propriilor lor resurse.

Sistemul Cotelor

Sistemul cotelor a reprezentat un instrument esențial al politicii comuniste în România. Această reformă a avut drept scop principal redistribuirea pământurilor pentru a elimina inechitățile sociale și economice. Sistemul cotelor a fost o componentă cheie a colectivizării agriculturii, un proces menit să transforme proprietatea privată asupra pământului în proprietate de stat, gestionată prin cooperative agricole sau colhozuri.

În cadrul acestui sistem, țăranii erau constrânși să-și unească forțele și să-și contribuie resursele la cooperativele agricole, sub conducerea statului comunist. Colectivizarea implica aderarea obligatorie la aceste cooperative și renunțarea la proprietatea privată asupra pământului și a mijloacelor de producție. Aceasta a dus la formarea unor structuri agricole centralizate, unde resursele erau administrate colectiv, iar produsele obținute erau distribuite conform unui plan central stabilit de autoritățile comuniste.

Contribuția financiară a țăranilor la sistemul cotelor era esențială pentru menținerea și dezvoltarea cooperativei agricole. Această contribuție se realiza sub forma unor cote procentuale din avuția personală a fiecărui țăran. Era o taxă obligatorie care trebuia plătită în mod regulat și care reprezenta o parte semnificativă din veniturile individuale ale țăranilor. Această presiune financiară adițională asupra țăranilor a contribuit la starea de nemulțumire și disconfort în rândul populației rurale.

Mărimea terenului (hectare)	% din totalul gospodăriilor	% din totalul cotelor livrate
0,5-3 (țărani săraci)	52	9
4-10 (țărani mijlocași)	35	59
11-20 (țărani înstăriți și chiaburi)	2,4	24
> 20 (chiaburi)	0,5	8

Tabelul 1. Cotele după mărimea terenului, 1951[6]
Plenara CC al PMR din 3-5 martie 1949 și desfășurarea procesului de colectivizare a agriculturii

Cotele impuse de autorități erau draconice, depășind adesea capacitatea gospodăriilor să le îndeplinească. Ele includeau procentul de recoltă de la fiecare cultură, cantitatea de animale pe care fiecare familie trebuia să o dețină și alte cerințe absurde care aduceau practic țăranii în pragul falimentului. Oamenii simțeau că sunt sufocați de aceste reglementări și nu aveau prea multe opțiuni pentru a le face față.

În plus, sistemul cotelor a implicat și restricții privind autonomia individuală, libertatea de a lua decizii privind propria gospodărie și modul de utilizare a resurselor. Colectivizarea și cotele au redus în mare măsură inițiativa și libertatea țăranilor în ceea ce privește activitățile agricole.

În acele vremuri, Comisani era o comunitate agricolă, cu majoritatea terenurilor fiind cultivate de către locuitori. Suprafața comunei era de 3.240 ha, iar dintre acestea,

2.591 ha erau teren arabil. Terenurile erau folosite în principal pentru cultivarea porumbului, grâului, legumelor și cartofilor, alimente de bază pentru acea perioadă.

*

Primăvara anului 1949 a adus o schimbare majoră în viața comunității din Comișani. Vestea formării Gospodăriei Agricole Colective ”Prietenia Romîno-Sovietică” a stârnit curiozitatea și temerile locuitorilor, inclusiv a personajelor principale ale poveștii noastre.

Ziua inaugurării Gospodăriei Agricole a sosit, aducând o atmosferă de neliniște și incertitudine în sat. În centrul satului, pe o scenă improvizată în centrul satului, oficialii comuniști se pregăteau să susțină discursuri care să încurajeze și să legitimeze această nouă inițiativă. Oamenii erau așezați în jur, privind cu atenție spre acea scenă, cu ochii plini de curiozitate și îngrijorare.

Un orator comunist, în uniformă, a început discursurile cu un ton solemn și grandilocvent

—Cetățenii iubiți ai Comișaniului! Astăzi marcăm o nouă eră a progresului și egalității sociale! Grădina Agricolă este un simbol al muncii noastre comune pentru un viitor mai luminos și mai prosper!

Oamenii ascultau cu atenție, dar privirile lor dezvăluiau încă îndoială și rezervă. În timp ce discursurile se desfășurau, pe scenă apăreau planurile grandioase ale Grădinii Agricole, prezentate cu un entuziasm care se dorea a fi contagios.

Decorul era îmbogățit cu afișe comuniste care promovau muncă colectivă și solidaritatea de clasă. Un banner mare prezenta slogane precum "Proletari din toate țările, uniți-vă!" și "Progres prin colectivizare!". În jurul scenei, steaguri roșii fluturau în vânt, în timp ce un grup de pionieri entuziaști cânta imnul comunist.

În timpul discursurilor, oamenii au fost încurajați să adere la ideile comuniste, să se alăture Gospodăriei Agricole și să contribuie la progresul colectiv. Propaganda

comunistă a fost distribuită sub diverse forme – de broșuri cu promisiuni de bunăstare, la afișe care ilustrau viața fericită și prosperă a muncitorilor colectivizați. un podium improvizat a fost pregătit pentru oficialitățile comuniste care aveau să susțină discursuri și să împartă promisiuni grandioase. Ion, Elena, Alexandrina, Ileana, Gheorghe Pieptea, Maria Stan, Rița Dobrea și Bălaia s-au adunat în mulțime alături de alți săteni, fiecare având propriile lor opinii și îngrijorări cu privire la această schimbare impusă de regimul comunist.

(Sursă imagine: www.ebihoreanul.ro)

Gheorghe Pieptea, sceptic, privea scena cu ochi critici. Maria Stan încerca să îl consoleze, spunând:

—Lasă, Gheorghe, poate ne aduce ceva bun! Au promis progres și prosperitate!

Rița Dobrea, mereu precaută, comenta în șoaptă că

—Nici o schimbare bună nu vine din partea celor de la oraș!

În același timp, Bălaia, cu un zâmbet ironic, spunea:

—Au tot vorbit de progres și bunăstare, dar nimeni nu a văzut nimic bun în celelate sate!

Alexandrina, mereu vigilentă și sceptică, murmura printre dinți:

—Așa au promis mereu comuniștii, rușii, și vezi ce a ieșit!

Ion asculta cu atenție, dar expresia sa dezvăluia un amestec de îndoială și rezervă față de promisiunile comuniste. Elena, în schimb, părea încă curioasă și deschisă la noutăți.

La finalul ceremoniei, oamenii s-au împrăștiat în grupuri mici, încercând să își exprime temerile și grijile. Dialogul animat dintre personaje a reflectat neîncrederea și incertitudinea în fața schimbărilor impuse de regim.

Această zi de inaugurare a Gospodăriei Agricole a fost doar începutul perioadei de tranziție, marcată de promisiuni nesustenabile și îndoieli adânc înrădăcinate în inimile locuitorilor din sat.

În noua etapă a vieții lor, familia Iosif se confrunta cu provocări majore, care puneau în pericol stabilitatea și fericirea lor. Odată cu fondarea Gospodăriei Agricole și creșterea influenței rusești asupra populației, o altă problemă apăsa asupra lor – consumul excesiv de alcool al lui Ion.

Ion, stâlpul familiei, era adesea expus unor cantități mari de băuturi alcoolice, fie ca recompensă de la clienții pentru munca sa de croitorie, fie ca parte a obiceiurilor sociale din comunitate. Sticle de țuică, vin și alte băuturi acoolice ajungeau des pe mâinile lui Ion, iar efectele acestora erau resimțite atât de către el, cât și de către restul familiei.

Stările de ebrietate ale lui Ion deveneau din ce în ce mai frecvente și afectau atât agilitatea sa fizică, cât și personalitatea. În momentele de beție, Ion devenea irascibil, orice lucru i se părea o provocare și reacționa violent verbal. Cu o stare de spirit

schimbătoare, bolborosea și rostea cuvinte jignitoare către Elena sau Alexandrina, acestea fiind adesea ținte nevinovate ale frustrărilor lui.

Elena și Alexandrina, îngrijorate de sănătatea și comportamentul lui Ion, încercau să-l convingă să renunțe la această obișnuință dăunătoare. În ciuda eforturilor lor, Ion răspundea adesea cu indiferență sau chiar cu vorbe jignitoare, datorită stării sale.

La vorbele lui Ileana, Ion trecea deseori cu vederea, în opoziție de cum reacționa cu mama sau soția, fie din milă, fie pentru a evita conflicte. Încercările ei de a-l confrunta pe fratele său erau întâmpinate cu neglijență sau cu promisiuni neîndeplinite.

Într-o seară din vara aceluiași an, Ion și Elena, împreună cu Alexandrina și Ileana, s-au adunat în jurul mesei pentru a discuta despre o veste importantă pe care o primise Ion la locul său de muncă. Și cum auziseră despre schimbările impuse de noul regim comunist, atmosfera era tensionată și plină de neliniște.

Ion a început să le explice mamei, soției și surorii sale că șeful întreprinderii i-a comunicat că nu poate completa luniile lucrate în carnetul său de muncitor, deoarece documentele și carnetele vechi din perioada monarhiei nu mai erau recunoscute. Ileana, mereu deschisă spre noutăți, a încercat să găsească o soluție rapidă la această problemă.

—Poate ar trebui să mergem la Sfat și să ne reînnoim toate actele! Am auzit că mai toți din sat fac asta acum! Dar mai bine îl întrebi direct pe șef care sunt pașii!

Alexandrina, privind în gol pentru o clipă, a vorbit cu un suspin.

—Schimbări, schimbări peste tot! În curând ne vor schimba și pe noi, mamă!

Ion aprobă cu capul, iar gândurile sale se îndreptau către cum va aborda situația cu șeful său la birou. A doua zi, Ion s-a prezentat la șeful său, un bărbat serios cu mustață, pentru a discuta despre situația sa.

—Măi Ioane, după cum ți am spus, conform noilor reguli, nu mai putem completa lunile lucrate în carnete din perioada monarhiei. Va trebui să îți reînnoiești documentele pentru a îți actualiza carnetul de muncă și să pot să îți țin evidența muncii. Fă actele mai repede, măi băiete, că ești printre cei mai buni de aici și e păcat să ai dezavantaje!

Ion, cu un nod în gât, a acceptat cu resemnare și a întrebat despre pașii ce trebuie urmați.

—Du-te la Sfatul Popular și obține-ți noile acte! Începe cu certificatul de naștere, și asigură-te că este în conformitate cu noile reguli ale regimului comunist.

Întors acasă, Ion a povestit întregii familii despre discuția cu șeful și despre necesitatea reînnoirii actelor. Alexandrina și Ileana și-au exprimat îngrijorarea, dar, la fel ca și Ion, au conștientizat că trebuie să se adapteze noilor schimbări politice pentru a evita problemele ulterioare.

În dimineața următoare, familia s-a pregătit pentru o vizită la Sfat, cu gândul de a-și reînnoi actele pentru a se conforma noilor reglementări comuniste. Ion și Elena, împreună cu Ileana și Alexandrina, au pornit cu pași hotărâți spre centrul satului, unde se afla Sfatul Popular.

(Sfatul Popular – Primăria – Comișani cca. anii ’40)
(Sursă imagine: epaminonda-epaminonda.blogspot.com)

Ajungând în fața clădirii vechi, Ion și-a spus în sinea lui:

—Vom face asta pentru a ne putea continua viața liniștiți!

Odată intrați în Sfat, au fost întâmpinați de o doamnă serioasă și puțin distanțată, care le-a cerut documentele necesare pentru reînnoire.

Doamna de la Sfatul Popular, cu o privire serioasă, i-a întâmpinat pe membrii familiei Iosif și le-a cerut documentele necesare pentru reînnoirea actelor.

—Bună dimineața. Aveți nevoie să reînnoiți actele, bănuiesc? Aduceți orice document din perioada monarhiei pe care trebuie să îl reînoiți!

Ion a început să caute prin buzunare, iar Elena scotocea prin geantă în căutarea certificatelor și cărților de muncă.

—Așa, stimată doamnă ...!

—Tovarășă! Suntem tovărășiți mai nou, Lenuțo! a spus femeia de la ghișeu cu o oarecare ironie dar și tristețe mascată.

—... Avem nevoie de aceste documente pentru a ne conforma noilor reguli! Hai să nu pierdem timpul! a continuat Ion vorbele Elenei, întinzând pe tejghea toate hârtiile.

Între timp, în Sfatul Popular, Alexandrina a întâlnit-o pe Bălaia care părea să se simtă în largul ei în orice situație.

Bălaia, în șoaptă, către Alexandrina:

—Ia uite-i pe acești birocrați comuniști! Nu știu ce să facă cu viața noastră! Ei Lis, ce zici de toată treaba asta?

Alexandrina, privind dosarele și hârtiile de pe masă:

—Eu doar vreau să trecem peste asta fără probleme! Nu mai avem altă opțiune!

—Haide Liss, hai să le arătăm cum se face treaba pe aici, pe la țară! Poate mai scoatem și un zâmbet din toată povestea asta!

Când au fost chemate să-și prezinte documentele, Bălaia a continuat să facă glume ironice, în timp ce Alexandrina se străduia să rămână serioasă.

—Iată-ne, tovarășa, să ne conformăm legilor lor noi și strălucite! spuse Bălaia cu un ton sarcastic apoi continuă cu o voce dură -Doamnă, pregătește-te, n-o să stați mult cu comunismul vostru pe aici pe la noi! Mă auzi?!

Doamna de la Sfat, privindu-le cu seriozitate:

—Tovarășa, vă rog să vă comportați cu respect! Suntem aici pentru a facilita procesul, nu pentru circ!

În cele din urmă, după ce au completat formalitățile, toți membrii familiei Iosif au părăsit primăria cu actele reînnoite și cu o teamă îngropată adânc în suflet. A fost încă o zi în care satul lor trebuia să se adapteze noilor vremuri.

După ce actele de stare civilă au fost rezolvate, familia se adunase în jurul mesei pentru a lua cina. Atmosfera părea relaxată, iar râsetele și discuțiile își făceau loc printre membrii familiei. Totuși, liniștea relativă avea să fie întreruptă de un aspect neplăcut care îi neliniștea pe toți: livretul militar falsificat al lui Ion.

Ion, cu o expresie preocupată, s-a ridicat în picioare și și-a adunat familia în jurul său. Avea să le împărtășească o altă problemă cu care se confrunta.

—Mă, avem o altă problemă pe cap. Livretul meu militar nu mai e valabil, și asta nu e tot! Știți este și șutat! Trebuie să fac ceva în privința asta înainte să fiu bătut sau arestat tovărășește de către tovarășii ăștia!

Gheorghe Pieptea, socrul său, fiind un om descurcăreț și cu mule cunoștințe, a intervenit cu un sfat plin de încredere.

—Stai liniștit, Ioane! Am un prieten care îmi e dator și care se pricepe la așa ceva! Voi vorbi cu el și ne va ajuta să rezolvăm situația!

Astfel, cu sprijinul lui Gheorghe și al prietenului său, Ion a fost pus în legătură cu un specialist în gestionarea acestui fel de documente. Într-o seară, s-au întâlnit în secret pentru a discuta planul de acțiune. Specialisul, cunoscut pentru abilitățile sale discrete, a analizat situația și a propus o soluție.

—Nu îți faceți griji, Ioane! Te pot ajuta să obțineț un livret militar nou și autentic! Vă trebuii fac o fotografie într-un mod care să nu atragă atenția, iar apoi ne ocupăm de restul!

Ion, fără prea multe opțiuni, a fost de acord cu planul propus. Întregul proces a avut loc într-o locație ferită.

Fotografia pentru noul livret militar nu era o experiență plăcută pentru Ion. Cu toate că încerca să arate cât mai degajat și firesc, expresia sa dezordonată și hainele uzate nu prea corespundeau cu imaginea pe care și-o dorea. El nu se aștepta ca cunoștința lui să îl prezinte într-un asemenea mod direct în fotografie. Cu privirea către aparatul de fotografiat, Ion încerca să își ascundă surpriza și puțina dezamăgire, acceptând că această situație avea să fie una dintre multele provocări cu care se va confrunta în drumul său. Fotografia a fost realizată cu atenție pentru a evita suspiciuni, iar actul nou a fost expediat către adresa lui Ion.

(Ion în fotografia din noul livret, 1949)

Când a sosit plicul, familia a simțit un val de ușurare. Cu documentele la zi, sperau că vor putea evita orice problemă viitoare cu autoritățile. Totuși, nimeni nu bănuia ce altă provocare avea să apară în calea lor în acele vremuri tulburi.

Toamna aceea a adus o schimbare dramatică în atmosfera pașnică din Comișani, odată cu debutul Colectivizării. Inițial, comuniștii au încercat să folosească această mișcare pentru a pedepsi pe cei considerați anticomuniști, inclusiv pe cei din Comișani.

Eforturile de colectare voluntară au eșuat lamentabil, nimeni din sat nefiind dispus să se alăture Gospodăriei Agricole Colective. Frustrați de această situație, liderii comuniști locali au decis să ridice cotele, fie cu acordul oamenilor, fie cu forța. Așa a luat naștere o temută "echipă de lămurire", condusă de colectorul comunei și președintele Sfatului Popular, sprijiniți de deputați locali.

Prima casă "lămurită" a fost cea a "chiaburului" Costică Pavelescu, vecin cu familia Iosif.

Colectorul comunei, un individ robust cu o atitudine agresivă, a bătut zgomotos la poarta familiei.

—Deschide, Pavelescule! Avem treabă cu tine!

Costică Pavelescu a deschis poarta, privindu-i pe cei veniți cu o privire nedumerită și puțin temătoare.

—Ce-i cu toată hărmălaia asta? Ce vreți? a spus Costică Pavelescu încercând să păstreze calmul.

—Avem ordine să facem te lămurim! Trebuie să vedem dacă ești un adevărat "tovarăș" al noii ordini! i-a răspuns colectorul agresiv.

Pavelescu și-a privit familia cu îngrijorare în ochi, apoi a făcut un semn larg cu mâna pentru a-i invita înăuntru. Echipa de lămurire a pășit hotărâtă în gospodărie.

—Ce-i cu porumbul ăsta din magazie? Trebuie să-l strângem pentru binele satului nostru! Aaa, deci ești un chiabur, Pavelescule! Tâlhar nenorocit! a zis colectorul arătând cu degetul spre magazie.

—Ce tot spuneți? E roada muncii mele! Nu vă atingeți de ea! a urlat Costică Pavelescu.

Colectorul face semn unui deputat să scoată încet un revolver din teacă apoi spune rânjind:

—Suntem aici în numele statului! Statul decide acum ce e al tău și ce nu!

În timp ce colectorul amenința și încerca să-l intimideze pe Pavelescu, ceilalți membri ai echipei percheziționau fiecare colțișor al gospodăriei, confiscând tot ce găseau de valoare.

—Nu aveți dreptul să faceți asta! a spus Costică furios.

—Dreptul, auzi la el - cine mai crede în așa ceva? Trebuie să contribuim la binele comun! i-a răspuns Președintele Sfatului Popular răzând viclean.

Fără autorizație și fără prezența miliției, echipa a percheziționat întreaga gospodărie a familiei Pavelescu. Au confiscat tot ce au găsit, de la magazie la pat, de la poduri la grajduri, inclusiv o lădiță în care se aflau rufele copiilor.

Echipa a încărcat bunurile confiscate într-o căruță a familiei Pavelescu. Fără a ține cont de cotele stabilite, echipa a luat mult mai mult din averea familiei decât era prevăzut.

Înainte de a pleca din curte, Președintele Sfatului Popular i-a spus râzând lui Pavelescu:

—Să predai la timp și cu drag cota către stat, Pavelescule!

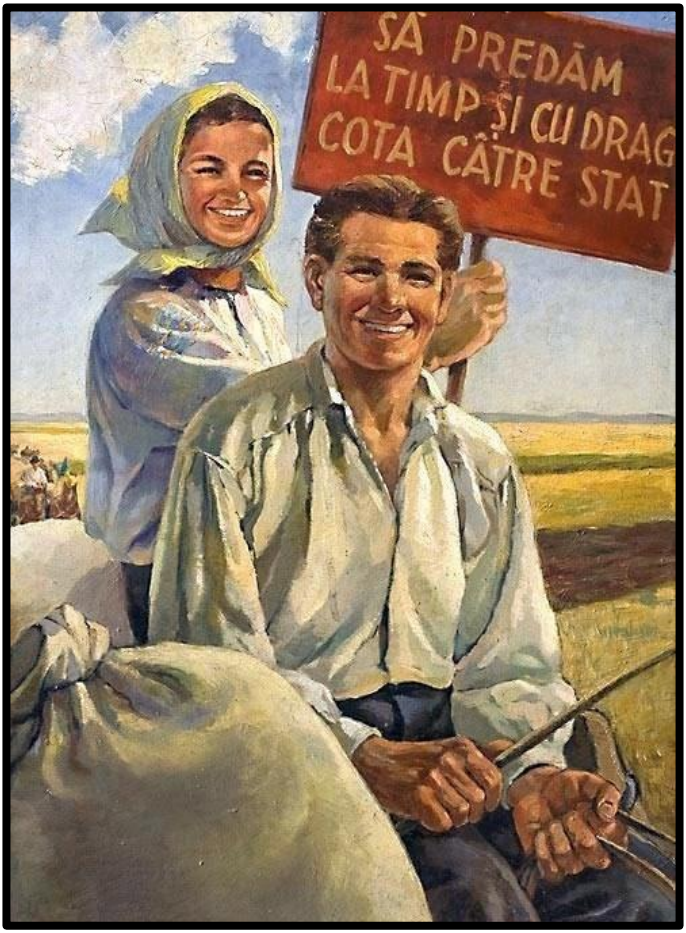

(Sursă imagine: Facebook: Amintiri.din.comunism ; Autor: Pavlin Nazarie sursa: Arhiva GF, Ilustratie de carte și Tipar.)

După percheziția brutală la familia Pavelescu, echipa de lămurire și-a continuat "misiunea" în zilele următoare. Cu liste în mână și un mod de acțiune învățat din manifestul comunist, au bătut la ușile familiilor care erau în urma cu cotele sau care

îndrăzneau să se opună noii ordini. Fiecare zi aducea o nouă casă lămurită, fiecare casă aducea noi amenințări și mai multă spaimă în inimile satenilor.

La fiecare ușă, colectorul comunei și echipa sa impuneau teama și teroarea. Familiile care îndrăzneau să întrebe de ce trebuie să predea atât de mult din recolta lor erau amenințate cu munci silnice și confiscarea totală a bunurilor. Nimeni nu îndrăznea să se opună, iar satul Comișani, odată liniștit și plin de viață, se transforma într-un loc al fricii și nesiguranței.

În sat, vorbele despre "lămuriri" și despre ce s-a întâmplat la familia Pavelescu s-au răspândit ca un vânt rece. Oamenii discutau între ei, cu glasuri șoptite și priviri temătoare. Spaima a devenit o prezență constantă, iar

Alexandrina, care cunoștea ororile războiului și ale ocupației rusești, simțea cu fiecare zi cum istoria se repetă într-un mod nefast.

În familia Iosif, discuțiile despre lămuriri și presiunea comunistă a adus o tensiune palpabilă. Elena, soția lui Ion, își privea familia cu îngrijorare, iar Alexandrina, aflată în permanentă spaimă, începea să-și dea seama că secolul al XX-lea nu aducea doar progres, ci și nedreptate și teroare. În timp ce toamna aducea frig în aer, satul se confrunta cu o iarnă rece și întunecată a colectivizării, în care fiecare familie era prinsă în capcana fricii și incertitudinii.

Peste 2-3 duminici, satul se trezea din frica colectivizării și se pregătea pentru un eveniment mult așteptat - hora satului, care din pricina fricii, nu mai fusese organizată un timp.

În dimineața respectivă, zăpada acoperise pământul, iar Soarele strălucea pe cer, aducând o rază de lumină în sufletele sătenilor. Ion, Elena și Ileana, în ciuda greutăților recente, se pregăteau să participe la acest moment de bucurie colectivă. Alexandrina, de când cu echipa de lămurire, nu prea mai ieșea din casă, preferând să rămână în siguranța locuinței sale. Frământată de teama instaurată de acțiunile comuniste și de amintirile dureroase legate de ororile trecutului, ea se retrăgea într-un colț liniștit al casei, în încercarea de a găsi o adăpostire împotriva răutăților vremii. În

ciuda atmosferei de sărbătoare din sat, Alexandrina nu găsea alinare în evenimentele comunitare

Ajungând la Sfatul Popular, unde se desfășura hora satului, Ileana a observat un băiat puțin mai mare decât ea, Ion Șerban, care dansa cu o altă fată. După plecarea fetei, Ion Șerban, alintat și Nelu, a rămas singur în mijlocul horei. Curajos, s-a îndreptat spre Ileana și a întrebat-o dacă vrea să danseze cu el. Cu un zâmbet călduros, Ileana a acceptat invitația, iar cei doi au început să danseze împreună.

Dansul lor era o oglindă a schimbărilor din sat - o unire a comunității într-un moment de bucurie colectivă. În timpul dansului, Ileana și Ion s-au simțit conectați, iar acea horă satului a devenit un moment special pentru amândoi. Cei doi au continuat să danseze toată după-amiaza, simțind că există ceva magic între ei. Ion și Elena, privind de la distanță, au zâmbit și au discutat despre cum Ileana a prins buchetul la nunta lor, iar acum părea că se îndeplinea o altă profeție.

În lunile care au urmat, Ileana și Ion au avut mai multe întâlniri. Cu fiecare întâlnire, cei doi deveneau tot mai apropiați, iar discuțiile și dansurile lor îi ajutau să se cunoască mai bine. Într-una dintre întâlniri, Ileana, curioasă, l-a întrebat pe Ion despre vârsta lui, acesta i-a spus că este născut pe 4 mai 1930, deci era cu 5 ani mai mare ca Ileana. Această informație consolidând legătura lor în creștere. Cu fiecare pas al dansului, dar și al vieții lor, Ileana și Ion descopereau frumusețea și bucuria unei iubiri care se contura în satul lor, în ciuda vremurilor dificile.

În seara de Crăciun a anului 1949, când viscolul bătea cu putere și casele erau luminate discret de lumina călduroasă a candelelor și lămpilor cu gaz, familia Iosif se adunase într-o atmosferă de sărbătoare, alături de neamuri.

Erau toți acolo, Gheorghe Pieptea, Maria Stan, Rița Dobrea, Ioniță și Maria Rocan, Bălaia și mulți alții, toți uniți de bucuria Crăciunului și de dorința de a petrece împreună.

În mijlocul acestei atmosfere festive, Alexandrina, mereu retrasă și cu gândurile ei adânci, simțea nevoia să se retragă pentru un moment în liniște. Îmbrăcată în haine

groase de culoare neagră, luând cu ea multe lumânări de ceară și un felinar cu gaz, ea a hotărât să facă o scurtă plimbare spre biserica satului, îndreptându-se către cimitir.

Viscolul îi șuiera în urechi, dar Alexandrina pășea hotărâtă prin zăpada înaltă. Ajungând la poarta bisericii, a deschis-o cu grijă și a intrat în curtea liniștită a lăcașului sfânt. Apropiindu-se de cimitir, a început să privească cu atenție crucile, fiecare marcând povestea unei vieți trecute. În liniștea nopții, singurele sunete erau șuieratul vântului și sunetul pașilor săi precauți în zăpadă.

Ajunsa în mijlocul cimitirului, Alexandrina s-a oprit și a aprins cu grijă lumânările, una câte una, la crucile cunoscute. Fiecare flacără arunca o lumină caldă și tremurătoare asupra chipurilor trecuților în eternitate. Cu fiecare lumanare aprinsă, un amestec de amintiri și emoții s-a revarsat în sufletul Alexandrinei.

Sub lumina palidă a felinarului, chipul său încreștit de griji și triști era iluminat de licărul cald al lumânărilor. Alexandrina vorbea cu cei plecați, aducându-le gândurile ei, amintindu-le că nu-i uitase niciodată și că, în această noapte de sărbătoare, îi simțea mai aproape ca oricând. La fiecare mormânt vizitat, un monolog interior plin de tristețe și nostalgie se rostea în sufletul ei:

—Știu că v-ați dus într-un loc mai bun, dar lumina voastră lipsește aici! Am adus aceste lumânări să vă aduc puțină căldură în această noapte rece! Oamenii se bucură și se încălzesc în casele lor, dar aici, printre aceste cruci tăcute, simt că doar voi mă înțelegeți! Îmi lipsește vocea voastră, mi-e dor de glasurile voastre! Crăciunul nu mai e la fel fără voi! și a spus Alexandrina în timp ce privea o cruce din piatră dedicată verilor săi Spirache, Tite și Costică Rocan.

Cu fiecare vorbă, cu fiecare lumânare aprinsă, Alexandrina își exprima durerea și încercarea de a face față unei realități în care prezentul și trecutul se întrepătau într-un dans al melancoliei. Sub cerul înstelat și în tăcerea nopții, Alexandrina simțea că, măcar pentru acea scurtă perioadă, sufletele celor dragi ei erau din nou aproape, în această noapte de Crăciun, când inima bate mai tare pentru cei plecați.

Ajunsa la mormântul părinților săi, Alexandrina s-a așezat cu grijă în genunchi în fața crucii îngropate în zăpadă. Cu un gest mângâietor, a șters puțin zăpada de pe piatra funerară și a aprins cu grijă lumânarea, lăsându-se captivată de dansul flăcărilor care se zbăteau în vânt.

Monologul interior al Alexandrinei a început timid, cuvintele săpându-și drum prin amintirile ei întunecate:

—Mamă, tată, a trecut atât de mult timp de când ați plecat ... și eu încă vă simt lipsa în fiecare zi! Crăciunul a fost întotdeauna vremea noastră, a familiei, a bucuriei împărtășite. Astăzi, familia mea se adună în jurul bradului, dar inima mea e grea! Am vrut să vă cunosc mai mult, să înțeleg povestea voastră, dar soarta a fost crudă!

Privind în sus, către cerul acoperit de nori, a continuat să împărtășească gândurile sale sincere:

—Ion s-a căsătorit, mamă! S-a îndrăgostit de Elena, iar familia noastră a crescut! Îmi pare rău că nu ați putut să-i cunoașteți. E un băiat bun, chiar dacă vremurile sunt grele. Și Ileana ... ea va face la fel. Simt că o să se mărite curând. Inima ei bate pentru un băiat de la hora satului, Ionel al lui Șerban. El e bun cu ea, o face să râdă și să se simtă fericită!

Lumina slabă a lumânării arunca umbre pe chipul său, subliniind expresia melancolică. Continuând să vorbească cu părinții săi, Alexandrina a adus în discuție și amintiri mai vechi:

—Mi-e dor de glasurile voastre, de sfaturile voastre! Câteodată, mă simt pierdută în această lume schimbată! Dar vreau să știți că nu vă uit, că păstrăm tradițiile noastre, oricât de mult încearcă comuniștii să ne schimbe! Am fost împreună în momente bune și rele, iar amintirile voastre trăiesc în mine!

Cu privirea pierdută în lumina lumânării, a continuat să vorbească cu inima plină de durere și nostalgie:

—Aș vrea să vă fi cunoscut mai mult, să înțeleg cum a fost pentru voi în vremurile voastre! E greu să rămâi puternică în aceste vremuri, dar promit că voi face tot ce pot pentru familia mea! Îmi doresc să fiu așa cum ați fost voi, să transmit acele valori urmașilor mei!

În încheierea monologului, în privirea ei se citea dorul și durerea unei femei puternice care a înfruntat multe în viață. În liniștea cimitirului, sub cerul nopții, vocea ei a răsunat ca o rugăciune tăcută către cei plecați, aducându-le aminte că, în sufletul ei, ei vor trăi veșnic.

Stând, apoi, în fața mormântului Țatei Paraschiva, Alexandrina și-a simțit inima strânsă de amintiri și emoții profunde. Așezând lumanarea cu grijă, a început să împărtășească:

—Țață Paraschiva, draga mea a trecut mult timp de când nu ne-am mai vorbit! Mi-e dor de tine, de vocea ta, de înțelepciunea ta! Ai fost mai mult decât o mătușă pentru mine, ai fost mama mea de suflet! Ai fost alături de mine în fiecare etapă a vieții, m-ai învățat tot ce știu, ai fost sprijinul meu în momentele grele!

Privind mormântul acoperit de zăpadă, a continuat să povestească despre schimbările din viața ei:

—Știi că Ion s-a căsătorit, nu-i așa? S-a îndrăgostit de Elena a lui Gheorghe Pieptea și familia noastră s-a mărit. E o fată bună, Țață, are grijă de noi cu toată inima ei! Mă rog să avem parte de liniște și sănătate! Și Ileana ... ei, se pare că și ea e pe cale să-și întemeieze o familie. S-a îndrăgostit de un băiat de la hora satului, Ion Șerban. E un tânăr harnic și iubitor!

Cu o privire plină de recunoștință către mormânt, Alexandrina a continuat săi împărtășească Țatei Paraschiva despre vremurile actuale și provocările cu care se confruntă:

—Țață, ai vedea cât de mult s-au schimbat vremurile. Comuniștii încearcă să schimbe totul, să ne ia pământurile, să ne împartă și să ne controleze! E greu, dar

încercăm să rămânem puternici și să ne păstrăm tradițiile! Și tu ai luptat cu atâta forță în timpul vieții tale, știi cum e să fii tare în fața greutăților!

Cu o lacrimă în colțul ochiului, Alexandrina i-a mărturisit despre dorințele și temerile ei:

—Țață, mi-e dor de tine în fiecare zi! Aș vrea să-ți pot spune toate acestea față în față, să-ți aud sfaturile și înțelepciunea. Îmi lipsești enorm! Dar promit că voi rămâne puternică și că voi continua să lupt pentru familia noastră și pentru valorile noastre!

Cu o ultimă privire către mormânt, a încheiat povestea către Țața Paraschiva, simțindu-se conectată cu spiritele celor dragi.

Cu fiecare pas în zăpada înmărmurită, lumanările străluceau ca niște stele în mâinile slabe ale Alexandrinei. Vântul îi sfâșia șorțul gros și fularul, dar ea mergea hotărâtă prin cimitir, către mormântul lui Alexandru. Oboseala grea a vremurilor, povara sărăciei și lipsurilor, toate păreau să apese pe umerii ei bătrâni.

Cu o inimă frântă și ochii înlăcrimați, Alexandrina a ajuns în fața mormântului. Așa cum lumea întreagă părea să fie acoperită de zăpadă, și inima ei era acoperită de durere. Cu gesturi mărunte, a aprins lumanările și lea așezat cu grijă în jurul mormântului, precum o gardă de onoare pentru sufletul plecat.

—Alexandrule..! a început ea cu glasul tremurând -ce mult mi-e dor de tine, dragul meu! Zece ani au trecut, dar îmi pare că e doar ieri când te uitai la noi cu zâmbetul tău cald! Ai fost piatra noastră de temelie, forța noastră, și acum ne simțim pierduți fără tine!

În timp ce vorbea, zăpada se așternea încet peste pantofii ei șifonați. Lumanările luminau fața bătrână și obosită, dar ochii Alexandrinei străluceau de o lumină interioară puternică, o lumină alimentată de amintiri.

—Am continuat lupta noastră, dragul meu! Ion s-a căsătorit, iar Ileana și-a găsit drumul în viață! Dar lipsa ta se simte în fiecare clipă! Știi, Ileana s-a îndrăgostit, la fel

cum ne-am îndrăgostit și noi, și te-aș fi vrut aici să vezi cât de frumos dansează în haina ei de sărbătoare!

O lacrimă a căzut pe obrazul înghețat al Alexandrinei, dar ea și-a șters-o cu dosul mâinii, făcându-și curaj să continue:

—Și Ion a luat-o pe Elena. Este o fetiță harnică, te-ar fi plăcut! Încearcă să ne ajute să trecem peste toate greutățile! Dar simt că nu mai am puterea să continui singură! Mă simt singură, Alexandrule, în mijlocul acestei furtuni!

Frumusețea și durerea vorbelor ei au răsunat în liniștea cimitirului. Lumânările ardeau ca niște faruri îndreptate către cer. Într-un moment de tăcere, Alexandrina a atins piatra mormântului cu mâna-i zbârcită și a continuat cu un glas plin de dragoste:

—Și acum, aș vrea să-ți spun cât de mult ne lipsești! De fiecare dată când zăpada cade și lumânările ard, parcă simt prezența ta lângă noi! Amintirile noastre sunt o comoară pe care o păstrez în inima mea, dar, dragul meu, dorul e atât de mare!

(Sursă imagine: Christmas Eve at the Grave, Otto Hesselbom, 1896.)

Într-un șoaptă, a adăugat:

—Jale-mi e și nu te pot uita!

Cu fiecare cuvânt, vocea ei a devenit tot mai șoptită, ca o rugăciune adresată sufletului lui Alexandru.

Apoi, parcă dincolo de timp și spațiu, o voce subtilă i s-a răspuns:

—N-am ce-ți face, c-asa-i soarta mea!

O voce care venea din amintiri, o voce care i-a atins sufletul și a adus un strop de alinare în inima îndurerată a Alexandrinei.

Cu privirea fixată în întunericul nopții și cu sufletul încărcat de tristețe, Alexandrina și-a luat inima în dinți și a plecat de la mormânt. În spatele ei, lumânările ardeau încă, păzind tăcut amintirea unui suflet drag, aflat undeva dincolo de orizontul vieții.

Cu sosirea anului 1950, familia Iosif se pregătea să facă față unor noi provocări și bucurii. Încă de la începutul anului, Alexandrina observase schimbări în comportamentul Elenei. Poftele ciudate și luarea în greutate au stârnit suspiciuni în mintea lui Alexandrina. Cu o voce caldă și un gest plin de prietenie, a invitat-o pe Bălaia să treacă pragul casei lor. Îi oferi un pahar de țuică din recolta trecută, dorind să aducă un strop de căldură în casa lor modestă.

Bălaia, moașă de încredere în sat, acceptă cu bucurie ospitalitatea lui Alexandrina. După câteva momente de conversație, Bălaia începu să examineze cu grijă și pricepere starea Elenei. Cu o expresie serioasă, dar în același timp plină de bucurie, îi spuse Alexandrinei că bănuiala ei era întemeiată – Elena era însărcinată.

—Dumnezeule! S-a rugat Alexandru către tine, Doamne, să ne aduci o bucurie! și-a spus Alexandrina.

În acel moment, întreaga curte prinsese viață. Veselia și bucuria s-au răspândit ca un foc de paie. Ileana sărea de bucurie, iar Alexandrina, cu ochii în lacrimi, o îmbrățișă

pe Bălaia și pe Elena cu un zâmbet emoționat. Noutatea se răspândi rapid în sat, iar vecinii și prietenii au început să sosească, aducând cu ei urări și bucurie.

În lipsa lui Ion, care era la muncă, vestea i-a ajuns rapid și lui Ioniță. Cu pași repezi și un zâmbet larg, Ioniță a venit să-și felicite nepoata. Întreaga familie Rocan, Rița Dobrea și Gheorghe Pieptea cu soția sa, Maria Stan, s-au alăturat și ei festivităților, aducând daruri și urări de bine.

Maria Stan, cu înțelepciunea specifică vârstei, a abordat-o pe Elena.

—Văd că am avut dreptate, Leano! Viața îți surâde acum, iar binecuvântările îți vor umple casa! Ai să fii o mamă, iar copilul tău va fi o binecuvântare pentru întreaga familie!

Elena, cu emoție și recunoștință în ochi, a mulțumit tuturor pentru urări și pentru că au împărțit cu ea bucuria acelei zile speciale. Rița Dobrea, mătușa cu suflet bun, a ținut să îi transmită Elenei că drumul maternității este presărat cu bucurii și provocări, dar cu dragoste și susținerea familiei, va depăși orice obstacol.

Între timp, Ion s-a întors acasă de la muncă, cu pași grăbiți și privirea ametită puțin de alcool. În fața casei, agitația din curte l-a surprins, iar inima i-a bătut cu putere de frică. A alergat spre pragul casei, temându-se că s-ar fi întâmplat ceva rău mamei, soției sau surorii sale.

În clipa aceea, Alexandrina a ieșit în grabă din mulțime și, cu ochii în lacrimi și un zâmbet larg, s-a repezit să-l îmbrățișeze pe Ion.

—Ioane, dragul meu, avem o veste minunată! O să fiu bunică, Elena este însărcinată!

Astea au fost cuvinte care au transformat teama lui Ion într-o bucurie neașteptată. Într-un gest de iubire și surpriză, Ion a strâns-o puternic în brațe pe Alexandrina, încântat de veștile fericite.

Cu o inimă plină de fericire, Ion a intrat în casă, unde Elena îl aștepta cu un zâmbet timid. Cu bucurie și emoție, i-a sărutat soția, apoi i-a mângâiat burtica în care se dezvolta micuțul lor. O avalanșă de sentimente pozitive i-a cuprins pe toți, iar în acel moment, Ion și Elena au simțit că viața le surâde din plin.

În curte, Gheorghe și Bălaia, aflați în mijlocul mulțimii, au început să sărbătorească vestea cu sticle de țuică și bucate alese. Au făcut toată noaptea petrecere, împărtășind povești și râsete, iar veselia lor s-a răspândit printre toți cei adunați. Rița Dobrea, femeie în vârstă și serioasă, a preferat să se retragă în liniștea casei sale, iar Maria Stan a preferat să-și petreacă timpul departe de Gheorghe și de beția lui.

În interiorul casei, Alexandrina și Ileana au stat alături de Elena. Alexandrina îi povestea Elenei amintiri din tinerțe, momente de când ea era însărcinată cu

Ion și de când Ileana era doar un prunc. Cu ochii strălucitori și vocea caldă, Alexandrina a creat un cadru de intimitate în care trecutul și prezentul se împleteau într-un mod plin de emoție și înțelegere. Cu fiecare amintire, legătura dintre femei s-a adâncit, iar bucuria noului început s-a resimțit în fiecare colț al casei lor .

Totuși, bucuria le-a fost luată la scurt timp. Datorită agitației sărbătorilor de iarnă, când veselia și bucuria cuprinseseră familia, datorită veștii că Elena era însărcinată, și diin cauza lipsei efective de producție și a situației financiare precare, familia nu a reușit să plătească cota la timp. Vestea că trebuie să facă față echipei de lămurire i-a găsit nepregătiți, iar evenimentele care au urmat au fost ca un coșmar.

Ziua respectivă, o vineri sfântă, a fost marcata de o vizită la poarta casei. Ion era la muncă, lăsându-le acasă pe Alexandrina, Ileana și Elena. La poartă, Ileana a fost trimisă să vadă cine a venit. Deschizând poarta, a fost întâmpinată de o imagine șocantă - aproximativ 15-20 de oameni, condusi de colectorul satului și Președintele Sfatului Popular care intrau în curte.

Colectorul, cu un zâmbet malefic, a spus că au venit să-i lămurească. Ileana, blocată de spaimă, a văzut cum întreaga echipă de lămurire pătrundea în curte. Șeful Sfatului Popular a strigat după Ion și apoi după Alexandrina. Vocea necunoscută a bărbatului

i-a creat Alexandrinei o senzație de groază, și-a abandonat treburile din grădină și s-a întors spre curte, unde a văzut întreaga echipă de lămurire.

Colectorul i-a spus cu viclenie :

—Tanti Lisăndrina, am venit să vă lămuresc!

Alexandrina a simțit cum inima îi bate puternic. Încercând să respire adânc și tare, a țipat când a auzit că vor să-o "lămurească". A urmat momentul șocant în care Alexandrina a căzut leșinată în zăpadă.

Elena, văzându-și soacra într-o stare atât de gravă, a fost copleșită de disperare. Presedintele Sfatului Popular le-a explicat că nu au mai plătit cotizația și că este nevoie de o lămurire. Ileana și Elena au asistat cu ochii în lacrimi la percheziționarea curții lor și la confiscarea tuturor bunurilor de valoare. În timp ce porcul lor era scos din cocină, împușcat cu sânge rece și apoi pus în caruța furată de la Pavelescu, iar sacii de cereale, hainele și alte bunuri erau încărcate, Alexandrina, care își revenise puțin, plângea într-un mod sfâșietor.

Cele trei femei, șocate și înfricoșate, priveau neputincioase cum lămuritorii le luau aproape tot. Alexandrina își vedea amintirea de la Alexandru, boul, fiind scos și el cu brutalitate. Ea era distrusă, simțind cum toate amintirile legate de soțul ei sunt smulse brutal din prezent.

Lămuritorii au plecat, amenințând că vor face o vizită și Bălaiei, sugerând că aceasta nu și-a plătit cota și că este împotriva colectivizării. Familia, rămasă cu o curte golită de avere și cu durerea în suflet. Alexandrina a privit în urmă și a văzut o imagine pe care o vedea doar în coșmaruri. Evenimentele din acea zi au lasat o amprenta adâncă asupra lor.

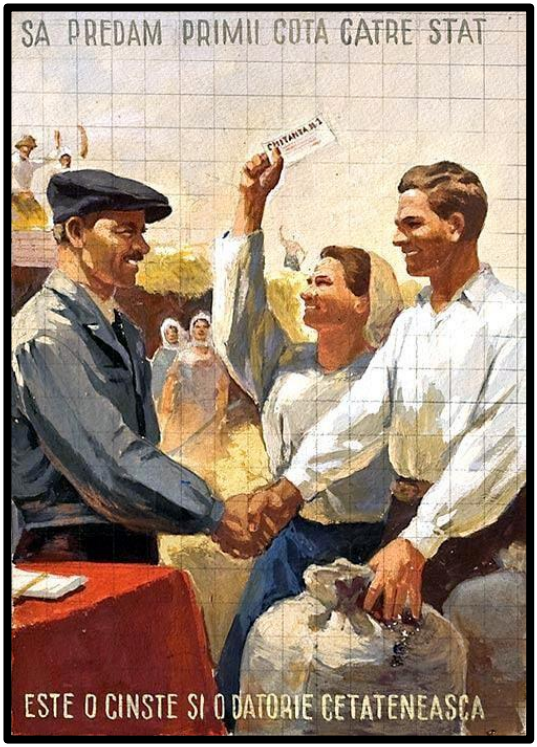

(Autor Pavlin Nazarie la Arhiva GF: Ilustratie de carte și Tipar.)

În timp ce Ion se întoarce acasă de la muncă, un sentiment de teamă și neliniște îi cuprinde sufletul. Observă dezordinea neobișnuită din curte și simte o greutate apăsătoare în stomac, anticipând că ceva grav s-a întâmplat în absența lui. După ce deschise poarta, vede că familia sa nu mai e aceeași.

Și-a găsit mama îngenunchiată în zăpadă, plângând necontenit. Privind în jur, Ion observă haosul lăsat în urma "lămuritorilor". Ușa magaziei este spartă, lucruri aruncate în voia întâmplării, iar sângele pe zăpadă din fața cocinei porcului îi taie respirația. Găinile, care odinioară umpleau curtea cu glasul lor, erau acum agitate și speriate, în număr mult redus.

Alexandrina, încercând să se ridice, se agață de umărul lui Ion, iar ochii ei roșii de la lacrimi îl întâmpină cu o privire de durere și disperare. Ileana, încercând să fie puternică, se apropie de Ion și îi spune cu voce șoptită:

—Ioane, au venit și au luat totul! Au distrus totul!

Elena, stă pe pragul casei, privindu-și soțul cu o expresie de neputință și neliniște.

Întreaga scenă este ca o rană deschisă în sufletul familiei. Ion simte o furie crescândă în el, dar în același timp își dă seama că trebuie să rămână tare pentru familia sa. Cu toții se uită la urmele lăsate de colectivizare și se întreabă cum vor face față viitorului. Este un moment în care speranța și solidaritatea devin un balsam pentru rănile provocate de evenimentele tulburătoare ale acelei zile.

În ciuda nenorocirii care le-a căzut în prag, familia și-a adunat puterile și a început să remedieze haosul din curte. Cu ajutorul neamurilor, Gheorghe Pieptea și familia Rocan, au reușit să adune lucrurile aruncate la întâmplare și să repare cât de cât pagubele. Cu puținii saci de porumb și grâu primiți, împreună cu câteva gaini și o capră, familia Iosif și-a asigurat cel puțin traiul pentru următoarele luni. A fost un efort comun pentru a-i ajuta pe cei loviți de nedreptatea colectivizării.

Ion, în semn de recunoștință și de mulțumire, și-a îmbrățișat neamurile, strigându-le un "Mulțumesc!" sincer. Cu toate că durerea și necazul erau încă prezente în inimile lor, familia Iosif a simțit că nu sunt singuri și că solidaritatea din sat îi va ajuta să treacă peste această greutate.

În aceeași zi, prin intermediul zvonurilor, Alexandrina a aflat că Bălaia, o femeie încăpățânată și anticomunistă, a reacționat puternic la ”lămurire”. Aceasta a devenit violentă, spărgând capul unui deputat cu un ghiveci, lovindu-l cu lopata în cap pe Șeful Sfatului Popular și scuipându-l pe colectorul comunal între ochi. În urma acestor incidente, percheziţiile au fost intensificate, iar Bălaia a fost supusă unor acte de violență în propria curte și a fost lăsată să zacă în zăpada rece. A fost găsită și ajutată de Roza, un suflet bun din sat, care a avut grijă de ea și a cerut sprijinul comunității pentru a-i acorda ajutorul necesar.

Câteva zile, tot în acea iarnă rece și amară, Alexandrina, încă îndurerată de suferința proprie și a celor din jur, a hotărât să îi facă o vizită prietenei sale Bălaia. Având în mână un coș modest cu câteva alimente, Alexandrina a bătut la ușa Bălaiei cu gândul de a-i aduce puțină alinare în acele vremuri grele.

Bălaia, deși slăbită și rănită după întâlnirea cu echipa de lămurire, a deschis ușa cu un zâmbet slab. Privirea ei era plină de amărăciune și oboseală, dar bucuria de a-și vedea prietena a readus puțină lumină în ochii ei obosiți.

Alexandrina a intrat în casa mică și modestă a Bălaiei, unde flacăra din sobă pâlpâia timid. Atmosfera era grea, însă Bălaia și-a adunat puterile să povestească întâmplările teribile prin care trecuse.

Cu privirea țintită asupra focului, Bălaia și-a început povestea, relatând fiecare detaliu al confruntărilor cu lămuritorii. A povestit cum a avut curajul să se opună regimului, să se împotrivească cu forța lor abuzurilor și să-și apere demnitatea.

—Am luat un ghiveci și l-am aruncat într-un deputat care a încercat să mă intimideze! Am dat cu lopata în capul Președintelui Sfatului Popular și l-am scuipat pe colectorul comunal! Mă simțeam ca o luptătoare!

(Deputat ales de popor, slujește poporul" – Pavlin Nazarie)

Bălaia și-a arătat rănile și contuziile, mărturisind că a fost bătută în curtea ei și lăsată să zacă în zăpadă plină de sânge. Alexandrina, ascultând aceste cuvinte, nu și-a putut stăpâni lacrimile. Sentimentul de neputință și furie s-a instalat în sufletul lor, dar amândouă au înțeles că rezistența și solidaritatea între oameni era singura cale de a face față injustițiilor vremurilor.

Odată cu intensificarea lămuririlor și cu presiunea crescândă din partea autorităților comuniste, mulți țărani din sat au simțit că nu au altă opțiune decât să se alăture Gospodăriei Agricole Colective "Prietenia Româno-Sovietică". Era o decizie dificilă, dar pentru mulți, era o măsură de autoconservare în fața amenințărilor, fricii și a poverări cotelor opresive.

Într-o adunare în cadrul satului, mulți țărani au hotărât să se înscrie în această Gospodărie Agricolă Colectivă (GAC), sperând că astfel vor scăpa de presiunea

autorităților și de constrângerile impuse de sistemul cotelor. Cu toate acestea, decizia de a se alătura GAC-ului venea cu un preț mare: pământurile strămoșești, care au fost de-a lungul generațiilor o sursă de trai și identitate pentru familiile lor, deveneau acum proprietatea colectivității.

Țăranii se vedeau nevoiți să-și lase în urmă pământurile, simbol al tradiției și independenței, pentru a face față realităților impuse de regimul comunist.

Această schimbare era însărcinată de emoții puternice și de o amărăciune adâncă, deoarece tradițiile lor și modul lor de viață erau răsturnate de un sistem care nu ținea cont de legăturile lor strânse cu pământul și cu istoria lor.

Martie se așternea cu o mantie albă peste sat, iar vântul rece și măcinător își făcea simțită prezența în aer. Ion, obosit și cu umerii grei de frig, se îndrepta spre casă după o zi lungă de muncă. În apropierea bisericii, îl aștepta o întâlnire neprevăzută cu deputatul local, o figură influentă în sat și în același timp, o amenințare subtilă pentru independența țăranilor.

Deputatul, cu cicatricea de pe frunte (cauzată de către Bălaia) adăugând o notă întunecată fizionomiei sale, s-a apropiat de Ion cu o atitudine aparent prietenoasă.

—Ioane, Ioane, ia stai puțin, să ne mai lămurim și noi un pic! a spus deputatul, prinzându-l pe Ion de umeri. -Mai avem o vorbă de spus despre Gospodăria Agricolă!

Ion și-a ridicat privirea spre deputat, încercând să-și ascundă ușor surpriza și oarecum, neliniștea.

—Auzi, Ioane, nu te teme, nu ți-am cerut nimic momentan în schimbul lămuriri mele! Suntem prieteni, nu-i așa? Deputatul a scos un zâmbet larg, dar privirea sa era rece și calculată.

Cu o baionetă în mână, deputatul a început să-i explice lui Ion beneficiile aderării la Gospodăria Agricolă Colectivă.

—Ai să vezi, mă Ioane, cu toții vom fi ca o mare familie! Ne vom ajuta unii pe alții, vom munci împreună, și nu vei mai avea grijă de toate responsabilitățile astea grele!

Ion, simțind presiunea crescând, a încercat să-și exprime rezervele.

—Tovarășe deputat, eu înțeleg ce spui, dar am nevoie de timp să mă gândesc la asta. Amânam lămurirea asta și am să iau o decizie până duminică!

Deputatul a dat din cap în semn de acceptare, dar privirea sa părea să transmită un avertisment subtil.

—Bine, Ioane, ia-ți timpul, dar gândește-te bine la ce este mai bine pentru tine și familia ta!

Ion și-a continuat drumul spre casă, simțind o greutate pe suflet.

Duminica a venit, așa cum era de așteptat, dar pentru familia lui Ion, ziua s-a dovedit a fi departe de a fi liniștită. Cu gândurile despre întâlnirea cu deputatul, Ion și-a petrecut dimineața în curte, încercând să rezolve mici treburi gospodărești. Cu toate acestea, umbra incertitudinii încă plana asupra casei.

La prânz, masa familiei Iosif era deja întinsă, iar mirosul îmbietor al mâncărurilor umplea aerul. Gheorghe Pieptea, socrul lui Ion, a fost invitat să li se alăture. În timp ce familia își lua locurile la masă, cu toții sperau că vor avea o zi liniștită, fără griji și fără tulburări.

Totuși, destinul avea alte planuri. În timp ce savurau bucatele pregătite cu atâta grijă de Alexandrina, au fost brusc întrerupți de zgomotele puternice la ușă. Ion, deschizând ușa, au fost uimit să vadă pe deputatul cu cicatricea din frunte, însoțit de Președintele Sfatului Popular și alți trei deputați.

—Salutări, Iosifești! Sunt aici pentru un răspuns de la tine, Ion! Deputatul și-a întors privirea spre Ion cu un zâmbet care trăda o combinație de condescendență și amenințare.

În acel moment, o liniște greoaie a coborât asupra mesei, iar membrii familiei au privit unii la alții cu îngrijorare. Alexandrina, văzându-i din nou pe acești oameni care le tulburaseră viața, a început să tremure și să simtă că picioarele îi cedează sub ea. Ileana și Elena au rămas lângă ea, încercând să îi ofere sprijinul lor mut, dar puternic.

Ion și Gheorghe, conștienți că această întâlnire nu era una obișnuită, au ieșit în fața lamuritorilor, încercând să-și ascundă temerile adânc înăuntrul lor. Deputatul a început să pună presiune asupra lui Ion, forțându-l să dea un răspuns în ceea ce privește aderarea la Gospodăria Agricolă Colectivă.

—Ce spui, măi Ionică? Hai, nu ne mai face să așteptăm! Suntem aici pentru binele satului, pentru binele tuturor!

Privindu-l pe Gheorghe, deputatul și-a dat seama că avea o șansă de a ademeni doi țărani sub același jug. Șeful Sfatului Popular a scos niște foi și un stilou, pregătit să completeze actele necesare. Gheorghe, privind formele revolvrerelor ascunse ale deputaților, a încercat să-l convingă pe Ion să ignore această presiune și să lupte împreună.

—Nu putem lăsa să ne calce în picioare, Ioane! Hai să facem față împreună!

Cu toate acestea, Ion, cu privirea către familia sa și temându-se pentru siguranța lor, a decis că trebuie să aleagă calea mai sigură. A acceptat să se alăture Gospodăriei Agricole Colective, semnând actele întocmite de șeful Sfatului Popular. Gheorghe a făcut la fel.

Cu semnăturile lor proaspete pe hârtie, deputatul a mulțumit și a plecat, lăsând familia în urmă, cu gustul amar al compromisului și teama pentru viitor.

Masa rămăsese neschimbată în fața lor, dar atmosfera peste masa de prânz fusese întreruptă brutal de lămurire. Ion stătea la capul mesei, cu capul sprijinit în mâini, privind absent în farfurie, parcă incapabil să înțeleagă sau să accepte realitatea care se abătuse asupra lor.

Gheorghe mesteca în strachina de ciorbă, dar gustul păruse să se piardă în inima sa grea. Realizând că pământul strămoșesc fusese luat în doar câteva secunnde, strângând din dinți, mestecă fără sens, iar fiecare înghițitură era amară, la fel ca sentimentul de neputință care-l copleșea.

Ileana și Elena stăteau fiecare de o parte și de alta a Alexandrinei, încercând să o mangaie și să-i ofere puțină alinare în fața acestei tragedii. Alexandrina, obișnuită să fie stâlpul de susținere al familiei, acum privea în gol, distrusă și tristă. Chipul ei, marcat de ani de muncă și griji, acum reflecta durerea și pierderea.

—Ce-i, mamă? De ce stai așa de mută? o întrebă Ion știind în sufletul său de ce era nemișcată mama sa.

După câteva clipe de liniște apăsătoare, Alexandrina începu să respire adânc, își strânse mâinile în poală și privi la cei dragi, simțind nevoia să împărtășească ceea ce simțea în acele momente cumplite. Prinse apoi puterea necesară, se ridică încet de pe scaun și apoi cu o voce tremurândă spune:

—Doamne, de câte ori m-am întrebat de ce am fost născută sub această stea ghinionistă! Am simțit din copilărie gustul amar al pierderii când părinții mei au plecat amândoi în același an, lăsându-mă orfană și singură în această lume crudă!

Apoi a apărut Alexandru, o rază de Soare într-o viață plină de nori negri! Dar și acea iubire a fost sortită să se stingă! Un accident stupid mi l-a luat, lăsându-mă văduvă și singură cu doi copii de crescut.

Casa noastră modestă, mărturia dragostei noastre, a fost lovită crunt de cutremurul din '40! Pereții crăpați, bucăți din acoperiș căzute, o umbră a ceea ce fusese cândva fericirea noastră! Și nici măcar pământul strămoșesc nu a scăpat de hoții care ne-au furat totul!

Țața Paraschiva Paraschiva a fost singura rază de lumină în viața mea de atunci, dar nici ea nu a scăpat de cruda mână a destinului. Boala a luat-o repede, lăsându-mă singură, cu doar amintiri și un gol imens în inimă! Iar verișorii mei, Spirache, Tite și

Constantin, au plecat în lumea de dincolo prea devreme. Războaiele și bolile i-au luat de lângă mine, iar eu am rămas aici, singură și chinuită de amintiri.

Apoi, rusii ne-au prădat în 1944, iar comuniștii au venit cu promisiuni false de progres, doar pentru a ne lăsa mai săraci decât am fost vreodată. Și-așa, în numele 'colectivizării,' ne-au luat și ultimul colțișor de pământ.

Iar acum, lămuritorii ne-au luat și ultima bucată de pământ, legătura cu rădăcinile noastre. Ce rost mai are să muncesc și să lupt când totul ni se fură în față?

—Da, mamă, dar vremurile s-au schimbat! Și n-avem ce face, trebuie să mergem înainte! a încercat Ileana să o consoleze.

—Vremurile au schimbat multe, dar nu am crezut că vor ajunge să ne ia și ultima fărâmă de pământ! Ăștia de la Sfatul Popular, ni l-au luat, Ileano! Ne-au lăsat doar cu lacrimi și amintiri!

—Ce să facem, mamă? Suntem doar niște oameni simpli, iar ei au forța în mâini! a spus Ion uitându-se în jos, neputincios.

—Forță? Forță să-ți ia tot ce ai muncit o viață? Forță să-ți ia casa, pământul, bucuriile? Asta-i dreptatea și fericirea pentru ei? a răspuns Alexandrina cu amărăciune.

—Nu știu, cuscră! Dar știu că trebuie să facem ceva! A spus Gheorghe revoltat.

—Ce să facem, Gheorghe? Să ne luptăm cu morile de vânt? Ne-au luat tot, porumbul, grâul, porcul, boul de la Alexandru și pământul pe care îl iubeam atât de mult! i-a replicat Alexandrina cu durere în glas.

—Mamă, trebuie să ne gândim la viitor! Vom găsi o soluție, ceva să ne aducă înapoi ce ne-au luat! a spus Elena privind-o cu tristețe.

—Și cum să găsim soluții când suntem săraci și neputincioși? Ne-au lăsat fără nimic! Fără nimic! i-a răspuns Alexandrina cu disperare.

—Mamă, nu vom rămâne așa pentru totdeauna! Vom găsi calea de a ne ridica din nou! a zis Ion încercând să o consoleze.

—A ne ridica ... cum? Cu ce? Cu amintiri și cuvinte goale? Vreau să simt pământul sub picioarele mele, nu doar să îmi amintesc de el! i-a răspuns Alexandrina cu tristețe în privire.

—Bre, nu renunța! Voi găsi o cale! Nu ne vom lăsa învinși atât de ușor! i-a spus Ion cu hotărâre.

—Să vedem, Ioane! Să vedem dacă vom reuși să ne ridicăm din propria noastră cenușă! a spus Alexandrina cu amărăciune în timp ce se așeza ușor pe scaun.

Cu lacrimi care-i străluceau în ochi, Alexandrina încheie monologul său, simțind povara unei vieți încărcate de durere și pierdere.

—Aș fi dat orice să schimb soarta noastră, dar parcă destinul meu e scris în cuvinte grele și amare! Sunt doar o femeie simplă, născută sub steaua ghinionului, luptând să supraviețuiesc într-o lume care ne ia totul fără milă!

Primăvara trecuse cu greu pentru familia Iosif. După atâtea lămuriri, atmosfera părea că s-a mai liniștit, dar rămăseseră cicatrici adânci în sufletele celor care își pierduseră bunurile în urma colectivizării. Cu timpul, familia încerca să-și revină, iar Ion simțea că trebuie să facă ceva pentru a asigura un viitor mai bun.

În mai 1950, cu ajutorul prietenului său Pălămidă, Ion a aflat despre un loc de muncă la Uniunea Petrol din comuna Gura Ocniței. Era vorba despre un post de pompier, iar salariul părea mai atractiv decât cel de croitor. Ion s-a simțit nevoit să ia o decizie în secret, știind că familia nu va fi de acord.

O zi întreagă a stat pe gânduri, ascultând vocea mamei în mintea sa. " Să vedem, Ioane! Să vedem dacă vom reuși să ne ridicăm din propria noastră cenușă!" îi răsuna în minte amărăciunea cuvintelor ei. A doua zi, hotărât, și-a dat demisia de la întreprinderea de croitorie și s-a dus la Uniune pentru a solicita postul de pompier.

Acolo, în fața comitetului de angajare, a încercat să-și facă simțită prezența și să convingă că este potrivit pentru acest post.

Comitetul de angajare, alcătuit din câțiva bărbați serioși, îl privea pe Ion cu priviri scrutatoare.

—Spune-ne, Ion, de ce crezi că ești potrivit pentru acest post de pompier? l-a întrebat Președintele Comitetului.

Ion, privindu-i hotărât:

—Tovarăși, știu că poate nu am experiență în domeniu, dar am crescut într-un sat unde focul era o amenințare constantă! Am învățat să fac față incendiilor încă de mic! spunea Ion încercând să îi impresioneze.

—Dar ești conștient că este un post periculos, nu? Ai familia acasă. Nu te gândești la riscuri? l-a întrebat Secretarul Comitetului, privindu-l sceptic.

—Da, sunt conștient. Dar familia mea trece prin momente grele, și acest loc de muncă poate aduce venituri mai mari! Mă simt pregătit să asum riscurile! le-a spus Ion cu sinceritate.

Pălămidă, care era acolo să-l susțină, a intervenit:

—Tovarăși, Ion este un băiat harnic și priceput. În sat, toată lumea îl cunoaște ca pe un om de încredere! Dacă cineva poate face față acestui post, acela este Ion!

—Bine, Ion! Înțelegem că treci printr-un moment dificil! Dar trebuie să fim siguri că poți face față! Vom organiza un antrenament de bază pentru tine. Dacă îl treci, ești angajat! i-a spus Președintele Comitetului.

—Mă simt pregătit pentru orice antrenament! le-a spus Ion cu încredere.

Așa că Ion a fost supus unui antrenament ușor, "de ochii lumii", datorită faptului că i-a forțat emoțional să-l angajeze, și a reușit să treacă cu brio testele. Cu un contract semnat și o nouă perspectivă în viață, Ion s-a întors acasă pentru a-și anunța familia despre noul său loc de muncă.

(Ion în carnetul de membru al Uniunii Petrol)

Ion s-a întors acasă cu o veste ce părea să schimbe destinele familiei. Era în pragul serii, iar razele Soarelui de vară începeau să se stingă în culori aurii pe cerul senin al satului. Familia se adunase în jurul mesei, iar Ion a ezitat câteva clipe înainte de a împărtăși vestea.

—Am o veste pentru voi! a început Ion.

Elena l-a privit cu ochii plini de uimire, încercând să ghicească în expresia chipului lui dacă era o veste bună sau rea.

—Ce s-a întâmplat, Ioane?

Ion a inspirat adânc apoi a zis:

—Am luat un nou loc de muncă! O să fiu pompier la Uniunea Petrol!

Privirile celor din jur s-au întâlnit într-un moment de tăcere tensionat. Elena a fost prima care a reacționat.

—Pompier? Ioane, nu te gândești ce înseamnă asta? E periculos!

—Leano, trebuie să fac ceva pentru noi, să avem mai mulți bani! O să fiu grijuliu, promit!

Ileana și-a exprimat și ea îngrijorarea:

—Ioane, nu știu ... Auzeam că pompierii se expun la multe riscuri! Ce o să facem dacă ți se întâmplă ceva?

—N-o să mi se întâmple nimic, mă! Am trecut printr-un antrenament, știu ce fac! O să vă asigur că sunt în siguranță!

Însă, atunci când privirea lui Ion a ajuns la Alexandrina a văzut că aceasta începuse să plângă. Alexandrina, îngenuncheată de lămuriri și afectată de pierderile din familie, simțea frica în adâncul sufletului ei.

—Ioane, deci nu, te rog! Nu vreau să te pierd și pe tine! Și Alexandru a murit atât de tânăr, nu vreau să trăiesc din nou asemenea coșmaruri!!

Ion s-a aplecat și a încercat să o consoleze:

—Bre, trebuie să fac asta! E singura șansă să ne punem pe picioare! Voi face tot posibilul să mă protejez!

Alexandrina, plângând, l-a îmbrățișat strâns:

—Fii atent, Ioane! Nu-mi pot permite să te pierd și pe tine!

—Bre, uite, o să muncesc o perioadă până ne punem pe picioare! Când suntem mai bine, mă întorc la croitorie!

În sinea lor, fiecare membru al familiei a simțit greutatea deciziei lui Ion. Cu toate îngrijorările și temerile, acceptarea noului său drum era inevitabilă. Familia își pregătea sufletul pentru provocările ce aveau să vină odată cu noul loc de muncă al lui Ion, cu speranța că aceasta va aduce și schimbări pozitive în viața lor.

În timp ce Ion își începea noua carieră ca pompier, în viața lui Ileana se întâmplau și schimbări. Destinul o adusese pe calea lui Ion Șerban, fiul lui Marin Șerban. În ciuda provocărilor și agitației din jur, dragostea dintre Ileana și Nelu creștea în intensitate pe zi ce treceau.

Întâlnirile lor începeau să devină mai frecvente, iar satul mic oferea puțină intimitate. Într-o seară de vară, sub cerul plin de stele, Ileana și Ion s-au ascuns într-un lan de porumb, departe de ochii curioși ai satului. Lumina lunii și vântul ușor au creat un cadru romantic.

—Ileano, ești cea mai frumoasă femeie pe care am întâlnit-o vreodată!

—Și tu ești cel mai minunat lucru care mi s-a întâmplat vreodată!

Ion Șerban și Ileana au început să își împărtășească visele, temerile și speranțele lor. Între discuții serioase și momente pline de râs, s-au apropiat tot mai mult.

—Ileano, îmi place cum îți luminezi întunericul vieții mele! Nu știu cum aș putea trăi fără tine!

Cu timpul, cei doi au devenit inseparabili. În mijlocul bucuriilor și necazurilor satului, dragostea lor s-a dovedit a fi o ancoră solidă. În fiecare seară, Ion îi scria lui Ileana poezii simple, iar Ileana îl încuraja să își urmeze pasiunile. Frumusețea dragostei lor a devenit o rază de speranță într-un mediu adesea greu.

Într-o noapte aceea zbuciumată din primăvara anului 1950, natura a fost cuprinsă de o furtună puternică, iar vântul bătea cu furie asupra satului Comișani. Casele păreau să se clatine sub presiunea vântului, iar micile livezi erau pustiite de forța neîmblânzită a naturii. Pomii din curtea familiei Iosif se închinau în fața furtunii, iar crivățul i-a lăsat să atârne în voia vântului.

În această noapte de coșmar, o cracă puternică dintr-un măr a fost smulsă și a luat zbor direct spre casa familiei. Vântul o îndruma spre țintă, iar în calea ei se afla cuibul de rândunele de la streașina casei. Impactul a fost devastator – craca a sfâșiat cuibul, ouăle s-au spart, iar rândunelul, lovit în plin, a găsit sfârșitul.

Dimineața aducea cu sine lumina crudei realități. Alexandrina, ieșind din casă, a observat imediat distrugerea. Privește cu ochii în lacrimi scena dezastrului, dar, în ciuda geloziei pe care o avea față de rândunele, inima ei se umple de milă și compasiune. Începe să caute trupul rândunicii, sperând totuși că macar aceasta să fi supraviețuit.

Într-adevăr, în mijlocul ruinelor, Alexandrina o zărește pe Rândunica. Aceasta se apropie cu o creangă în cioc, evident nedumerită și speriată. Cu privirea umezită de lacrimi, Alexandrina o privește pe randunica care, în mod miraculos, a supraviețuit tragediei. Se apropie de ea și își amintește de momentele când, geloasă, arăta cu pumnul spre cuibul său.

—Amărâtă rândunică ... Cum rămași tu singurică ... îi spune Alexandrina, simțind o legătură specială cu micuța pasăre.

Cu lacrimi în ochi, amintindu-și de gelozia ei trecută, spune:

—Așa am rămas și eu, după rândunelul meu! Pui o mână căpătâi și cu alta mă mângâi, n-am o vorbă cu-i să spui!

Apoi Alexandrina strânge cu grijă ramasitele cuibului și își adună gândurile. Înțelege că viața are moduri misterioase de a-i învăța lecții de iubire și înțelegere. Respecând valorile creștine, Alexandrina adună câteva boabe și le aruncă pentru rândunica văduvă, arătând compasiune și în acele momente de durere.

Apoi, cu o privire adâncă, se așează pe pragul casei și o privește pe micuța rândunică care, cu tristețe în inimă, începe să-și reconstruiască viața. În acel moment, înțelegea că legătura ei cu aceste păsări drăgălașe era mai mult decât o simplă coabitare; era un dans al vieții, cu toate bucuriile și suferințele sale.

Prin iunie 1950, când razele Soarelui ardeau cu intensitate, Ion Șerban și Ileana au hotărât să-și petreacă după-amiaza sub umbra unui copac bătrân, la marginea satului. Acolo, în liniștea naturii, simțeau că timpul stă în loc, iar inima le bătea la unison.

Ion, luând-o de mână pe Ileana, s-a așezat pe o pătură întinsă sub copac. Privindu-se în ochi, au rămas câteva momente în tăcere, absorbind energia specială a momentului.

—Ileana, de fiecare dată când te privesc, simt că timpul se oprește! Ești inima mea, sufletul meu, și vreau să împart fiecare clipă a vieții mele cu tine! i-a spus Ion Șerban, cu un zâmbet încântător:

—Și tu ești totul pentru mine, Nelule! Nu îmi pot imagina viața fără tine!

—Știu că viața nu e ușoară, dar cu tine alături, fiecare provocare devine mai ușoară! Aș vrea să fim împreună pentru totdeauna!

În acel moment, Ion s-a aplecat într-un genunchi și, scoțând o cutie din buzunar, a deschis-o pentru a-i dezvălui un inel simplu, dar fermecător.

—Ileano, vrei să fii soția mea?

Inima Ileanei a început să bată puternic, iar ochii săi s-au umplut de lacrimi de fericire. A știut că acest moment avea să vină, dar emoțiile au fost la fel de puternice.

—Da, da, da! Cu toată inima mea!

Ion Șerban a pus inelul pe degetul Ileanăi și apoi a înconjurat-o cu brațele într-o îmbrățișare caldă. În jur, natura părea că celebrează, cu vântul care adia ușor prin frunze și cu Soarele care răsărea puțin mai mult, ca să binecuvânteze această uniune.

Înainte de a face pasul cel mare către căsătorie, Ion Șerban a simțit că trebuie să respecte o tradiție importantă în comunitate. Așa că s-a hotărât să se ducă la mama Ileanei, Alexandrina, să îi ceară voie să o ia de nevastă. Era un obicei cunoscut și respectat în zonă, o modalitate de a-și arăta respectul față de părinți și față de obiceiurile locului.

Cu inima plină de sinceritate și cu o atitudine respectuoasă, Ion s-a prezentat la casa Alexandrinei. Așezat pe o bancă sub un pom în grădina lor, aștepta ca Alexandrina să-i acorde câteva momente din timpul ei. După ceva discuții despre vreme și recoltă, Ion și-a adunat curajul și a început să-i vorbească despre sentimentele lui sincere pentru Ileana și despre intenția lui de a o cere în căsătorie.

—Coană Lisăndrino, Ileana e tot ce am eu în cap! Nu concep viața fără ea, și m-aș bucura să îmi dați voie să o iau de soție! Ce spuneți?

Alexandrina l-a privit cu o privire serioasă, apoi a zâmbit în colțul gurii. S-a văzut că bănuia de ce era vorba, dar vroia să vadă cum se descurcă Ion cu vorba.

—Băiete, știu că-ți place de Ileana și că sunteți topiți unul după altul! Dar câmpul muncii și căsătoria sunt două lucruri diferite dar atât de importante! Trebuie să știi să-i

asiguri un adăpost și o bucată de pâine! Dacă ești sigur că ai să o iubești și să o respecți, voie bună să ai!

Ion Șerban a dat din cap în semn de mulțumire, apoi a spus hotărât:

—Coană Lisăndrino, vă mulțumesc pentru vorbele dumneavoastră! Promit să o îngrijesc pe Ileana și să o iubesc toată viața mea!

Alexandrina a zâmbit și l-a dus în casă, unde i-a turnat o ceașcă de țuică. Sau așezat la masă și au mai povestit câteva minute, până când Ion Șerban și-a luat rămas bun, plecând acasă cu inima ușoară, știind că a trecut de primul pas al tradiției cu bine.

În acea perioadă, căsătoria era o treabă serioasă, iar tradițiile se țineau în mare cinste. Chiar dacă tatăl Ileanei, Alexandru, nu mai era printre cei vii de mai bine de zece ani, Alexandrina, mama lor, a simțit că e datoria ei să îi spună lui Ion Iosif despre propunerea primită de la Ion Șerban. Așa că seara, la masă, i-a împărtășit noutățile, fiind curioasă să afle părerea lui despre pretendent și dacă e bun de soț pentru sora lui.

În ziua următoare, Ion Șerban s-a prezentat la casa familiei Iosif, însoțit de părinții săi, pentru a cere oficial mâna Ileanei. După ce i-a invitat în casă, Ion i-a spus lui Ion Iosif că vrea să o ia pe Ileana de soție.

—Măi Nelule, dacă-i iubire adevărată și aveți cu ce să vă întrețineți, vă doresc să vă trăiți viața cu bucurie! Cât despre nunta voastră, să o faceți după cum știți voi mai bine! Îți cer doar să ai grijă bine de sora mea!

Astfel, Ion și Ileana s-au logodit oficial, iar întreg satul a aflat de fericita veste. Planurile pentru nuntă au început să se contureze, și toată comunitatea era pregătită să sărbătorească uniunea celor doi tineri.

În perioada de pregătire pentru nunta dintre Ion Șerban și Ileana, familiile

Iosif și Șerban au unit forțele pentru a organiza un eveniment memorabil. Întrun sat mic și solidar, tot neamul s-au mobilizat pentru a contribui la succesul celei mai așteptate zile.

Alegerile pentru rochiile și costumele tradiționale au fost făcute cu grijă, respectând obiceiurile locale și valorificând frumusețea portului popular.

Alexandrina, a făcut un gest special și emoționant: i-a oferit Ilenei rochia sa de mireasă, păstrată cu dragoste din ziua căsătoriei cu Alexandru. Această rochie simboliza nu doar tradiția și legătura între familiile Iosif și Rocan, ci și o continuare a iubirii care a rămas mereu vie în inima Alexandrinei..

Ileana a primit cu bucurie acest dar neprețuit, iar lacrimile de emoție și recunoștință i-au strălucit în ochi. A fost un moment plin de încărcătură emoțională, în care trecutul și prezentul se contopeau într-un singur fir al destinului lor.

Cu rochia de mireasă în mână și inima plină de visuri, Ileana și-a luat loc la vechiul Singer din camera lui Ion. Acolo, printre schițe vechi și amintiri, și-a pus imaginația la treabă. Alexandrina privea cu afecțiune din prag, bucurânduse să vadă cum fiica sa transformă visurile și amintirile într-o realitate vie și plină de speranță.

—Fata mea, rochia asta a fost martora iubirii mele cu Alexandru, iar acum devine martora iubirii tale cu Ionel! Poate că am pătat-o cu câteva linii ale vieții mele, dar asta nu înseamnă că nu există altele noi care să le acopere. Este piatra de temelie a unei noi iubiri, și asta mă face mândră!

Ileana, privind cu ochi strălucitori la rochia pe care o modela cu atenție, a răspuns cu o zâmbire caldă:

—Mama, dragostea voastră a fost ghidul meu, iar acum îmi creez propriul drum! Vreau ca această rochie să fie o expresie a iubirii noastre, a iubirii dintre mine și Ion!

A trecut și luna iunie. Era 4 iulie 1950, iar casa familiei era trezită la viață de Soarele orbitor. Alexandrina se străduia să facă față treburilor casnice, aranjând lucrurile în curte și pregătindu-se să pună pe masă mic-dejunul zilei.

În mijlocul agitației specifice dimineții, Elena începe să se simtă tot mai rău, iar durerile din zona abdomenului nu-i dădeau pace.

—Bre mamă, ce are Elena? a zis Ion privind-o neliniștit pe Elena.

Alexandrina, fără să stea pe gânduri, iese din curte și fuge la Bălaia.

—Bălaio! Bre, Bălaio! Ieși afar' repede, că naște Leana! Hai mai repede Bălaio!

Bălaia, încă purtând cicatrici de la lămurire iese din casă zâmbind larg:

—Ce-i cu gălăgia asta, făi Lisăndrino? Dormeam și eu în liniște!

—Fă Bălaio, haidi mai repede, au luat-o durerile facerii pe Elena și nu știm ce să facem!

—Iar v-au luat nașterile!

Bălaia a fugit cu Alexandrina până în camera Elenei. Bălaia a intrat făcând ochii mari și privind-o pe Elena:

—Ei, Lenuțo, să vedem ce avem aici! Hai, fata mea, să facem pregătirile necesare!

Bălaia a dat afară din cameră pe toți, apoi începu pregătirile pentru a aduce pe lume un nou membru al familiei. În timp ce sunetul suspinelor și eforturilor răsuna în încăpere, discuțiile de afară erau în toi.

—E clar că vine cu chef de aventură! a spus Ileana aruncând o privire pe fereastră.

—Asta înseamnă că nu am nevoie să-i fac un leagăn! Va fi prea ocupat să se fâțâie de colo-colo! a spus Ion în glumă încercând să-și păstreze calmul.

În același timp, vestea că Elena era în travaliu se răspândise în sat ca vântul prin frunze uscate. Gheorghe Pieptea, tatăl Elenei, află despre evenimentul care se desfășura în familia Iosif.

—Ei, să trăiască! Vine încă un Iosif în lume! Ioane, fă-mi loc, că vin și eu să sărbătoresc! a urlat Gheorghe Pieptea în curtea sa cu un zâmbet de bucurie și satisfacție apoi a fugit spre casa familiei Iosif.

În timp ce durerile Elenei se intensificau, Bălaia încerca să o mențină calmă și să o încurajeze. În curte, Alexandrina, Ion și chiar vecinii priveau cu nerăbdare și emoție.

—Respiră adânc, Leano! îi spuse Bălaia. -Copilul vrea să vadă lumea asta minunată! Hai, împinge!

Elena, strângându-i cearceaful cu putere, încerca să urmeze îndrumările Bălaiei. Într-un moment de intensitate, Bălaia exclamă:

—Aoleu, acum vine! O să avem un nou locuitor în sat!

La scurt timp Elena a adus pe lume un copil sănătos, iar Bălaia, care nu putea să-și stăpânească bucuria, a deschis ușa odăii și a chemat-o pe Alexandrina.

—Lisăndrino! Vino, făi, să vezi minunea făcută de Elena!

Alexandrina a intrat în cameră cu emoții și nerăbdare. În mijlocul odăii, pe patul modest, se afla Elena, extenuată, dar cu o fericire strălucitoare pe chip, ținându-și micuțul în brațe.

—Uite, făi Lisăndrino fă! Leanuța a făcut băiat sănătos!

—Doamne ajută! Bălaio, ăsta micu seamănă cu Lisandru!

Elena, extenuată dar fericită, zâmbea larg, ținându-și cu grijă pruncul în brațe.

—Așa e, făi! Dar uite, ai moștenitori!

—Da, făi! Mai e și băiat, duce numele mai departe!

Alexandrina a privit cu bucurie mare scena. În acel moment, au intrat și Ion și Ileana. Ion a alergat spre Elena, a luat-o în brațe și a sărutat fruntea micuțului lor. Ileana a stat într-un colț al camerei, zâmbind și îmbrățișând-o pe Alexandrina.

—Leano, m-ai făcut cel mai fericit om! a strigat Ion.

—Vezi, mămică! Ți-am zis că or să vină și vremuri bune! Și or să tot vina, îți garantez! a spus Ileana către Alexandrina.

—Ileano, zici așa că știi că urmează nunta ta, tâlhară mică! Sper să avem parte mult timp de vremuri ca astea! i-a răspuns Alexandrina.

Camera s-a umplut de bucurie în momentul în care Gheorghe Pieptea a intrat.

Cu un zâmbet larg pe față, și-a pupat fiica pe frunte și a mângâiat ușor părul micuțului băiețel.

—Lenuța mea, ai făcut o minune! De-ar fi fost și Ioana aici!

—Mulțumesc, tătucă! Mămuca e mereu prezentă, ne veghează de sus!

—Așa e, draga tati!

Gheorghe s-a apropiat și mai mult, privindu-și cu drag nepotul. Apoi, cu gesturi pline de afecțiune, a luat-o în brațe pe Bălaia, moașa care fusese alături de Elena în momentele cele mai importante ale vieții.

—Ei bine, Bălaiao, ne-ai adus încă o bucurie pe lumea asta!

—Păi, dacă am adus bucurie și la nașterea Elenei, am zis să vă mai aduc și acum puțină fericire! Ai grijă să îl declari pe nepotătu la Gospodaria Agricola!

Gheorghe a râs, simțindu-se binecuvântat de această nouă adăugire la familia sa.

Dialogul despre alegerea numelui pentru micuțul băiețel a început imediat, fiecare membru al familiei având o sugestie proprie.

—Ei bine, ce ziceți de un nume puternic, ca al meu, Gheorghe?

—Nenea Gheorghe, lasă, că numele tău sună a bătrânețe! Vrem un nume mai tineresc, mai modern! i-a spus Ileana

—Modern? N-am mai auzit de nume moderne sau vechi, eu știu doar că sunt nume și atât! Ia hai, Bălaio, ce zici tu?

—Păi, dacă e să fie tineresc, ce-ar fi să-l numim Radu? Are un viitor strălucit!

—Păi asta-i nume de boier, nu de țăran! i-a răspuns Alexandrina.

—Hai să-l numim Traian! Ca în colindu' ala „ S-a sculat mai an Bădica Traian, a încălecat un cal laur, cu nume de Graur, cu şaua de aur"! a spus Ion râzând.

—Traian? Aide mă, Ioane, fi serios acum! a spus Elena zâmbind.

Dialogul continuă cu fiecare membru al familiei aruncând în discuție diverse sugestii, de la nume tradiționale la cele mai inedite. Criticile și ironiile se țes într-un dans amuzant de replici, iar atmosfera din cameră devine tot mai plină de veselie.

Deodată, Rița Dobrea intră brusc în cameră și strigă:

—Ce faceți mă aici? Eu zic să-l chemați Ion, ca pe tată-său!

—Păi bine, Coană Rițo, dacă așa zici tu, să-i zicem Ion și gata! Doar că eu ziceam de Niculae! i-a replicat Bălaia.

—Am hotărât eu acum, pe micuț să-l chemăm Ion, ca pe ta-su! Când eu hotărăsc, nu se discută! a spus Rița Dobrea ignorând-o pe Bălaia.

—Păi dacă Rița a hotărât, ne supunem! Deci să-l cheme Ion! a spus Alexandrina râzând și privindu-i pe toți.

—Eu tot zic că Gheorghe este cel mai potrivit! a continuat Gheorghe.

—Pune-i numele ăsta dar vezi să nu te omoare Rița în somn! a spus Ileana zâmbind.

—Atâta timp cât nu-i punem Traian, eu sunt de acord! a spus Elena râzând.

Dialogul se încheie cu toți membrii familiei căzând de acord asupra numelui de Ion Iosif pentru micuțul băiețel. Râsetele și glumele încă pluteau în cameră, iar micuțul era acum binecuvântat cu un nume care avea să îi marcheze identitatea în familia sa țărănească.

La aproape o lună de la nașterea micului Ion Iosif, într-o dimineață senină de duminică, Soarele încălzind pământul umed de rouă, familia se pregătea pentru un eveniment deosebit în viața lor - botezul micului Ion, pe care toți aveau să îl alinte Alunelu. Întrucât tatăl său se numea Ion Iosif, porecla micuțului a fost ales cu grijă, pentru a evita orice confuzie.

Bălaia s-a prezentat prima în pragul casei, purtând o batistă pe cap și ținând în mână o sticlă de țuică, a intrat în casă cu zâmbetul pe buze:

—Neața, măi fraților! Am adus ceva să încălzim inimile înainte de botez. Ei bine, haideți să vedem cum stăm cu fețele astea vesele!

Fiind dimineață, familia s-a adunat în jurul mesei, iar Bălaia a turnat cu generozitate țuica în paharele pe care le-a adus cu ea.

—La sănătatea lui Alunelu! Să crească mare și să aducă bucurii! a exclamat Bălaia, ridicând paharul într-un gest solemn.

Alexandrina a zâmbit cu tandrețe și a spus:

—Mulțumim, Bălaio! Să fie sănătos și mai fericit ca noi!

Elena s-a uitat cu mândrie la băiețelul ei adormit într-un leagăn de lemn făcut de Gheorghe.

—Asta e începutul unei noi file din viața noastră! i-a spus lui Ion.

În timp ce discutau, Ileana, care a ieșit de dimineață din casă, a sosit cu un coș plin de flori proaspete pentru botez.

—Ilenuțoo, cât de frumoase sunt! a exclamat Elena.

Nelu Șerban, logodnicul Ilenei, s-a prezentat și el, aducând cu el un cadou modest pentru micuțul Alunelu.

—Sper să îi aducă noroc! a spus el cu un zâmbet timid.

Apoi a apărut și Gheorghe, dornic ca botezul să înceapă mai repede.

După ceva timp, Maria și-a făcut în sfârșit apariția într-o rochie neagră elegantă.

—Auzi, Ioane, să sperăm că această ocazie ne aduce și niște momente mai de soi în viață! a rostit ea.

Rița și-a făcut intrarea în casă cu un zâmbet misterios.

—Să vă bucurați de fiecare clipă, copiii cresc repede!

Ajungând la biserică, au fost întâmpinați de preotul Pârlățeanu, un om blând și bătrân, care îi aștepta cu bratele deschise pentru a săvârși botezul.

În timpul ceremoniei, preotul a săvârșit rugăciuni și a binecuvântat micuțul Alunelu, sub privirile emoționate ale familiei și prietenilor.

După botez, toți s-au întors acasă pentru a sărbători cu un ospăț tradițional.

Masa a fost încărcată cu bucate cum ar fi sarmalele, mămăliga, brânza de burduf și cozonacii.

—Haideți să ridicăm paharele în cinstea lu’ Alunelu! Să trăiască cu noroc și să ne aducă bucurii în viața noastră! a strigat Ileana, iar toți au aplaudat și au sărbătorit în armonie.

Atmosfera era plină de veselie și zâmbete, iar muzica populară răsuna de la un gramafon adus de Gheorghe Lămpile cu ulei aprinse adăugau o aură caldă serii.

Maria Stan a privit în jurul ei apoi a spus:

—Vai, dar ce înapoiați suntem noi să petrecem aici! Trebuia să mergem la o locație mai ... cum să zic ... mai în pas cu lumea ... la Sfatul Popular de exemplu!

Elena, soția lui Ion, i-a răspuns cu un zâmbet politicos:

—Mumă, aici suntem în familie și contează doar sărbătoarea și bucuria pe care o împărtășim! Locul nu contează deloc!

Rița Dobrea a intervenit cu un ton vesel:

—Gauloaio, nu fi atât de încrezută! Ai trăit toată viața într-o curte la fel de sărăcăcioasă că a tuturor! Hai să ne bucurăm de moment și să uităm de aparențe!

Între timp, Bălaia s-a apropiat de grup și, aruncând o privire spre Maria, a spus cu un zâmbet șiret:

—Ei, dar avem oaspeții pretențioși în seara asta! Haideți, o să vă simțiți ca acasă, Coană Mărioaro!

Familia și prietenii au început să danseze în cerc, iar Alexandrina a invitat-o pe Maria să se alăture distracției. Maria a refuzat politicos și a ales să rămână pe margine, observând cu o critica ascunsă fiecare pas de dans al petrecăreților și ironizând fiecare aspect cu Roza.

Nelu Șerban, s-a apropiat de Maria cu un pahar de vin în mână și a încercat să o implice în conversație:

—Coacă Mario, nu-i așa că este o seară minunată?

Maria a ridicat capul și a răspuns:

—Dacă toți se simt minunat, atunci așa să fie!

Între timp, Alexandrina s-a apropiat de grupul de dansatori și a spus cu un zâmbet:

—Haideți, sărbătorim împreună! Aceasta este o zi specială pentru noi!

Elena, privindu-i pe toți, a încercat să mențină atmosfera de bucurie:

—Să ne bucurăm de această seară și de fericirea pe care ne-o aduce Alunelu în viața noastră!

Pe măsură ce seara înainta, atmosfera de sărbătoare din curtea familiei se anima tot mai mult. Ion, Bălaia și Gheorghe au început să râdă și să glumească sub influența țuicii aduse de Bălaia.

Ion, cu ochii strălucind de veselie, s-a apropiat de Bălaia și Gheorghe, strigând:

—Haideți, măi, să o facem lată în seara asta!

Bălaia, întorcându-și privirea spre ei, a spus cu un zâmbet șiret:

—Ei, măi băieți, vă place țuiculița dar nu o să fiți niciodată la nivelul meu!

Gheorghe Pieptea, ținând un pahar de țuică în mână, a adăugat:

—Bine, bine,o să încercăm să te depășim dar să nu ne trezim dimineața cu capul vraiște!

Ion a clătinat din cap și a zis:

—Lasă, Gheorghe, că asta e doar începutul! O să vedem cine rezistă până dimineață!

În timp ce cei trei se amuzau, Maria a venit lângă ei, privindu-i cu o privire dezaprobatoare.

—Băieți, nu vă simțiți puțin cam bătrâni pentru astfel de bairamuri? a spus ea, încercând să impună un ton serios.

Ion a râs cu poftă și a replicat:

—Nu te îngrijora, Coană Mario, suntem încă în putere! Hai și tu să te distrezi puțin!

Bălaia a adăugat cu un zâmbet șiret:

—Să îți arătăm că și bătrânii știu să se distreze, Gauloaio!

Maria, încercând să mențină o aparență de demnitate, a replicat:

—Oameni buni, sărbătorim un botez, nu un festival al băuturii!

În timp ce Maria încerca să domolească spiritele, Rița a venit în ajutorul ei.

—Ei, băieți, lăsați femeile să se îngrijească de atmosfera aici! Hai să ne retragem, Gauloaio, nu mai suntem noi de chefuri dastea!

Maria, mulțumindu-i cu o privire recunoscătoare, a acceptat invitația. Împreună, au părăsit grupul băieților și au plecat acasă.

Între timp, Ileana și Nelu Șerban s-au retras în casă pentru a se odihni puțin, iar Elena a intrat să se ocupe de micuțul Alunelu.

Alexandrina s-a alăturat fiului și prietenilor ei, aducând cu ea o sticlă de țuică.

—Hai, să ne distram și noi, că doar o dată se petrece așa! a spus ea, oferindule paharele.

Dialogul dintre Ion, Bălaia, Alexandrina și Gheorghe s-a transformat rapid în glume și râsete, fără perdea. Au început să povestească amintiri din tinerețe și să facă glume, încât râsetele lor au resonat în întreaga curte.

Astfel, seara s-a încheiat cu oamenii râzând, dansând și sărbătorind bucuria noului membru al familiei - micuțul Alunelu.

În dimineața zilei de 15 octombrie 1950, ulița era cuprins de o efervescență aparte. La casa familiei Iosif, unde se pregătea nunta Ileanăi cu Nelu Șerban, toată lumea era în alertă.

În casa, fetele de onoare o ajutau pe Ileana să se îmbrace și să se pregătească pentru marele eveniment.

—Hai Ileano, că să arăți ca o adevărată mireasă! Nelu o să rămână fără cuvinte când te va vedea! îi spunea Floarea Pieptea, una dintre domnișoarele de onoare, zâmbind larg.

—Sper să-i placă. Abia aștept să-l văd și să fim soț și soție! a răspuns Ileana cu o privire încă plină de emoții.

Alexandrina era în bucătărie, unde fumul de la cuptoarele aprinse umplea aerul. Cu un prosop pe cap și mânecile suflecate, se străduia să pregătească cele mai bune bucate pentru invitați. În timp ce împătura chiftelele, Ion a intrat în bucătărie cu o privire plină de entuziasm.

—Ioane, băiete, ce zici, o să fie o nuntă ca în povești, nu? a spus Alexandrina, zâmbindu-i fiului ei.

—Sigur că da! Vreau să se vorbească despre nunta asta mult timp! a răspuns Ion, cu o bucată de ardei în mână.

—Mă bucur să aud asta, dar hai să ne apucăm de treabă! Ai grijă să tai ceapa subțire, să nu plângi! i-a spus Alexandrina, împingându-i un cuțit în mână.

În timp ce cei doi lucrau în bucătărie, Elena a intrat grăbită, încercând să se descurce cu un coș de vase murdare.

—Unde-i Nea Ioniță? Trebuie să-l punem și pe el la treabă! a spus Ion, încercând să taie ceapa fără să verse lacrimi.

Elena, aplecându-se să ia oala cu apă, a răspuns:

—Ei, el e pe afară, e la un pahar de țuică cu Bălaia! Sunt atâtea de făcut!

Ioniță Rocan a intrat apoi în bucătărie cu o privire zâmbitoare.

—Mămicăăă, Neniculee, ce-i asta cu costumul? Ești bine? a întrebat Alexandrina, privindu-l de sus până jos.

—Normal că mă simt bine! O să fie o zi specială, și vreau să arăt pe măsură! a răspuns Ioniță râzând și făcând o piruetă.

La un moment dat, s-au auzit pași în pragul bucătăriei, iar Bălaia a intrat brusc.

—Ce mai faceți pe aici? E un miros minunat! Unde țineți țuica? Nu de alta dar să pun pe mese! a întrebat ea, privindu-i pe toți cu ochi strălucitori.

Alexandrina, privind-o cu suspiciune, a răspuns:

—Ei, altă treabă n-ai! Du-te și pregătește-te tu pentru nuntă, nu sta ca la câmp!

Bălaia oftând, a plecat, lăsându-i pe cei patru în pace.

Cu sunetul vesel al lăutarului, care cânta cu pasiune "I-ați mireasă ziua bună", întreaga uliță a fost chemat în curtea familiei Iosif. Oamenii au început să se strângă, cu priviri curioase și zâmbete calde, pregătiți să se bucure de sărbătoare.

În timp ce Ileana era înconjurată de domnișoarele de onoare, Alexandrina nu și-a putut stăpâni emoțiile. Cu lacrimi de bucurie în ochi, privind către familia și prietenii săi, a spus:

—Ce zi minunată! Așa mi-am dorit să fie pentru Ileana! Doamne, cum trece timpul! Mi-aș dori ca și Lisandru să fie aici, să vadă ce frumoasă a crescut familia noastră!

Bălaia, simțind momentul special, a îmbrățișat-o pe Alexandrina și i-a spus cu afecțiune:

—Ei soro, el e cu siguranță aici, în sufletul vostru! Și sunt sigură că se bucură de fiecare clipă de fericire a voastră!

În acest timp, lăutarul și-a intensificat cântecul, iar atmosfera a devenit tot mai plină de energie. Alexandrina, ținând un voal alb în mâini și un pumn de monede, a venit lângă Ileana.

—Vino, miresico, să te împodobim cum se cuvine! a strigat ea.

Cu o mișcare plină de simbolism, Alexandrina i-a pus voalul Ileanei, rostind cuvinte de binecuvântare. "

—Să ai o căsnicie lungă și fericită, Ilenuța mea! a spus ea, apoi a pus niște bancnote la sânul miresei.

În acel moment, lăutarul a schimbat ritmul, și o horă s-a format spontan în curte. Oamenii s-au prins de mâini și au început să danseze într-o explozie de bucurie și entuziasm.

În timp ce petrecerea înflorea în curte, Rița privea de la fereastra casei. Cu o privire plină de căldură și fericire, a admirat dansul oamenilor sărbătorind. Apoi, cu o tandrețe neașteptată, s-a apropiat de micuțul Alunelu și l-a luat în brațe.

—Uite ce frumos e, măi Nelușor! Trec anii, dar bucuria unei familii e mereu minunată de privit! a spus Rița, legănându-l ușor pe micuțul Alunelu pe picioarele ei.

La ceva timp, după ce Ileana s-a întors din jocul apei, cu părul său umezit și un zâmbet strălucitor pe buze, curtea a fost cuprins de așteptare. Nu a trecut mult timp până când bucuria s-a resimțit din nou în curte. Nelu Șerban, împreună cu nașii și tot alaiul de nuntă, au sosit pentru a-și lua mireasa.

Cu o atitudine încrezătoare și un zâmbet larg, Nelu a venit în fața casei, însoțit de nași și de lăutari care au continuat să cânte vesel. Nașii, o pereche de prieteni apropiați ai familiei, au fost primiți cu bucurie de către părinții lui Ileana și de către cei apropiați.

—Priviți-o pe Ileana, ce frumoasă e! a exclamat nașa, admirând mireasa în toată splendoarea ei.

Cu ochii plini de admirație, Nelu a spus:

—Ești uimitoare, Ilenuță!

Între timp, alaiul de nuntă a crescut în dimensiuni, cu vecinii și prietenii care s-au adunat pentru a sărbători împreună cu familia Iosif și cu familia Șerban.

După sosirea alaiului, o scurtă oprire la Sfatul Popular a precedat solemnitatea religioasă. Cu toții s-au îndreptat către biroul primarului pentru a-și oficializa uniunea în fața legii. În acest moment crucial, hârtiile au fost semnate, și nașii au făcut formalitățile necesare pentru a marca începutul căsătoriei civile.

Cu certificatul de căsătorie în mână și zâmbete de fericire pe fețe, alaiul de nuntași s-a îndreptat către biserică pentru a începe slujba religioasă.

Slujba de cununie s-a desfășurat în biserica din Comișani. Înainte de a intra în lăcașul sfânt, nașii și mirii au fost întâmpinați de preotul Pârlățeanu, care i-a binecuvântat și i-a condus înăuntru.

În interior, lumânările aprinse și mirosul de tămâie creau o atmosferă solemnă. Preotul, purtând veșminte sacre, i-a așteptat pe cei doi miri în fața altarului. Când toată lumea a fost așezată, Pârlățeanu a început să oficieze slujba cu cuvinte pline de înțelepciune și sacralitate.

Nașii au ținut cununa deasupra capetelor mirilor în timp ce preotul rostea rugăciuni și binecuvântări.

La finalul slujbei, mirii au fost îndemnați să se sărute. Oaspeții au izbucnit în aplauze și bucurie, iar nașii și mirii au părăsit biserica cu zâmbete strălucitoare pe fețe.

După încheierea solemnă a slujbei de cununie, alaiul a pornit cu pași plini de bucurie spre Sfatul Popular al satului, locul ales pentru a găzdui petrecerea nuntii. Atmosfera era încărcată de fericire și entuziasm, iar Soarele strălucea în cerul senin, aducând o aură specială zilei.

Mirele, Nelu Șerban, emană eleganță într-un costum negru, cu un zâmbet larg pe față, iar mireasa, Ileana, strălucea într-o rochie albă ca zăpada, completând tabloul unei zile perfecte.

Odată cu avansarea serii, atmosfera devenea tot mai animată, iar fratele Ilenei, Ion, își făcea simțită prezența. Devenea tot mai amuzant și mai extrovertit, căutând cu privirea pe cineva dispus să îi fie partener de dans. Într-un colț al sălii, l-a observat pe tatăl lui Ion Șerban, Marin, care privea în direcția lor.

Fără să stea pe gânduri, Ion s-a îndreptat spre Marin și l-a invitat la dans. La început, Marin a refuzat politicos, dar Ion nu s-a lăsat până când acesta a acceptat. Cei doi bărbați au început să danseze cu un ritm alert, făcând câțiva pași înainte și înapoi, în timp ce invitații îi aplaudau cu entuziasm. Marin, Ileana, Nelu, Ion și chiar Bălaia au format un grup vesel, dansând împreună pentru restul nopții, creând unul dintre cele mai distractive momente ale întregii nunți.

În timp ce petrecerea continuă, Rița, oaspete plin de energie, a sosit cu micuțul Alunelu. Ea l-a adus la masă și a început să îl hrănească cu dragoste și grijă. Într-un

moment de tandrețe, Ion a observat că Rița părea obosită, așa că l-a luat pe Alunelu din brațe, punându-l pe umăr.

Prietenii lui Nelu au pus la cale o idee genială pentru a marca într-un mod special începutul călătoriei lor împreună ca soț și soție.

La miezul nopții, când lumina stelelor îmbrățișa încăperea și totul părea fermecat, un fotograf profesionist din Târgoviște a intrat în scenă. Cu un decor plin de farmec, fotograful a pregătit un "fundal" de tip vechi, o pictură ce amintea de portretele de altădată.

Fotograful, măiestru al artei vizuale, a găsit locul perfect pentru a surprinde prima fotografie a proaspătului cuplu. Ileana și Nelu au fost plasați cu grijă de către prietenii lor.

În rochia sa albă diafană și în costumul elegant, cuplul radia de fericire și iubire. Fotograful, cu abilitățile sale de maestru, a capturat momentul cu o sensibilitate artistică, folosind lumina delicată a lumânărilor pentru a evidenția expresiile lor.

Petrecerea a continuat cu dansuri și cântece până în zori, iar invitații au dansat sub razele palide ale lunii și ale unui nou răsărit de Soare. Bălaia, mereu plină de energie și păreri amuzante, își făcea simțită prezența, aducând un plus de voie bună petrecerii. Alexandrina nu a putut să stea departe de bucuria generală și, la fel ca toți ceilalți, a dansat și a cântat în spiritul acestei zile magice.

(Ileana și Ion Șerban la nunta lor, 1950)

CAPITOLUL VI
"BUCURII VISCOLITE"

În iarna aspră a anului 1950, o dimineață rece și întunecată a început cu o alarmă de incendiu care s-a răspândit într-o localitate din apropierea Târgoviștei. Ion a fost rapid la fața locului cu echipajul său, gata să facă tot posibilul pentru a salva ceea ce se mai putea. Ajunși acolo, au fost întâmpinați de o scenă dezastruoasă: o gospodărie în flăcări, întreaga familie privind cu ochii plini de disperare și frică.

Ion, împreună cu colegii săi, a acționat imediat pentru a stinge focul și pentru a verifica dacă familia a avut de suferit vreun rău. Cei afectați, cu casa aproape distrusă de flăcări, tușind și șocați, priveau la tot ceea ce fuseseră construit, la ce numeau casă odată.

Cu un simț al datoriei și al umanității, Ion și echipa sa s-au apropiat de familie, încercând să le mențină moralul în ciuda tragediei care tocmai le-a lovit viața. Ion i-a întrebat cu grijă pe membrii familiei dacă au suferit arsuri sau răni, încercând să ofere un strop de consolare în mijlocul haosului. Cu toate eforturile depuse, focul a fost stins prea târziu, iar pagubele erau ireparabile. Casa familiei era aproape arsă în totalitate, iar acest eveniment dureros a avut loc chiar în prag de sărbători.

Ion, profund marcat de suferința acestor oameni, și-a imaginat propria familie în aceeași situație. Într-un moment de compasiune și empatie, s-a apropiat de capul familiei, un bărbat pe nume Costică Tudorache. Ion a cerut detalii despre nevoile lor imediate și a promis că va face tot posibilul pentru ai ajuta să-și reconstruiască viața.

Cu hotărâre, Ion a contactat imediat prietenii, rudele și vecinii săi, explicându-le situația dificilă în care se afla familia Tudorache și solicitându-le sprijinul. Mesajul său a găsit ecou în inimile comunității, iar oamenii s-au mobilizat rapid pentru a veni în ajutor.

După ceva timp, Ion a revenit la Costică, aducându-i ajutorul colectat. Banii, lucrurile și alimentele au fost oferite cu generozitate, chiar dacă resursele erau limitate. Ion i-a spus lui Costică că banii sunt puțini, dar măcar să mai ridice o cameră în plus pentru a avea un acoperiș deasupra capului până de Crăciun.

Costică, atât de lovit de tragedie și pierdere, și-a strâns mâna în semn de recunoștință și i-a mulțumit lui Ion pentru gestul său de compasiune și umanitate. În ciuda durerii lor, cu ajutorul lui Ion și al comunității, familia Tudorace a avut un motiv să privească cu speranță spre viitor în timpul sărbătorilor.

Primăvara anului 1951 a adus schimbări în viața familiei. După cum impuneau noile principii socialiste, fiecare membru al comunității, care nu era deja angajat, era chemat să participe la munca colectivă, iar Alexandrina și Elena nu făceau excepție. Astfel, ele s-au văzut nevoite să se alăture Gospodăriei Agricole de producție, cunoscută în sat sub numele de "Prietenia Romîno-Sovietică".

Alexandrina, privindu-și pământul cu tristețe:

—Iată-ne acum, forțate să ne muncim pământul pentru alții! Pământul nostru, pe care l-am iubit și îngrijit atâția ani!

—Mă gândesc și la Nelu, ce să facem cu el în timpul zilei? Bălaia sau Rița vor putea să aibă grijă mereu de el de el?

Cu teamă și speranță, cele două femei s-au alăturat efortului colectiv, lasându-l pe micul Nelu în grijă uneori a vecinilor, alteori sub aripa protectoare a prietenilor de nădejde, Bălaia și Rița.

Într-o zi, când Elena se întoarce de la câmp, găsește-o pe Rița spunându-i o poveste lui Nelu.

—Mamă Rițo, nici eu nu pot să îl țin pe Nelu atât de mult timp atent la ceva! Totuși, mă întreb cât de mult o să dureze toată această muncă.

—Draga mea, nu te îngrijora prea mult! Munca asta poate să aducă schimbări, iar noi trebuie să fim optimiști!

În timp ce Alexandrina și Elena munceau la Gospodărie, Nelu explora lumea din jur, având parte de aventuri cu Bălaia și Rița. Comunitatea se strângea și lucra împreună, în spiritul solidarității socialiste.

În timp ce familia Iosif și ceilalți locuitori ai satului își duceau zilele cu muncă și speranța în vremuri incerte, vestea despre faptele eroice ale lui Ion ajunsese la urechile superiorilor săi. În curând, acesta a fost avansat la un post mai înalt, unde nu mai era expus la pericolele directe ale focului, fiind acum responsabil de coordonarea echipajelor de pompieri.

Într-o după-amiază însorită, Ion se întorcea acasă cu vești bune. Inima lui bătea puternic de bucurie, iar pașii săi grăbiți anticipau revederea cu familia sa dragă.

Ion, intrând în casă cu zâmbetul larg pe față:

—Leano, mamă, să știți că mi-au dat un post nou! Acu' n-o să mai stau pe lângă foc și am o slujbă mai înaltă!

—Aoleu, asta-i o veste bună! Păi și cum a fost, ce-ai făcut? a spus Elena uitându-se cu mândrie la Ion.

—Am vorbit cu șefii și zic că de-acu' sunt șeful altora, nu mai stau în prima linie! Mă ocup de organizare și de trimis oamenii la incendii!

—Și ... nu mai ești în primejdie acum, nu? Spune-mi că nu o să mai trebuiască să mă tem pentru tine! a spus Alexandrina cu privirea țintuită în ochii lui Ion.

—N-am să mai fiu în prima linie, bre mamă! O să fiu cel care zice ce au de făcut, sunt cel mai în siguranță!

Între timp, Nelu, micuțul care abia începea să învețe să vorbească, își arăta entuziasmul prin sunete țipătoare și gesturi jucause.

—Ta ... Ta ... Tata!

—Da, măi Neluș, tata acum are un post mai important! a spus Ion luându-l pe Nelu în brațe.

Totuși, Ion, văzând îndoiala pe chipul Alexandrinei, zâmbește și disimulează puțin emoția.

—Ei bine, bre, să vezi că nu glumesc! Uite, ți-am adus și o dovadă!

Scoate apoi o casă de pompieri de la spate și o pune pe capul Alexandrinei.

—Uite dovada! Am adus-o de la serviciu! De acum înainte, n-o să mai am nevoie de ea! Nu mai sunt cel care se luptă cu focul direct, acum sunt la birou!

Alexandrina, încă cu un sâmbet nesigur:

—Adevărat să fie sau doar o glumă?

—E adevărat, bre! Și ca să-ți arăt că nu mă joc, îți las această casă de pompieri!

Alexandrina, privindu-se în oglinda, începe să râdă:

—Păi, dacă n-ai o casă, atunci cred că chiar e adevărat ... Doar să nu uiți că de acum, șeful la masă sunt eu!

—Am înțeles, să trăiți! Hai să sărbătorim împreună această schimbare în viața noastră! Șefa, adu-mi un pahar de țuică!

(Casca de pompier a lui Ion)

Veni și vara lui 1951, iar satul strălucea veselie cu ocazia nunții băiatului lui Bălaia. Atmosfera de sărbătoare era contagioasă, iar mesele îmbelșugate așteptau oaspeții cu bunătăți alese și băuturi spirtoase.

La nuntă a fost invitată și familia Iosif, iar Ion și Elena au fost reprezentanții familiei, Alexandrina a rămas acasă, având grijă de treburile casnice și de Nelu.

Ion, fericit și relaxat, se întâlnea cu vecinii și prietenii săi la petrecerea cu pricina. Fără să stea prea mult pe gânduri, începea să consume alcool în cantități considerabile, lăsându-se prins de farmecul momentului.

Elena privindu-l cu ochi critici, nu împărtășea aceeași bucurie în privința consumului de alcool. Cu un aer mustrător, îi spunea lui Ion:

—Bine-ar fi să te oprești odată cu băutura asta, nu vezi că acum ai un copil de crescut?!

Ion, într-o stare de voie bună, își justifica comportamentul:

—E doar un bairam, femeie, nu trebuie să dramatizezi atât!

Elena, tot mai nemulțumită, îi riposta:

—Petrecere sau nu, nu-i normal să te întorci acasă în halul ăsta!

În lumina dansantă a lămpilor și sub acoperișul stelelor, nunta la care participa familia Iosif părea să se transforme într-un moment de umilință pentru Elena. Văzându-l pe Ion consumând din plin băuturile alcoolice și făcându-se de râs în fața celorlalți, ea simți că demnitatea familiei erau șterse de această scenă jenantă. Intrigată și întristată de comportamentul soțului său, hotărî să părăsească nunta, refuzând să fie martora continuării acestei scenete.

În ciuda căldurii verii, aerul devenise rece în sufletul Elenei. În timp ce pasiunea și bucuria nunții se desfășurau în jurul ei, ea părăsi discret locul de sărbătoare, plecând în tăcere. Ajunsă acasă, întunericul nopții o cuprinse întrun abur al singurătății.

În cele din urmă, la o oră înaintată, Ion se întoarse acasă, încălzit de efectele băuturilor și de atmosfera de sărbătoare. Strigă prin bătătură cântece și vorbe fără sens, împrăștiind zgomote de veselie la tot pasul.

Elena, trezită din somnul ei, ieși pentru a-l confrunta pe Ion. Încercă să-l potolească și să-l aducă în casă, dar cuvintele sale păreau să se piardă în vântul nopții. Ion, orbit de efectele alcoolului, rămânea surd la încercările ei de a-l opri. Totuși, zgomotele făcute de Ion o trezi pe Alexandrina care a ieșit afară nervoasă și a strigat:

—Ioane, tu nu te-ai săturat să faci circ prin satul ăsta? Am stat acasă singură toată ziua și am avut grijă de toate doar ca voi să vă simțiți bine, iar tu vii acasă rupt de beat!

—Ei, lasă-mă în pace, femeie! Doar am băut puțin, ce-i cu atâta supărare?

—Supărare? Ești un om matur, ai un copil acasă, și te porți ca un tânăr fără minte! Tot observ cum de ceva timp te transformi într-un bețiv și faci din ce în ce mai urât la beție!

—Ce e, bre, nu-ți plac glumele mele? Trebuie să mai și râdem puțin în viață!

—Râzi, dar familia ta se destramă sub ochii tăi! Ai uitat că ai o casă, un copil și o soție? Sau ai decis să-ți trăiești viața în bătaie de joc?

—Nu mai exagera, femeie! O să fie bine, lasă-ne pe noi să ne rezolvăm problemele!”

—Problemele voastre? Dacă nu te oprești cu beția asta, o să ajungem vai de noi! Crezi că îți permiti să cheltuiești bani pe băutură în loc să te ocupi de gospodărie? —

—Păi, bre, trebuie să ne mai și relaxăm, să nu uităm de bucuriile vieții!

—Bucurii? Asta-i bucurie pentru tine? Să ne certăm?!

—Hai, nu fi atât de sictirită! O să fie bine, o să vezi! Mâine uităm totul!”

—Sictirită, auzi! Nu știu cât mai pot să suport așa ceva, Ioane! Nu mai face din viața asta o glumă proastă!

După ce Alexandrina părăsi furioasă peisajul, intrând în casă și trăgând ușa după ea cu putere, Elena se simți nevoită să intervină. Cu răbdare și hotărâre, aceasta se apropie de Ion, care, sub influența alcoolului, părea să nu își dea seama de amploarea certei.

În timp ce Luna răsărea pe cerul senin, Elena îl apucă pe Ion de braț și începu să îl conducă înspre casă. Călcat pe urme nesigure, Ion încerca să țină pasul cu soția sa, care, în ciuda oboselii, îl susținea cu hotărâre. Când intrară în casă, lăsând în urmă tulburarea din curte, Elena îl îndreptă pe Ion către pat.

Alexandrina, înăbușind în continuare furia din sufletul ei, se retrase în colțul ei. Lumina slabă a lămpii cu petrol dezvăluia chipul ei obosit și plin de grijă. Cu o privire ce amesteca reproșurile și îngrijorarea, se așeză pe marginea patului din colțul ei și începu să-și mângâie nepotul adormit. Oboseala anilor de muncă aspră și grija pentru familie își pusese amprenta pe chipul ei, dar în același timp, ochii săi păstrau sclipirea și căldura unei mame devotate.

Cu trecerea timpului, petrecerile și chefurile la care era invitat Ion au devenit o obișnuință tot mai frecventă. Se întorcea acasă într-o stare de ebrietate adâncă, sub influența alcoolului care își făcea simțită prezența în comportamentul său. Aceste episoade repetate începeau să devină un motiv constant de supărare și dezamăgire pentru Alexandrina. Ea își vede fiul transformându-se într-o umbră a bărbatului care fusese odată.

În fiecare dimineață, după o noapte de excese, Ion pășea în pragul casei sale cu o ușurință aparentă, dar sufletul mamei sale se încărca tot mai mult cu o amărăciune tăcută. Fiecare petrecere îl aducea pe Ion acasă într-o stare din ce în ce mai proastă, iar visele lui Alexandrina pentru fiul ei deveneau tot mai neîmplinite.

Dincolo de porțile gospodăriei, sub cerul senin sau în noaptea întunecată, Ion se lăsa pradă obiceiurilor sale distructive. Într-o continuă cădere într-un viciu al cărui efect se

reflecta în ochii dezamăgiți ai mamei sale, Ion nu realiza că, odată cu fiecare înghițitură de alcool, se distanța tot mai mult de valorile și de dragostea familiei sale. Supărarea și dezamăgirea Alexandrinei crescuseră în paralel cu recidiva lui Ion în aceste escapade incontrolabile, creând un cerc vicios din care părea din ce în ce mai greu de ieșit.

(Fotografie cu Ion – al doilea din dreapta – la o petrecere din sat)

În perioada următoare, viața familiei a continuat să fie liniară, sculat-muncăsomn, adică o rutină obișnuiă cu nimic scos din normalitate, exceptând scăpările lui Ion la bairamuri.

În primăvara anului 1952, în timpul Postului Paștelui, semnele unei noi sarcini pentru Elena au început să se manifeste, iar chiar și Bălaia a confirmat vestea. Discuțiile tensionate cu Alexandrina și conștientizarea venirii unui nou copil în familie au pus presiune asupra lui Ion.

În lumina acestui moment important, Ion a realizat necesitatea unei schimbări în comportamentul său. Dorind să fie mai responsabil și să-și dedice mai mult timp familiei sale, Ion a decis să renunțe la obiceiurile sale de a merge la petreceri și chefuri.

Deși Ion renunțase să mai participe la evenimente în afara casei, preferând să consume alcool acasă, această schimbare nu îi diminuează cu nimic plăcerea de a petrece timp alături de cei dragi. Consumul moderat de alcool în propria curte devenise o obișnuință pentru el, menită să evite situațiile inconfortabile și certurile care i-ar putea afecta relația cu familia sa.

Era dimineața devreme în ziua de 17 septembrie 1952, iar casa era încă plină de întuneric. Elena se trezise cu dureri cumplite, iar Alexandrina era singura care și-a dat seama ce se întâmpla. Ca și acum doi ani, când Elena născuse, Alexandrina a fost prima care a înțeles ce se întâmpla.

Elena se zbatea în pat, strigând de durere, iar Alexandrina își făcea tot posibilul să o calmeze și să o ajute. Ion era încă adormit în camera alăturată, iar Nelu dormea liniștit în patul lui micuț. Alexandrina știa că trebuie să-și păstreze calmul și să acționeze rapid, așa că a luat o pătură și a încălzit-o pe sobă, pregătind-o pentru momentul când Elena va naște.

Alexandrina a chemat-o pe Bălaia să o moșească pe Elena, iar aceasta a adus un suflu de umor și căldură în momentul plin de emoție. Bălaia a făcut glume și a încercat să distragă atenția de la durerile Elenei, aducând un strop de veselie în atmosferă.

Cu fiecare contracție, durerea Elenei se amplifica, iar Bălaia o încuraja să respire adânc și să se concentreze asupra nașterii copilului. În timpul nașterii, micul Nelu era foarte îngrijorat, văzând suferința mamei sale. Alexandrina a încercat să-l liniștească și să îi explice că va avea o surioară sau un frățior. După câteva ore de chin, Elena a adus pe lume o fetiță perfect sănătoasă pe care au numit-o Rodica.

Ion, trezit din somn de strigătele Elenei, a alergat în camera unde aceasta stătea. Când a văzut că Elena a născut, a fost înspăimântat și neîncrezător în același timp. Cu toate acestea, bucuria de a-și vedea fiica nou-născută i-a umplut inima de recunoștință față de Bălaia și Alexandrina.

Cu timpul, Ion, văzând că familia s-a mărit, a luat o decizie importantă pentru bunăstarea sa și a celor dragi. Într-o zi, după ce se întorsese de la Uniunea Petrol, Ion și-a adus aminte de vremurile când meseria lui de croitor aducea un venit în casă. A hotărât să-și reia vechea meserie, în paralel cu munca sa actuală, pentru a face față cheltuielilor tot mai mari ale familiei.

Cu acul și ața în mână, Ion și-a deschis atelierul său modest într-o cămăruță din casa lor. Avea mașina de cusut veche Singer și o măsuță pe care își etala materialele colorate.

Familia și vecinii au fost uimiți să-l vadă pe Ion revenind la croitorie. Bălaia s-a apropiat și a spus cu glas plin de umor:

—Ietă la Ion! Credeam că te-ai lepădat de meserie!

Ion i-a zâmbit și a răspuns:

—Ei bine, Bălaio, nu pot să las oamenii să meargă dezbrăcați, nu-i așa?

Astfel, Ion și-a reluat activitatea de croitor, iar vestea s-a răspândit rapid în sat. Oamenii veneau la el cu materialele lor, cerându-i să confecționeze haine simple pentru ei sau pentru copiii lor. Ion, în weekend, era ocupat de dimineață până seara, cusând și croind hainele necesare.

Într-o zi, când Ion era ocupat la atelier, Rița Dobrea, mătușa Elenei, a venit și ea cu o stofă frumoasă.

—Ionele, poți să-mi faci o fustă eleganta? Vreau să arăt frumos la horă! a spus ea zâmbind.

—Sigur, Mamă Rițo! Vei arăta cu siguranță minunat! Voi face o fustă ca-n povești!

Cu această nouă afacere, Ion a reușit să aducă un venit suplimentar în casă, îmbunătățind treptat starea materială a familiei. Hainele făcute cu grijă și pasiunea pentru croitorie au adus bucurie în viața lor.

O altă schimbare în viața familiei a fost când Elena, având acum doi copii, a fost repartizată la îngrijirea și creșterea viermilor de mătase. Această muncă delicată și plină de răbdare era esențială pentru producția de mătase.

Procesul începea cu selecția atentă a ouălor de mătase, care erau depuse pe foi de dud. Elena și alte femei din sat trebuiau să fie foarte atente în această etapă, deoarece calitatea ouălor avea un impact direct asupra producției ulterioare. O dată selectate, ouăle erau plasate în condiții controlate de temperatură și umiditate pentru a favoriza ecloziunea.

Odată ce ouăle au eclozat, micile larve de mătase erau hrănite cu frunze proaspete de dud. Elena și colegii săi trebuiau să aibă grijă să mențină o alimentație corespunzătoare pentru a asigura o creștere sănătoasă a viermilor. Munca era laborioasă, deoarece era necesar să se colecteze constant frunze proaspete și să se asigure că nu există niciun semn de boală sau daună.

Pe măsură ce viermii creșteau, era momentul să înceapă procesul de împletire a coconelor de mătase. Femeile trebuiau să manipuleze cu grijă aceste coconi, extrăgând firele subțiri de mătase. Elena, cu degete pricepute, îndemâna firele cu delicatețe pentru a le rula în așa-numitele fire de mătase brute.

Apoi, firele erau tratate pentru a le face mai rezistente și a le conferi strălucirea specifică mătasei. Elena, împreună cu celelalte femei, trebuia să fie atentă la fiecare detaliu, deoarece calitatea firelor influența direct prețul final al mătasei.

Procesul de cultivare și prelucrare a mătasei nu era doar o muncă, ci și o formă de artă. Elena și ceilalți lucrători își dedicau mult timp și efort pentru a obține o mătase de calitate superioară.

În noiembrie 1952, o schimbare neașteptată a venit să tulbure satul. Un tânăr proaspăt încadrat în rândurile miliției, trimis provizoriu în această comunitate săracă, se găsea într-o situație dificilă. Fără un loc de cazare oferit de superiori, ajunsese într-un sat necunoscut, lipsit de sprijin și neștiind unde să-și petreacă nopțile.

Cu inima grea și speranța pierdută, tânărul a luat calea bisericii, acolo unde adesea oamenii se întorceau pentru a-și găsi liniștea și a primi răspunsuri la necazurile lor. Așezat pe o bancă, cu privirea pierdută în gol, el a rostit o rugăciune tăcută, cerând un semn că Dumnezeu îl va ajuta în noua sa provocare.

După slujbă, când satenii ieșeau cu gânduri și fapte bune din locașul sfânt, tânărul a început să adreseze fiecărui localnic întrebarea simplă:

—Aveți un loc unde pot sta?

—Băi ăsta, ce cauți aici, nea cutare?

—Caut un loc de cazare! Sunt un milițian nou, trimis aici în sat!

—Milițian, zici? Ești sigur că nu ești de la securitate?

—N-am treabă cu aia. Mă ocup de ordinea publică!

Din păcate, frica de necunoscut și a dus la refuzuri repetate. Într-un final, privind dezamăgit în jos, tânărul a fost abordat de o femeie în negru, cu o față serioasă și

privirea adâncă. Acea femeie era însăși Alexandrina, cu o inimă mare, dar plină de prudență în acele vremuri incerte.

—Sărut-mâna, Tanti! Sunt noul milițian din sat și ... căut un loc de cazare ...

Alexandrina, ținând un coș cu ouă într-o mână și privindu-l cu o privire scrutătoare, întrebă:

—Milițian, zici? Ce treabă ai tu aici?

—Am fost repartizat temporar în sat și nu am unde să stau! Aș aprecia orice ajutor!

Alexandrina își ridică o sprânceană, făcându-și griji:

—Milițieni, ruși, comuniști..toți ne-ați adus numai necazuri! Ce vrei tu defapt?

—Îmi pare rău dacă am creat vreo impresie greșită! Doar încerc să-mi fac treaba și să am un loc unde să dorm ...

Alexandrina, cu o expresie serioasă, îl întrebă:

—Mă, nu ești spion, nu-i așa?

—Nicidecum! Am fost repartizat provizoriu în sat și nu am găsit încă un loc de cazare... M-am rugat la Dumnezeu să găsesc o soluție ...

Alexandrina își strânse buzele, aruncând o privire disprețuitoare către uniforma tânărului. Cu un coș în mână, plin cu ouă, îi spuse:

—Așadar, ești milițian! Hm, nu-i de bine!

Tânărul, simțind că trebuie să-și câștige încrederea, încercă să-i explice:

—Nu am venit să deranjez! Doar caut un acoperiș pentru câteva zile!

Alexandrina, întorcându-și privirea către biserica înconjurată de liniște, își dădu seama că poate ar trebui să-și facă propria judecată. Întinzându-i tânărului un colac, spuse:

—Bine ... hai la noi, dar ai grijă! Suntem oameni simpli, și nu avem chef de necazuri! Am si doi nepoței acasă, o să fie gălăgie mai mereu, sper să nu te deranjeze ...

Tânărul, bucurându-se de primirea neașteptată, își dădu seama că acea doamnă în aparență aspră era, de fapt, plină de înțelegere. Cu un zâmbet timid, acceptă colacul și spuse:

—Vă mulțumesc! Mă descurc și cu sunetele și cu nepoții! Sunt recunoscător pentru ospitalitate!

Alexandrina, observând bunăvoința tânărului, îl privi mai atent și îl întrebă:

—Hai să-ți arăt locul unde poți să stai! Dar să știi că ne descurcăm greu, așa că nu te aștepta la cine știe ce condiții!

Tânărul, însemnându-i în palmă puținii bani pe care îi avea, spuse:

—Mulțumesc! Am să vă ofer câțiva bani pentru cazare pe săptămâna aceasta!

—Nu e nevoie de bani! Dacă tot ești în căutare de adăpost, trebuie să fim oameni buni, așa e creștinește!

La sosirea acasă, Alexandrina i-a prezentat pe tânăr lui Ion și Elenei, explicând că acesta era milițianul repartizat în sat. Familia modestă a Alexandrinei, cu toate greutățile lor, deschisese brațele pentru a oferi adăpost unui tânăr venit de departe.

În cele câteva săptămâni în care Alexandrina și familia sa l-au adăpostit pe tânărul milițian, acesta s-a integrat perfect în viața satului Comișani. El ajutând la treburile gospodăriei pe Alexandrina și Elena. De fiecare dată, când familia primea ajutor din

partea tânărului, aceștia simțeau că îi era recunoscător și că aprecia solidaritatea și omenia de care aveau parte.

Cu timpul, el devenise cunoscut în sat, iar oamenii îi vorbeau cu respect. Tânărul, pe lângă faptul că era muncitor și serios, purta mereu un zâmbet sincer și dăruia atenție fiecărui membru al familiei. Cu toate că în primele zile lumea îl privise cu suspiciune, acum îl acceptase ca pe unul dintre ai lor.

Într-o dimineață rece de februarie 1953, tânărul a primit o telegramă care anunța că a fost mutat definitiv într-o altă localitate din județul Dâmbovița. Vestea a fost primită cu tristețe de către familia lui Alexandrina, care începuse să-l considere ca pe un membru al lor. Cu toate acestea, au înțeles că era nevoie să meargă unde îi cerea serviciul și au hotărât să-l susțină.

Înainte de plecare, tânărul a mers la Alexandrina cu niște bani pe care îi primise de la familia sa. Era o sumă modestă, dar pe care el voia s-o ofere ca mulțumire pentru ospitalitatea primită. În timp ce îi înmâna banii, a spus:

—Nu voi uita niciodată cum m-ați primit în casa voastră! Vă mulțumesc din suflet pentru tot!

Alexandrina, emoționată, i-a luat mâna și i-a spus:

—Ai fost ca un fiu pentru noi! Poate ne vom mai întâlni, cine știe!

Cu aceste cuvinte, tânărul milițian a părăsit satul, lăsând în urmă o familie recunoscătoare.

Familia lui Alexandrina a rămas emoționată și recunoscătoare pentru gestul generos al tânărului milițian. În acea seară, la masă, când toți membrii familiei se adunaseră în jurul mesei, Alexandrina nu își putea stăpâni zâmbetul.

—Mai sunt și oamenii sunt buni și în lumea asta, nu-i așa? a spus ea, privind la cei din jurul mesei.

Ion și Elena au dat din cap afirmativ, iar Alexandrina a continuat:

—Am primit astăzi o sumă de bani pe care nu m-aș fi așteptat să o vedem vreodată în viața noastră! Cu toții am muncit și am fost oameni buni, și cred că asta ni se întoarce acum!

Ea a pus pe masă banii, iar privirile celorlalți membri ai familiei s-au îndreptat curioși spre aceasta.

—Iată ce ne-a lăsat milițianu'! Ne-a mulțumit pentru tot ajutorul și ospitalitatea! E un om bun, chiar dacă e milițian ... a adăugat Alexandrina, încercând să glumească puțin.

Bani din aceia ar fi ajuns pentru a îmbunătăți și mai mult viața familiei. În timp ce numărau și admira banii, Alexandrina a venit cu o sugestie îndrăzneață:

—Ce-ar fi să adunăm și economiile noastre la acești bani și să ne extindem curtea? Avem nevoie de mai mult spațiu, mai ales acum cu Nelu, Rodica, și cred că ar fi bine să avem mai multe condiții pentru copii!

Ion și Elena s-au uitat unul la altul, apoi la Alexandrina. Ideea era una bună, dar implica și riscuri financiare. Cu toate acestea, după o discuție aprinsă și plină de argumente, familia a hotărât să investească banii și economiile în dezvoltarea casei lor.

Până să înceapă demersul pentru aplicarea planului, în ziua de 5 Martie 1953, în timp ce Elena citea ziarul "Scânteia", un freamăt de emoție și nerăbdare pătrundea în casa familiei. Cu fiecare rând citit, ochii Elenei se luminau tot mai mult, iar inima îi bătea mai tare. Fără să stea pe gânduri, Elena a strigat:

—Mamă, vino repede! Ai să vezi ce veste avem azi!

Alexandrina a venit grăbită, iar Elena i-a întins ziarul.

—Mamă, ai să vezi ce e în ziar! Stalin e grav bolnav! Are o hemoragie cerebrală și și-a pierdut cunoștința!

Alexandrina, la auzul veștii, a izbucnit într-un zâmbet larg, care i-a luminat întreaga față. S-a așezat lângă Elena, iar cele două femei au început să discute aprins despre evenimentele momentului.

—Așa trebuia să se întâmple demult! a spus Alexandrina cu hotărâre. -N-am înțeles niciodată cum de un om poate să aibă atâta putere și să țină sub jug atâția oameni! Așteptâm vestea cea mare, Tovarășe Stalin!

După ce discuțiile în curtea casei au atras atenția vecinilor, Bălaia a venit și ea curioasă să afle ce se întâmplă.

—Ce e freamătul ăsta în ograda voastră? E vreo veste rea?

—Stalin e bolnav, fă Bălaio! Cică emoragie cerebrală zice ziarul!

Bălaia a privit știrea cu un aer sceptic.

—N-am încredere în ziarele lor, știi asta! Poate e o înscenare! Dar mă bucur că au parte și nenorociții ăștia de necazuri!

—Oricum ar fi, să sperăm că tovarășu' nu o mai duce mult!

—Ai dreptate, fă Lisăndrino! Mânca-l-ar ghermii!

Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

PMR

Scânteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

ANUL XXII Nr. 2599 | Joi 5 Martie 1953 | 4 PAGINI - 20 BANI

Intre
lui Sta
șire (p

Desc
traordi
sacrato
Stalin
cialism

Pent
în râne

Comunicatul guvernamental

asupra bolii tovarășului Iosif Vissarionovici Stalin, Președintele Consiliului de Miniștri al U. R. S. S. și Secretar al Comitetului Central al P. C. U. S.

Agenția TASS transmite următorul Comunicat guvernamental asupra bolii tovarășului Iosif Vissarionovici Stalin, Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și Secretar al Comitetului Central al P.C.U.S.:

Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. anunță nenorocirea care a lovit partidul nostru și poporul nostru: grava boală a tovarășului I. V. Stalin.

In noaptea spre 2 Martie, în timp ce tovarășul Stalin se afla la Moscova la locuința sa, el a avut o hemoragie cerebrală care a cuprins regiuni ale creerului importante pentru viață. Tovarășul Stalin și-a pierdut cunoștința. S'a dezvoltat paralizia mâinii drepte și piciorului drept. A survenit pierderea graiului. Au apărut turburări grave ale activității inimii și respirației.

Pentru tratarea tovarășului Stalin au fost atrase cele mai bune forțe medicale: profesorul internist P. E. Lukomski; membrii activi ai Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S.: profesorul neuropatolog N. V. Konovalov, profesorul internist A. L. Miasnikov, profesorul internist E. M. Tareev; profesorul neuropatolog I. N. Filimonov; profesorul neuropatolog R. A. Tkaciov; profesorul neuropatolog I. S. Glazunov; docentul-internist V. I. Ivanov-Neznamov. Tratarea tovarășului Stalin se face sub conducerea ministrului sănătății al U.R.S.S., tov. A. F. Tretiakov și a șefului Direcției medical-sanitare a Kremlinului, tov. I. I. Kuperin.

Tratarea tovarășului Stalin se face sub supravegherea permanentă a Comitetului Central al P.C.U.S. și a Guvernului Sovietic.

Având în vedere starea gravă a sănătății tovarășului Stalin, Comitetul Central al P.C.U.S. și Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. au găsit necesar să dispună publicarea începând din ziua de astăzi a buletinelor medicale asupra stării sănătății lui Iosif Vissarionovici Stalin.

Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. ca și întregul nostru partid, întregul nostru popor sovietic sunt conștiente de întreaga însemnătate a faptului că boala gravă a tovarășului Stalin va atrage după sine neparticiparea lui mai mult sau mai puțin îndelungată la activitatea de conducere.

In conducerea partidului și a țării, Comitetul Central și Consiliul de Miniștri țin seama cu toată seriozitatea de toate împrejurările legate de lipsa temporară a tovarășului Stalin dela activitatea de conducere a statului și a partidului.

Comitetul Central și Consiliul de Miniștri își exprimă convingerea că în aceste zile grele partidul nostru și întregul popor sovietic își vor manifesta cea mai mare unitate și coeziune, tărie morală și vigilență, își vor dubla energia în construirea comunismului în țara noastră, se vor uni și mai strâns în jurul Comitetului Central al Partidului Comunist și al Guvernului Uniunii Sovietice.

Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

Consiliul de Miniștri al U. R. S. S.

3 Martie 1953

Buletin asupra stării sănătății lui I. V. Stalin la 4 Martie 1953, ora 2

Agenția TASS transmite următorul buletin asupra stării sănătății lui I. V. Stalin la 4 Martie 1953, ora 2:

In noaptea spre 2 Martie 1953, I. V. Stalin a suferit o subită hemoragie cerebrală care a cuprins regiuni de importanță vitală ale creerului, în urma căruia fapt a survenit paralizia piciorului drept și a mâinii drepte cu pierderea cunoștinței și a graiului. La 2 și 3 Martie s'au luat măsurile medicale corespunzătoare, în scopul îmbunătățirii funcțiunilor turburate ale respirației și circulației sângelui, măsuri care nu au produs deocamdată o schimbare esențială în evoluția bolii. La 4 Martie, ora 2 noaptea, starea sănătății lui I. V. Stalin continuă să fie gravă. Se observă serioase turburări respiratorii: frecvența respirației — până la 36 pe minut, ritmul respirator neregulat, cu pauze periodice lungi. Se constată accelerarea pulsului până la 120 bătăi pe minut, aritmie totală; tensiunea arterială — maximă 220, minimă — 120. Temperatura 38,2°. In legătură cu turburarea respirației și a circulației sângelui se constată insuficiența oxigenului în organism. Gradul de turburare a funcțiunilor creerului a crescut întrucâtva.

In momentul de față se aplică o serie de măsuri terapeutice în scopul restabilirii funcțiunilor vitale ale organismului.

A. F. TRETIAKOV — ministrul sănătății al U. R. S. S.
I. I. KUPERIN — șeful Direcției medical-sanitare a Kremlinului
Profesor P. E. LUKOMSKI — internistul șef al Ministerului Sănătății al U. R. S. S.
Profesor N. V. KONOVALOV — membru activ al Academiei de Științe Medicale
Profesor A. L. MIASNIKOV — membru activ al Academiei de Științe Medicale
Profesor E. M. TAREEV — membru activ al Academiei de Științe Medicale
Profesorii I. N. FILIMONOV
I. S. GLAZUNOV
R. A. TKACIOV
Docent V. I. IVANOV-NEZNAMOV

Comitetului Central al P. C. U. S. și Consiliului de Miniștri al U. R. S. S.

Dragi tovarăși,

Vestea despre grava îmbolnăvire a celui mai bun și mai iubit prieten al poporului român, a conducătorului oamenilor muncii din lumea întreagă, Iosif Vissarionovici Stalin, a zguduit adânc întregul nostru popor.

Poporul român, Guvernul Republicii Populare Române și Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român urează din adâncul inimii marelui și genialului învățător al oamenilor muncii, tovarășului Stalin, deplină și grabnică însănătoșire.

Partidul Muncitoresc Român și întreg poporul român își vor strânge și mai puternic rândurile în jurul nebiruitului steag al lui Lenin și Stalin, vor întări și mai mult coeziunea și unitatea, vigilența și combativitatea, își vor însuși și mai stăruitor marile și invincibilele idei ale tovarășului Stalin.

Sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, oamenii muncii din țara noastră vor construi socialismul cu și mai multă energie, își vor însuși neîntrecuta experiență a gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice, contribuind la întărirea marelui lagăr al păcii, democrației și socialismului și a prieteniei de nezdruncinat între toate popoarele iubitoare de pace, în frunte cu marele popor sovietic.

In numele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și al Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române

GH. GHEORGHIU-DEJ

Dimineața zilei de 6 martie 1953 a adus vestea mult așteptată și schimbarea mult dorită în satul Comișani. Iosif Vissarionovici Stalin, figura dominantă și controversată a Uniunii Sovietice, se stinsese din viață. În sat, vestea a fost primită cu o amestecare de bucurie și ușurare, schimbând într-un mod palpabil atmosfera întregii comunități.

Prima care a aflat a fost, desigur, Alexandrina. Cu o expresie rezervată, dar satisfăcută, ea și-a informat familia despre evenimentul marcant.

—A venit momentul! Stalin a crăpat!

Elena și Ion au privit-o, inițial uimiți, apoi cu un amestec de emoție.

—Adevărat? A murit?

—Da, a murit! Acum să vedem cum se vor desfășura lucrurile!

În următoarele ore, vestea s-a răspândit ca un fum în sat. Oamenii își șopteau între ei, se adunau în grupuri mici pentru a discuta evenimentul major. Atmosfera de bucurie era evidentă, dar fiecare își exprima sentimentele în moduri diferite.

—Poate acum vor veni vremuri mai bune! N-o să mai trăim sub umbră! a spus Rița.

—Să sperăm că așa va fi! E timpul să ne trăim viețile fără frica asta constantă! i-a răspuns Roza.

În timp ce discuțiile se amplificau în tot satul, Alexandrina și Bălaia, a căror prietenie se întărise de-a lungul anilor, s-au întâlnit în curte pentru a împărtăși sentimentele lor.

—Lisăndrino, credeai vreodată că o să trăim să vedem asta?

—Îmi venea greu să cred, dar iată-ne aici! Poate că vremurile se schimbă, fă Bălaio!

—Să sperăm că da! Dar să nu uităm niciodată ce am îndurat!

În curte, vecinii se adunau într-o atmosferă de sărbătoare. Unii au adus țuică, alții pâine și brânză. Se auzeau râsete și vocea copiilor jucându-se. Ion și Elena, deși precauți, împărtășeau și ei bucuria cu ceilalți.

—Asta e un început, dar să fim prudenți! Nimeni nu știe ce ne rezervă viitorul! a spus Nae Rocan.

—Da, dar să ne bucurăm de acest moment! i-a răspuns Ioniță.

Pentru prima dată în mult timp, satul trăia o zi în care bucuria și optimismul triumfau asupra temerilor. Chiar și în mijlocul simplului lor sat rural, oamenii simțeau că lumea putea să se schimbe.

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

PMR

Scânteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

ANUL XXII Nr. 2600 | Vineri 6 Martie 1953 | 4 PAGINI - 20 BANI

„Fiți siguri, tovarăși, că sunt gata să consacru ...cauzei clasei muncitoare, cauzei revoluției proletare și comunismului mondial toate puterile mele,... și, dacă va fi nevoie, să-mi dau tot sângele meu, picătură cu picătură."

I. V. STALIN

Tovarășul Iosif Vissarionovici Stalin a încetat din viață

Din partea Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și a Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Către toți membrii partidului, către toți oamenii muncii din Uniunea Sovietică

Dragi tovarăși și prieteni!

Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice
al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

Consiliul de Miniștri al U.R.S.S.

Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S.

5 Martie 1953.

Concluzia medicală asupra bolii și morții lui I. V. Stalin

Tovarășul Iosif Vissarionovici Stalin a încetat din viață

Cu privire la constituirea Comisiei pentru organizarea funeraliilor lui Iosif Vissarionovici Stalin, Preşedintele Consiliului de Miniştri al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste şi Secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

MOSCOVA 6 (Agerpres). — TASS transmite:

Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. şi Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice au hotărît:

Să se constitue o comisie pentru organizarea funeraliilor Generalissimului Iosif Vissarionovici Stalin, Preşedintele Consiliului de Miniştri al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste şi Secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, alcătuită din tovarăşii Hruşciov N. S. (preşedinte), Caganovici L. M., Şvernic N. M., Vasilevschi A. M., Fegov N. M., Artemiev P. A., Iasnov M. A.

Din partea Comisiei pentru organizarea funeraliilor lui Iosif Vissarionovici Stalin, Preşedintele Consiliului de Miniştri al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste şi Secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

MOSCOVA 6 (Agerpres). — TASS transmite:

Sfîrşul cu corpul lui Iosif Vissarionovici Stalin va fi expus la Sala Coloanelor a Casei Sindicatelor.

Accesul în Sala Coloanelor a Casei Sindicatelor va fi anunţat separat.

Vom face zid şi mai puternic în jurul steagului glorios al lui Lenin-Stalin!

Din întreaga ţară continuă să sosească ştiri cu privire la adunările la care zeci şi zeci de mii de oameni ai muncii au ascultat Comunicatul guvernamental şi hotărîrile asupra stării sănătăţii tovarăşului Stalin.

La uţelăria Siemens Martin, la furnale, laminoare, fabrica nouă de maşini cu şi în celelalte secţii ale Combinatului „Sovrom-metal" şi ale uzinelor „Sovrom-utilaj petrolifer" din Reşiţa au avut loc scurte meetinguri.

In cuvinte simple, dar pline de emoţie hărnicii muncitori ai acestui Combinat — dezvoltat cu sprijinul puternic al marii Uniuni Sovietice — au dat glas simţămintelor lor de nemărginită dragoste faţă de marele prietenii şi sprijinitor al poporului nostru.

„Vestea îmbolnăvirii tovarăşului Stalin — a spus uţelarul Popa Pop Ion II — ne-a agudat puternic. Fiecare din bărbaţii poporului nostru în lupta pentru fiecărui unei vieţi fericite se datoreşte ajutorului părintesc al tovarăşului Stalin. Noi uţelarii reşiţeni, suntem hotărîţi să păşim înainte spre noi victorii pe drumul luminat de învăţătura marelui Stalin, dând zi de zi tot mai multe tone de oţel şi fonte pentru întărirea patriei noastre dragi, pentru apărarea păcii.

In cadrul meetingurilor au mai luat cuvântul maistrul stahanovist oţelar Stuleţu Marcu, prim topitorul furnalist Stănţu Vucu, maistrul stahanovist Ferencsi Victor, dela fabrica nouă de maşini, şi alţii. Ei şi-au chemat tovarăşii de muncă să-şi întărească unitatea de luptă, vigilenţa şi combativitatea revoluţionară, să facă zid şi mai puternic în jurul steagului glorios al lui Lenin-Stalin, în jurul partidului nostru, care în frunte cu tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej conduce poporul muncitor pe drumul construirii socialismului, drum luminat de învăţătura marelui Stalin.

*

Muncitorii, tehnicienii, inginerii şi funcţionarii Atelierelor Centrale I.T.B. s'au adunat eri după amiază, la lăsarea lucrului, într'un meeting fulger, în marea hală de montaj-auto. Intr'o atmosferă de adâncă durere, prietenită de vestea grea a îmbolnăvirii celui mai bun şi mai tăbit prieten al poporului nostru, conducătorul oamenilor muncii din lumea întreagă, tovarăşul Stalin, participanţii la meeting au ascultat Comunicatul guvernamental şi hotărîrile asupra stării sănătăţii tovarăşului Stalin, citite de tov. Mihai Gheorghiu, secretarul comitetului de partid al Atelierelor. Vorbitorul a dat apoi citire telegramei adresate Comitetului Central al P.C.U.S. şi Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. de către tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej, în numele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român şi al Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Române.

A luat apoi cuvântul steagurul stahanovist Marin Petre.

„Pe fiecare dintre noi îl îndurerează adânc vestea îmbolnăvirii marelui şi iubitului învăţător, conducător şi părinte al poporului, tovarăşul Stalin. In aceste zile să ne strângem şi mai puternic rândurile în jurul nebiruitului steag de luptă al lui Lenin şi Stalin, în jurul Comitetului Central al partidului nostru în frunte cu tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej, păşind spre noi lupte şi victorii pe calea construirii socialismului, luminată de învăţătura atotbiruitoare a tovarăşului Stalin".

*

La termocentrala „Gh. Gheorghiu-Dej" măreaţa construcţie a păcii şi socialismului ce se clădeşte cu ajutorul frăţesc al Uniunii Sovietice — peste 1400 muncitori, tehnicieni, ingineri şi funcţionari s'au adunat ieri după amiază la cadrul unui scurt meeting. Filial de emoţie au ascultat ei Comunicatul vestea grea îmbolnăvirii a tovarăşului Stalin.

In cursul meetingului a luat cuvântul — printre alţii — tov. Marin Tudora, sodorul la cazane. Ea a spus: „Pe noi, constructorii de pe acest şantier, vestea îmbolnăvirii tovarăşului Stalin ne-a îndurerat adânc. Ştim că această durere o simte fiecare om muncitor, durere de pace şi libertate, pentrucă tovarăşul Stalin e părintele şi călăuzitorul tuturor popoarelor care iubesc pacea şi libertatea. Să întărim neîncetat prietenia şi alianţa cu Uniunea Sovietică. Ne vom strânge şi mai mult rândurile în jurul partidului, înfăptuind angajamentul de a nu precupeţi eforturile la lupta pentru realizarea planului cincinal în 4 ani, pentru apărarea păcii".

Luând cuvântul stahanovistul Ion Tita a spus:

„In aceste zile de grea încercare pentru oamenii muncii, pentru popoarele iubitoare de pace, să dovedim, tovarăşi, tărie morală, combativitate şi hotărîre în muncă, să dăm dovadă de o neobosită vigilenţă, înaintînd glorioasa experienţă a poporului sovietic, construcţiei al comunismului, să contribuim din toate puterile la întărirea marelui lagăr al păcii, democraţiei şi socialismului, la frontea căruia păşeşte gloriosul popor sovietic. Să dovedim prin fapte, prin succesele noastre pe frontul construcţiei pacifice, că ţara noastră este demnă de faptul titlu pe care tovarăşul Stalin l-a dat ţărilor de democraţie populară — acela de „brigăzi de zec" ale mişcării revoluţionare şi muncitoreşti mondiale".

Buletin asupra stării sănătăţii lui I. V. Stalin

la 5 Martie 1953, ora 2

MOSCOVA 5 (Agerpres). — TASS transmite buletinul asupra stării sănătăţii lui I. V. Stalin la 5 Martie 1953, ora 2.

In ultimele 24 de ore, starea sănătăţii lui I. V. Stalin a continuat să rămână gravă.

Hemoragia cerebrală în emisfera stângă a creierului, care s'a produs în noaptea spre 2 Martie în urma maladiei hipertonice şi a arteriosclerozei, a dus, în afara paraliziei plaiului drept, a mâinii drepte şi a pierderii cunoştinţei, la afectarea părţii bulbare a creierului, cu turburarea principalelor funcţiuni — respiraţia şi circulaţia sângelui.

In cursul nopţii spre 4 Martie, turburările respiratorii şi circulatorii au continuat. Cele mai mari turburări s'au observat la funcţiunile respiratorii: fenomenele respiraţiei periodice (Cheyne-Stockes) au devenit mai frecvente. In legătură cu aceasta s'a înrăutăţit funcţionarea circulaţiei sanguine şi a scurt gradul insuficienţei oxigenului în organism. Administrarea sistematică a oxigenului, precum şi a medicamentelor care reglează respiraţia şi activitatea cardiovasculară, au adus treptat o uşoară îmbunătăţire a stării, şi în dimineaţa zilei de 4 Martie gradul insuficienţei respiratorii se îmbunătăţise întrucâtva.

Ulterior, în cursul zilei de 4 Martie, au apărut din nou turburări grave ale respiraţiei. Frecvenţa respiraţiei — 36 pe minut.

Tensiunea arterială a continuat să rămână ridicată (maximă 210 şi minimă 110; puls 108—115 bătăi pe minut, aerogulul (aritmie perpetuă). Intrau uşor mărită.

In ultimele 24 de ore ale boalei nu s'au constatat schimbări esenţiale în plămâni şi în organele din cavitatea abdominală. In urină s'a constatat prezenţa albuminei şi a globulelor roşii, cu o greutate specifică normală. La analiza sângelui s'a constatat creşterea numărului globulelor albe (până la 17.000). Dimineaţa şi în cursul zilei, temperatura s'a menţinut ridicată până la 38,0°.

In cursul zilei de 4 Martie, tratamentul a constat în administrarea de oxigen, preparate de cazdor, cafeină, strofantină şi glucoză. A fost făcută din nou emisiune de sânge cu ajutorul lipitorilor. In legătură cu temperatura ridicată şi cu leucocitoza crescută, s'a intensificat sexicilinoterapia (efectuată dela începutul bolei cu scop profilactic).

In noaptea spre 5 Martie, starea sănătăţii lui I. V. Stalin continuă să rămână gravă. Bolnavul se află într'o stare soporoasă (adâncă lipsă de conştiinţă). Reglarea nervoasă a respiraţiei, precum şi activitatea inimii continuă să rămână accentuat turburate.

A. F. TRETIACOV — ministrul sănătăţii al U.R.S.S.
I. I. CUPERIN — şeful Direcţiei medical-sanitare a Cremlinului.
Profesor P. E. LUCOMSCHI — internistul şef al Ministerului Sănătăţii al U.R.S.S.
Profesor N. V. CONOVALOV — membru activ al Academiei de Ştiinţe Medicale.
Profesor A. L. MIASNICOV — membru activ al Academiei de Ştiinţe Medicale.
Profesor E. M. TAREEV — membru activ al Academiei de Ştiinţe Medicale.
Profesor I. N. FILIMONOV — membru corespondent al Academiei de Ştiinţe Medicale.
Profesor I. S. GLAZUNOV
Profesor R. A. TCACIOV
Decent V. I. IVANOV-NEZNAMOV.

Buletin asupra stării sănătăţii lui I. V. Stalin

la 5 Martie 1953, ora 16

MOSCOVA 5 (Agerpres). — TASS transmite buletinul asupra stării sănătăţii lui I. V. Stalin la 5 Martie 1953, ora 16.

In cursul nopţii şi în prima jumătate a zilei de 5 Martie, starea sănătăţii lui I. V. Stalin s'a înrăutăţit. La turburările anterioare ale celor mai importante funcţiuni ale creierului s'au adăugat noi turburări ale sistemului cardiovascular. In dimineaţa zilei de 5 Martie s'au observat, timp de trei ore, fenomene grave de insuficienţă respiratorie, grea influenţabile de inteligenţă corespunzătoare. La ora 9 dimineaţa s'au produs fenomene acute de insuficienţă cardio-vasculară (colaps): prezenţa arterială a scăzut, puls s'a accelerat, s'a accentuat paloarea. Sub influenţa măsurilor terapeutice aplicate de urgenţă, aceste fenomene au fost înlăturate. Electrocardiograma făcută la ora 11 a arătat o turburare acută a circulaţiei sângelui în arterele coronare ale inimii, cu modificări de focare în peroiele posterior al inimii (electro-cardiograma făcută la 2 Martie pe a constatat aceste modificări). La ora 11,30 s'a produs pentru a doua oară un colaps grav care a fost cu greu înlăturat prin măsuri terapeutice corespunzătoare. Ulterior, turburările cardio-vasculare s'au atenuat întrucâtva, deşi starea generală a continuat să rămână extrem de gravă.

La ora 16, tensiunea arterială: maximă — 160, minimă — 100; puls: 120 pe minut, aritmie; respiraţia — 36 pe minut; temperatura — 37,6 grade; leucocitoza — 21.000.

In momentul de faţă, măsurile terapeutice sunt îndreptate mai ales spre combaterea turburărilor respiraţiei şi circulaţiei sângelui, în special a celei coronare.

A. F. TRETIACOV — ministrul sănătăţii al U.R.S.S.
I. I. CUPERIN — şeful Direcţiei medical-sanitare a Cremlinului.
Profesor P. E. LUCOMSCHI — internistul şef al Ministerului Sănătăţii al U.R.S.S.
Profesor N. V. CONOVALOV — membru activ al Academiei de Ştiinţe Medicale.
Profesor A. L. MIASNICOV — membru activ al Academiei de Ştiinţe Medicale.
Profesor E. M. TAREEV — membru activ al Academiei de Ştiinţe Medicale.
Profesor I. N. FILIMONOV — membru corespondent al Academiei de Ştiinţe Medicale.
Profesor I. S. GLAZUNOV
Profesor R. A. TCACIOV
Decent V. I. IVANOV-NEZNAMOV.

Le pag. I-a: *Concluzia medicală asupra bolii şi morţii lui I. V. Stalin.*

În timp ce petrecerea prindea viață în curte, cu râsete, dans și veselie, o umbră neașteptată s-a așternut asupra lor. La un moment dat, echipa locală de lămuritori a intrat în curte, cu privirile serioase și vocile grave. Petrecăreții au privit îngrijorați spre acești vizitatori neanunțați.

—Opriți muzica! Tovarăși, ascultați-ne! a spus Președintele Sfatului Popular.

Ion a oprit imediat muzica, iar mulțimea s-a adunat în jurul lamuritorilor. Unul dintre aceștia a început să vorbească solemn.

—A avut loc un eveniment foarte trist! Iosif Stalin, salvatorul și protectorul nostru iubit, a decedat azi-noapte! Astfel, a fost declarat un doliu în toate statele socialiste! Din respect pentru eroul nostru iubit, toate evenimentele festive sunt interzise! Orice încălcare a acestui decret va fi aspru pedepsită! Așa că terminați hărmălaia asta și plecați fiecare acasă!

Petrecăreții s-au uitat unii la alții, cu dezamăgire în ochi. Veselia lor a fost spulberată brusc de realitatea că trecuseră printr-o schimbare majoră.

În zilele care au urmat morții lui Stalin, satul a trăit o perioadă de schimbare tensionată. Chiar dacă majoritatea locuitorilor erau bucuroși că regimul opresiv al lui Stalin luase sfârșit, atmosfera publică era marcată de o tristețe falsă, impusă de pericolul reprezentat de autoritățile comuniste locale. Oamenii erau conștienți că exprimarea deschisă a bucuriei lor putea aduce consecințe grave.

În public, oamenii purtau măști de tristețe și participau la ceremonii de doliu într-un mod aparent solemn. Momentele de reculegere organizate de autoritățile locale erau ocazii pentru a arăta loialitate față de noua ordine și pentru a evita suspiciunile. Cu toate acestea, în privat, în casele oamenilor, învățau să conviețuiască cu această disonanță dintre sentimentele lor autentice și expresia lor publică.

În secret, oamenii discutau cu prietenii de încredere și vecinii în siguranța casei lor. Se adunau în locuri izolate pentru a vorbi deschis despre schimbările așteptate, despre libertate și despre posibilitățile unui viitor mai bun. Însă, păstrau mereu un ochi atent la orice mișcare suspectă și evitau conversațiile riscului în public.

Familia Iosif, precum și vecinii lor, au trăit această perioadă cu o precauție extremă. Cu toate că sentimentele de bucurie erau palpabile, trebuie să le ascundă în adâncul inimilor lor pentru a evita represaliile. Era o perioadă în care precauția și prudența deveneau un mod de a supraviețui într-o societate încă sub influența regimului comunist.

În următoarele zile, atmosfera din sat a păstrat încă o notă de solemnitate, chiar dacă se simțea un val de optimism. Oamenii s-au întors la activitățile lor obișnuite, reluând

munca în gospodării și la locurile de muncă, dar rămășițele emoționale ale evenimentelor din zilele de doliu persistau în sufletele lor.

Într-o seară, după ridicarea perioadei de doliu, atmosfera în casa familiei era plină de liniște și reflecție. Cu ocazia unei cine în familie, Alexandrina a readus în discuție ideea dezvoltării curții, prezentând o viziune care să aducă îmbunătățiri substanțiale locuinței lor modeste.

—Auzi, Ioane, mă gândeam că poate ne-am face și noi o baie pe-aici. Ce părere ai? a spus Alexandrina.

—Păi, bre, nu zici rău! Poate că voi face, poate că nu ... Să văd cum stăm cu banii și eu cu cheful! a spus Ion râzând și luând o gură de țuică.

—Eu zic că ar fi ceva bun! Și copiii ar avea camera lor separată! a zis Elena cu un zâmbet complice.

—Așa fetiță! a felicitat Alexandrina aprobarea lui Elena.

—Și uite așa, avem și noi mai mult loc în pat! a adăugat Ion.

—Și să nu ne mai trezim dimineața cu picioarele copiilor în cap! a continuat Elena râzând.

—Deci sunteți de acord să mai facem câteva camere și o baie? a întrebat Alexandrina cu o privirea hotărâtă.

—Da, stai să vedem cum stăm cu banii! a zis Ion.

—Putem să ne descurcăm, Ioane! Facem treptat! a continuat Elena.

Și așa, între un pahar de țuică și discuții la lumina lămpii cu gaz, familia își contura planurile pentru extinderea casei lor.

Cu sosirea verii, familia Iosif a început să-și transforme planurile în realitate, chiar dacă situația financiară nu era tocmai bună. Prima și cea mai importantă etapă a fost să realizeze caramizile necesare pentru construcție. Ion și Elena, ajutați de vecini și prieteni, au pus mâna pe lopată și au pornit spre gârla din apropiere pentru a aduna lut.

—Hai, Leano, mai cu putere, să luăm cât mai mult, să avem caramizi din belșug! a zis Ion strângând lut în lopată.

Au adunat lutul necesar și l-au adus în curte, unde a început procesul de amestecare cu apă și paie.

—Uite, așa trebuie să fie, un amestec bun pentru caramizi solide! explica Ion.

Amestecul a fost lăsat să se usuce la Soare timp de câteva zile, iar apoi au început să modeleze caramizile manual, una câte una.

—Uite, Leano, asta va fi o parte din casa noastră!

—Ce frumos va fi să avem camera noastră!

Familia nu a fost singură în această sarcină, vecinii și prietenii lor au fost alături de ei în fiecare zi.

—Măi, Ioane, să facem câteva caramizi și pentru mine, că și noi avem nevoie! i-a spus Gheorghe Rocan.

Familia Rocan, frații lui Alexandru și familia Pieptea au venit să îi ajute să facă caramizile necesare pentru noile camere.

În acest timp, Alexandrina își îndrepta atenția mai mult spre îngrijirea copiilor și asigurarea bunei desfășurări a muncii.

—Încet, liniște, că părinții vostri muncesc din greu să vă facă un loc frumos!

Eforturile colective și bucuria de a contribui la construcția noului loc de trai au creat o atmosferă plină de viață.

În timpul săptămânii, Ion era ocupat la Uniunea Petrol, iar Elena se ocupa de producția de caramizi, ajutată de ceilalți. În weekend, Ion se alătura eforturilor, contribuind la această inițiativă comunitară.

O altă zi de vară a adus cu sine o nouă provocare. Dorindu-și să aibă un spațiu pentru depozitarea alimentelor și a băuturilor, Ion și Elena au hotărât să construiască un beci sub casa principală. S-au pus pe treabă, săpând cu grijă pentru a evita orice daune structurii casei.

Pentru fundație, au așezat cu atenție piatra și mortar. Cu răbdare și muncă asiduă, au construit zidurile beciului din caramizi, lăsându-le să se usuce în Soarele verii.

Următorul pas a fost construirea scheletului pentru fiecare cameră. Acest schelet, realizat din lemn și sârmă, a fost esențial pentru a susține cărămizile ce urmau să fie așezate.

Elena, deși era ocupată cu creșterea copiilor și cu alte responsabilități, s-a implicat activ în crearea scheletului, alături de ceilalți. În absența lui Ion, care era plecat la muncă și, uneori, sub influența alcoolului în weekend, Elena a trebuit să preia rolul acestuia și să se asigure că proiectul merge înainte. Cu toate provocările și greutățile, dorința de a oferi un camin mai bun copiilor ei a fost forța care a motivat-o pe Elena să continue.

Scheletul a fost creat cu grijă și atenție la detalii, asigurându-se că fiecare cameră va avea o structură solidă. Fiecare cărămidă a fost fixată în mod corespunzător la scheletul de lemn, iar golurile dintre ele au fost umplute cu mortar. După aceasta, a fost nevoie de răbdare, iar membrii comunității au lăsat structura să se usuce pentru a consolida temelia noilor îmbunătățiri.

Totuși, cu venirea perioadei recoltării grâului la Gospodăria Agricolă și cu lipsa de resurse financiare suficiente, proiectul a fost pus pe pauză. Cu toții au fost nevoiți să revină la activitățile lor obișnuite pentru a face față cerințelor sezoniere.

Ion a continuat să lucreze la Uniunea Petrol, contribuind astfel la veniturile familiei. Elena, în ciuda faptului că și-ar fi dorit să continue lucrul la proiectul de dezvoltare a curții, s-a întors la îngrijirea viermilor de mătase.

În același timp, Alexandrina s-a întors la munca pe câmp la GAP, iar uneori îl lua cu ea pe micuțul Nelu. Rodica, fiind încă prea mică pentru a rezista pe câmp, în canicula, la activitățile agricole, era lăsată în grijă Riței sau Bălaiei.

Era o zi toridă de vară, iar Alexandrina trebuia să recolteze grâul, cu ceilalți consăteni, pentru GAP. Neputând să îl lase și pe Nelu lui Rița sau lui Bălaia, l-a luat cu ea în această expediție agricolă. Nelu, plin de energie, a început să alerge în voie odată ce au ajuns pe câmp.

Alexandrina, concentrată asupra muncii ei, nu îl putea urmări mereu pe Nelu și s-a temut că ar putea să-l piardă din vedere. Așa că l-a chemat lângă ea și i-a împărtășit o legendă locală despre o strigoaică numită Lina Nebună, care bântuia câmpurile din zonă.

—Ascultă-mă bine, Nelușor! Se spune că Lina Nebună a fost o femeie din sat, foarte bătrână și cu un suflet întunecat! După ce a murit, a devenit un strigoi al câmpului, hoinărind în umbră pentru a pedepsi copiii neascultători.

Vara, Lina Nebuna iese la iveală, iar umbrele ei dansează pe câmpurile noastre ca niște spirite malefice. Cu fiecare pas al ei, iarba se ofilea, lăsând în urmă o urmă de descompunere. Cei care îndrăzneau să o privească în ochi rămâneau captivi în hipnoza ei și dispăreau fără urmă. Se spune că sufletele lor erau duse într-o lume întunecată, unde erau condamnate să hoinărească alături de Lina Nebuna până la sfârșitul veacurilor.

Noaptea poți auzi suspinele disperate ale copiilor dispăruți, duși de Lina Nebuna în lumea ei întunecată. Se spune că uneori, pe înserat, umbra ei se ivește printre lanurile de grâu, și cineva cu sufletul înfricoșat ar putea să-i zărească silueta nefastă. Și Lina Nebuna nu se joacă! Ea caută copiii neascultători și îi trage în adâncurile întunericului, unde orice urmă de bucurie este pierdută. Ai grijă și ferește-te de orice mișcare stranie în lanurile de grâu, căci s-ar putea să fie ea însăși, Lina Nebuna, pregătită să-și facă următoarea pradă!

Nelu s-a speriat imediat și a decis să nu se mai depărteze de Alexandrina. A stat lângă ea și i-a ajutat cu treburile de pe câmp.

—Mergem mai departe, Nelule! i-a spus Alexandrina. -Dar nu uita, trebuie să fim atenți și să nu ne despărțim niciodată!

Nelu a fost de acord și a mers alături de ea cu teamă în inimă. La fiecare zgomot, se uita în jurul lui, convins că Lina Nebuna este aproape.

—Nu te mai speria, măi Nelule! Este doar vântul care bate prin grâu! i-a spus Alexandrina, încercând să îi aline frica.

La un moment dat, când Alexandrina era ocupată cu culesul porumbului, Nelu a decis să alerge puțin în jurul ei. Dar, deodată, a auzit un zgomot ciudat și s-a speriat. S-a întors imediat la Alexandrina și i-a strigat.

—Mamaie, am auzit ceva! E Lina Nebuna! a strigat Nelu cu ochii plini de lacrimi.

—Nu, măi Neluță! E doar un pui de iepure! i-a explicat Alexandrina, zâmbind.

Nelu a fost ușurat să audă asta și a continuat să o asiste pe Alexandrina la treburile de pe câmp.

Alexandrina a zâmbit, bucurându-se că a reușit să-l facă pe Nelu să stea lângă ea. A stat câteva momente tăcută, încercând să-și adune gândurile.

După câteva minute, a observat cum Nelu începea să se uite din nou în jur și își dorea să alerge prin câmp. Alexandrina a simțit o oarecare nostalgie, în special când a început să-și amintească de copilăria ei. Ea era la fel de energica ca nepotul ei. În cele din urmă, au reușit să termine toate treburile și au plecat spre casă.

Pe 29 august 1953, Ileana, fiica Alexandrinei, a simțit durerile nașterii. Alături de frământările și bucuria din sufletul lui Ion Șerban, Ileana a adus pe lume un băiețel sănătos pe nume Victor Șerban.

Alexandrina a fost o femeie fericită și mândră să devină din nou bunica. Cu lacrimi de bucurie în ochi, ea și ceilalți membri ai familiei au petrecut cu emoție momentul în care micuțul Victor a fost adus pe lume. Dialogul în jurul patului Ileanei era plin de exclamații de bucurie și felicitări:

—E un băiețel frumos, Ilenuța mea! Felicitări, draga mea! o tot felicita Alexandrina, plină de bucurie și mândrie.

—Bravo, Ileană! Să-ți trăiască micuțul sănătos! a adăugat Elena.

—Acum avem și noi un nepot! Să ne trăiască! a zis Ion Iosif tare în timp ce a ciocnit paharul de țuică cu Ion Șerban și întreaga familie.

După bucuria nașterii, a venit timpul pentru un alt moment important în viața micuțului Victor – botezul său. În septembrie, într-o sâmbătă, Soarele a răsărit cu strălucire pentru a binecuvânta această ceremonie specială.

Familia s-a adunat în jurul bisericii, și s-au pregătit cu grijă pentru evenimentul important. Preotul Pârlățeanu, un om respectat în comunitate, a condus slujba de botez cu solemnitate și cuvinte pline de însemnătate.

După slujbă, toată lumea s-a strâns în curtea casei lui Ion Șerban pentru o masă festivă, unde discuțiile despre viitorul micului Victor și bucuria botezului au umplut aerul. Alexandrina, cu un zâmbet mândru pe buze, privea la întreaga scenă, știind că familia ei se extindea cu încă un membru.

Câteva zile mai târziu, Alexandrina și Bălaia erau în grădina acesteia din urmă, încercând să adune nuci pentru proviziile de iarnă. Grădina părea mai pustie ca niciodată, iar răcoarea toamnei se simțea deja adânc în oase. Cele două femei cutreierau cu greu prin iarba deasă, căutând printre frunzele uscate nucile ce păreau să se ascundă încăpățânat.

Bălaia, altădată cunoscută pentru energia ei molipsitoare și felul în care nu stătea locului nici măcar o clipă, părea acum o umbră a femeii de odinioară. Slăbise mult în ultimele luni, iar obrajii îi căpătaseră o paloare care nu putea fi ascunsă nici măcar de zâmbetul ei obișnuit. De ceva vreme, nu mai ieșise la fel de des afară, iar drumurile la Biserică, care odată îi erau o a doua natură, se răriseră aproape până la dispariție.

—Lisăndrino, uite, anul ăsta parcă nici nucile nu vor să stea la locul lor, zise Bălaia, aplecându-se încet să ridice o nucă mică și crăpată.

Alexandrina o privi cu o undă de îngrijorare. În trecut, Bălaia era sufletul oricărui eveniment din sat. Fie că era nuntă, botez, sau chiar înmormântare, ea era acolo, gata să ofere o mână de ajutor, o vorbă bună sau să moșească vreun prunc adus pe lume în miez de noapte. Acum însă, toate acestea păreau doar amintiri. Nu mai fusese văzută la nicio sărbătoare de ceva vreme, iar satul începuse să observe absența ei.

—Așa-i, Bălaio, răspunse Alexandrina, încercând să își ascundă temerile. Și mai știi ce spunea mereu Țața Paraschiva? Zicea că nucile arată ce fel de iarnă ne pregătește Dumnezeu! Ți-o mai amintești?

Bălaia se sprijini de furca ei veche, iar o clipă păru să se piardă în gânduri. Mișcările îi erau lente, iar mâinile îi tremurau ușor.

—Cum să n-o țin minte, fă Lisăndrino? Parcă zilele astea am și visat-o... Mă tot gândesc la vorbele ei, că pământul știe să vorbească și noi trebuie să-l ascultăm. Spunea că atunci când pământul tace, doar vântul mai poate șopti ce vine.

Alexandrina își apropie o mână de umărul prietenei ei. Știa că Bălaia trecea printr-o perioadă grea, dar nu voia să spună nimic care ar fi putut să o tulbure mai mult. Doar timpul avea să arate cât de adâncă era lupta pe care o purta prietena ei în tăcere.

—Pământul nostru e bătrân și înțelept, spuse Alexandrina, schimbând ușor tonul conversației. Dar uite, găleata asta-i aproape plină. Cred că până la urmă o să avem destule nuci pentru iarnă!

Bălaia zâmbi slab, dar ochii îi rămăseseră triști.

— Destule pentru o iarnă, Lisăndrină, dar poate nu pentru vremurile care vin...

Oboseala era evidentă în fiecare gest al ei, iar după doar câțiva pași, se așeză sub umbra nucului bătrân, respirând adânc. Alexandrina o urmă cu privirea și se așeză lângă ea, dorind să-i ofere un moment de liniște.

—Știi, fă Lisăndrino, parcă nici nucile nu mai au gustul de altădată, continuă Bălaia, privind în zare. Și nici eu nu mai sunt cum eram... Obosesc repede, mă mișc greu. Până și ieșitul din casă e o treabă care mă copleșește.

Alexandrina îi prinse mâna cu blândețe, fără să spună nimic. În adâncul sufletului, știa că starea Bălaiei se agrava, dar voia să-i lase prietenei sale spațiul să se deschidă singură.

—Vremurile s-au schimbat, dar pământul nostru încă ne vorbește, adăugă Bălaia cu glas scăzut. Numai să mai știm noi cum să-l ascultăm...

În zilele următoare, răcoarea toamnei deveni tot mai tăioasă, iar Alexandrina, cu nucile adunate și puse în beci, simțea deja preludiul iernii ce avea să vină. Gândurile îi zburau tot mai des la casa neterminată a Elenei și a lui Ion. Nu-și putea scoate din minte imaginea acoperișului nefinalizat și știa că trebuia să le spună să grăbească lucrările înainte ca frigul să devină nemilos. Într-o seară de noiembrie, la masa din bucătărie, în lumina slabă a câtorva lumânări, Alexandrina îi chemă pe Ion și Elena la o discuție serioasă.

—Mă copii, stați puțin că vreau să va zic ceva!

Ion și Elena ridicară privirea din farfurii, uitându-se la Alexandrina.

—Ce mai e,bre? Ce-ți mai trecu prin cap? a spus Ion pe un ton plictisit.

—Mă Ioane, simt eu în vântul ăsta că bate iarna mai devreme și mai tare anul ăsta! Ar trebui să ne ocupăm de acoperiș, că doar n-o să lăsăm gerul să ne prindă cu casa desfăcută! a explicat Alexandrina.

—Zici bine, mumă, dar prea nu mai avem bani pentru casă, trebuie să mai ținem și pentru noi ...Vedem ce facem și cu acoperișul.. a adăugat Elena.

—Știu, știu că nu ne rămâne nimic... Dar poate mai strângem ceva bani până la iarnă și ne luăm ce mai trebuie! a continuat Alexandrina.

—Ei, zici bine, dar nu știu de unde să mai facem rost de bani acum! Lasă, punem niște pături și trecem și de iarna asta! a spus Ion.

—Ioane nu te zgârci! Am înțeles de la Bălaia că iarna asta o să fie urâtă! a spus Alexandrina.

—Iar asculți balivrende din gura lu' Bălaia ... Să zicem că sunt de acord, de unde scoatem bani atunci? a spus Ion puțin iritat.

—Până la urmă, găsim noi o soluție! Vorbim cu neamurile, ne împrumutăm, puțin de la unul, puțin de la altul, se strâng banii! a sugerat Alexandrina.

Ion își dădu ochii peste cap, recunoscând că femeia avea dreptate. Cuvintele Alexandrinei îl treziră din letargia provocată de oboseală, și în acea seară hotărâ că trebuie să pună umărul la această ultimă parte a proiectului.

Cei doi soți au hotărât să meargă la Ioniță Rocan și la familia Pieptea pentru a cere un ajutor financiar.

Într-o dimineață răcoroasă, Ion și-a pus o cămașă curată, în timp ce Elena și-a acoperit capul cu o batistă, pregătindu-se pentru vizitele pe care le aveau de făcut. Cu inima grea, dar cu speranța că vor primi sprijinul necesar, au pornit pe drumul prăfuit care ducea spre casa lui Ioniță Rocan.

Ajungând la casa acestuia, Ion a bătut la poartă cu încredere. Ioniță a ieșit din casă și l-a salutat pe Ion.

—Ia zi, Ioane, ce vrei? N-am timp de vorbări de-astea multe, că am treabă!

—Hai noroc, bre Ioniță, avem o belea și-am venit să vedem dacă poți să ne dai o mână de ajutor cu niște bani!

—Bani, zici, heh? Ce belea ai mai pățit de n-ai bani?

—Trebuie să pun acoperiș pe casă. Maică-mea mă bârâie la cap că vine zăpada peste noi. A stat și a pălăvrăgit cu Bălaia și acum au luat-o și pe ea nebunelile ...

—Ia zi, câți bani vă trebuie?

—Pff ... cam vreo sută de lei, mă Ioniță ...

—Nu prea mai am așa mulți bani în casă, dar îți dau ceva și mi dai când poți!

—Ai mersi, Ioniță! Sănătate și numai bine!

După ce au plecat de la Ioniță, Ion și Elena s-au dus la Gheorghe Pieptea pentru a-i cere și lui o mână de ajutor financiar.

—Ia uite cine a venit! Ce ați pățit, mă copii!? a spus Gheorghe fericit să îi vadă.

—Bre Tătucă, ne apucăm de acoperiș și ne trebuie niște bani ... a spus Ion.

—Treabă grea la țară și e nevoie mereu de bani, bani, mereu bani ...Câți vă trebuie?

—Cam tot o sută de lei ... a șoptit Elena.

—Ei, ei, o sută de lei nu-i faci ușor..Mă eu voi da, dar să nu-mi uitați vorba: "Banii n-au picioare, da' se duc repede! a explicat Gheorghe în timp ce le înmâna bani

Cu o încurajare și o promisiune de rambursare, Ion și Elena au plecat de la familia Pieptea.

Între timp, Alexandrina s-a simțit tot mai hotărâtă să contribuie mai mult la rezolvarea problemei cu acoperișul, așa că s-a gândit să vorbească cu Costică Pavelescu. Ajunsă în fața casei acestuia, Alexandrina admira construcția impunătoare a vecinilor ei. Pe vremea când terenurile familiei Pavelescu încă erau întinse și prosperau, casa lor devenise adesea locul în care se desfășurau evenimente importante din sat. Salonul mare găzduia horele satului în timpul iernii, dar și nunți, baluri și bairamuri, devenind astfel o sursă de venit pentru Costică Pavelescu, mai ales după perioada dificilă a colectivizării, care îi luase terenurile agricole.

Cu inima plină de respect și umilință, Alexandrina a bătut la poarta casei lui Pavelescu. Costică a ieșit, iar privirea lui a întâlnit-o pe cea plină de speranță a Alexandrinei.

—Ei, ce-i cu tine, Lisăndrino? Nu ți găsești oalele acasă? a spus el cu o privire plină de curiozitate.

Cu un zâmbet sincer, Alexandrina a început:

—Sărut-mâinile, domnule Pavelescu, am o rugăminte ...Vedeți, noi, adică eu și Ion, avem o problemă cu acoperișul casei, și ...

Costică Pavelescu a privit-o, parțial înțelegător, știind că perioada colectivizării nu a fost ușoară pentru nimeni.

—Probleme cu acoperișul, spui? E greu la țară, cu atâtea probleme și neajunsuri ... Dar de ce ai venit la mine?

—Am crezut că, poate, ne puteți ajuta mai mul t... Știu că v-ați confruntat și dumneavoastră cu momente dificile și ...

Costică Pavelescu a oferit un zâmbet înțelegător.

—Ai dreptate, bre, nu a fost deloc ușor! Hai să vedem, câți bani vă trebuie?

După o discuție sinceră, Costică Pavelescu a hotărât să ajute, oferindu-le nu doar bani, ci și un sac de grau și unul de porumb. Le-a spus să uite de achitarea datoriei și să considere gestul ca un act de prietenie între vecini.

Alexandrina, copleșită de generozitatea lui Pavelescu, i-a strâns mâna cu recunoștință și s-a întors acasă cu bani și cu sacii primiti.

Odată cu adunarea resurselor necesare pentru proiectul lor ambitios, Ion și câțiva consăteni au început să lucreze la construirea acoperișului camerelor noi. Alexandrina, binecunoscută pentru îndemnurile sale viguroase și pentru atenția la detalii, stătea deoparte, cu ochii atenți asupra fiecărui gest.

Bucăți de lemn și paie zăceau în curtea casei, așteptând să fie transformate într-un nou scut protector împotriva vremurilor aspre. Cu atâta muncă de făcut, era nevoie de colaborare și solidaritate între membrii comunității.

Munca asiduă a țăranilor a fost întâmpinată cu entuziasm, dar și cu obiecții din partea Alexandrinei care se îndoia că vor reuși să finalizeze proiectul în timp util.

Cu toate acestea, după două zile de efort intens, acoperișul a prins contur. Fiecare țiglă a fost pusă cu grijă, fiecare lemn a fost fixat cu hotărâre, și, în cele din urmă, casa a căpătat un aspect nou, mai rezistent și mai primitor.

Odată ce acoperișul a fost terminat, atenția s-a îndreptat către problema încălzirii interioare. Cu o parte din banii rămași, Alexandrina a hotărât să ia legătura cu un priceput constructor de sobe din sat pentru a asigura că familia va avea căldură în timpul iernii.

Materialele pentru sobă au fost procurate rapid, iar constructorul priceput a început să modeleze cu pricepere structura. Alexandrina supervіza fiecare etapă. În alte două-trei zile, o sobă funcțională încălzea casa, iar se simțea pregătită să înfrunte iarna ce se apropia.

În aceeași seară, adunându-se la masă, Alexandrina a împărtășit cu Ion și Elena gândurile ei.

—Luați aminte, copii, că iarna asta va fi grea! O simt în oasele mele!

—Mamă, te-a zăpăcit Bălaia, am rezolvat cu acoperișul și soba ... De ce să ne mai facem griji acum?! a spus Ion frustrat.

—Nu-i de-ajuns! Trebuie să ne asigurăm că avem tot ce ne trebuie pentru a trece cu bine peste iarnă! a spus Alexandrina hotărâtă.

—Ce-ai vrea să mai facem acum, bre? a întrebat Ion.

—Începeți să strângeți și să pregătiți provizii. Luați legume din grădină, păstrați fructe, faceți murături! Și nu uitați de țuică, că nu strică în serile reci!

Cu un amestec de respect și uimire, Ion și Elena au ascultat sfaturile lui Alexandrina. Era clar că, în ochii ei, buna pregătire pentru iarnă era mai importantă decât orice alt lucru.

Zilele care au urmat au fost dedicate adunării și pregătirii proviziilor pentru iarnă. În ciuda entuziasmului de după reușita proiectului acoperișului și sobei, familia a înțeles că așteptarea iernii nu este de neglijat. În timp ce recolta era adunată, iar murăturile pregătite, familia își contura un plan pentru a face față sezonului rece care se apropia.

Cu venirea iernii, satul a fost acoperit de un strat gros de zăpadă care strălucea în lumina palidă a Soarelui. Casele și copacii își purtau cu mândrie mantia albă, iar gerul pătrunzător se simțea în fiecare colțișor al satului. Cu toate acestea, familia Iosif părea să-și fi pregătit casa pentru orice provocare a iernii.

Acoperișul nou făcea față cu brio ninsorilor abundente și vântului aspru. Casa era un refugiu cald și primitor, protejându-i pe membrii familiei de frigul de afară. Sobele ardeau întruna, aducând căldură în încăperi și ameliorând întunericul iernii.

Alexandrina, cu o determinare de neclintit, se străduia să asigure că rezervele de lemne și alimente erau mereu la îndemână. Se plimba prin zăpadă, târând după ea o sanie încărcată cu lemne pentru sobă. Fiecare drum prin zăpadă era un test de rezistență și hotărâre, iar bătrâna femeie pășea cu încredere prin troienele de zăpadă.

Zilele de iarnă erau lungi și liniștite. Fiecare membru al familiei se adăpostea sub acoperișul cald, savurând momentele de liniște și pace. Ion și Elena se odihneau de la munca depusă de-a lungul anului, iar copii se adunau în jurul sobei pentru a asculta povești spuse de Alexandrina, transmise de la o generație la alta.

Cu trecerea Crăciunului și Revelionului, familia a continuat să se bucure de căldura casei lor împodobite cu simplitate, iar atmosfera festivă a sărbătorilor a rămas încă în inimile lor. În ciuda faptului că numărul de lemne se reducea semnificativ, rezistența și unitatea familiei au făcut ca această iarnă puternică să pară mai ușoară.

În prima lună a anului 1954, gerul pătrunzător a continuat să domine satul Comișani. Zăpada acoperea casele și câmpurile, iar vântul aspru își făcea simțită prezența. Cu toate acestea, familia se străduia să facă față condițiilor aspre ale iernii.

Totuși, o zi de iarnă care își făcea simțită prezența mai aspru decât oricând, noaptea de 31 ianuarie 1954 a adus un viscol feroce peste întregul sat. Alexandrina, cu ochii săi înțelepți și obișnuiți cu capriciile iernii, a simțit că acesta va fi cel mai aspru viscol pe care l-a trăit până acum. Cu această convingere, ea și-a avertizat familia să se pregătească pentru o noapte grea.

În timp ce vântul bătea puternic și zăpada se arunca în toate direcțiile, Alexandrina le-a spus lui Ion și Elenai să stea cu Nelu și Rodica într-o cameră pentru a simți căldura colectivă.

—Veniți, dragii lui mamaia, lângă sobă! Noaptea asta e așa de rece ... n-am mai simțit așa ceva de când sunt! Sa stea fiecare la căldură! le-a spus Alexandrina, având grijă ca cei mici să fie în siguranță.

În timp ce Nelu, Rodica și părinții acestora se adunau în jurul sobei, Alexandrina, cu o hotărâre fermă, începea să adune toate lemnele pe care-l avea la îndemână în casă pentru a întreține focul. Își aranja cu grijă păturile și le spunea lui Ion și Elena să se pregătească pentru o noapte lungă și rece.

Cu vântul asurzitor care urla pe lângă colțurile casei și zăpada care se acumula la ferestre, familia își simțea vulnerabilitatea în fața forței naturii.

—Stați cu toții la caldură, unii lângă alții, să fie cald și să nu răcească copiii! spunea Alexandrina, privind în jurul său să se asigure că nimeni nu este lăsat în frig.

—Focul să nu se stingă! Hai să punem și mai multe lemne să ardă bine! Să nu ne prindă gerul nepregătiți! adăugă ea, privind la flăcările care dansau în sobă.

Noaptea era întunecată și tăcută, doar vuietul vântului și scârțâitul ferestrelor spărgeau liniștea satului. Alexandrina știa că pentru a înfrunta acest viscol, familia avea nevoie să fie unită și să aibă grijă unii de alții.

După ce au întreținut focul și au asigurat căldura în jurul lor, membrii familiei s-au pregătit să se culce. Înainte de a adormi, Alexandrina le-a șoptit cuvinte de încurajare.

—Să ne auzim cu bine de dimineața! a spus ea, cu dragoste în glas.

Familia, strânsă sub același acoperiș și înconjurată de căldura sobei, a adormit în ciuda furtunii care făcea ravagii în afara casei lor. În lumina slabă a lumânărilor, umbrele se conturau pe pereții camerei, iar vuietul vântului părea a deveni un cântec îndepărtat.

Pe când ceasurile arătau o oră târzie din noapte, vremea și-a schimbat fața într-un mod brusc și dramatic. Un vuiet prelung, ca un geamăt din adâncurile naturii, s-a

întins peste satul Comișani. Ferestrele modeste ale caselor începeau să scârțâie sub presiunea vântului năprasnic, iar liniștea rece a nopții fusese alungată de un viscol tăios care aducea cu sine zăpada în vârtejuri sălbatice.

În căsuța familiei Iosif, Alexandrina dormea ușor, tresărind la fiecare suflare mai puternică a vântului. Lemnele sobei trosneau molcom, dar căldura începea să scadă. Prin crăpăturile fine ale ușilor și ale ferestrelor, frigul își făcea drum fără milă, iar noaptea, altădată liniștită, devenea un test al rezistenței.

Deodată, vântul a început să lovească furibund casa, iar Alexandrina s-a ridicat din pat cu o neliniște în piept. Și-a tras șalul gros peste umeri și, cu grijă, a mers către fereastră. Lumina lunii, ascunsă de nori, abia mai reușea să pătrundă prin perdeaua groasă de zăpadă care se așezase deja pe marginea geamurilor.

—Doamne, ce năpastă ni se mai trimite acum? șopti ea cu voce joasă, privind cu teamă dansul nebunesc al fulgilor ce păreau să sfideze orice lege a firii.

Dimineața a sosit fără soare, învăluită într-o ceață groasă și înfrigurată. Alexandrina, cu mâinile amorțite, a aprins repede soba și a pus ultimele lemne rămase pe jar. Când a tras perdeaua de la fereastră, privirea i s-a oprit asupra unui zid alb care părea că bloca lumea de afară. Înghițind în sec, s-a grăbit să verifice și celelalte geamuri, dar peste tot imaginea era aceeași: zăpada acoperise totul, ridicându-se la un metru bun, iar pe alocuri părea și mai înaltă, modelată de vântul necruțător.

Cuprinsă de o teamă surdă, Alexandrina s-a întors către copiii care încă dormeau, iar apoi l-a trezit pe Ion.

—Ioane, trezește-te! Ceva rău s-a întâmplat. Afară e un ger cumplit, iar zăpada a acoperit casa!”

Ion, încă amețit de somn, s-a ridicat repede și a mers la ușă. A încercat să o deschidă, dar ceva o bloca.

— „Mumă ... nu se deschide! Cred că zăpada ne-a îngropat peste noapte.... spuse el cu o voce tremurândă, în timp ce punea tot mai multă forță.

După câteva încercări, Ion a reușit să împingă ușa destul cât să vadă stratul gros de zăpadă ce se întindea în curte. Un val rece și alb a năvălit în casă, iar Alexandrina a tresărit.

—Doamne Sfinte, să ne ajuți în încercarea asta! spuse ea, făcând o cruce grăbită.

—Mă Ioane, îmbracă-te gros! Trebuie să facem un drum până la poartă, să vedem dacă sunt bine și vecinii! spuse Alexandrina cu o determinare stoică, în timp ce îi întindea un cojoc gros și o căciulă.

Elena, trezită și ea de agitația din casă, interveni:

—Mămică, rămâi înăuntru cu cei mici! Ion și cu mine vom încerca să facem cărare pân' la puț și pân' la magazie! Avem nevoie lemne, dacă mai o mai fi ceva acolo...

—Să aveți grijă, mamă! Și nu vă duceți prea departe! le strigă Alexandrina, urmărindu-i cum se pierd în albul orbitor al dimineții.

Afara, lopețile loveau zăpada în ritm constant, iar ecoul lor spart de ger părea un cântec trist al iernii. Alexandrina, rămânând singură cu copiii, s-a așezat lângă fereastră, urmărind eforturile celor doi printr-un geam înghețat.

—Să-i ții sănătoși, Doamne, că altă speranță nu avem...! șopti ea, strângându-și șalul mai aproape.

Alexandrina începu a își freca mainile dar fără a își dezlipii ochii de pe geam. Privea în gol cum Ion și Elena dispareau încet prin viscolul de afară.

—Of ... Viața asta a mea, n-a fost ușoară deloc! Am fost făcută să muncesc de mică, să scormonesc în pământ, să hrănesc familia ... Da, nu am fost binecuvântată cu

bogății, dar am crezut mereu că dragostea și truda vor aduce măcar un strop de fericire în casa asta modestă!

Dar uite cum e, timpul trece, dar povara vieții pare să se adâncească! Cu fiecare an care trece, parcă norocul ne ocolește! Nu știu dacă Dumnezeu ne-a uitat sau ne-a luat drept țintă pentru tot felul de amărăciuni! Avem și bucurii, dar ele sunt ca razele de Soare prin norii negri.

Îmi aduc aminte cum ne-am luptat, eu și săracul de Lisandru, Dumnezeu să-l ierte, să transformam casa asta în căminul nostru, cu atâtea nopți nedormite și cu zile întregi de trudă. Ne-am străduit să adunăm fiecare bănuț pentru a face din ea un loc cald și sigur pentru copiii noștri. Dar iată-ne acum, îngropați sub zăpadă, cu focul care arde timid în sobă și cu gândul că am putea pierde totul în această furtună nemaivăzută.

Oamenii spun că viața e o școală, dar eu mă întreb: de ce trebuie să învățăm mereu prin suferință? Am crezut mereu că vom trece peste toate, dar uite-ne aici, încercând să supraviețuim într-o iarnă care pare să nu se mai termine.

Am trăit prin foamete, prin războaie, prin morți și nașteri, dar niciodată nu am simțit cum se apropie moartea atât de aproape. E ca și cum viscolul ăsta ar purta cu el suflul iernii noastre interioare, smulgându-ne din suflet ultima fărâmă de căldură și speranță.

Nu vreau să cred că asta e soarta noastră, că am trăit doar pentru a crăpa odată cu viscolul și a ne fie luat totul! Nu-i drept!

Dar, în ciuda întunericului de afară, nu am de gând să las lumina să se stingă în inima mea! Mă voi lupta, voi strânge copiii mei la piept și vom trece prin asta! Așa a fost mereu familia noastră, ne-am ridicat și ne-am continuat drumul, chiar și când drumul părea să se termine!

Nu știu dacă cineva de sus ne ascultă, dar voi striga mereu spre ceruri că nu ne vom lăsa doborâți de greutatea viscolului sau a sorții! Poate că timpul ne va aduce în continuare provocări, dar eu am hotărât să rămân puternică pentru cei dragi mie! Căci

asta înseamnă să fii țăran: să lupți, să iubești și să continui, indiferent cât de aspră și întunecată e viața! și-a spus Alexandrina în sinea ei, privind geamul înghețat.

(Sursă imagine: YouTube – TVR)

Alexandrina, îngrijorată până în adâncul sufletului pentru fiul și nora ei, nu a putut să stea deoparte. După ce Ion și Elena au săpat cu ardoare prin stratul gros de zăpadă, reușind să creeze un tunel fragil până la puțul din curte, Alexandrina și-a pus cojocul negru, mănușile groase și un șal care să-i protejeze fața de frigul năprasnic. Cu inima strânsă, a pornit pe urmele lor, hotărâtă să fie de ajutor.

Zăpada era atât de înaltă încât depășea uneori înălțimea unui om, iar Alexandrina abia zărea, prin deschiderea îngustă a tunelului, umbrele albicioase ale caselor vecine și ale copacilor amorțiți de iarnă. Fiecare pas era o luptă, iar fiecare rafală de vânt făcea să se ridice perdele de cristale înghețate, care îi tăiau respirația. Își ținea respirația de teamă să nu prăbușească pereții tunelului, în timp ce pașii ei se afundau zgomotos în omătul deja frământat de cei doi.

Ion și Elena, aflați înainte, săpau neobosiți, folosind lopeți vechi, dar rezistente. Efortul lor era titanic, dar hotărârea lor de a scoate puțul la lumină le dădea putere. În timp ce Alexandrina se apropia, o mișcare neașteptată a vântului aduse până la ea un zgomot slab, dar distinct, ca un strigăt.

—Ați auzit asta? întrebă Alexandrina, cu un fir de voce, de teamă să nu spargă liniștea apăsătoare.

Ion se opri din săpat, ridicând capul alert.

—Cineva strigă! stărui el. Leano, hai mai aproape de poartă!

Când cei trei se apropiară, strigătele deveniră mai clare. Era vocea lui Nae Rocan. Ion răspunse imediat:

—Băi, Nae! Sunteți bine?

O pauză scurtă de liniște lăsă loc unui răspuns tremurat:

—Suntem bine, Ioane, dar suntem blocați cu toții în curte! Nu putem ieși, zapada ne-a închis casa! Eu și Ionița am încercat să spargem troienele, dar nu reușim să facem tunelul până la drum!

Alexandrina simți cum tensiunea din suflet i se mai potoli puțin, știind că Nae și ai săi erau în siguranță, deși prizonieri ai iernii nemiloase. Ion, însă, nu pierdu timpul:

—Nae, du vestea la toți vecinii! Să înceapă fiecare să sape tuneluri! Hai să ne găsim toți la drum, să ne ajutăm unii pe alții! Dacă stăm izolați, n-o scoatem la capăt!

—Așa fac, Ioane! Vin imediat ce pot! răspunse Nae, glasul său devenind tot mai slab, pierdut în vântul tăios.

Încurajat de această scurtă discuție, Ion se întoarse către Elena:

—Hai, femeie, să terminăm ce-am început! Puțul e aproape, iar de acolo o scoatem la capăt cumva!

Cu eforturi uriașe, cei doi reușiră să ajungă la puț. În timp ce Ion mai curăța zăpada din jur, Elena ridică atent capacul fântânii. Alexandrina, care îi urmărise cu respirația tăiată, se apropie și privi în jos. Spre surprinderea lor, apa din fântână nu înghețase complet. Câteva cruste fine de gheață pluteau la suprafață, dar sub ele apa se mișca lent, semn că era încă utilizabilă.

—Slavă Domnului! murmură Alexandrina, făcându-și cruce. Avem apă măcar. Cu asta putem ține o vreme...

Ion, transpirat și cu mâinile amorțite de frig, se întoarse către mama lui:

—Mamă, du-te în casă și încălzește apa asta. Noi mai avem de săpat spre drum, să-i ajutăm și pe Nae și pe ceilalți!

Alexandrina îi privi pe amândoi cu mândrie și îngrijorare, dar știa că nu putea face mai mult decât să asculte.

(Sursă imagine: YouTube – TVR)

Cu o găleată aburindă în mână, Alexandrina a scos apa caldă din puț și s-a întors în casă. Nepoții stăteau liniștiți lângă sobă, cu ochii încă grei de somn, dar neștiutori de asprimea iernii ce înghițea satul. Alexandrina, cu o voce caldă și liniștitoare, le-a spus să rămână acolo, aproape de căldura sobei.

După ce i-a înfășurat bine în pături groase, s-a tras lângă ușă, ascultând sunetul înfundat al vântului ce continua să lovească nemilos pereții casei. Într-un final, se hotărî să iasă din nou afară. Cu șalul bine strâns peste umeri, trecu prin frigul tăios, verificând tunelul pe care Ion și Elena îl săpaseră cu greu până la puț.

Pe măsură ce avansa încet, sunetul lopetelor lor, deja estompat de vânt, se auzi tot mai clar. Strigă către cei doi, cu mâinile făcute pâlnie la gură:

—Ioane! Eleno! Lăsați acum treaba, veniți în casă! Viscolul ăsta nu-i de glumit!

Un răspuns slab, acoperit de urletul vântului, veni din adâncimea tunelului:

—Venim, mamă! Mai avem puțin!

Alexandrina rămase în picioare, așteptându-i. Își freca mâinile înghețate, privind cum zăpada părea să înghită totul în jur. Abia când Ion și Elena se iviră, acoperiți de omăt și cu respirația grea, își permise să răsufle ușurată.

—Haideți în casă, le spuse ea, grăbindu-i spre ușă. Vă aduc apă caldă, dar până mâine să stați la adăpost!

În timp ce se adunau lângă sobă, încercând să-și dezghețe mâinile, un zgomot surd le atrase atenția. Alexandrina ridică sprânceana, iar Ion își plecă urechea spre ușă.

— Ce-i asta? întrebă el, ridicându-se.

Sunetul devenea tot mai clar: un târâit și trosnete venind din direcția drumului. Cu pași hotărâți, Ion deschise ușa, lăsând un curent de aer rece să pătrundă în camera. Prin perdeaua densă de zăpadă, o siluetă încețoșată se apropia.

—Lenuțo! Ioane! Coană Lisăndrino! strigă o voce gravă. Sunteți bine?

Ion recunoscu imediat vocea lui Gheorghe.

— Gheorghe, tu ești? Ce cauți pe vremea asta?

Bărbatul apăru încet în curte, trăgând cu el o lopată mare, pe care o folosea ca sprijin. Avea hainele acoperite de omăt, iar respirația i se condensa în nori mici de abur.

—Am venit să văd cum sunteți! strigă Gheorghe, oprindu-se în mijlocul curții. Am fost și pe la alții, dar aici zăpada parcă-i mai mare decât oriunde!

Ion se grăbi spre el, ajutându-l să înainteze până la ușă. Alexandrina, care îi urmărea cu inima strânsă, îl pofti pe Gheorghe în casă.

—Hai, om bun, intră să te încălzești! Nu stai afară pe viscolul ăsta!

Odată așezat lângă sobă, Gheorghe își scutură zăpada de pe haine și povesti:

—Am trecut pe la mai multe case. La Bălaia am strigat, dar n-am primit niciun răspuns. La Rocan, Bădeci, Pavelescu și toți ăilalți sunt bine, dar și ei sunt blocați. De-abia am reușit să ajung până aici. Satul parcă-i îngropat de viu!

Elena oftă adânc, privindu-l pe Gheorghe:

—E rău, tată. Dacă mai ține mult iarna asta, nici nu știu ce-o să facem.

Alexandrina, cu un glas calm, dar ferm, interveni:

—Nu trebuie să ne pierdem cumpătul. Trebuie ieșim și mai săpăm. Dacă fiecare ajută câte puțin, scăpăm noi de necazul ăsta!

Gheorghe dădu din cap aprobator:

—Așa e, Coană Lisandrino! Dar trebuie să ne mișcăm repede, că frigul nu iartă.

Alexandrina le împărți sarcinile: Ion urma să deschidă un tunel spre drum, iar Gheorghe promitea să-i ajute să facă legătura cu casele vecinilor. În schimb, ea și Elena trebuiau să facă rost de lemne.

(Sursă imagine: YouTube – TVR)

Alexandrina și Elena, cu obrajii înghețați și mâinile amorțite, pășeau încet spre vechea magazie, acoperită acum de un strat gros de zăpadă ce părea că o ascunde de lume. Vântul rece al iernii pătrundea prin toate crăpăturile hainelor lor, dar hotărârea din inimile lor era mai puternică decât frigul.

Ajunse în dreptul ușii grele, Alexandrina s-a aplecat cu grijă, suflând peste mâinile ei înghețate, și a început să deschidă magazia. Lemnul ușii scârțâia sub greutatea timpului, iar odată ce aceasta s-a deschis, un aer stătut, amestecat cu miros de mucegai și amintiri vechi, a ieșit la iveală.

Înăuntru, umbra unor lucruri uitate se profila în întuneric. Alexandrina, strângându-și șalul mai bine peste umeri, a înaintat încet, lăsându-și ochii să se obișnuiască cu semiîntunericul. A zărit colțul în care erau îngrămădiți câțiva bușteni uscați, rămășițe dintr-o toamnă ce părea acum îndepărtată.

—Aha! Ia uită-te la ăștia! a exclamat Alexandrina cu glasul tremurat, dar plin de speranță. — Vezi, Lenuțo? Dumnezeu nu ne lasă niciodată de izbelițe!

Elena, care o privea atent din spatele ușii, a zâmbit ușor, deși obrajii îi erau roșii de frig.

—Avem noroc, mamă! Lemnele astea or să ne țină cald măcar câteva zile.

Fără să mai stea pe gânduri, Alexandrina s-a aplecat și a început să scoată bușteni din grămadă. Cu mâinile aspre și obosite, a simțit fibra lemnului rece sub degete, dar bucuria descoperirii îi dădea energie.

—Ia lopata aia, Eleno, și mai sapă pe-aici! Poate găsim și alte lucruri folositoare.

Elena a ascultat fără să crâcnească, iar Alexandrina, cu hotărâre, a început să spargă bușteni mai groși în bucăți mai mici. Loviturile scurte și precise ale toporului răsunau în magazie, contrastând cu liniștea apăsătoare a iernii.

—Fiecare buștean spart e ca o victorie! spuse Alexandrina, ridicând un ciot mare și zâmbind către Elena. — Mai ții minte, Lenuțo, cum strângeam lemnele astea toamna trecută? Cine-ar fi crezut că o să ne fie de-un așa mare folos acum?

Elena, care continua să sape, ridică privirea și răspunse:

—Țin minte, mamă. Atunci părea doar muncă grea, dar uite că e bine că ne-am gândit la zilele astea.

Cu fiecare buștean spart, Alexandrina simțea că redobândește controlul asupra situației. Frigul care le pătrundea până-n oase era temporar; căldura ce avea să vină din sobă urma să fie dovada că lupta lor nu era în zadar.

În timp ce Alexandrina își ridica privirea spre fereastra îngustă a magaziei, razele slabe ale soarelui începeau să pătrundă printre nori. În acea lumină rece de iarnă, ea își aminti de zilele însorite ale verii trecute, când grădina era plină de viață, iar zâmbetele nepoților răsunau în aer.

— O să trecem noi și prin iarna asta, Eleno! Ne ajutăm una pe alta, și cu voia Domnului, o să ieșim la lumină.

Elena, strângând un braț de surcele adunate, încuviință din cap și adăugă:

— Așa e, mamă. Cu răbdare și cu nădejde, nimic nu ne poate înfrânge.

Cu brațele pline de lemne și cu speranța revigorată, cele două femei ieșiră din magazie, pregătite să facă față unei alte nopți de iarnă nemiloasă. Pe măsură ce pașii lor croiau drum prin zăpadă, fiecare buștean adăugat în sobă devenea un simbol al luptei lor împotriva frigului și a vremurilor grele.

(Sursă imagine: YouTube – TVR)

Ion și Gheorghe, cu lopețile în mâini și hotărârea întipărită pe chipurile lor, munciseră neobosiți ore întregi. Zăpada groasă le opunea rezistență, dar cei doi bărbați nu se dădeau bătuți. Cu fiecare lopată aruncată în spatele lor, se apropiau tot mai mult de poartă. Aerul rece le înghețа respirația, iar zăpada topită de pe mănuși le udase mâinile, dar gândul că vor reuși să ajungă la drum îi ținea în mișcare.

—Gheorghe, nu mai e mult! Uite, se vede vârful porții! strigă Ion, dând la o parte un strat de zăpadă compactă.

—Hai, măi Ioane, să terminăm odată! Să ne întâlnim cu ceilalți! răspunse Gheorghe, dublându-și efortul.

Cu ultima lor împingere de lopeți, poarta se eliberă. Tunelul săpat ducea acum direct spre drum, iar Ion deschise poarta cu un gest triumfător. În fața lor, pe ulița îngustă a satului, o mică adunare de vecini se formase deja. Erau oameni cu fețele roșii de frig, dar ochii lor scânteiau de speranță.

—Am reușit! strigă Ion, ridicându-și lopata în semn de victorie.

—Ioane, mă Gheorghe, bine c-ați ajuns! Noi ne tot gândeam dacă n-ați rămas blocați, spuse Costică Pavelescu, în timp ce alții se apropiau pentru a-i felicita.

Vecinii își strângeau mâinile și schimbau cuvinte de încurajare. Era un moment rar de solidaritate într-o iarnă atât de cruntă. Printre murmurele lor, Alexandrina și Elena ieșiră din tunel, cu fețele obosite dar pline de ușurare. Își întâlniseră comunitatea, iar acest lucru le dădea puterea să continue.

—Slavă Domnului că suntem toți aici, zise Alexandrina, aruncând o privire peste oamenii adunați. — Acum hai să ne punem toți pe treabă! Satul nostru n-o să se deszăpezească singur!

Vecinii începură să discute despre următorii pași. Ion, cu energia lui debordantă, preluă inițiativa și sugeră să meargă cu toții spre casele celor care nu mai fuseseră văzuți de câteva zile. Alexandrina, cu glas ferm, interveni și propuse ca prima destinație să fie casa Bălaiei, unde niciun semn de viață nu se mai auzise.

—Așa e, Ioane! Tunelul ăsta ne-a dus până aici, da’ nu ne oprim aici! Să facem un drum spre Bălaia! Cine știe în ce necaz o fi femeia asta!

Îmbărbătați de energia Alexandrinei, vecinii se aliniară și își luară uneltele. Cu lopeți, târnăcoape și mâini goale, oamenii satului se mobilizară să înfrunte munții de zăpadă care le îngropaseră comunitatea, uniți de o dorință comună: să nu lase pe nimeni în urmă.

Cu acest impuls, vecinii, Ion și Gheorghe în frunte, se apucară de săpat cu o energie reînnoită. Zăpada înghețată opunea rezistență, dar hotărârea lor era mai puternică. Tunelul către casa Bălaiei începu să prindă contur, fiecare lopată aducându-i mai aproape de destinație.

—Gheorghe, vezi să faci tunelul destul de lat, să nu rămână vreunul blocat pe drum! îi strigă Ion, trăgând aer rece în piept.

—Lasă, mă Ioane, că-l fac lat cât să treacă și o caruță dacă trebuie! răspunse Gheorghe râzând, fără să-și oprească munca.

Alexandrina, aflată mai în spate, urmărea cum satul se unea în fața acestei încercări. Cu fiecare om care participa la efort, speranța creștea. Zgomotul lopeților, amestecat cu râsete și încurajări, făcea uitat frigul pătrunzător.

—Hai, mă Nae, că te uiți prea mult și sapi prea puțin! zise Bădeci.

—Îhî, da' vezi că am lopata mai mare ca tine, răspunse Nae, în timp ce arunca zăpada cu forță.

Din mijlocul grupului, Alexandrina își întinse mâinile înghețate spre Ion.

—Ioane, ai grijă la margini, să nu cadă zăpada peste voi! zise ea cu grijă în glas.

—Stai liniștită, mamă! Fiecare lopată pe care o aruncăm e pentru oamenii noștri.

Cu aceste cuvinte, efortul comun continuă, iar tunelul spre casa Bălaiei se lărgea și devenea tot mai sigur. În ciuda dificultăților, vecinii găseau puterea să râdă și să glumească. În mijlocul frigului și al greutăților, această muncă în echipă devenise un moment de solidaritate care le încălzea sufletele.

—Mă Alexandrina, zise Ioniță Rocan dintr-un capăt al tunelului, tu ne-ai făcut să ieșim azi. Altfel, zăpada ne-ngropa pe toți!

—Ei, mă Ioniță, dacă nu ieșeam noi, cine să ne scoată? Dumnezeu ne dă încercări, da' tot noi trebuie să ne ajutăm între noi, răspunse ea zâmbind, cu privirea pierdută spre mormanul alb din față.

În curând, după ore de muncă asiduă, grupul ajunse aproape de casa Bălaiei. Un val de tăcere îi cuprinse pe toți. Oare ce avea să îi aștepte? Ion, în față, dădu la o parte ultimele straturi de zăpadă, iar toți rămaseră nemișcați, încercând să audă vreun semn de viață din casă.

Ion, cu lopata în mână, își ridică glasul peste liniștea mormântală care domnea în fața casei Bălaiei:

—Tanti Bălaio! Ești bine, bre? strigă el cu toată forța.

Pentru câteva momente, vântul viscolului părea să fi înghițit orice răspuns. Alexandrina, cu mâna pe umărul lui Gheorghe, își ținea respirația, rugându-se în gând ca vecina lor să fie bine.

—Încă o dată, Ioane, strigă iar! Poate n-a auzit, îndemnă Alexandrina, cu o tremurare abia sesizabilă în voce.

Ion se apropie de fereastra casei acoperite pe jumătate de zăpadă și bătu de câteva ori cu mânerul lopeții.

—Bălaio, suntem vecinii! Am venit să te ajutăm! răsună vocea lui în aerul rece al dimineții.

De data aceasta, dinăuntru se auzi un scârțâit slab. Alexandrina tresări, iar Gheorghe ridică mâinile ca să facă liniște în rândul vecinilor.

—Ioane, cred că nu e bine! Fă loc, să vedem ce-i cu ea, spuse Gheorghe, dând la o parte câțiva oameni pentru a se apropia de ușa casei.

—Credezi că e bine, Lisăndrino? întrebă Gheorghe cu glas scăzut, oprindu-se o clipă.

—Nici nu vreau să mă gândesc la altceva, Gheorghe ... Dar trebuie să intrăm, să vedem ce face Bălaia. Doar n-o lăsăm așa, răspunse Alexandrina, strângându-și brațele în jurul corpului ca să se încălzească.

Ion bătu de câteva ori la ușă, dar răspunsul așteptat nu veni. Bătaia ecoua în liniștea apăsătoare, ca și cum însăși casa refuza să dezvăluie ceva.

—Bălaio! Deschide, fă, că suntem noi! strigă Alexandrina, lipindu-și urechea de ușă.

Nicio reacție. Alexandrina privi spre Gheorghe, care încuviință din cap, semn că trebuie să intre cu forța.

—Dă-te mai încolo, Ioane. Dacă n-aude, intrăm noi. N-o fi supărată pe noi că ne băgăm așa, spuse Gheorghe, ridicând lopata.

Cu o lovitură fermă, ușa se deschise într-un scârțâit lung și sinistru, iar un aer greu și stătut îi izbi în față. Alexandrina își acoperi gura cu mâna, iar Elena făcu câțiva pași în spate, instinctiv.

—Fă-ne loc, Ioane, să intrăm să vedem ce-i cu ea! îndemnă Alexandrina, pășind cu grijă peste prag.

Interiorul era înghețat, ca și cum timpul își pierduse puterea în acea casă. Camera principală era aproape goală, cu ceva mobilă veche acoperită de praf și un colț întunecat unde licărea o lumânare. Alexandrina înainta încet, urmată de Elena, care încerca să-și mascheze teama.

— Bălaio, unde ești, fă? strigă Alexandrina, cu glas tremurat.

Pe măsură ce Alexandrina și Elena pătrundeau mai adânc în întunericul înghețat al casei Bălaiei, aerul greu le apăsa piepturile. Soba era rece ca piatra, iar pereții casei purtau urmele frigului necruțător: crăpături subțiri ca niște cicatrici care se prelungeau

pe toată suprafața lor. Lumânarea ce licărea slab pe masă proiecta umbre lungi, distorsionate, care dădeau camerei un aer de criptă.

Un murmur slab veni din direcția patului din colț. Alexandrina se apropie și văzu o siluetă acoperită de pături groase, dar uzate. Bălaia zăcea acolo, cu ochii abia întredeschiși și mâinile împreunate pe piept.

—Fă, Lisăndrino... ați venit, murmura ea abia auzită, cu o voce slabă ca un ecou îndepărtat.

Alexandrina se apropie de pat cu inima strânsă. Imaginea prietenei sale o lovi ca un pumn în stomac. Pielea Bălaiei, palidă ca ceara, era trasă peste oasele proeminente, iar venele albăstrui pulsau slab sub pielea aproape translucidă. Buzele îi erau crăpate și vinete, iar respirația venea în șuierături scurte și sacadate, ca o mașinărie care își dă ultima suflare.

—Bălaio, fă! Ce-ai pățit? De ce n-ai strigat după ajutor? spuse Alexandrina cu glas tremurat, așezându-se lângă pat și apucând mâna înghețată a prietenei sale.

Mâna Bălaiei era rece ca gheața, iar unghiile, albastre la margini, erau fisurate din cauza frigului. Când Alexandrina o atinse, degetele subțiri ale femeii s-au crispat involuntar, iar un geamăt slab i se strecură printre buze.

—Fă, Lisăndrino... a venit vremea mea, răspunse ea abia șoptit. Am tras cât am putut, dar corpul meu nu mai vrea. Nu mai pot, fă ... nu mă mai întreba... Eu de mult m-am pregătit să plec! Boala asta m-a ros până la os. Iarna asta doar îmi grăbește sfârșitul...

Elena, vizibil șocată, începu să aprindă lemnele pe care le adusese, dar mâinile îi tremurau atât de tare încât chibriturile îi cădeau unul câte unul pe podea.

—Lasă, Leano, lasă focul... Nu-mi mai trebuie căldură. Frigul ăsta... l-am primit în mine de mult. A intrat adânc, fă, și acum mi se plimbă prin oase...

Respirația Bălaiei devenea tot mai grea. Fiecare inspirație era un chin, un oftat lung și zgomotos care părea să vină din adâncurile unui trup ce refuza să mai funcționeze. Pieptul i se ridica și cobora spasmodic, iar ochii, pierduți în gol, urmăreau flacăra tremurândă a lumânării.

— Fă, Bălaio, lasă prostiile! Noi suntem aici. Nu te lăsăm. Trebuie să te ridici, să mănânci ceva... Lasă, toate trec! O să treacă și iarna asta! Trebuie să ai răbdare și credință! Noi suntem aici cu tine ... Hai, ia o gură de apă! zise Alexandrina, încercând să își stăpânească lacrimile.

Bălaia clătină încet din cap, iar un firicel subțire de sânge îi apăru la colțul gurii. Alexandrina îngheță la vederea acestui semn sumbru.

—Nu mai pot, fă… Mă doare peste tot. În piept, în oase, până și în unghii. Fiecare respirație... e ca o lamă de cuțit. Simt cum mă arde pe dinăuntru, șopti Bălaia, iar un spasm îi străbătu întregul corp.

—Bălaio, nu vorbi așa, te rog! Noi suntem aici. Elena îți face focul, uite, punem apă la încălzit, te spălăm, te îmbrăcăm... Dar nu renunța, fă! Alexandrina încerca să îi transmită speranță, dar vocea i se frângea sub povara propriei disperări.

Bălaia își îndreptă ochii tulburi spre Alexandrina. În lumina slabă, pupilele i se dilataseră aproape complet, iar în colțurile ochilor i se adunaseră lacrimi.

— Lisăndrino, nu mai am răbdare... nici credință nu prea mai am. Am văzut azi... un bărbat în negru, cu pălărie mare, în pragul ușii. Mi-a zâmbit și a dispărut. Știi ce înseamnă asta, fă...

Alexandrina își strânse buzele, refuzând să creadă ceea ce auzea.

— Nu, Bălaio, n-a fost nimic. A fost doar mintea ta, obosită de boală și de frig. Tu stai aici cu noi și o să vezi că toate trec! O să te faci bine, o să vezi!

Un râset slab, abia un murmur, scăpă de pe buzele Bălaiei.

Cu ochii pierduți în flacăra sobei, Bălaia oftă adânc.

—Lisăndrino, vreau doar o gură de țuică. Măcar atât să-mi mai încălzească sufletul...

Alexandrina căută în dulapul vechi o sticlă și îi turnă cu grijă câteva picături pe buze.

—...Fă ... El n-a plecat. E încă aici... Simt umbra lui... Și știu că nu mai pot fugi!

În acel moment, trupul Bălaiei se încordă brusc, ca într-un ultim spasm. Respirația i se opri pentru o secundă, iar apoi reveni sub formă de gâfâieli disperate.

—Lisăndrino... spune-mi că o să fie bine copiii satului, că nu vor trece prin ce am trecut eu. Și mai spune-mi... mai spune-mi că o să te gândești la mine când o să cânte rândunelele în primăvară...

—O să mă gândesc, Bălaio. De câte ori o să le aud, o să te aud pe tine, răspunse Alexandrina printre lacrimi.

Un oftat adânc, aproape animalic, răzbătu din pieptul Bălaiei. Corpul ei se relaxă brusc, iar ochii i se închiseră lent, ca un apus de soare într-o iarnă rece.

Elena începu să plângă în surdină, în timp ce Alexandrina, împietrită, își lăsă fruntea pe mâinile prietenei sale.

— S-a dus... șopti Elena.

—Da, Lenuțo. S-a dus… murmura Alexandrina, încercând să-și stăpânească suferința, dar lacrimile i se prelingeau pe obraji, calde, ca ultimele amintiri ale unei vieți pline de durere.

Lumina slabă a lumanării dansa pe pereții înghețați ai camerei, iar Alexandrina și Elena împărtășeau amintiri și lacrimi de durere. În centrul încăperii, un sicriu improvizat din lemn adăpostea trupul Bălaiei. O adunătură de flori și lumânări înconjurau această ultimă așezare a moașei, creând o atmosferă solemnă și misterioasă.

Sătenii, cu ochii înroșiți și obosiți, s-au strâns în jurul casei Bălaiei, formând o mulțime întristată. Alexandrina, Elena, Rița, Roza și alte femei din sat au înconjurat sicriul, oferindu-i ultimul omagiu celei care le-a fost ghid și ajutor în momentele dificile.

În ziua înmormântării, familia Pavelescu a hotărât să susțină financiar ceremonia. Ei au acoperit cheltuielile pentru sicriu, flori și alte detalii legate de înmormântare. Gestul lor a fost perceput ca un act de generozitate și recunoaștere a contribuției semnificative a Bălaiei în comunitate.

Procesiunea către cimitir a fost un marș solemn, cu bărbații satului purtând sicriul pe umeri. Străzile înzăpezite păreau să tacă în fața solemnului cortegiu funerar. La cimitir, preotul Pârlățeanu a rostit cuvinte de recunoștință pentru viața dedicată celorlalți a Bălaiei.. Familia Pavelescu a continuat să ofere sprijin și după înmormântare, contribuind la împărțelile pentru sufletul răposatei.

Viscolul păruse să fi împietrit timpul, dar odată cu îmbunătățirea vremii, satul și-a reluat activitatea obișnuită. A fost o săptămână lungă și îngrozitoare pentru comunitate.

La scurt timp, luna martie își făcuse simțită prezența prin razele calde ale Soarelui care încercau să pătrundă prin norii rămași după iarna aspră. Era sâmbătă, Ion, Elena, Nelu și Rodica se odihneau în patul lor, lăsându-o pe Alexandrina să se trezească devreme, așa cum obișnuia de fiecare dată.

Privind prin geamul camerei sale, Alexandrina contempla peisajul, observând cum zăpada depusă de viscolul întunecat, se topea treptat de pe acoperișul camerelor mult tudite astă-toamnă . Curioasă și îngândurată, se gândea la viața care continua să pulseze în satul său, chiar și după pierderea Bălaiei.

În timp ce Alexandrina privea afară, liniștea dimineții a fost întreruptă de bătăi hotărâte la geam. Acolo, în pragul dimineții, se afla Țața Roza, o femeie cu părul cenușiu și privirea caldă. Roza îi aduse Alexandrinei un pachețel mic, simbol al împlinirii a șase săptămâni de la moartea Bălaiei.

Cu gesturi lente, Țața Roza așeză pachetul în mâinile Alexandrinei. Pachețelul conținea produse făcute în casă, un simbol al solidarității satului și al dorinței de a împărtăși greutățile și bucuriile vieții. Alexandrina a mulțumit cu un zâmbet ușor trist, iar Țața Roza a privit-o cu compasiune, înțelegând că despărțirea de Bălaia nu era ușoară.

Cu pachetul în mână și privirea plină de amintiri, Alexandrina s-a așezat la loc la geam, lângă o icoană modestă în colțul camerei. Cu grijă, a aprins lumânarea din pachet, lăsând lumina caldă să îmbrace încăperea. În acele clipe de liniște, în memoria Bălaiei și a tuturor celor plecați, Alexandrina a rostit cuvinte tainice și a înălțat o rugăciune simplă. Lumina lumanării dansa pe pereți, ca un omagiu adus vieților trecute, iar inima ei vibra în armonie cu amintirile ce rămâneau vii în lumina blândă a acelei dimineți de martie.

Întorcând, apoi, privirea spre fereastră, Alexandrina își amintea de toți pe care i-a pierdut de-a lungul vieții: Tatăl și mama sa, Alexandru, Tite, Constantin, Spirache, Țața Paraschiva v și Bălaia. Apoi începu să-și spună singură:

—Făi fetiță, viața la țară nu-i niciodată ușoară! Ești trează cu cântatul cocoșului, te trezești cu Soarele pe cer și cu grija pentru o zi întreagă de muncă. Aici, la țară, timpul nu-și are aceeași grabă nebună ca la oraș, dar nici el nu stă niciodată locului! E mereu ceva de făcut, mereu câte o treabă care te așteaptă să o începi sau să o termini.

Uite, aici, pământul e ca o mamă darnică, dar și mofturoasă. Îți oferă roade bogate în unele momente și te pune la încercare în altele. Dar noi, țăranii, știm să ne descurcăm. Am învățat să vorbim cu pământul, să-l iubim și să-l respectăm. E ca o simfonie a naturii, unde sunetele secerei bat la unison cu bătăile inimii noastre obosite.

Sunt zile când nici Soarele nu pare că-și face treaba. Ploile bat în geam ca bătăile unei tobe mohorâte, iar vântul, ah, vântul aduce cu el vestea că natura se schimbă. Ai grijă de animale, de recolte, de tot ce-ți aparține, și totuși, totul poate fi pus în pericol de o schimbare neașteptată a vremii.

Și apoi vin iernile, înghetate și nemiloase. Te trezești dimineața, și casa e parcă o fortăreață împotriva frigului. Îți întinzi mâinile către focul din sobă și simți căldura pătrunzându-ți în oase. Dar și lemnele sunt un dar de la pământ, trebuie să le-ai pregătite din timp, să le tai și să le depozitezi. Îți înveți copiii să facă asta, și tot așa se transmit din generație în generație aceste învățăminte ale vieții.

Și când vine vorba de oameni, avem satul nostru, în care fiecare știe de viața celuilalt. Ne ajutăm când avem nevoie, împărtășim bucuriile și greutățile. Aici, nu ești niciodată singur, și asta face viața la țară mai bogată decât orice avere. E o existență simplă, fără prea multe pretenții, dar plină de învățăminte și bucurii mărunte.

Viața la țară nu-i niciodată ușoară, dar asta o face atât de autentică. În fiecare dimineață, când deschid ochii, simt că fac parte dintr-un tablou vast, pictat cu culori naturale și învăluit în mirosul pământului.

Oamenii de aici știu să trăiască cu ritmul naturii. Ne trezim odată cu Soarele și ne culcăm odată cu el, după o zi plină de muncă și grijă pentru recolte, animale și familie. Suntem păstrați într-o armonie strânsă cu pământul, iar fiecare răsărit și apus de Soare sunt mărturii ale unui ciclu continuu de viață.

În timpul verii, când pământul dă roadele sale, suntem într-o continuă mișcare. satul devine o simfonie a trăirilor noastre, iar câmpurile se umplu de activitate și bucurie. Dar și vara are umbrele ei, când seceta își pune amprenta pe recolte și inima noastră geme pentru fiecare picătură de ploaie.

Toamna vine cu lecții de desprindere. Frunzele cad ca amintiri căzute, și noi le strângem pentru a pregăti pământul pentru odihnă. E un timp al reculegerii, al aducerii aminte de toate roadele muncii noastre și de cei plecați dintre noi.

Iarna, însă, e o altă poveste. Viscolul îngheață timpul și ne aduce laolaltă în fața focului din sobă. Fiecare scânteie care dansează în foc e ca un fragment din istoria noastră, o amintire caldă în fața gerului de-afară. Lemnele devin povestiri și cântecul vântului pe lângă ferestre, o melodie a tăcerii.

Și apoi, primăvara. E timpul renasterii, când totul prinde viață și culoare din nou. Pământul se trezește, iar noi cu el. E un moment de speranță și bucurie, când natura ne arată că, indiferent de iarna grea, viața triumfă mereu.

Așadar, viața mea la țară e un dans cu ciclurile naturii, un răgaz pentru suflet și o școală în care învăț mereu să prețuiesc fiecare clipă și să trăiesc în armonie cu lumea înconjurătoare. Nu e mereu ușor, dar fiecare dificultate devine o lecție prețioasă în această călătorie frumoasă numită viața la țară. În ciuda tuturor provocărilor, aici e locul meu, acasă, la țară! E locul unde pământul se leagănă sub pași, unde vântul îți șuieră în urechi și unde Soarele răsare în liniște. Și dacă mă întrebi pe mine, asta e viața adevărată, simplă și autentică, ca o melodie a pământului cântată de sufletul meu de țărancă!

(Alexandrina la jumătatea aniilor ’50 – fotografie originală și deteriorată de timp)

(Fotografie restaurată)

ALEXANDRINA IOSIF

(1904-19 Iunie 1983)

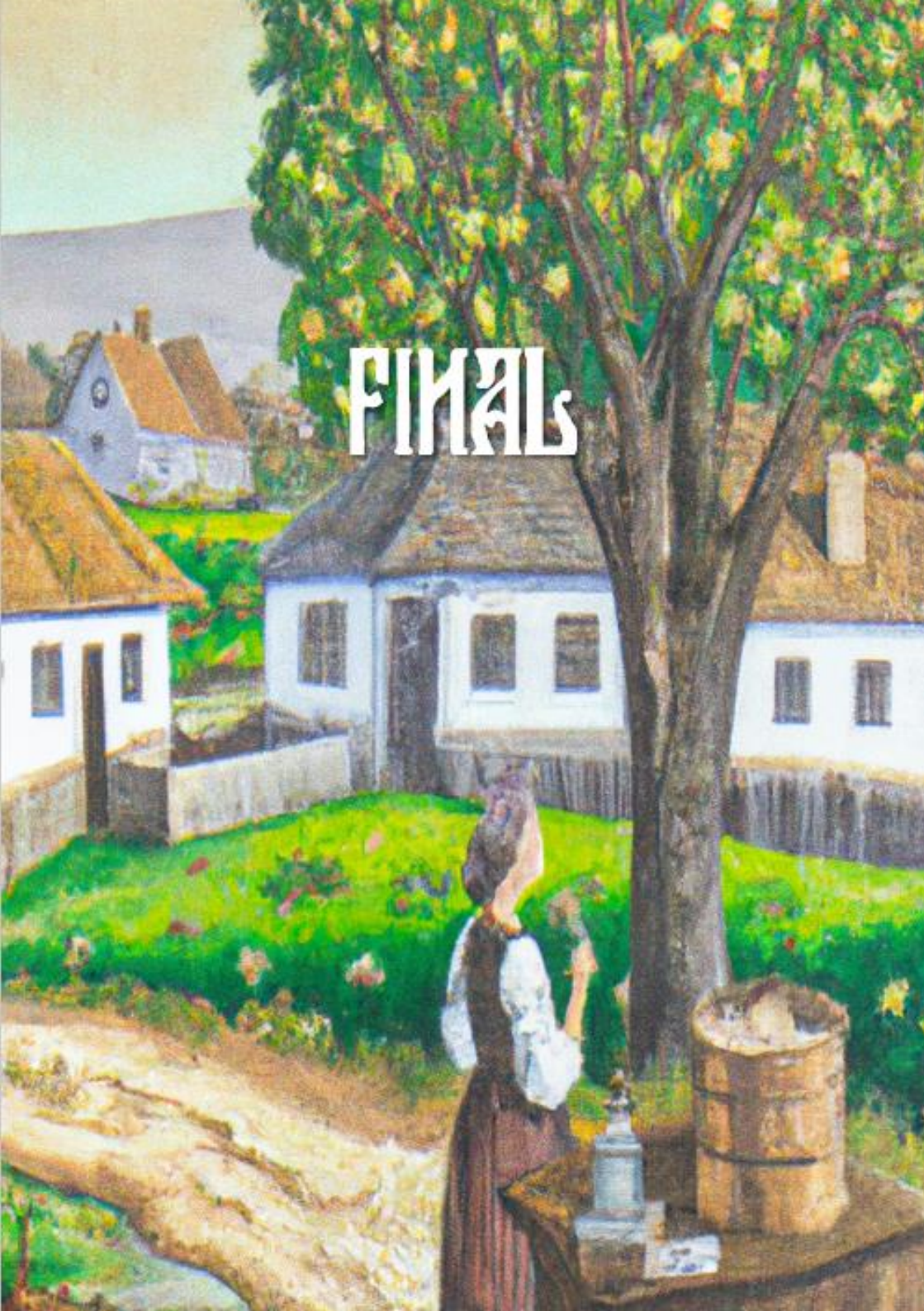
FINALS

Stimați cititori,

După aproape trei ani de cercetări, întrebări, răspunsuri parțiale, și, în cele din urmă, revelații, ajung la sfârșitul acestei lucrări cu o adâncă recunoștință și o senzație de încheiere, dar și de început. Această carte nu este doar o lucrare de cercetare genealogică sau un simplu proiect al unei istorii familiale, ci este, mai degrabă, un testament al unei vieți trăite în moduri adesea invizibile pentru cei din jur. Este, în esență, o odisee a unui om care a încercat să înțeleagă nu doar propriul său trecut, dar și esența legăturilor care ne unesc pe toți. În acest moment în care aș putea să spun că am ajuns la sfârșit, simt în mod paradoxal că acest final este doar o altă etapă, un pas mai departe într-o călătorie care nu se termină niciodată.

Povestea strămoșilor noștri, a celor care ne-au precedat, nu este o poveste simplă sau liniară. De-a lungul anilor de cercetare, am învățat că fiecare familie are propriul său drum, cu bucurii și tristeți, cu izbânzi și eșecuri. Cei care au fost aici înaintea noastră au trăit vieți complexe, cu momente de fericire și de suferință, cu momente de revoluție și de stagnare. Am înțeles că nu putem înțelege pe deplin cine suntem fără să privim înapoi, fără să căutăm acele momente, acele amintiri, acele rădăcini care ne definesc.

Călătoria mea a început cu o dorință simplă, dar profundă: să aflu mai multe despre familia mea, despre trecutul ei, despre locul în care am crescut și despre legăturile care ne unesc pe toți, în ciuda timpului care a trecut. Însă, pe măsură ce am pătruns tot mai adânc în această căutare, am realizat că rădăcinile noastre nu sunt doar niște date și evenimente din trecut. Ele sunt povești, trăiri, simțiri. Fiecare strămoș al nostru are o poveste unică, o poveste care ne influențează pe noi, pe copiii noștri, pe cei care vin după noi. În aceste povești sunt îngropate lecții valoroase, lecții despre viață, despre iubire, despre pierdere și despre supraviețuire. Am ajuns să înțeleg că nu doar cercetările riguroase și faptele istorice sunt esențiale, ci și emoțiile, amintirile care dau viață acestor fapte.

De fiecare dată când deschideam o nouă pagină din arhivele vechi, mă simțeam ca un descoperitor al unor tărâmuri necunoscute, ca un căutător care nu știe ce va găsi, dar

care, la fiecare pas, se apropie tot mai mult de un adevăr care se ascunde sub suprafața vieții de zi cu zi. Fiecare document, fiecare fotografie veche, fiecare poveste spusă de un vreun bunic sau vreo bunică a fost un fir de mătase care m-a legat tot mai strâns de trecutul nostru. Nu este vorba doar despre o simplă înțelegere intelectuală, ci despre o conștientizare profundă a conexiunilor care există între trecut, prezent și viitor. De aceea, în această lucrare, am încercat să nu doar să povestesc, ci să trăiesc din nou acele momente, să mă pun în locul celor care au trăit înaintea mea și să înțeleg prin ce au trecut.

În acest proces de cercetare și descoperire, am înțeles că istoria noastră personală nu este doar o sumă de întâmplări sau o înșiruire de evenimente, ci este un univers întrețesut din amintiri, speranțe, regrete și dorințe nespuse. Fiecare strămoș care a trăit în acest colț de lume a lăsat o urmă, o semnătură invizibilă pe care, uneori, abia o putem simți. Această lucrare este, într-un fel, un răspuns la întrebările pe care le-am purtat în suflet mult timp: Cum am ajuns să fim ceea ce suntem? Ce au gândit și simțit acei oameni care ne-au precedat și cum putem noi să înțelegem mai bine cine suntem?

Dar cercetarea nu este niciodată un drum simplu sau drept. Fiecare dată când credeam că am ajuns la un final, fiecare pagină de arhivă care părea să aducă lămuriri, deschidea, în realitate, o nouă fereastră către necunoscut. Descoperirile nu au fost întotdeauna clare sau ușor de înțeles. Uneori am simțit că rădăcinile noastre sunt ascunse prea adânc în pământ, departe de privirile noastre, iar uneori am simțit că am fost prea aproape de ele, că, din cauza apropierii, nu am putut să le vedem cu adevărat. A fost nevoie de răbdare, de perseverență și de momente de introspecție adâncă pentru a înțelege cu adevărat sensul acestor descoperiri.

Și totuși, de fiecare dată când mă așezam să scriu, mă cuprindea o senzație de încredere. Că fiecare detaliu, fiecare cuvânt, fiecare propoziție pe care o adăugam contribuia, cumva, la conturarea unui portret mai clar al strămoșilor mei. Am învățat că adevărul nu se află doar în fapte sau în date, ci și în povești, în modul în care oamenii au trăit și au simțit acele fapte. De aceea, am încercat să nu doar să redau faptele, ci să redau esența acelora care au trăit aceste fapte.

Acesta a fost și motivul pentru care am simțit o mare responsabilitate față de această lucrare. Fiecare cuvânt scris în această carte nu este doar un cuvânt pe o pagină, ci este o punte între trecut și prezent, o legătură între noi și cei care au trăit înaintea noastră. Acesta este un dar pe care l-am primit de la acei strămoși, dar și un dar pe care îl dăruim mai departe, celor care vor veni după noi. Este un legământ între noi și viitorul nostru, între noi și urmașii noștri. În acest sens, această lucrare nu este doar o poveste despre trecut, ci și despre viitor. Despre cum putem înțelege trecutul pentru a construi un viitor mai înțelept, mai echilibrat și mai conectat cu ceea ce suntem cu adevărat.

Concluzia acestei cărți nu este una definitivă sau încheiată. Ea nu este o închidere, ci mai degrabă o deschidere. Un început al unei noi călătorii, o invitație pentru fiecare dintre noi să ne explorăm propriile rădăcini, să căutăm poveștile care ne definesc și să înțelegem că, deși fiecare dintre noi este un individ unic, suntem cu toții conectați printr-o rețea invizibilă de povești, amintiri și experiențe. Această lucrare este doar o mică parte dintr-un mozaic mult mai larg, o piesă dintr-un puzzle care încă nu s-a completat și care va continua să se construiască din generație în generație.

Aș vrea să închei prin a le mulțumi tuturor celor care m-au sprijinit în acest drum. Fără ei, această lucrare nu ar fi fost posibilă. De asemenea, îmi doresc ca fiecare cititor să găsească ceva valoros în aceste pagini, să înțeleagă că trecutul nostru este mai mult decât o sumă de întâmplări, că el este esența noastră, iar înțelegerea lui ne poate ajuta să trăim o viață mai completă și mai conștientă. Fiecare dintre noi are o poveste, iar povestea mea este doar una dintre multe.

Vă mulțumesc din suflet pentru că ați ales să faceți parte din această poveste și sper ca fiecare dintre voi să se simtă inspirat să își exploreze propriile rădăcini și să își aprecieze moștenirea. Închei această lucrare cu recunoștință și cu speranța că am adus o bucată din trecutul nostru în lumina prezentului, iar aceste pagini vor rămâne pentru totdeauna un martor al legăturii noastre cu strămoșii noștri.

Cu tot respectul și considerația,
Iosif I. Andrei

IOSIF IULIAN-ANDREI

ALEXANDRINA

”Nu știu dacă cineva de sus ne ascultă, dar voi striga mereu spre ceruri că nu ne vom lăsa doborâți de greutatea viscolului sau a sorții! Poate că timpul ne va aduce în continuare provocări, dar eu am hotărât să rămân puternică pentru cei dragi mie! Căci asta înseamnă să fii țăran: să lupți, să iubești și să continui, indiferent cât de aspră și întunecată e viața!„

– Iosif Alexandrina